

SIMMEL

TANRI SEVENLERİ KORUR

İnkılâp Kitabevi

Enall

Copyright.

© J.MARIO SIMMEL

Kesim Ajansı aracılığı ile
Türkiye'de yayın hakkı:

© İNKILÂP KİTABEVİ

Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş.
Ankara Cadd. No: 95 - İSTANBUL
Tlf: 522 28 51 - 126 86 41

Kapak Resmi:
Şahin KARAKOÇ
Kapak Filmi:
Repmon Film Atölyesi

Bu kitabın her türlü
yayın hakları Fikir ve Sanat
Eserleri Kanunu gereğince
İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve
Tic. A.Ş.'ne aittir.

Dizgi ve Baskı: ANKA OFSET A.Ş.
Cemalnadir Sok. No. 24 - Tel: 527 41 65
İSTANBUL - 1988

J. MARIO SIMMEL

TANRI
SEVENLERİ
KORUR

(GOTT SCHUTZT DIE LIEBENDEN)

ROMAN

Türkçesi:

ZEYYAT SELİMOĞLU

inkılâp Kitabevi.
YAYIN SANAYİ ve TİCARET A.Ş.
Ankara Cad. 95, İSTANBUL

BİRİNCİ KİTAP

Telefon çaldı.

Yatağımda doğrulup karanlıkta el yordamıyla gece lambasının düğmesini aradım. Ne yatak benim yatağımı, ne de oda benim odam, düğmeyi bulamadım bu yüzden. Küçük, fosforlu bir saat tam saat başım gösteriyordu: Saat beşti. Telefon yeniden çaldı, sonra yine. Sibüle telefonun çaldığım duymamıştı. Üzerine eğildiğim sırada, düzenli aralıklarla rahat rahat soluk alıp vermeye devam ediyordu. Aynı yatakta uyumuştuk, yan yanaydık, kollarımın arasındaydı. Elektrik düğmesini boşuna arayan sağ elim telefon alıcısını buldu.

«Alo...» Öksürüp gırtlakımı temizledim, çünkü boğazım kurumuştum, zar zor konuşabiliyordum.

«87 13 48 mi?» Görevli genç kadının sesinde tazelik ve kıvanç vardı.

«Evet,» dedim. Sibüle yattığı yerde bir kıpırdadı. Uzun uzun içini çekti.

«Siz misiniz bay Holland?»

«Evet,» diye cevap verdim yeniden.

«Sizi uyandırmamızı istemişsiniz,» dedi kadın sesi. «Saat tam beş. Günaydın bay Holland.»

«Teşekkür ederim.»

Alıcıyı dikkatle yerine bırakıp sırtüstü uzandım. Çok uzaktan uçak gürültüsü geliyordu. Kımıldamaksızın yatıp gözlerimi karanlığa diktim, gürültünün artmasını bekledim. Bu gürültü beni tedirgin eder dururdu hep. Sibille anlaşılan hiç duymuyordu bile, çoktandır Berlin'de yaşamaktaydı. Ne var ki, şu anda gerçekten de giderek artan ve yükselen bu homurtu, benim için sürekli bir uyan, bir tehditti ve içime kasvet veriyordu.

Dört motorlu koca uçak üzerimizden homurdanarak geçtiği sırada pencere camlan hafiften tıngırdadı. Berlin'de geçen günlerin sonu gelmişti yeniden. Gitmem gerekiyordu. Sürekli hiçbir şey yoktu. Ne keder, ne de sevinç. Huzur diye bir şey yoktu. Bir şiirin iki dizesi aklıma takılıverdi: «... ve sırtımda duyuyorum geçip giden zamanın hızlı adımlarını...» Kim yazmıştı bunu? Hatırlayamadım. Homurtu şimdi yeniden hafiflemişti. Gece gündüz, saatte en az dört kez, Sibille'nin evi üzerinden geçen bir uçak oluyordu, — inişten önce, kalktıktan sonra. Tempelhof Havaalanı az bir şey güneydeydi. Uçaklar evin üzerinden geçerken çok alçaktan uçuyorlardı. Abluka günlerinde pencere camlanmn gece gündüz her iki dakikada bir tıngırdadığını anlatmıştı bana Sibille. Hava durumu iyiyken de kötüyken de. Her iki dakikada bir geçip giden zamanın hızlı adımları...

Bir çeyrek daha vaktim var, diye düşündüm. Sonra kalkacaktım. Hayır, o kadan fazla olurdu. On dakika. Motor gürültüsü artık adamakıllı hafiflemişti, sevgili mınıltısı gibi âdeta, derken, hiçbir şey duyamaz oldum. Yeniden sessizlik çöktü. Ama uzun boylu çöküp kalmazdı ya. Yeni bir uçak çoktan yakınındaydı Berlin'in — şu anda bulutların üzerinde bir yerdeydi, bu kış sabakınm ilk pembe ışıklanıyla birlikte yaklaşıyordu, üzerimizden hızla geçip gitmek üzere, gökleri titretmek üzere...

reydi; üstün bir kudrete sahip ve egemen, ne var ki aynı zamanda da, içindeki ve altındaki insanlar gibi ölüm ile yaşamak arasında bocalayan, sallantılı ve tedirgin.

«Paul?»

«Söyle sevgilim.»

Sibille yana dönüp, yumuşacık, sıcak ağzını göğsüme bastırdı. Boyu benden kısa, çok da narındı, bacakları uzun, kalçaları dardı. Göğüsleri küçük ve diriydi. Çıplakken, genç bir erkek çocuğunu andırırdı. Kadın sevmeyen erkekler, Sibille'yi şöyle anarlardı saygıyla: «Bereket tam kadın sayılmaz.» Aslında Sibille'yi tanımadıkları için söylüyorlardı böyle. Ben onu tanıyordum. Onun ne kadın olduğunu, nasıl duygulu, şefkatli ve yumuşak olabildiğini ben biliyordum. Ötekilerin bir şey bildiği yoktu, habersizdiler.

Çıplak yatıyorduk. Sibille, oğlansı vücudunu benim vücuduma yapıştırdı. Hakkından gelemediğim sonsuz bir kederle içim oyulmuştu sanki.

«Kalkmamız gerek, değil mi?» diye fısıldadı. Evinde ikimizden başka kimse yoktu; ama kitaplarından, tablolarından, daracık karyolasından sakındığı bir sırrımız varmış gibi, sesimizi hiç kimse duymamalıymış gibi, fısıldayarak konuşuyordu.

Sinirli sinirli öksürdüm.

«Zavallı sevgilim,» diye fısıldadı. «Bunu hep yaparsın. Benden ne zaman ayrılacak olsan sinirli sinirli öksürmeye başlarsın böyle.»

«Çok keyifsizim,» dedim.

«Söyleme öyle.» Elleri beni okşuyordu, ama soğuk ve kansızdılar. Benim ellerim heyecan ve dermansızlıktan nemliydi. «Ya ben ne diyeyim?» diye fısıldadı kol-tuk altına doğru. «Sen uçup gidiyorsun hiç olmazsa — ama ben dönüp evime geleceğim yine, senin kokunun

sinmiş olduğu bu yatağa, her Şeyin seni hatırlattığı bu odaya. Bir seferinde, başını koyduğun yastığı hırpalayıp durduğumu biliyor musun, saçının kokusu bir türlü çıkmıyordu da ondan.»

Yaklaşmakta olan yeni bir uçağa heyecanla kulak kabarttığım sırada cevap verdim: «Seni seviyorum, Sibille.»

«Ben de seni sevgilim,» dedi.

«On gün sonra yine seninleyim.»

«Evet, Paul.»

«Daha uzun kalacağım o zaman.»

Gece lambası yanıyordu artık. Sibille'yi görebilir yordum. Güzel, tutkulu bir kediden farkı yoktu. Kısa kesilmiş saçları gibi, badem gözleri de karaydı. Bunu kalkıktı, sık sık sinirli sinirli titreyen burun delikleri görünüyordu. Kırmızı ağzı kadife gibiydi, nemli ve parlaktı. Sibille'nin ağzı Şimdiye kadar gördüğüm en büyük ağzıydı. Kocaman bir ağız. Bir arkadaş bahse girmişti onunla bir gün. Soyulmuş bütün bir Kaliforniya Őeftalisini olduğu gibi ağzına alabilecek mi diye. Sibille bahsi kazanmıştı.

«Öyle mutlu olacağız ki...» diye fısıldadı. Göğsümün, gözyaşlarının damladığı yeri ıslandı. «Seni bekeyeceğim,» diye fısıldadı, «plaklarımızı dinleyip, bana getirdiğin kitapları okuyacağım. Rahmaninof'u çalacağım, bizim piyano konserini.»

«Kadın arkadaşlarını davet edersin.»

«Olur, Paul.»;

Gözleri donuklaştı, ışıklı ve kara gözbebeklerinin parlaklığına bir bulanıklık geldi. Sibille kederlendikçe hep böyle olurdu. Gözlerine garip bir gam perdesidir inerti o zaman.

«Akşamları da çıkarsın.»

«Hayır, istemem.»

«Tabîî canım. Tiyatroya gidersin, ya da Robert'e.»

Robert, Kurfürsendamm'da bir kahvehane işleten adamın adıydı. Öteden beri ahabamızdı. Ben Berlin'de kaldığım zaman, Sibille ile birlikte hep ona giderdik.

«Robert'e gitmeye niyetim yok,» dedi Sibille, «sen de kulağınla duymuş ol!»

«Öyle olsun sevgilim.» Sessizlik fazla uzadı, huzur da ona göre büyük, diye düşündüm. Gürültü nerede kaldı? Bir dahaki uçak ne zaman inecek?

«Döndüğümde,» dedim bu arada, «bürodan izin vermek zorundalar.»

«Evet,» dedi Sibille sessiz sedasız.

«O zaman enikonu param da olur, Sibille. Güneye ineriz seninle, Napoli'ye kadar uzanırız. Sonra bir gemiye atlar Akdeniz'e açılırız. Mısır'a gideriz. Dört haftalığına.»

«Söz mü?»

Elimi bacaklarının arasına soktum, çünkü inandığım bir şey üzerine yemin etmem gerekiyordu, «söz veriyorum,» dedim.

«Dört haftalığına,» diye tekrarladı, «makale falan yazmayacaksın ama.»

«Tek satır bile yazmam,» dedim. «Seni sevmekten başka işim olmayacak. Seni kahvaltıdan önce, kahvaltıdan sonra sevip sevip duracağım canım.»

«Öğle yemeğinden sonra olmasın rica ederim,» diye fısıldadı, yeniden ağlamaya başladığını hissettim. Ayaklarım üşümüştü. Ayak parmaklarımı oynattım durdum, yeni uçağı bekledim. Nerede kalmıştı şu uçak da? Şu son dakikaların huzurlu havasını neden bozmuyordu hâlâ?

Sibille birden konuşmaya koyuldu: «Seni tanıyalı

duaya başladım yeniden. Dört yıldır dua etmiyordum.. Ama şimdi ediyorum. Tann'dan, bizi ayırmamasını diliyorum. Bizi mutlu yaşatsın diye de yalvarıyorum Tanrıya.» Bir omuzunu kaldırıp doğruldu, başım eline dayadı. Tutkulu, bademsi kedi gözleri ağzıma dikilmişti.

«Sen inanmıyor musun ona?»

«Hayır,» dedim.

«Ona hiç de mi inandığm olmadı?»

«Elbette oldu,» dedim. «Eskiden. Savaştan önce. Savaşta kestim inanmayı artık.» Kocaman ağzı hafif aralıktı, güzel dişlerini görüyordum. Devam ettim: «Ama sen dua et yine de. Bakarsın yardımı olur. Bilinmez ki.»

Kısık sesiyle cevap verdi: «Biz birbirimizi seviyoruz. Bunu Tanrı'ya da söylüyorum hep. Baksana bize Tanrım, diyorum, biz birbirimizi aldatmıyoruz, birimiz öbürünün mutluluğu. Yardım et de böyle kalalım Tanrım. Çağımızda birbirini seven çok az insan var. Yardımını esirgeme de, başka bir insan uğrunda huzursuz, hırslı ve tedirgin olmayalım, ne ben, ne o...»

Bu sırada düşünüyordum: Başımızdan bir savaş geceli çok az oldu henüz. Yenisinin patlak vermesi yakın. Hiç değilse çok yakın olmasa. Birkaç barış yılı daha, sadece birkaç yıl daha. Sibille'nin işi kolaydı, Tanrıyla konuşabiliyordu. Ona inanmak dünyam en kolay işiydi.

Yok canım, işin en zoru oydu aslında.

Tanrıya ben de inanayım isterdim doğrusu. Bizi korusun diye ben de dua ederdim ona şimdi. Sibille'nin elini okşayıp yeni uçağın homurtusunu bekledim. Homurtu gelmiyordu.

«... Brezilya'ya kadar uçacaksın, Paul,» diye mınıl-

dandı Sibille kulağıma, bu arada sesini daha da hafifletti. «Dünyanın en güzel kadınları Rio de Janeiro'dadır derler.»

«Dünyanın en güzel kadım sensin.»

«Başka çaren yoksa aldat beni Rio'da, Paul. Benim için farketmez.»

«Yalan söylüyorsun.»

«İnan ki öyle, Paul. Salt Rio'da olacaksa, olsun varisin, on gün sonra yine yanımda olacaksan, zararı yok.»

«Seni aldatmayacağım,» dedim, «bâtıl inançtan ötürü de aslında.»

«Zekisin,» diye fısıldadı. «Dünyanın en zeki erkeğisin. Biri öbürünü bir kez aldattı mı artık eskisi gibi olmaz, biliyorsun.»

Düşündüm: Yaşadığım sürece bir sürü kadın tanıdım, Sibille de bir o kadar erkekle yaşadı. Ne var ki, ben, hayatıma girmiş bütün kadınlardan vazgeçtim, ya da onlar beni bırakıp gittiler, ve Sibille için de durum aynı. Birbirimizle tanışmadan önce tam bir huzursuzluk içindeydik, çok içki, çok sigara içtik, huzur ne bilmedik. Birbirimizi tanıyalı uykularımız düzeldi, sabahın ilk saatleri bizi korkutmuyor artık. Daha ortalık karanlıkken bile sevinçle uyanıyoruz, çünkü aynı yatakta, koyun koyuna yatıyoruz, ve yatak da öylesine dar ki, ancak birbirini gerçekten seven insanlar mutluluk duyar bu yatakta.

«Elbette,» diye fısıldadı Sibille, ben bunları düşünürken, «biri öbürünü ilk kez aldattığında hemen ayrılacağız elbette.»

«Elbette sevgilim.»

«Ama artık eskisi gibi de olmayacak.»

«Hayır,» dedim. Yeni uçak da nerede kalmıştı? Neden gelip de dört motorunun gürültüsüyle her şeyi alt-

üst etmiyordu? Mucize miydi bu? Ama mucize diye bir şey yoktu ki.

«Güven kalmaz o zaman,» dedi Sibille. «Oysa bir-birimize güven duyduğumuz için çok seviyoruz birbirimizi. Bütün kent bizi konuşuyor haberin var mı?»

«Canım,» dedim. «Güzelim.»

«Bizi kıskanıyorlar.»

«Ben de kıskanırdım bizi.»

«Paul?»

«Evet?»

«Rio çok sıcaksa, sen de çok içip çok... efkârlanır-san yap gitsin.»

«İstemiyorum.»

«Harika adamsın. Peki ama ağzı benimki gibi kocamansa, tahrik de ediyorsa?»

«İstemiyorum.»

«... Tatalım bacakları da upuzun ve çekici, saçları kara, göğüsleri küçük, dipdiri.»

«Sus bakayım.» Doğrulup onu göğsüme bastırdım,, ağzından öptüm. Hafiften inledi, kollarımın arasında incecikti, kırılacak gibiydi. Fısıldadı: «Sen seveni korursun Tanrım. Bizi de koru, ne olursun Tanrım, yalvarırım.»

Neden sonra uzaktan gelen bir homurtu duydum: Berlin'e yeni bir uçak geliyordu. Sibille'nin vücudunu bağrıma bastım, dudaklarım dudaklarının üzerindeydi, kalbinin atışını duyuyordum, tek vücuttuk. Homurtu yaklaştıkça yaklaştı, buz gibi soğuk ve aman vermez bir homurtu, huzurumuzu kaçırdı, sessizliği bozdu, arttıkça arttı. Pencere camları yeniden tıngırdadı. Gözlerimi kapadım.

«Kalkmak gerekiyor,» dedim.

«Evet canım.»

«Protezi versene.»

Sibille yataktan kayıp, çıplak ve sessiz, protezin durduğu sandalyeye doğru koştı. Protez sol bacak içindi. Sol bacağı yoktu benim, dizden aşağısı yoktu, yalnız sağ bacağı vardı.

Protezle geldi, önümde diz çöktü, yatakta doğruldum. Bacağım kesik yerinde ağrı yapıyordu.

«Yağmur geliyor,» dedim.

«Böyle kışın mı?»

«Hiç şaşmaz,» dedim, «bekle de gör.»

Benimki çok modern bir protezdi, çok rahat hareket edebiliyordum onunla. Savaştan sonra, önceleri koltuk değneği kullanmıştım yaram iyüleşinceye kadar. Sonra proteze sıra gelmişti, ama bu değildi, başka bir protezdi. İlk protezde kaba bir sol kundura da bağlıydı proteze, sağ teki de ayrıca veriliyordu. Sol kunduranın proteze bağlı olması beni hayli yokuşa sürmüştü. Çoğu zaman otellerde kalıyordum. Kunduramı kapının önünde çıkaracağım zaman, yani akşamları, hep aynı sorunla karşılaşıyordum. Ya her ikisini birden, protezle birlikte çıkarıyordum dışarı, ya da yalnız sağ teki. Ama öyle bir sahneydi ki bu, ya deli olduğuma karar verilirdi, ya da sarhoş olduğuma. Onun için ikinci bir protez edindim. Artık kunduranın sol teki de, sağlıklı bir ayaktaymış gibi, çıkarılabiliyordu. Çok da pahalıya oturmuştu bu protez ama, hem kösesi iyiydi, hem de krome nikelden yapılmıştı. Sibille takma bacağı yerine oturtmuştu, kayışlar sımsıkıydı şimdi, barağımın kesik yeri küçük kauçuk yastığın üzerine iyice yerleşmişti.

«Nasıl, iyi oturdu mu?»

Ayağa kalkıp bacağıma birkaç kez salladım.

«Evet,» dedim, «çok iyi oturdu.»

2.

Şimdiye dek yazdıklarımı okuyunca, bu röportajı sürdürmeye gücüm yetecek mi diye düşündüm. O soğuk, rüzgârsız günün sabahı, saat beşte telefon çalalı iki aydan fazla oldu. Bu satırları, Viyana'daki Ambasadör Oteli'nin rahat bir odasında yazıyorum. Odanın rengi kırmızı, beyaz ve altın sarısı. Duvar kâğıtları da kırmızı. Aydınlık bir gün. Derinlerden, Yeni Pazar'ın oralardan, oto gürültüleri, konuşanların sesleri bana kadar geliyor. Pencerelerden biri açık.

7 Nisan 1956, günlerden salı. Viyana enikonu sıcak, hele nisan için adamaklı sıcak sayılır. Otelin tam karşısındaki kapüşenler türbesinin girişi önündeki çiçekçi kadınlar, demet demet çuhaçiçeği, menekşe ve karçiçeği satıyorlar. Bu yıl bahar tam zamanında gelmiş sayılır.

Bir hafta önce hastaneden taburcu edildim. Ama hekimim Doktor Gürtler, daha birkaç gün iyice dinlenmemi istedi.

«Yaram kapanmak üzere ya,» diye direttim. «Ölüm tehlikesini çoktan atlattığımı ileri sürüyor herkes iyimserlikle.»

«Neden kalkmak istiyorsunuz?» diye sordu bana.

«Bir şey yazmam gerekiyor da ondan.»

«O iş için henüz erken.» Doktor Gürtler, Batı - Basın-Ajansı Viyana temsilcisinin bana hararetle salık verdiği yaşlıca, ak saçlı bir bay. Benimle çok candan ilgileniyor. Ben hastaneden taburcu edileli her gün yokluyor beni. Dün, artık kalkmama izin vermesini istediğim zaman başım salayarak: «Mantıksızlık ediyorsunuz Bay Holland,» dedi, «beş santim yukarı rastlasa kalbini delecekti kurşun, herhangi bir şey yazmaya kalkamayacaktınız o zaman.»

«Şu beş santimin neler yapabildiğine bir bakın hele,» diye cevap verdim. Doktor, izin verin de hiç olmazsa günde bir saat yazayım. O kadarımdan zorlanmam. Yolculuklarda kullandığım küçük bir yazı makinem var. Yıllardır kendim yazarım. Hem, yazmam gerekiyor, doktor, muhakkak.»

Doktor Gürtler'in, olan biten her şeyden, son iki ay içinde başıma gelenlerden haberi vardı. «Çok mantıksız bir şey yapmaya niyetleniyorsunuz,» dedi.

«Ne gibi yani?»

«Geçmişinizle uğraşmaya niyetleniyorsunuz.»

«Evet,» dedim, «onu ancak böyle untabiliyorum.»

«Hâlâ o kadını düşünüyorsunuz,» dedi itham eder gibi.

«Nereden biliyorsunuz?»

«Gece hemşiresi anlattı bana.»

Ambassador Oteli'nde bir gece hemşiresi var bana bakan. Batı-Basm-Ajansı ille de olacak, dedi, dayattı. Ve ben hayatımda ilk kez, öldürülmeme az kala, Batı-Basın-Ajansı'nın önemli ve değer verilen bir üyesi olduğum duygusuna ancak sahip olabildim .

Doktor Gürtler devam etti: «Uykuda konuşuyorsunuz. Bazı bazı haykırıyorsunuz da. Gece hemşiresi endişe ediyor sizin için.»

Cevap verdim: «Konuşurken, haykırırken ne söylediğim anlaşılıyor muymuş?»

Sessizce başım eğdi, bilgeleşmiş, gün görmüş gözlerine bir acıma anlamı yerleşti. Düşündüm: Acınacak bir insan mıyım acaba ben artık?

«Yalnız onu amyormuşsunuz,» dedi Doktor Gürtler. «Yalnız onu —o kadını.»

Son iki sözcükten önce, aşağılama anlamında bir ara verdi.

«O kadını sevmiştim ben,» dedim.

«Onu düşünmeyin artık. İyüleşmelisiniz Bay Holland. İyileştikten sonra yolculuğa çıkın, şöyle uzun bir yolculuk, belki Akdeniz'e, Mısır'a belki. Gemide her şeyi içinizden geldiği gibi yazarsınız. Bütün başınızdan geçenleri.»

«Bir Akdeniz yolculuğuna çıkmayı hep isterdim.»

«Gördünüz mü işte?»

«Onunla çıkmak istiyordum, doktor.»

Bunun üzerine sustu, ben de susup odamm kırmızı duvar kâğıtlarını, altın yaldızlı koltukları ve beyaz tavanı gözden geçirdim.

«Onunla yolculuğa çıkamazsınız artık,» dedi Doktor Gürtler, «öldüğünü biliyorsunuz.»

«Evet,» dedim, «öldü.» Karyolamın altına bir şişe viski saklamıştım, ikinci şişe de dolabımdaydı. İki şişeyi de kat garsonu getirmişti bana, garsona rüşvet vermiştim, çünkü viski içmem yasaklanmıştı. Ama viski içmedim mi uyuyamıyordum, uyuyamadım mı da Sibille geliyor, göğsümün üzerine oturuyor, soluğumu tıkıyordu. Doktor Gürther ile konuşurken de Sibille odadaydı, çok iyi hissediyordum bunu. Onu ancak hissedebiliyordum artık. Göğsüme oturup da soluğumu tıkadıkça. Bana viski getirsin diye kat garsonuna rüşvet vermemin nedeni buydu. Viski Sibille'den daha güçlüydü. Viskiyi içtim mi Sibille gelmiyordu. Kat garsonu bana buzla soda da buldu. Anlayışlı bir adamdı Fransız. Bir buçuk şişe daha viskim olduğunu düşününce sevindim. Bana kala kala bu teselli kalmıştı.

«Demek kalkamıyorum?» diye sordum hekime; Doktor Gürtler çıkıp gidince bir ya da iki bardak viski içmeyi kafama koymuştum, çünkü Sibille'nin odada olduğunu biliyordum, cüdinin kokusunu alıyordum, solu-

ğunu duyuyordum. Sibille'nin ölmüş olması hiç farketmiyordu. Soluk ahp verdiği duyuyordum ya. Cildinin kokusunu alıyordum ya.

«Kalkmayı, yazı yazmayı şimdilik size kesin olarak yasaklıyorum,» dedi Doktor Gürtler kalkarken. Odadan çıkar çıkmaz kalktım. Bir bardak viski içip hırkamı sırtıma geçirdim. Kalbimin tam altındaki yara gerilip acıdı. Hâlâ sersem gibiydim. Belki ateşim de vardı. Ama yine de pencerenin dibine oturup yazı makineme bir kâğıt taktım. Sibille odadaydı, çok kuvvetli hissediyordum odada olduğunu, cildinin kokusuyla parfümü kafamı sersemletiyordu. Bir yudum daha içtim. Bu röportajın ilk sözcüklerini yazmaya koyulunca, her şeyin başladığı o geceyi, Berlin'deki o karlı, acı soğuk geceyi hatırlayınca, içimde müthiş bir hafiflik duydum. Aşağı yukarı iki saat yazdım. Sonra yazmayı bıraktım.

Şimdi burada oturmuş, devam etmeye gücüm yetecek mi diye düşünüyordum. Şu on iki ay içinde çok şeyler geçti. Hem de benim başımdan geçti. Böyle bir şeye hiç de hazırlıklı olmayan benim başımdan. Sürüyle insan içinde yalnız, benim başımdan. Ne Yapmalıyım?

Ensemden inen ter gömlek yakamdan içeri kayıyor. Kulaklarım uğulduyor. Dudaklarım kuru. Kalbim küt küt atıyor. Tanrı seveni korur. Sibille böyle derdi. Ama korudu mu gerçekten? Her soluk aldıkça, kalbimin altındaki yara sancılanıyor; Doktor Gürtler bu yaranın içinden, hünerli ve becerikli elleriyle 6,65'lik bir çelik kurşun çıkardı kısa süre önce. Tanrı seveni korur...

Aşağıda, Viyana'lı çiçekçi kadınlar mallarım övüyorlar, menekşeleri, çuhaçiçeklerini, karçiçeklerini. Viyana çok sıcak, Nisan için çok sıcak. Bir uçak, kentten çok yukarılarındaki rotasında yoluna devam ediyor, motorların homurtusunu duyabiliyorum.

Bir uçak.

Anlamı yok.

Yamaya devam etmem gerekli. Geçenleri ancak böyle unutabilirim. Son iki ay içinde geçenleri, bir kış günü, saat beş sularında, ikiye bölünmüş bir ülkenin göbeğinde, dörde bölünmüş ve kapalı Berlin'in Grunewald kesiminde, Lassenstrasse'deki 119 numaralı binanın bir dairesinde geçenleri ancak böyle unutabilirim.

3.

Bina çok büyüktü.

Zengin bir adam tarafından yaptırılmıştı, sanırım Alman imparatorunun özel noteri tarafından. Bina eski bir parkın tam ortasındaydı. Kışları donup kaim bir buz tabakasıyla kaplanan bir de göl vardı. Güzel havalarda çoluk çocuk buz üzerinde oynarlardı. Gülüşmeleri, bağırıp çağırmaları Sibille'nin odasına kadar gelirdi.

İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen yıllarda büyük bina bölünmüş, bölme duvarları çekilmiş, geçitler açılmış, geçitlere duvar örülmüş, hepsi de kiraya verilen dört daire meydana getirilmişti. Kiracılar sessiz, kendi hallerinde yaşayan kimselerdi: bir karı koca, kadın arkadaşıyla yaşayan bir sanayici, iki genç ressam. Bütün dairelerin ayrı girişleri olduğu için ancak parkta karşılaşıyorlardı. Villanın yanmda komşu binalar yoktu: Sol kanattaki ev savaşta yanmıştı, çevreyi saran yabanî otlar içinde yavaş yavaş yokolmaya göz tutan kara, bakımsız bir kalıntı durumundaydı — sağ kanatta da göl vardı. Olayların gidişatıyla ilişkili bir rolü olduğu için, bu ayrıcalığı özellikle belirtiyorum. Kapıcının adı Wagner'di. Ufak tefek, soluk yüzlü bir adam, iri yarı, hantal bir karısı, on altı yaşlarında da bir kızı vardı. Bu kızca-

ğız, ağır bir kızıl hastalığı ardından konuşamaz olmuştu. Maria — kızım adı buydu — ancak kısık, havlar gibi sesler çıkarabiliyordu. Bu sırada boğulacak gibi olurdu. Sarışın, gücü kuvveti yerindeydi. Bir yıldır genç oğlanlarla düşüp kalkmaktaydı. Zaman zaman bir geceliğine yok olduğu da olurdu. Annesi kuşkulanıp duruyordu. Bir seferinde bana: «Oğlanlar Maria'nın hiçbir şey anlatamayacağını biliyorlar» demişti.

Maria şu anda yanımda duruyor, yarı kapalı gözleriyle bana bakıyordu. Dilinin sivri ucu hızla dudaklarım yaladı. Sonra, birkaç yüksek, cırtlak ses çıkarıp koştu gitti...

«Hiç rüzgâr yok,» dedi Sibille. Banyodan geri döndüğümde pencere dibinde duruyordu, üzerinde bir sabahlık vardı. Henüz boyanmamıştı. «İyi bir uçuş yapacaksın,» dedi, karanlık parka baktı. «Çok soğuk galiba.» Konuşmayı sürdürüyordu. Bir cümle, sonra ara, sonra yine bir cümle. «Üstelik buz tutmuş ortalık.» Büyük, kara gözleri benim üzerimden ayrıldı. «Uçuş pisti serbesttir umarım.» Onu omuzlarından tutup benden yana çevirdim. «Sevgilim,» dedim. Beni yanağımdan öpüp içini çekti. Bir elimi sabahlığın içine sokup Sibille'nin omuzunu okşadım. Geri çekildi. «Yapma,» dedi. «Hayır, ne olursun. Bana dokundun mu fenalaşıyorum, artık vaktimiz yok, farkındayım.» «Var vaktimiz.» Elim daha aşağı kaydı. «Biraz daha vaktimiz var henüz.»

«İkimiz de fazla sinirliyiz bunun için,» dedi. «Giyin. Ben de kahve yapayım.» Mutfağa koştu. İki oda arasındaki ve kapılan geniş taraçaya açılan hole geçtim. Dışarıya baktım. Sokak fenerleri henüz yanıyordu. Gök-yüzü kurşun grisiydi. Gerçekten de hiç rüzgâr yoktu.

Ben giyinirken Sibille de mutfakta uğraştı. Sonra, öteberimi toplayıp yazı makinemi de valize koydum. Şimdi Sibille'nin gürültüsü banyodan geliyordu. Bir ku

sim kitaplarının durduğu rafın yanına oturdum. Çok kitabı vardı, özellikle İtalyanca. Şimdi de meslekî kitaplarla ilişkisi vardı: Dil öğretmeniydi.

İtalyayı seviyordu, bana sık sık bu ülkeyi anlatır dururdu. İtalya'da çok mutlu yaşamış olduğunu tahmin ediyordum. Roma'daki Trevi Çeşmesi'ne çok bozuk para atmıştı. Böyle yapılırsa, o ebedî şehre muhakkak geri dönecekti... sözüm ona...

Raftan ince bir kitap aldım, düşünür Anaksimander üzerine bir inceleme olduğunu gördüm. Sibille böyle bir şey okur muydu? Garip kitapları vardı, kendisiyle hiç ilişkisi olmayan kitaplar, birkaç kez daha farkına varmıştım bunun. O dişlerini ovarken ben kitabı karıştırdım, kalemle altı çizilmiş birkaç satır okudum: «Eşyanın kaynağı sınırsız olmalıdır. Eşyanın, çıktığı yere dönmesi gerekliliği vardır, çünkü zamanın düzenliliği içinde, haksız durumların kefareti birbirine böyle ödenmiş olurlar.»

«Paul?»

Başımı kaldırdım. Sibille önümde duruyordu, üzerinde yalnız çoraplarıyla bir de jartiyeri vardı, bunun dışında çıplaktı. Ölçülü, genç oğlan vücudunu, dar kalçalarını, geniş omuzlarını, ileri fırlamış tepeleriyle küçük göğüslerini gözden geçirdim. Bana kollarını uzattı. Şu sırada sağ koltuk altındaki beni de görüyordum. Bir mark büyüklüğünde ve koyu kahverengi bir bendi.

«Ne giysem? Gri kostümümü mü yoksa karayı mı?»

«Karayı,» dedim. «Daha sıcak tutar.»

«Bak bana,» dedi. «Şöyle alıcı gözle bir bak ki vücudumu unutma.»

«Onu asla unutamam. Gözümü her an kapayıp yüzünü, vücudunu gözönüne getirebilirim, ikisi de olduğu gibi belirir karşımda hemen.»

«Benim için de öyle. »

«Birbirimizi seviyoruz da ondan.»

«Birazdan hazırlanırım. On dakikaya varmaz kahvaltıya otururuz» deyip yatak odasına koştu. Kendimi yorgun ve bomboş hissediyordum. Başım ağrıyordu, ellerim soğuktu.

4 .

Ancak sıcak kahvelerimizi içebildik, boğazımızdan başka bir şey geçmedi ikimizin de. Taze küçük francalalar ikimizin arasında duruyordu, az pişmiş yumurtalar da öyle. Renkli marmelat, sapsarı tereyağ da.

«Saçma,» dedi Sibüle. «Boğazımdan lokma geçmiyor.»

«Bizimkisi de isteri,» dedim. «Bir yıldır beraberiz, yine de her ayrılacağımız gün aynı tiyatro.»

Telefona gidip bir taksi çağırdım. Sibüle kalın mantosunu giydi. Büyük yakasını kaldırdı mı başı tamamen kaybolurdu içinde. Valizimi alıp kapıya yürüdüm. «Bırak da ben taşıyayım yazı makineni,» dedi. Şimdi bir de şapka vardı başında, tropikal başlıklarını andıran gri fötr bir şapka. Mantosu da griydi. Kocaman cepleri vardı. Merdivenden aşağı inip dışarıya çıktık. Soğuk ısıriyordu sanki, burnumun buz kestiğini hissettim.

«Dikkat et sevgilim,» dedim. «Yerler buz tutmuş gerçekten.»

Yüksek topuklarının üzerinde dikkatle yürüyerek yanımda bahçe kapısına kadar geldi. Caddeye ulaştığımızda taksi henüz gelmemişti. Ekmekçi çırağı, bisikletiyle francala dağıtıyordu. Ama yerler buz tutmuş olduğu için, bisikletini iterek götürüyordu. Cadde ayna gibi parlıyordu. Genç çocuk, soğuktan iki büklüm yürüyor, beyaz torbalan bahçe kapılarına asıyordu.

Taksi, denizde sessiz sedasız ilerleyen bir gemi gibi yaklaştı. Farlarının ışık konisi bizi yakalayiverdi birden. Şoför arabayı durdurup valizimi bagaja koymak için indi.

«Hava alanına,» dedim. Arabaya binmek zordu, protezi zar zor içeri sokabildim. Bacağımın kesik yeri hâlâ sancıyordu. Hava dönecekti anlaşılın. Arabanın arkasında otururken, Sibille'nin kolunu aradım. Eldiveninin tekini çıkarıp parmaklarım benim parmaklarıma kenetledi. Arabanın içi çok soğuktu, benzin ve eskimiş deri kokusu vardı.

Araba virajlarda savruluyordu.

«Daha yavaş gidin,» dedim, «acelemiz yok.» Şoför cevap vermedi.

Şimdi kent içinden geçiyorduk. İşçiler otobüs duraklarında titreşerek bekliyorlardı. Ortalık henüz çok sessizdi. Ayakları ısınsın diye zıplayıp duran iki küçük kız gördüm. Sokakta ne işi vardı çocukların bu saatte?

«Eve dönünce yine yatıp uyumaya çalış, ilaç al,» dedim Sibille'ye. Başını salladı. Şu sırada büyük bir köprüden geçiyorduk. Altından, birbirine girmiş sürüyle hat uzanıyordu. Uzakta bir lokomotifin dumanı göğün kurşun griliği içinde yok oldu. Kulakları sağır eden bir gürültüyle bir uçak geçti üzerimizden birden bire, tam inişe geçmek üzereydi. Yeşil, kırmızı sinyal ışıklarım gördüm.

«Geldik,» dedi Sibille sesi hiç değişmeksizin.

Şoför, merkez hava limanının önündeki büyük alana doğru ilerledi. Sabahın alaca karanlığı içinde, hava köprüsü anıtının, yukarıya doğru yükselip birden bire son bulan beton eğrisini gördüm. «Abluka sırasında çok mu uçak düşmüştü gerçekten?» diye sordum Sibille'ye.

«Birkaç tane,» dedi Sibille. «Pilotlar çok zorlani-

yordu, bizim hava alanı kentin göbeğinde. Uçakların, binaların arasına inip kalkmaları gerekiyordu.»

Şimdiye kadar hiç konuşmamış olan şoför, birden: «Bir seferinde ben de tanık oldum,» dedi.

«Bir uçağın düştüğüne mi?»

«Evet, bayım!» Tıraşı uzamış çenesiyle bir yıkıntıyı gösterdi. «Şurada işte. O sıralarda burada çalışıyordum.»

Konuşma boyunca yüzünü bir kere bile çevirmedi. Şimdi ayna gibi dümdüz alanın üzerinden hava limanının ışıklarına doğru dikkatle ilerliyordu. «Uçağın boşaltılmasına yardım etmiştim. Derken, bir akşam, bugünkü gibi soğuktu yine, un yüklü bir Ami uçağı da düşmesin mi. İniş hattının epey soluna, evin tepesine küt tedek, tam ortasına. Vay anam vay, belânın püsküllüsü sizin anlayacağınız.» Olayı hatırlayan şoför, başını salladı tedirgin. «Altı ölü, sürüyle de yaralı. Daha bir şey yapmamıza kalmadan un yanmaya başlamıştı.»

«Yangın söndürülemiyor muydu?»

«Sıcak öylesine dehşetliydi ki bayım, uçak kalıntısı çok geçmeden ak kor haline giriverdi. Evin önünde yaşlı bir kestane ağacı vardı, karların ortasında; size dedim ya demin, bugünkü gibi soğuk bir gündü, ocak ayının ortalarıydı samrım. Ertesi sabah ne olmuştu dersiniz?»

«Ne oldu?» diye sordum. Araba hava limanının girişi önünde durmuş, öteden, yükü taşıyacak bir adam koşmuştu bile.

«Kestane ağacı çiçek açmaya koyulmuştu.»

«Daha neler?»

«Karşınızda durduğum kadar gerçek, inanın,» diyen şoför, arkasına dönüp başını salladı. «Sıcaktan bayım, sıcaktan. Ağaç yapraklanmış, tomurcuklar boy

göstermişti. İnanılacak şey değildi bayım. Ortalık yıkıntılar içinde, kana, una batmış, — bütün bu kepezeliğin ortasında da yaşlı bir kestane ağacı, tomurcuklanmaya durmuş.»

Valizi taşıyacak adam arabamın kapışım açıp selâm verdi.

«Panair do Brasil,» dedim. «Rio'ya. Valizi alın. Yazı makinesini kendim taşıyım.»

«Olur, olur.»

Şoföre döndüm: «Saatinizi kapatıp beklerseniz bayan yine dönecek Grunewald'e.»

Şoför daha kabul edip etmediğini bildirmeden, Sibille, şimdiye kadar tanımadığım bir ses tonuyla adamın lâfım ağzına tıkadı: «Hayır, teşekkür ederim. Başka bir taksikle, belki de otobüsle giderim.»

Yüzüne baktım. Bakışından kaçındı. Omuz silkip, şaşkınlaşan şoförün parasını verdim. Sibille bu arada yürüyüp ilerlemişti. Bekleme salonu kapısında ona yetiştim:

«Ne oldu böyle?»

«Nerede ne oldu?»

«Takside.»

«Hiç.» Yapmacık bir gülüşle güldü. «Şoför sevimli gelmedi bana da...»

«Ama kestane ağacının öyküsü...»

«Zaten anlattığı o öyküden ötürü sevimli gelmedi bana ya işte.»

«Anlamıyorum,» dedim gösterdiği kuvvetli tepkiye şaşarak.

«Anlattığı şey doğru değil.» Kaşlarının arasında dik bir kırışık belirdi, burun delikleri sinirli sinirli titredi. «Bu adam salt ilginç olmak için yalan söylüyor. Bu davranıştaki insanlardan nefret ederim.»

Sibille olduğu yerde durmuş, sesi yükselmişti.

Onunla tanışalı böyle bir şey başımdan geçmemişti hiç. «Tomurcuklar ve yapraklar,» diye devam etti öfkeyle. «Yalnız yaprak da yetmiyor. Abartma, uydurma. Ölümden hayat doğuyor, son diye bir şey yok, bütün bu sembolik saçmalar. İtici şeyler bunlar.» Alt dudağı titriyordu. «Ölen ölmüştür. Geri dönemez artık, hiçbir biçimde.»

«Sibille...» dedim yüksek sesle, onu kollarımın arasına aldım. Uykudan yeni uyanmış biri gibi, tamamen boş, anlayışsız gözlerle, yavaş yavaş bir utangaçlık anlamıyla dolan gözleriyle bana baktı. «Ne oluyorsun kuzum?»

«Sinir,» deyip başını çevirdi. «Sinir, başka bir şey değil. Gel...» Elimden tutup beni hava limanı binasına soktu. Bu arada parmaklarını benim parmaklanma bastırıyordu. Bunun ne demek olduğunu anlıyordum: Öfkesine değinmemeliydim artık.

Hava limanının holü neon lambalarıyla ışıklandırılmıştı, soğuk ve sert bir ışık. Bu ışık altında bütün insanlar hastalıklı gibiydiler. Sürüyle hava yolları şirketinin uzun bankolan ardında birçok memur çalışıyordu. Genç kızların uykusuzluktan gözleri küçülmüştü, mavi giyimli erkekler de sinir içindeydiler. Gördüğüm kalabalıktan afalladım. Böylesine bir keşmekeş ummuyordum. Bütün o upuzun hol, uçak yolculan, kadımlar, erkekler, çocuklarla doluydu.

«Bu hâl ne böyle?» diye sordum benim valizi taşıyan adama.

«Doğu bölgesinden gelen siyasî mülteciler,» dedi. «Batıya uçacaklar.»

Valizimi Pan American'ın otomatik tartısına yerleştirip omuz silkti:

«Her sabah böyle bizde. Daha da kötü olacak deniyor.»

Mültecilere baktım. Çıkınlarının, valizlerinin üzerine oturmuşlardı, kötü giyimli, bezgindiler. Birbirleriyle sessiz sedasız konuşuyorlardı. Kadınların başında eşarplar, erkeklerin üzerinde de köylü giysileri vardı. Bir çocuğun boyunbağı yoktu, ya da gömlekleri yaka-sızdı. Elleri şiş şiş, işten yıpranmış, soğuktan kızarmıştı. Küçük bir çocuk vızıldayıp duruyordu.

«Elli fenik,» dedi valizi taşıyan. Elini kasketine dokundurup uzaklaştı. Sibille bana sımsıkı yapışmıştı. Onu birdenbire bağırma bastım, çünkü bütün o diğer mülteciler aklıma takılmıştı, Saygon'da gördüklerim, Seul'deki mülteciler, Kümoy Adası'ndaki mülteciler. Onları hep hava limanlarında görmüştüm, çıkınlarının üzerine otururlarken, sabit ve alm yazılarına boyun eğmiş bakışlarıyla boşluğa bakan erkekleri, bağırklarına bastırdıkları huzursuz çocuklarıyla anaları, kendi kendilerine mırıldanıp duran çok yaşlı kadınları, sallanır koltuklarındaki dedeleri. Boyunlarında, ipele tutturulmuş kâğıtlar olurdu hep. Bu kâğıtlarda, adlarının yanında bir de sayı bulunurdu. Hep bu sayılarla çağrılırlardı. Sayılarıyla, adlarıyla değil: «Dikkat,» dedi hoparlörde bir ses. «Air France, Clippers 796 Münih'e hareket etmek üzeredir. Yolcuların uçağa girmeleri rica olunur. Önce çocuklarla kadınlar lütfen. Sizlere rahat bir yolculuk dileriz.» Bekleyenler arasında bir kaynaşma oldu. İtişe kakaşa ilerlediler. Birbirini tanıyanlar elele tutuşuyorlardı.

«Önce çocuklar...» diye bağırıyor biri. Ama onu duyan eden yoktu.

Ve geçen zamanın ilerleyen hızlı adımları sırtımda... Sibille'yi kendime daha çok yapıştırdım. Pan American'ın memurlanından biri, karşımda, Doğu'dan gelmiş bir adamla çekişiyordu. Arkasında durduğum adamın elinde eski bir şapka vardı. Hava çok soğuktu ama, adamın

sırtında paltosu yoktu, eski gömleği de yakasızdı. Adamın yüzü tıraşsız ve soluktu. Sakson şivesiyle konuşuyordu. Kendi halinde bir adam olduğu için, neden belâya çattığım anlayamıyordu bir türlü.

«Bay pilot» diyordu aşağıdan alarak memura, «çok rica ederim, ne demek istediğimi iyi anlayın. Biz Dresden'den geliyoruz. Karım, iki çocuğum, bir de kedi.» Adamın kedisi ilk şimdi gözüme çarpmıştı. Bankonun üzerindeki bir sepetin içinde, bir battaniyenin altodaydı. Gözlerinden uyku akan şişman, kızü kahverengi bir kediydi. «Dresden'den, bay pilot.»

«Ben püot değilim,» dedi memur; saçları dökülmeye başlamış sinirli bir adamdı. «Ne yazık ki size yardım edemem.»

«Bay — adınız lütfen?»

«Klaer.»

Yolcular arkamda kuyruk olmuştu. Sinirli bir hava vardı, millett Dresden'li adamla memurun konuşması-na kulak kabartıyordu.

«Bay Klaer, anlayış gösterin rica ederim, kedi bizimle birlikte Dresden'den ayrıldı. Dresden'den buraya dünyanın yolu var. Üç gündür yollardayız. Batı kesimine gizli girdik. Artık geri dönemeyiz.»

«Bütün bunları biliyorum bay Kafanke. Ben...»

«Politik mülteci olarak kabul edildik biz. Hepimiz <le Kuno-Flscher caddesindeydik. Tam altı hafta. Kedi de. Hepimizin kâğıdı var.»

«Kedinin yok,» dedi Klaer adındaki memur.

«Ama o da bizimle birlikte çıktı Dresden'den, bayım. Yemeğine brom karıştırdık rahat dursun diye. Peki ama ne yaparız böyle, Bay Klaer, hayvancağızı Berlin'de bırakamayız ya.»

«Dikkat. İngiliz Havayollarınının Viscont 324 numaralı uçağı Hannover ve Hamburg'a hareket etmek üze-

redir. Yolcuların uçağa binmeleri rica olunur. Sizlere rahat bir yolculuk dileriz.»

«Anlayamıyor musunuz Bay Kafanke? Uçağa hayvan alamayız. Yönetmeliğe aykırıdır. Bakın, baylar arkanızda kuyruk olmuş bekliyorlar, hepsinin de acelesi var.»

Dresden'li adam, arkasında duranlara ezik bir bakışla bakıp, bir çarlık generalinin önünde eğilen posta müdürü gibi eğildi. «Özür dilerim baylar, bana kızmayın rica ederim, kedi var da... Bekletmemi hoş görün.»

İçimizden hiçbiri konuşmadı. Bir kaçıımız başlarını salladılar.

«Attention, please. Passenger Thompson, repeat Thompson, with PAA to New York, will you please come to the ticket counter. There is a message for you.» (*)

Kafanke adındaki adam, bu arada: «Kediyi götürmeme izin vermemeleri cinayettir,» diyordu, «anlıyor musunuz, cinayettir.»

«Böyle konuşmayın.»

«Bu hayvan ne olacak peki?»

«Kediler kendi başlarının çaresine bakarlar. Bir yuva bulurlar nasü olsa.»

«Yuva bulmak için Dresden'e mi dönecek?» Mülteci Kafanke'nin, duyduğu öfkeden gözleri yaşarmıştı. «Brandenburg Kapısı'ndan mı geçip gidecek yoksa?»

«Rica ederim, Bay Kafanke.»

Memur Klaer'in soluk alnında ter taneleri belirmişti.

«Görüyorsun ya hanım, bunun için iltica ettik iş-

(*) «Dikkat, PAA New York yolcusu Thompson, tekrar ediyorum, Thompson, lütfen bilet gişesine. Size bir haber var.»

te,» dedi Kafanke, aradaki bavulun üzerinde oturan şişman bir kadına. «Evimizi bunun için bıraktık.»

«Mieze beraber gelemiyor mu?»

Memura işaret ettim. Memur, Dresden'li adama: «Bir dakika bekleyin,» deyip yanıma geldi. «Nereye uçuyorsunuz bayım?»

«Bana bakın...» diye zayıf bir itiraz sesi çıkaran Kafanke, yine sustu, kediyi okşadı. «Canım,» dedi, «güzelim, korkma sakın. Seni bırakmayız. Bir Amerikan generaliyle de konuşmak zorunda kalsam...»

«Calling for passenger Thompson. Passenger Thompson. Will you please come to the PAA ticket counter.» (*)

Kedi inceden bir miyavladı.

«Rio'ya uçuyorum,» diye cevap verdim memur Klaer'e. «Panair do Brasil ile.»

Brezilya şirketinin Berlin'de kendi bürosu yoktu. Pan American tarafından temsil ediliyordu. Biletimi masanın üzerine koydum.

Klaer adındaki memur, bozuk bir suratla kahverengi kediyeye baktı, alnındaki teri südi, bir liste çıkardı. «Bay Paul Holland?»

«Evet.»

«Nerede oturuyorsunuz?»

Bocaladım. Bana sorulmasından hoşlanmadığım bir soruydu bu. Bir sürü yerde, bir sürü kentte otuyordum ama, hiçbir yerde kendi evimde değildim, kaldığım biricik ev, Sibille'nin eviydi. Cevap verdim: Yıllardır kendi yerim yoktu, evim yoktu. Arasına «Frankfurt, Parkstraße 12.» İyi bir adresi andırıyordu bu ama, aslında ev adresi değildi. Parkstraße 12, yıllık bir oda

(*) «PAA yolcusu Thompson'u çağırıyoruz, yolcu Thompson. Lütfen PAA bilet gişesine.»

kiraladığım Astoria Oteli'nin adresiydi sadece. Bu odada Sibille'nin bir resmi asılıydı. Bu odada bütün çamaşır ve giysilerimin durduğu bir dolap vardı. Bu odada birkaç kitapla sürüyle müsvedde vardı. Şu yeryüzünde bana ait ne varsa, tümü bu odadaydı. Çok şey yoktu. Aslında çok az şey vardı.

«Rio'ya neden uçuyorsunuz?» diye sordu memur.

«Seyahat iznimde yazılı,» dedim Bay Klaer'e öfkeyle. Aslında öfkelendiğim kendimden başkası değüdi, böyle koşullar içinde yaşamama öfkeleniyordum da ondan.

«Seyahat izninizde 'meslekî bakımdan' diye yazılı.» Bay Klaer içten davranmıyordu bana artık. «Ne demek 'meslekî bakımdan'?»

«Batı-Basın-Ajansı muhabiriyim,» dedim. Sibille'nin beni okşayan eli sinirlenmeyeyim diye beni uyarırken. «Rio'daki büromuza yeni memurlar almak üzereyiz. Rio'yu tanırım. Yeni memurlar yabancı. Onları yetiştireceğim.»

«Teşekkür ederim, bay Holland.» Yeniden olumlu bir davranışa sahip olmuştu memur. Sibille Bay Klaer'e gülümsedi. O da gülümsedi karşılık olarak.

«Görevimi yapıyorum sayın bayan.», dedi gülümserken.

«Bay Holland'ı yanlış anlamayın.»

«Hepimiz sinirliyiz,» dedi Bay Klaer.

Kedi yeniden miyavladı.

«Dikkat, İngiliz Havayollarının Düsseldorf 542 numaralı uçuşu...»

«Aşş belgenizi görebüir miyim, Bay Holland?» Küçük kara, sarı defteri uzattım. Bu uçuş için aşşlanmak zorunda kalmıştım. Göğsüme yediğim iki iğnenin sızısı henüz geçmemişti.

«Teşekkür ederim, Bay Holland. Şimdi de hekim raporunuzu.»

Bende verem, geçici göz hastalığı, cüzzam, zafiyet ve irsi frengi hastalıkları olmadığını belirten belgeyi uzattım. Sonra, Brezilya'daki hükümet aleyhinde hiçbir örgüte katılmayacağım, sokaklarda dilencilik etmeyeceğim, kamuoyuna yük olmayacağım üzerine imzaladığım taahhütnameyi de verdim.

«Teşekkür ederim, Bay Holland. Bütün eşyanız bu mu?»

«Evet.»

«Daha vaktiniz var. Biz sizi çağıracağız.» Yazı makinemi aldım, selâm verdim, Sibille ile kendime yol açmaya çalıştım. «Müsaade edin,» dedim Bay Kafanke'ye. Bana yaşlanmış, cesaretsiz gözlerle baktı: «Muhabirsiniz değil mi bayım? Demin duydum. Kedime yardım edemez misiniz?» Büyük salonda bekleyip duran sürüyle insanı gözden geçirdim, Seul'deki çocuklar, Saygon'daki yaşlı erkekler, giysilerim yırtıp, Amerikan pilotlarına memelerini göstererek, uçağa bir alınırlarsa kendilerini vermeye hazır olduklarını bildiren Kömoy Adası'nın isterik kadınları yeniden gözümün önüne geldi.

«Ben kimseye yardım edemem,» dedim hafif bir sesle, şu dünyada dayanabileceğim biricik ve son destelemiş gibi, Sibille'nin koluna sıkı sıkı sarıldım.

«Attention please, stili, calling passenger Thompson, passenger Thompson,»(*) dedi hoparlördeki kadın sesi. Pan American World Ainvays'in New York yolcusu şu Bay Thompson'u hâlâ arayıp duruyorlardı. Onu bekleyen bir haber vardı.

(*) «Lütfen dikkat, yolcu Thompson'u çağırıyoruz hâlâ.»

Hava limanı lokantasındaki garsonlar, beni eski bir tanışlarıymışım gibi selâmladılar. Buraya Sibille ile sık sık gelirdim öteden beri. Garsonlar yüzümüzden, uçmak üzere miyim yoksa henüz mü gelmişim, anlarlardı.

Lokanta hemen hemen boştu. Kocaman, koyu renkli pencerelerden bakılınca, aşağıda, alacakaranlık içinde, benzin ikmali yapılan uçaklar görünüyordu. Beyaz gömleklili adamlar kanatların üzerinde çalışmaktaydılar. Bu sabah ortalık aydınlanmak istemiyordu sanki. Sibille'nin sol yanma oturdum. Sibille'nin sağ kulağı ağır işittiği için hep bu yanma oturdum. On iki yaşlarındayken, yaşlı bir adam onu sokak ortasında dövmüş, sağ kulak zarı zedelenmişti.

«Kahve mi efendim?»

«Bir moka,» dedim.

«Başüstüne Bay Holland.» Garson nezaketle gülümsemedi. Bana yakınlık duyardı. Hangi ülkede olursam olayım, büyük bahşış bırakırdım.

«Bir fincan kahve de bana,» dedi Sibille.

«Başüstüne bayan.» Garson çekildi. Arka plânda bir başka garson da masalara örtü yayıyordu. Aşağıda, tam altımızda, Panair do Brasil'in, benim uçağım Super-constellation uçağına da benzin dolduruluyordu.

«Berlin'den ayrılmalısın,» dedim. Artık fazla vakit yoktu. Gerçeğı dile getirmek niyetindeydim. Şu ke-di canıma okumuştı.

«Nasıl giderim sevgilim?» Eli elimin üzerindeydi. Nerede oturursak oturalım, eli hep elimin üzerinde dururdu.

«Bana gelirsin,» dedim, «batıya.»

«Frankfurt'a mı?»

«Evet. Param var. Bir yer tutarız.» Daha da heyecanlanmışım.

«Burada her gün olay çıkabilir. Yeni bir abluka olursa ne yaparız? Uçaklar işlemezse? Beni sana bırakmazlarsa artık?»

«Sevgilim,» dedi hafif bir sesle, «bunu çok konuştuk. Frankfurt'a gelip, orada senin arkadaşın olarak yaşamak için mesleğimi, arkadaşlarımı, buradaki küçük dünyamı bir çırpıda bırakabilirim?»

«Attention, please... Calling passengers Collins, Crawford, Hitchcock and Ribbon with Air France to Stuttgart. Your aircraft is about to take off. This is your last call.» (*)

«Benimle evlenir miydin Sibille?» dedim.

Garson da tam bu sırada kahveyle geldi tabii. Sibille elimi sıkı sıkı tutup, yavaş yavaş ıslanan gözleriyle yüzüme baktı.

«Cevap ver,» dedim. «Ne olursun, cevap ver.» Vakitim yoktu artık. Birazdan beni de çağıracaklardı.

Kısık bir sesle: «Kedinin yüzünden,» dedi.

«Hayır.»

«Ya da yerin yurdun olmadığı için. Hiçbir yerde kendi evinde değilsin.»

«Hayır,» deyip masamın üzerine eğildim, küçük beyaz elini öptüm. «Seni sevdiğim için, hep senin yanında olmak için, seni yitirmekten ödüm koştugu için.»

«Calling passenger Thompson with PAA to New York. Passenger Thompson. Please come to the ticket counter of the company immediately.» (**)

(*) «Lütfen dikkat... Air France Stuttgart yolcuları Collins, Crawford, Hitchcock ve Ribbon'u çağırıyoruz. Uçağımız hareket etmek üzeredir, bu son çağrıdır.»

(**) «PAA New York yolcusu Thompson'u çağırıyoruz. Derhal şirketin bilet gişesine gelin lütfen.»

«üirörümüzü haylidir tanıyoruz,» dedim, «bir yıl yeter. Başka kadın istemiyorum artık. Sen başka erkek istiyor musun?»

Başını hayır anlammda salladı.

«Oturacak bir yer tutarız. Senin mobilyaların ve kitaplarınla dayar döşeriz.» Artık çabuk çabuk konuşuyordum. «Birkaç da kitabım var. Frankfurt'daki dostlar seni sevecekler. Frankfurt hoş bir kenttir. Rahat edeceksin orada. Bu yıl yeni kitabımı da yazarım. Muhtak yazacağım, Sibille. Sen hep yammda olursan yazabilirim. Sonra kente yakın küçük bir ev satın alırsın. Ya da yaptırırız. Ve hep beraber yaşarsın. Artık ne telgraf çekmek, ne de telefon etmek birbirimize...»

«Ama ben çocuk sahibi olamam ki,» dedi zor işitilir bir sesle ve kahvesinden bir yudum aldı.

«Çocuk istemiyorum.»

Ses etmeden yüzüme baktı.

«Üstelik çocuk yapmaya da kalkmamalıyım zaten,» dedim. «Hayatım boyunca içki içtim. Baba olarak sürüyle aptala sahip olabüirim ancak.»

Sibille'nin elini öptüm yine.

Zaman geçip gidiyordu; zorlu bir tehdit gibi. Ve hep ileri, hep ileri, hep ileri.

«Döndüğümde benimle evleneceğini söyle bana.»

Başını salladı. Yanaklarından aşağı kayan gözyaşları ağzına akıyordu. Gözyaşlarını diliyle yalayıp boynuna sarıldı. Masalara yeni örtü yayan garson, görmezükten gelip yana döndü.

Sibille fısıldadı: «Dresden'den gelen kedi yüzünden, biliyorum.»

«Hayır.»

«Ama zararı yok. Evet, seninle evlenmek istiyorum,

Paul, seninle evlenmek istiyorum, öyle mutlu olacağız ki.»

«Artık uzun sürmez, sevgilim,» dedim yüksek sesle, onu öptüm. Garsonlara aldırduğım yoktu. Bütün garsonlar dostumdu. Benim de vaktim yoktu artık.

«Ama sana yük olurum.»

«Asla,» dedim.

«Benimle bir evlendin mi, yatağına aldığın bar kızları gibi çabucak kurtulamazsın benden artık.»

«Onu biliyorum.»

«Evet,» dedim.

«Seni artık hiç, hiç bırakmayacağım,» diye fısıldadı kulağıma.

Bü arada düşündüm: İki insan arasındaki aşk, Mao-Tse Tung, Foster Dulles ve Bulganin arasındaki düşmanlıktan daha güçlü değil miydi acaba? Mutluluk denen şey var mıydı şu yüzyılımızda? Kediler, dilsizler ve Yahudiler için adalet var mıydı?

Tanrı seveni korur mu? diye de düşündüm bu arada.

«Calling Mr. Thompson to New York. Mr. Thompson, please come to the PAA ticket counter.» (*)

6.

Saat sabahın yedisiydi artık.

Benim uçak 7.15'de uçacaktı.

Eskiden beri, ve bâtil bir inançla ilgili olarak, Sibille'yi hep ben geçirirdim. Onun benim arkamdan bakmasını istemezdim. Ben onun arkasından bakmak ister-

(*) «New York yolcusu Mr. Thompson'u çağırıyoruz. Mr. Thompson, lütfen PAA bilet gişesine geliniz.»

dim hep. Kahve parasını verip Sibille ile birlikte çiğ bir ışıkla aydınlatılmış bekleme salonundan çıkışa doğru yürüdüm. Yavaş yavaş, ezici bir yavaşlıkla, neden sonra ortalık ağardı. Kasvetli bir gün başlıyordu. Yanarımdan geçtiğimiz sırada, hava limanının gazete ve içki satan dükkanındaki satıcı kadınlar bizi nezaketle selâmladılar. İkisini de iyi tanırdık. Dresden'li Bay Kafanke, Pan American'm memuru Bay Klaer ile hâlâ tartışıp durmaktaydı. Yana dönüp baktım. Bay Kafanke için de vaktin sonu gelmişti. Onun uçağı da saat 7.30'da uçacaktı. Kahverengi kedi, sepetinin içinde tembel tembel gerinip duruyordu.

«Rahmaninof'un piyano konçertosunu çalmayı unutma,» dedim, Sibille'yi camlı kapıdan dışarı çıkartırken.

«Her akşam çalarım canım.»

«Saat ondan sonra çal. Saat farkını hesaplayıp o sırada seni düşüneneğim.»

«Rahmaninof'u dinledikçe ben de öyle yaparım» dedi Sibille. Kedi gözlerini andıran gözleri kısıldı.

«Ben de.»

«Ama belki Brezilya'da gündüzdür o sırada, sen de basın konferansına katılmışsmdır.»

Çocuklar gibi güldü bu işe.

Caddedeki kar kirli ve ezilmişti.

Bir taksiye işaret ettim. Araba yanımızda fren gıcırtılarıyla durdu. Şoför kamburdu, kuşkuyla yüzüme baktı: «Nereye?»

«Grunewald, Lassenstraße 119.» Sibille'yi kucakladım. Başı göğsümdeydi. Tepemizde, hava limanının kulesinde, o dev gibi radar, sessiz dönüşüne başlamıştı bir hayalet gibi. Radar dalgalan, bulutların üzerinde herhangi bir yerdeki uzak uçakları anyor, onları çağırıyor, onlara eşlik ediyordu: Görünmez uçaklara...

«Hoşça kal canım,» dedi Sibille. Sonra benden çabucak ayrılıp taksinin içine kaydı. Arabanın kapısı kapandı. Şoför direksiyonun arkasına geçti. Sibille, yanındaki camı indirmeye çalıştı. Pencere açılmadı. Araba hareket etti. Sibille'nin badem gözlü beyaz, küçük yüzünü gördüm. Yüzünü buz tutmuş cama dayamıştı. Elimi kaldırdım.

Taksi bütün alan boyunca büyük bir eğri çizdi. Uzun süre izlediğim araba, itfaiyenin yanından geçip polis karakolunun önünden şoseye çıktı. Sibille şimdi öbür pencereden bakıyordu. Öpüştüğümüz sırada birkaç kişi oldukları yerde durup bizi seyretmişlerdi. Hâlâ da bakıyorlardı. Fransa'da hiç kimse durup bakmazdı böyle. Almanya'da ise bakıp dururlardı boyunca.

Derken, arabanın arka lambaları ışıldadı. Şoför frene basmıştı. Sağ işaret lambası yandı. Artık arabayı ancak küçük, kara bir leke gibi görüyor, Sibille'yi göremiyordum. Araba sağa dönüp ilk köşede gözden kayboluncaya kadar bekledim. Yeniden hava limamna girdiğimde benim uçuş haber veriliyordu: «Panair do Brasil, Düsseldorf, Paris, Lizbon, Dakar, Bahama üzerinden Rio'ya -82 numaralı uçuş. Dördüncü perona lütfen.»

Daha birkaç dakika vaktim vardı, küçük postane yanındaki çiçekçiye girdim. Satıcı kadınların hepsi de tanırdı beni. Merkez mağazası Kurfürstendamm'daydı. Oradan Sibille için hep taze çiçek alırdım.

«Birkaç dakika sonra uçuyordum,» dedim, «dönüş gününe kadar gün aşırı on beş kırmızı gül gönderin lütfen...»

«... Bayan Loredoya mı?» Genç satıcı kadın gülümsedi. Sibille Loredoyu sevdiğimi bilirdi. Berlin'de kim var kim yok biliyordu bunu sanki. Hepsi de gülümsediler.

«Evet, lütfen.»

«Olur Bay Holland.»

«Döndüğüm zaman veririm parasını.»

«Hay hay Holland. İyi yolculuklar.»

«Teşekkür ederim,» dedim. Dükkândan çıkınca Dresden'ü Bay Kafanke ile burun buruna geldim. Hızlanmak istediğim sırada paltomun kolundan yakaladı. Yaşlanmış, ıslıl tıslız gözlerine delice bir kararın anlamı yerleşmiş gibiydi.

«Bana yardım etmelisiniz bayım.»

«Bırakın beni, acelem var.»

«Siz de Düsseldorf üzerinden uçuyorsunuz değil mi?» diyen Dresden'li adam, şişman kedinin yattığı sepeti saladı. «Sizden çeyrek saat sonra ben de orada olacağım. Sorup öğrendim,» diye devam etti beni bırakmaksızın, «bir saat kalacaksınız orada. Mieze'yi paltonuzun altına sokuverin, iyi hayvandır, kimse de farketmez nasıl olsa.»

«Hayır.»

«Rica ediyorum bayım, ne olursunuz. Memurlar beni gözaltına aldılar artık. Size dikkat etmezler.» Tutkuyla devam etti: «Batı'da özgürlük var dediler diye Doğu'dan ayrıldık. Zavallı, küçük bir hayvanı koruma bile engel olunursa özgürlük neresinde bunun?»

«Bay Paul Holland. Batı-Basın-Ajansı'ndan Bay Paul Holland, lütfen çıkış gişesine geliniz, uçağınız sizi bekliyor.»

«Verin şunu,» dedim. Adamın soluk yüzü aydınlandı. Uykucu şişman kediyi sepetten çıkardı, paltomu açtım.

«Tanrı sizden razı olsun bayım,» diye kekeledi, ben kediyi dışardan sıkı sıkı tutabileceğim şekilde sokmuş-tum kolumun altına. Gerçekten de iyi bir kedi idi. Ne yaparsan yap, aldırılmıyordu. Bir an düşündüm hâlâ ya-

şıyor mu acaba diye. «Düsseldorf'ta lokantada bekliyorum,» dedim. Adam arkamdan bakakaldı. Ellerini birbirine kavuşturmuş, kedisi için dua ediyordu.

Geçitteki memurlar pasaportuma mühürü bastılar. Dört numaralı uçuş peronuna koştum. Büyük camlı kapı açıktı dışarıda, pistin üzerinde benim uçağı gördüm. Hostes merdivende bekliyor, gözleri beni arıyordu. Birden beni gördü, işaret etti. Ben el edemedim, çünkü bir elimle kediyi, öbür elimle de yazı makinemi tutuyordum. Camlı kapıya ulaştığım sırada bir adam çıkıverdi gölgeden. Saçları dökülmeye başlamış, yüzü soluk ve kederli Bay Klaer'di bu.

«Verin o kediyi,» dedi hafif bir sesle.

«Ne demek istiyorsunuz?» Yanından geçip gitmek istediğim sırada yolumu kesti. «Bırakın geçeyim, uçağım bekliyor, görmüyor musunuz?» Bacağım kesik yerinden yine ağrımaya başlamıştı.

«Hayvanı Bay Holland, kediyi.»

«Paltonuzun altında,» dedi hafif bir sesle. Yüzüne baktım. O da bana baktı anlamsız bir yüzle. «Görevimi yapıyorum Bay Holland. Mülteci uçaklarına hayvan alınması yasaktır.»

Paltomu açtım, kediyi aldı. Kollarının arasındaki kedi mırıldanmaya başladı. «Demirperdeyi ben icat etmedim,» dedi Bay Klaer.

7.

Koca uçakta sadece yedi kişiydik. Paris ile Dakar'dan birkaç kişinin daha bineceğini söyledi hostes, ama bu uçuş ne de olsa yolcu bakımından zayıftı. Dokuz görevlisi olan uçağa yedi yolcu. Uçağın içi soğuktü. Paltomu çıkarmayıp koltuğı arkaya yatırdım. Kamarot ba-

na battaniye getirdi, protezimi uzatabileyim diye de önümdeki koltukları ayarladı. Uçak, uçuş pistine henüz ulaşmadan uyuya kalmışım meğer. Deliksiz bir uyku çektim. Düsseldorf'a indiğimizi duymadım bile. İyilik edip uçakta uyumama engel olmamışlar, neden sonra uyandığımda öğle olmuştu ve Paris üzerindeydik.

Lizbon'da havalar çoktan ısınmıştı. Girdiğimiz lokantada, adamın biri bize Şvarzvald işi berbat palyaço bebekler satmaya kalktı. Sibille'ye bir kart yazıp bir şişe viski aldım, çünkü uçakta yalnız Brezilya konyacı vardı, o da bana çok tatlı geliyordu. Dışarda bir sıraya oturup yeşil dağları seyre koyuldum. Lizbon'da her yer çiçekler içindeydi, kadınlar açık renk, hafif, yazlık giyinmişlerdi.

Burada uçağı yeni görevliler teslim aldı. Kalkıştan hemen az bir şey sonra yine yemek verildi. Aralıksız, boyuna yemek, Cebelitarık Boğazı'nın üzerinden uçtğumuz sırada, kaptan pilot beni yanına çağırdı. Bu pilotla birkaç kez uçmuşum, devamlı gülen, kısa, kara saçlı, iriyarı bir Portekizliydi. Adı Pedro Alvarez'di. İkinci pilot biraz uzanıp, Alvarez'in yanındaki yerini bana bıraktı. Ayaklarımızın altında Afrika kıyıları görüldüğü sırada biz sigaralarımızı tütürüp kahvelerimizi içiyorduk. Bulutsuz göğüyle, güneşli, güzel bir gündü. Alvarez Almanca bilmiyordu ama, çok iyi İngilizce konuşuyordu. Karısının bir bebek beklediğini söyledi bana. Rio'da oturuyordu. Çok mutlu bir evlilikleri vardı. Karısının karnı hanidir şişti, anlattığına göre. Küçük göğüsleri olduğunu hatırlıyor muyum diye de sordu. Hatırladığımı söyledim. Şimdi, dedi, şimdi göğüsleri büyüdükçe büyüyor. Alvarez'i çok heyecanlandırıyor du bu.

Lizbon'dan Dakar'a kadar yedi saat uçtuk. Birkaç mektup yazdım, bir saat kadar uyudum yine ve gün ba-

tarken viskimi içmeye koyuldum. Çok yüksekten uçuyorduk: Ayrıntıları seçemeyecek kadar. Ne var ki, aydınlığın nasıl durmadan değişmekte olduğunu izleyebiliyordum. Afrika tepelerinin nasıl önce yeşil, sonra kahverengi, daha sonra da nasıl mor bir renge büründüğünü gördüm; altımızdaki güneş battığı sırada, deniz renginin nasıl değiştiğini de gördüm. Geceyarısına doğru Dakar'a geldik. Burada saatlerimizi beş saat geri aldık. Yeniden yükseldiğimizde Alvarez bana uyku ilacı verdi, hostes de ışıkları söndürdü. Atlantik Okyanusu üzerinde sekiz saat uçtuk.

Mercan Adası'nda palmiyeler sabah rüzgârıyla sallanıyordu, ağaçlarda bol orkide gördüm. Uçak durup da vantilatörlerin dönmesi kesilince, cildimizdeki bütün deliklerden ter fişkırdı. Uçaktan hemen çıkılmıyordu. Polis üniformalı dev gibi bir zenci gelip, elindeki küçük bir bombayla, böcek ve sinekleri öldürecek yakıcı bir ilaç sıktı, hepimizin de hafiften soluğu kesildi ilaçtan. Ondan sonra inmemize izin verildi. Banyo yapıp tıraş oldum. Bekleme salonunda Associated Press'den Preston Sturges'i gördüm. Madrid'e gidiyordu. Uçağının motorunda arıza vardı. Sturges on bir saattir burada beklemekteydi. Viskimin geri kalanını ona ikram ettim.

Adadan Rio'ya yedi saatlik uçuşumuz vardı. Esaslı bir kahvaltı ettik. Uçağa altı İngiliz çiftçisiyle birkaç da zenci bindi. Yaşlı bir zenci kadın hepimizin el falına baktı. Bana para göründüğünü, sarışın bir kadından da üç çocuğum olacağını söyledi.

Bir nehri yatağı boyunca uçtuk. Derken,' balta görmemiş ormanlar başladı. Rio'ya varmadan bir saat önce de, sık ormanların koyu yeşili içinde kocaman, kızıl kahverengi lekeler, şekerkamışı tarlaları görüldü. Nehir balçıklı gibiydi. Brezilya saatiyle tam on ikide, dünyanın en güzel kenti diye anılan başkentin milletlerarası

hava limanına indik. Hemen postaneye gidip Sibille'ye telgraf çektim. Rio'ya sağ salim ulaştığımı, onu sevdiğimi bildirdim. Öğle vakti, Şubat'm ikisiydi o günkü tarih.

8.

Dokuz gün Rio'da kaldım. Daha önce iki kez hangi otelde kaldımsa yine aynı otelde: Hotel Miramar, Avenida Atlantica, Avenida'nın öbür yanında Copacabana plajı uzanıp gidiyordu. Rüzgâr esti mi, Atlantik Okyanusundan gelen hafif serin bir çisenti yatak odama kadar ulaşıyordu.

Hava güzeldi ve hep öyle kaldı, çok sıcaktı ama, yazlık çamaşırımı yanıma almıştım, sıcaktan rahatsız olmadım. Dokuz sakin gün.

Meslekdaşlarımı —üç candan bay— Brezilya resmî makamlarına tanıştırdım, diplomatik temsilcileri ziyaret ettim. Öteden beri beni tanıyan basın ataşeleri, Batı-Basın-Ajansı'nın yeni adamlarım hararetle karşıladılar. Rua de Misericordia 213'deki yeni yapılmış gökdelende büro odaları kiralamıştık. Bu da bütün Rio gökdelenleri gibi aynı hataya sahipti: Sıcak uzun sürdü mü su yukarı katlara çıkmıyordu. Kimi zaman hiç su bulunmuyor, sifonlarda ne kadar kalmışsa, onunla tıraş olunuyordu.

Öğleden sonra birer çay içmek üzere Jockey Kulübü'ne gittik, kimi meslekdaşlar da plajda güneşlenmeye gittiler. Aslında denize girmeyi ben de istiyordum ama, yapamadım. Bu kentin insanları güzel mi güzeldi... göze batacağım muhakkaktı. Arkadaşlar denize girerken ben de Hotel Miramar'm taraçasında oturup limonlu ve bol buzlu bir cin içtim. Hoş bir içkiydi bu.

Meslekdaşlarıma ilginç bulacakları her şeyi gösterdim: Büyük mağazaları, «Venüs» ve «Circe» barlarım, Shelton ve Ritz lokantalarını, golf sahasını, futbol stad-yomunu, Kutsal Bakire Kilisesi'ni, bir de Avenida Presidente Antonio Carlos'daki genelevi.

Akşamları hep davet ediliyorduk. Önemli insanlarla tanışıyorduk. En sonunda da, senatör Carioca Darcas bir davet düzenledi bizler için. Senatör kentin en nüfuzlu adamlarından biriydi, bütün yönlerde politik ilişkileri vardı. Çok çirkin, ama zengin bir dulla evlenmişti. Bayan Darcas'ın kocaman bir köpeği vardı. Karı koca Darcas'la köpeğin ayrı odalarda yattığını bütün Rio biliyordu: Bayan Darcas'la köpek aynı yatakta, senatör Darcas da bitişik odada tek başına.

Rio'da kaldığımın son günü bir araba kiralayıp üç meslekdaşımın Corcovado'ya, tepesinde ünlü İsa heykelinin dikili olduğu dağa çıktım. Yan yolda, tanıdığım bir orman lokantası vardı; üçünü orada öğle yemeğine davet ettim. Kendi halinde bir yemek. Birayla şeker kamışı rakısı içtik, ağaçların arasındaki ehli papağanlar bize bakıp durdular. Sonra da ormanda şöyle bir gezindik.

Sürüyle küçük küçük oyuklar vardı, meslekdaşlarıma bu makumba'lan gösterdim. Makumba'lar, yerli yabancısı sürüyle insanın etkilendiği bir bâtil inanç sembolüydüler. Çoğu kadın olan bir sürü tanıdık Avrupalı'nın kendi makumbalan vardı.

Bâtil inanca göre, Corcovado ormanlarında, isterlerse insanlara çok zarar verebilecek kötü ruhlar yaşamaktaydı. Bu ruhları kızdırmamak için sigarayla şeker kamışı rakısı adanıyordu. Bu oyukların içinde ikide bir, küçük, ağzı açılmış içki şişeleri, yanlarında sigara, hatta ruhlann kullanması için kibrit bile görüyorduk. Makumba diye buna deniyordu. Biz de birkaç şişe getir-

mistik yanımızda, her birimiz ayrı bir oyukta, bunları, görünmez orman sakinlerine adadık. Bu sırada bir şey dilemek de kuraldandı.

Ben, Sibille ile hep birarada yaşamamızı, birbirimizi sevmeye devam etmemizi, ne onun ne de benim başımıza bir felâket gelmemesini diledim. Dua ettiğim Tanrı, bu bakir ormanların Tanrısı'ydı, yoksa Bethlehem'in Hıristiyan Tanrısı değil, Corcovado'nun iblislerine de dua edebilirdim. Duamı hangisi kabul ederse etsin, aldırdığım yoktu. Sibille'yle beni, aşkımızı koruydu da, isterse iblis olsundu, benim için farketmiyordu.

9.

Dönüşte, uçaktaki bütün yerler tutulmuştu. İsviçre yolcusu ünlü bir Brezilya futbol takımı vardı aramızda. Frankfurt'daki merkez büromuza görevimin bittiğini tellemiş, Berlin'de birkaç gün izin yapacağımı bildirmiştim. İzin dileğimi kabul etmişlerdi. Bu kez Lizbon'dan sonra Madrid-Roma-Zürih-Düsseldorf-Berlin hattında uçacaktık. Roma'dan Sibille'ye bir telgraf çektim. Aynı gün öğleden sonra Berlin'e ineceğimi bildirdim. 12 Şubat 1956, sabah, saat sekizdi bu sırada.

Alpler'in ardında yağmur başladı. Zürich'de hava pusluydu. Düsseldorf ile Berlin arasında sağanak halinde yağmurla karşılaştık, uçakta üstümü değişip tıraş oldum.

Uçak tarife göre, saat 16,30'da Berlin Tempelhof Havaalanı'na indi. Zürich'ten sonra enikonu boşalmıştı.

Kışlık paltomu giymiştim, ama yine de tir tir titriyordum. İshal olurum korkusuyla daha uçaktayken ilaç almıştım. Sıcak bölgelerden Avrupa'ya her dönü-

şüm'de, tifoyu andıran bir ishalden çekmediğim kal-
mazdı. Belki de aşırı bir duygusallık ama, daha Berlin'
de uçaktan iner inmez, bir şeyler oldu kanısına kapıl-
dım. Karları eritip sürükleyen kuvvetli yağmur altında
pistten geçip, hava limanı binasının giriş kapılarına yü-
rüdüm. Birtakım insanlar dostlarını, yakınlarını karşı-
lamaya gelmişti. Ben Berlin'e ne zaman gelsem, Sibille
de bu yukardaki balkonda beni beklerdi ötekiler gibi.
Tek bir kez bile beklemediği olmamıştı. Ne var ki bu-
gün göremiyordum onu. Birkaç erkekle üç kadın, bir
de küçük çocuk beklemekteydiler, ama Sibille yoktu.
Onu alıkoyan neydi acaba?

Gümrük ve pasaport kontrolundan geçtiğimiz sıra-
da kendi kendimi teskin ettim: Belki de Sibille gecik-
mişti sadece, belki trafik tıkanmıştı. Ne var ki pek de
inanmadım buna aslında. Huzursuzluğum arttıkça arttı.
Kendimi toparlayıp bekledim. Sibille gelmiyordu. Bo-
şaltılan eşyam taksiye taşındı. Şoföre beklemesini söy-
leyip bütün binada Sibille'yi aradım: Hole, lokantaya,
postaneye baktım. Sibille yoktu.

Bir telefon kulübesine girip numarayı çevirdim. Te-
lefon devamlı çalıyor, kimse açmıyordu. Sonunda bı-
kıcılık geldi, ahizeyi yerine asıp taksiye gittim.

«Lassenstraße 119.»

Araba hareket etti. Birden öylesine titremeye başla-
dım ki, sıtma nöbetine yakalanmışım gibi dişlerim ta-
kırdıyordu.

«Ne oluyor?» Şoför merak edip arkasına döndü.

, «Bir şey yok.»

Düşündüm: Belki de telgrafımı almamıştır. Yoksa
arkadaşlarında kalmış da bugün henüz eve dönmemiş
miydi?

«Daha hızlı» dedim.

«uana nızlı.» Şoför elleriyle konuşan bir adamdı. «.Bayların acelesi vardır hep. Ama kaza oldu mu kim suçlu? O zaman biz elbette. Yazılan cezayı kim ödüyor? Hep biz. Daha hızlı, daha hızlı.»

«Tamam, tamam,» dedim, «peki.»

Sibille'nin ev anahtarı bendeydi.

«Bekleyin lütfen,» dedim şoför bahçe kapısı önünde durunca. Cevap vermedi. Yağmur altında çakıllı yoldan eve doğru koştum. Görünürde kimsecikler yoktu. Dış kapıyı açıp «Sibille» diye seslendim.

Cevap çıkmadı. Merdivenden Sibille'nin dairesine çıktım.

«Sibille.»

Ses seda yoktu. İkinci kapıyı açtım: Demek istediğim açmak istedim. Anahtar delikte dönmedi. Anahtarın neden dönmediğini anlayınca kalbim daha hızlı atmaya başladı: Kapı kilitli değildi ki.

Kapıyı açtığım gibi enikonu loş hole daldım. İlk gördüğüm şey, güllerle dolu altı vazo oldu. Benim adıma Sibille'ye gönderilen güllerdi. Vazolar yerde duruyordu. Ortalığı kuvvetU bir gül kokusu kaplamıştı. Üşüyordum ama, sırtımdan aşağı ter boşandığını hissettim.

«Sibille...», diye bağırdım üçüncü kez. Bağırmam boşa gitti.

Pencerelere çarpan yağmurun tekdüze sesinden başka ses yoktu.

Oturma odasına koştum. Bu oda da boştu. Mutfığa baktım. Nafile. Bir de yatak odası kalmıştı. Küçük hole döndüm yine. Giriş kapısı hâlâ açıktı, ama bir adam, kapının pervazına yaslanmış duruyordu şimdi. Ufak tefek, kısa boylu, kısa kestane saçlı bir adam. Sırtında spor ceket, ayağında golf pantolonu vardı. Çoktandır golf pantolonlu bir adam görmemişim, diye düşündüm.

«Bay Holland siz misiniz?» diye sordu adam.
«Evet,» diye kekeledim.
«Sizi bekliyordum,» dedi. «Üç gündür sizi bekliyorum, Bay Holland.»
«Siz kimsiniz?»
«Adım Albers,» diye cevap verip bir kimlik kartı çıkardı.
«Walter Albers, cinayet masasından.»
«Cinayet masası mı?» diye tekrarladığım sırada, yağmur sesi arasında, uzak, çok uzak, ama çok geçmeden hızla yaklaşan ve artan bir homurtu duydum: İnişe geçen bir uçağın gürültüsünü.
«Pasaportunuzu görebilir miyim?» diye sorup bir elini uzattı. Pasaport. Almanya'da her şeyden önce pasaport önemliydi. Yağmur damlalarının tıpırtısı dört motorlunun gürültüsü içinde boğulmuştu tamamen. Uçak hemen hemen bizim evin üzerindeydi artık.
«Bayan Loredo nerede?» diye bağırdım cinayet masası memuruna.
«Kayboldu,» diye cevap verdi sükûnetle.
Pencere camlan tıkırdadı. Uçak bahçedeki ağaçların üzerinden geçti gitti. Gül kokusu insanın genzine doluyordu. Gürültü kesildi. Damlalar yeniden duyuldu, sürekli ve umutsuz damlalar. Cinayet masası memuru Albers devam etti: «Kaçınılmış olduğunu tahmin ediyoruz.»

10.

Dinleyeni sıkkan bir tutuklukla konuşuyor, konuşmayı sürdürmeden önce bir şey yutmak zorundaymış gibi, her s ya da ş sesi çıkaran heceden sonra duruyordu. Her sustuktan sonra da yanak adaleleri oynuyordu.

leniaen «pasaportunuz» deyip sustu. Ceket cebimden pasaportumu çıkarıp uzattım; dikkatle gözden geçirdi.

«Rio de Janeiro'dan mı geliyorsunuz?»

«Bay Albers, bir insanlık edin de anlatmaya devam edin Tanrı aşkına. Delirmek işten değil. Kaçırıldı da ne demek canım?»

«Ne demekse o demek. Bu evde bir çatışma oldu, ateş edildi.»

«Ateş eden kim?»

«Bilmiyoruz.»

«Ne zaman oldu bu?»

«Üç gün önce. Akşama doğru. Aşağı yukarı saat altı buçukta.»

«Nereden biliyorsunuz?»

«Küçük kız söyledi.» Eliyle işaret etti. «Kapıcının kızı.»

«Maria mı?»

«Evet, dilsiz kız. Ateş edildiğini duymuş. Sonra Bayan Loredo'nun imdat diye bağırdığım da duymuş. Hemen buraya koşmuş, yatak odasının darmadağın olduğunu görünce babasını çağırmış. Babası da bize haber verdi.»

«Sonra?»

«Hiç. Bayan Loredo kaybolmuştu.»

«Ama silâh sesi? Onu vurdular mı dersiniz?»

«Olabilir,» dedi. «Halıda kan lekeleri vardı.»

«Halıda mı?» Çevremde ne var ne yok dönmeye başlamıştı. Fenalaştığımı hissediyordum.

«Yatak odasındaki halıda, Bay Holland. Ama bundan bir şey çıkmaz. Belli ki sadece yaralanmış ve götürülmüştür.» Bana yardım etmek için söylüyormuş gibi devam etti: «Bizim Berlin'de böyle şeyler oluyor, bilirsiniz.»

Kulaklarım uğulduyordu. Güller yapışkan, çürüksü

ve baygın kokuyordu. Hava alamaz olmuştum. Hızla dönüp banyoya koştum, boğulurcasına kustum. Kusmaktan gözlerim yaşarmıştı. Soğuk suyla elimi yüzümü yıkadım.

Aynanın önünde tarağımı, tıraş makinemi, diş fırçamı buldum. Hepsi de buradaydı daha. Yalnız Sibille yoktu artık. Sibille kaçırılmıştı. Kaybolmuştu. Yatak odasındaki halının üzerinde kan bulunmuştu. O halıyı Sibille'ye Noelde armağan etmiştim. Zengin desenli, değerli bir halıydı. Sibille kaybolmuştu. Dişlerimi ovdu, ağzımı çalkaladım, alnımı kolonya ile ovuşturdum. Albers'in yanma döndüğüm süre içinde hep yere yıkılıp kalacağım diye korktum. Dizlerimin bağı çözülür çözülüyordu.

Cinayet masası memuru yatak odasına girmişti. Odanın içi bir deprem felâketine uğramıştı sanki. Yatak darmadağın olmuş, küçük masayla koltuklar devrilmişti. Gece lambası yerde paramparçaydı. Albers önünde durmuş kırık cam parçalarına bakıyordu.

Başım döndüğü için dağınık yatağın üzerine ilişmek istedimse de son dakikada bocaladım. «Oturabilir miyim?»

«Hepsinin resmi çekildi çoktan.» Başım salladı. «Oturun. Araştırma masası memurları da buradaydı.»

«Eee?»

«Hiç. İpucu olabilecek bir şey bulunamadı. Sürüyle parmak izi yalnız. Bayan Loredonun parmak izleri. Sonra, sizinkiler belki.»

«Belki mi?»

«Gündelikçi kadın gelir miydi temizliğe?»

«Haftada bir gün.»

«Dedim ya işte, bir sürü parmak izi.»

Gözlerim yatağa takıldı kaldı. Sibille'nin parfümü,

Sibille'nin vücudunun kokusu. Yatak Sibille kokuyordu. Çabucak kalkıp odanın öbür tarafına gittim.

Albers bana baktı: «Demin kapıcıyı da çağırdım. **Siz...**», nezaketle yarıda bıraktı kendi sözünü, «siz ban-yodayken. Kızıyla geliyor.»

«Neden?»

«Olup biteni size anlatacak. Sizi ilgilendirir sanırım. Bayan Loredo'yla dostluğunuz olduğunu söyledi kapıcı.»

«Evlenecektik.»

«Feci bir olay», dedi, her yeni cümleyle ölüp ölüp yeniden dirüiyordu sanki.

«Üşüttünüz mü?»

«Neden?»

«Çok güçlük çekerek konuşuyorsunuz da.»

«Takma dişlerim yeni de ondan. Bir hafta oluyor taktıralı, bir bilerseniz nasıl acıyor hâlâ. Hiç bir şey yiyemiyorum, ancak sulu şeyler.» Acı acı söylendi: «Tutup bu durumda dışarda görev veriyorlar insana. Vicdan yok, vicdan diye bir şey kalmamış kimsede.» Ağzındaki tükürüğü toplayıp göze çarpacak bir şekilde yuttu. «Nasıl sancıyor bilemezsiniz.»

Sibille kaybolmuştu.

Düşündüm: Sözüm ona makumba da yapmışım ama, yine de biri çekip almıştı Sibille'yi benden. Belki de varolan, ama benim yine de inanmadığım bütün tanrılara dua ettiğim halde... Tanrılar beni korumuş, ama Sibüle'yi korumamışlardı. Belki de tanrıların Sibille'yi korumamış olmalarının nedeni onlara inanmamış olmamdı.

Düşündüm: Peki ama Sibille inanıyordu onlara. Başkaları için din ya da politik bir inanç neyse, benim için de Sibille oydu. İşim muhabirlikti. Benden, kiliseye ya da politikaya inanmamı hiç kimse bekleyemezdi. Bir

sihirbazın yardımcısı, ustasının oyunlarına inanmaz artık. Ama ustasına inanır belki. İnsanın herhangi bir şeye inanması şarttı, çoktan farkındaydım bunun. Ben Sibille'yi seçmiştim bunun için. İyi de olmuştu, bundan sonra da iyi olacağını umuyordum. Gözlerim yerdeki koyu bir lekeye takıldı. «Kan lekesi mi şu?»

Albers başını saladı. «Adamlarımız muayene ettiler. Bayanın kanı olabilir. Bu kaçırılma olaylarında hep aynıdır. Bir tabanca. Ya da kloroform. Yahut kafaya bir darbe.»

Yüzüne baktım.

«Özür dilerim», dedi. «Böyle konuşmaya alışıyor insan.» Kendine acıyarak çenesini yokladı. Dışardan ayak sesleri geldi. Ardından da Albers'e seslenen kapıcının sesi.

«Buradayım.»

Kapıcı Wagner yatak odasına girdi. Dilsiz kızı diz kırıp selâm verdi gözlerim yerden ayırmaksızın. Ne benim yüzüme bakıyordu, ne de ötekilerin.

«Günaydın Bay Holland,» dedi Wagner. Sırtına bir pelerin atmıştı. Candan konuşuyordu. «Başınız sağ olsun Bay Holland.»

Böyle bir şey beklemiyordum. Duyduğum acı henüz büyümeye, bütün içimi doldurmaya vakit bulamamıştı, daha şimdiden başsağlığı dileğini kabul ediyordum — sanki Sibille'nin sadece kaybolduğu değil, öldüğü de bir gerçekmiş gibi, vurularak öldürülmüş olduğu. Artık yaşamadığı konusunda bir kuşku olamazmış gibi. Zayıf bir sesle: «Günaydın Maria,» diyebilirdim.

Dilsiz kız havlar gibi bir ses çıkardı kısaca. Albers: «Şimdi,» dedi, «bize yazdıklarını Bay Holland'a anlatacağım; anlattıklarım doğruysa başını sallarsın.»

Maria evet anlamında başını salladı. Üzerinde, pembe ve yeşili yıkana yıkana solmuş ucuz bir kazakla bir

de mavi eteklik vardı. İkisi de küçülmüştü artık. Göğüsleri kazağı adamakıllı germişti. Omuzlanın kısırmsı, duruyor, kendi vücudundan utanıyordu. Uzun bacakları dizden sonra çıplaktı. İpek çorapları sarkık, ayağında ki sandallar çarpıktı. Bir an başım kaldırıp bana baktı. Gözleri endişeli ve gölgelenmişti. Yüzü soluktu.

«Sık sık Bayan Loredo'nun yanmda olurdun, değü mi?»

«İğğ... iğğ... iğğ.» Maria başını salladı. Hâlâ sürüp giden bir sevginin açıklanmasıydı bu boğulurcasına çıkardığı ses.

«Yalnız olduğu zamanlar onu sık sık ziyaret ederdin. Özellikle öğleden sonralan.»

Taze ve güzel ağız, felce uğramış düiyle yeniden sözcükler kurmaya çalışıp, sonra vazgeçti. Maria, evet anlamında başını eğdi. Evet, Maria sık sık yoklardı Sibü'e'yi. Sibüle ona kitap okur, resimler gösterir, plâk çalardı. Maria, Sibille'ye kuvvetü bir bağlılık duyardı öteden beri.

Albers konuşmaya devam etti. Şimdi her cümleyi bir de Maria'ya, başım saUatarak onaylatıyordu. Albers'e göre, 9 Şubat günü öğle üzeri, Maria buz tutmuş gölde oynarken üç el ateş edlidiğini duymuştu. Öyle mi maria?

«Afr... arr... arhhh.»

Öyleydi.

Silâh sesinin ardından bir kadın çığığı duyulmuştu. Maria hemen tanımişti bu sesi: Sevgili Bayan Loredo'nun sesiydi bu. Buz tutmuş gölden ayrıldığı gibi bütün hızıyla eve koşmuştu. Sibille'ye ait dairenin kapılan açıldı. Maria yatak odasına koşunca, odamn boş olduğunu görmüştü. Sibille kaybolmuştu. Öyle mi Maria?

Kız acılı bir ses çıkararak bana sarıldı. Acıklı acıklı bağıyor, başını umutsuzlukla sallıyordu. Sözcüklerle anlatılamayacak bir acı ve işkence. Öylesine bir acı, öylesine bir işkence. Mekanik bir hareketle saçım okşamaya koyuldum.

Wagner hafif bir sesle: «İşte böyle, Bay Holland,» dedi, «sonra da gelip beni buldu işte. Yatak odasına girdiğim anda anladım işin iç yüzünü: Bayan Loreda kaçırılmıştı.»

«Nereden anladınız?»

«Eh işte, dağınıklıktan, Bay Holland, silâh sesi, kan. Vaktiyle Potsdamer Platz'da otururdum. Oturduğum apartmandan biri kaçırılmıştı yine, Leberecht adında biri. Tıpkı böyle olmuştu yine. Çığlık, silâh sesi ve merdivenlerde kan lekesi.» Anüanna dalmıştı. «Leberecht'i hemen öldürmüşlerdi üstelik.» Başım salladı. «Evet,» dedi, «böyle işte, hey Tanrım.»

«Hiç kimse yok muydu görünürde?»

«Hiç kimse.»

«Ne yaptınız peki?»

«Evi kapatıp poüse koştum.»

«Neden telefon etmediniz?»

Kapıcı, cinayet masası memurunun yüzüne baktı.

«Ne var?» dedim.

«Bay Wagner telefon edemezdi,» dedi Albers. «Telefonun kontağı duvardan koparılmıştı.»

«Ama ben daha bir saat önce...» diye söze başlarken Albers konuşurmadı:

«Telefon dün yeniden onandı.»

Ne söylense bir cevap buluyorlardı. Ben ne yapsam, ne sorsam, Sibille kaybolmuştu işte. Sibille'nin kaçırılmış olduğu üstüne yeni deüller buluyorlardı boyuna.

«Bismarckplatz'daki karakola koştum,» diye devam etti kapıcı bu arada.

«Bilirsiniz Bay Holland, bir kaç adımlık yerdir. Önce Johannaplatz'a, sonra köşeyi dönüp Caspar-Theyss-Ştrase'ye, sonra da...»

«Karakolun nerede olduğunu biliyorum canım, devam edin.»

«İki memur bana katılıp geldi, Bay Holland.»

Bir ses duyup irkildim. Sesi çıkaran Maria'ydı. Maria ağlıyordu. Ağlaması bağırmasından daha müthişti. Bir dilsiz nasıl ağlar duydunuz mu acaba? Müthiş bir ses. «Ne olursun,» dedim, «ne olursun Maria, ağlama rica ederim, ne olursun.»

Eskiden okuduğum bir hikâye geldi aklıma, bir dilsizin hikâyesi. Bir despotun korkunç işkence ettirdiği bu dilsiz müthiş bir çılgılık atıyordu sonunda. Dilsiz olduğu halde, artık dayanamadığı aşın bir haksızlığa karşı haykırabileceği bir söz bulabiliyordu. Adam nasü bir adamdı, despot nasıl bir despot, hatırlayamadım. Bir sürü despot vardı, bir sürü işkence edilen adam. Belki de bütün bunlar gördüğüm bir oyunla ilgiliydi.

«Olmaz böyle şey,» dedim, «olmaz. Bayan Loredon'yu kim kaçırarak canım?»

«Biz de size soruyoruz,» dedi Albers.

«Bilmiyorum,» diye bağırardım. «Ne bakıyorsunuz bana öyle? Yoksa ben mi yaptırdım sanıyorsunuz?»

Cinayet masası memuru cevap verdi: «Berlin'deyiz Bay Holland. Berlin'de bu türden suçların eksikliği yok. Bizim için henüz aydınlanmamış bir suç elbette. Ama aydınlatacağız.»

Bunu boşluğa doğru, yüksekte atarak ve dokunaklı bir havayla söylemişti.

«Merdivende de kan lekesi vardı,» dedi kapıcı. Kan

sözcüğünden hoşlanıyor gibiydi, duyarak söylüyordu bunu.

«Duvarda,» diye onayladı Albers.

«Hiç de mi ipucu bulamadınız?»

«Sizi bekledik Bay Holland. Belki bize yardımınız dokunur.»

Dışardan bir gürültü geldi. Bir erkek sesi yükseldi: «Daha ne kadar bekleyeceğim söyler misiniz?» Benim taksi şoförüydü. Onu tamamen unutmuştum.

«Eşyayı yukarı getirin,» dedim.

«Sizce bir sakınca yoksa arabaya atlayıp hemen karakola gidelim,» dedi Albers.

«Neden?»

«Komiser görüşmek istiyor sizinle. Sizi burada bulur bulmaz ona götürcektim.»

Ve böylece, somurtkan şoför valizimle yazı makinesi getirdikten sonra, Sibille'nin evinden ayrıldık. Yağmur altında çakıllı yolu geçip caddeye çıktım; Sibille ile sık sık yanyana yürürdük böyle. Sibille'nin anahtarı paltomun cebinde şıkırdıyordu. Ortalık yavaş yavaş karrardı, bulutlar iyice alçalmıştı. Bulutların üzerinde, herhangi bir yerde, bir uçak dörde bölünmüş kente doğru yaklaşıyordu. Motor homurtusunu duyuyordum.

11.

Cinayet masası komiseri Hellwig'in, Berlin-Grunewald karakolundaki bürosunda kuvvetli bir masa lambası yanmaktaydı. Oda, kırmızı tuğla binanın birinci kattıydı ve ilkel döşenmişti. Pencereler ot bürümüş bir bahçeye bakıyordu. İfadem alındığı sırada cinayet masası memuru Albers odada değüdi, ifademi steno eden

bir adam vardı sadece. Kimliğimle ilgili bilgiler yazıldıktan sonra, Hellwig hemen sadede geçti: «Bayan Loredo'yu ne zamandan beri tanırırsınız Bay Holland?»

«Aşağı yukarı bir yıldır. Hayır, biraz fazla oluyor. Evvelki yılın Kasım ayında tanışmıştım kendisiyle.»

«Nerede tanışmıştınız?» Hellwig aşağı yukarı altmış yaşlarında, son derece sakin, çok dürüst, saçlarına kır- düşmüş, aydınlara özgü bağa gözlüklü bir adamdı. Devamlı pipo içiyordu. Pipo, egemen bir hal kazanmasına yardım ediyor duygusu içindeydim. Eskiden bir gece sekreteriyle çalışırdım, Helhwig tıpatıp ona benziyordu.

Hiçbir şey karşısında kılı bile kıpırdamayan bir adamdı bu gece sekreteri, çünkü çok faal geçen hayatı ona, bir kişi dışında bütün insanların hor görülecek yaratıklar olduğu inancını kazandırmıştı. Bu biricik insan yaşlı, şişman karısıydı. Karısı uğrunda yapmayacağı alçaklık, etmeyeceği ihanet yoktu, ama yalnız karısı uğrunda, başkası uğrunda değil. Kiliseden nefret eder, politikacıların içyüzünü bilirdi, bütün inandığı salt karısıydı. Beni adamakıllı etkilemişti bu gece sekreteri. Ben de onun yaptığım yapmaya kalkışmıştım. Deneme başarısızlığa uğramıştı.

Komisere cevap verdim: «Bayan Loredo'yu Maison' de France'da tanıştım. Fransız kolonisinin bir basm toplantısında.»

Helhwig, piposundan bir nefes çekti. Onun da mutlu bir evliliği vardı garanti, diye düşündüm. Güzel bir boyunbağı vardı. Karısı arayıp bulmuştu boyunbağını herhalde. Grunewald'in herhangi bir yerinde küçük, rahat bir evleri vardı kesinlikle, saçları ağarmış karısı yolunu bekliyordu muhakkak. İkisi de yaşlıydılar, ikisinin de tutkusu kalmamıştı artık herhalde, ama sevgi sürüp gidiyordu. Herhalde güzel şeyler yiyor, eski şarap

içiyorlardı karşılıklı, karısına karşı nasıl şelKatliydi kim bilir. Ağladığının farkına vardım birdenbire.

Stenocu, defterinin üzerine eğilmişti. Soluk yüzlü ve zayıftı. Uzun süren bir ara oldu. Dışarda yağmur camlara çarpıyor, bahçedeki karları eritiyordu. Uçak-tayken yağmur yağacağını anlamıştım. Bacağım kesik yerinden ağrımıştı. Şimdi yine ağrıyordu.

Ortalık adamakıllı kararmıştı. Bu gece ürkütüyor-du beni.

«Ama Bayan Loredo'yla bütün yü birarada kalma-dınız, değil mi?»

«Hayır, efendim. Ben muhabirim. Bürom beni sık sık dışarı yollar. Berün'den sık şık ayrılmak zorunda kalıyordum. Ama mümkün oldukça geliyordum yine. Vaktimin yarısını Berlin'de geçiriyordum sanırım.»

«Ve evlenmek niyetindeydiniz, öyle mi?»

«Bayan Loredo'yu seviyordum, bay komiser,» diye cevap verdim, kendi sesim bile yabancı geldi bana. Böy-le bir şey nasıl söylenebilirdi, içinde bulunduğum duru-mu nasıl anlatabilirdim? Belki bu komiser Hellwig hiç <ie mutlu bir evlilik yapmamıştı.

«Sizin için oldukça zor bir durum,» dedi, bu ara-da gözlüğünün kalın camları panldadı. «Helâl süt em-miş insan kolay bulunmuyor değil mi?» Söylediği şey birden yapmacık gibi geldi bana, sesinde de bir yapma-cıklık vardı. Nasıl bir tepki göstereceğimi mi anlamak istemişti acaba? Öyle olsa gerekti, çünkü devam etti ko-nuşmaya: «Bayan Loredo'nun bir yabancı casus şebeke-si için çalış tığını tahmin eder misiniz?»

«Delirdiniz mi siz?»

«Sadece bir soru, Bay Holland. Ya da bir Alman •casus şebekesi için belki?»

Aklıma bir şey gelmişti. Dedim ki: «Zaman zaman

doğu blokundan muhabirlerin evine geldiğini öğrendiniz de ondan soruyorsunuz değil mi?»

Tamamen anlamsız bir yüzle baktı bana, ama bir yandan da gözlerinin parlamasından beni onayladığı belliydi.

«Hiç merak etmeyin,» dedim keskin görüşlülüğümü hiç umursamaksızın. «Onlar bana geliyordu.»

«Öyle mi, Bay Holland?»

«Evet,» dedim. «Bütün büyük haber ajanslarının doğuyla ilişkileri vardır. Bunu mesele mi yapacaksınız?»

«Tanrı korusun,» dedi sakın haliyle.

«Bayan Loredonun bu işlerle ilgisi yok.»

«Salt bir tahmindir.» Bana açıyormuş gibi içini çekti. «Öyleyse soruyu başka bir yoldan sorayım. Evlenmek niyetinde olduğunuz kadın üstüne ne biliyorsunuz, Bay Holland?»

«Anlayamıyorum,»

«Bir suç işlendi, Bay Holland. Suçluyu arıyoruz. Bir ipucu arıyoruz. Henüz bulmuş değiliz. Ama bir ipucu olmalı, değil mi?»

«Elbette.»

«Öyleyse soruma cevap verin lütfen.»

Bu soruya ne cevap vermeliyim diye düşünmüş, beni tedirgin eden bir sonuca varmıştım. Bütün insanların, hayatları boyunca inançlarını yerleştirdikleri yere yerleştirmek istediğim kadın üstünde hiçbir şey bilmiyordum, hemen hemen hiçbir şey. Yaşamak için bir şeye inanmak gerekliliği olduğunu anladığım içindir ki ben de bir şeye inanmak istemiştim. Peki ama şimdi...

Ama bundan kime neydi ki? Bir kadını sevmek için onun şeceresini bilmek mi gerekirdi? Sadık olduğundan emin olabilmek için uykuda ne konuştuduğunu işitmiş mi olmak gerekirdi? Ona inanmak için egemen.

mi olmak gerekirdi? Peki Tanrı'ya egemen olan kim? En iyi niyetlerle yola çıkıp da politik bir fikri canavarlığa, cinayete dönüştüren kuvvetleri etkileyen kim? Birini sevmiş, ya da bir şeye inanmışım, kime neydi bundan?

«Benim için ne önemliyse onu biliyorum,» dedim, «Bayan Loredo'nun evü olmadığım, Münih doğumlu olduğunu, uzun süre dışarda kaldığım, çocuğu olmadığını.»

«Nasıl geçiniyordu?»

«Dil dersi verirdi.»

«Yalnız dil dersinden mi geçiniyordu?»

«Zaman zaman ben de para verirdim ona.»

«Büyük miktarda mı Bay Holland?»

«Evet. Hayır. Evet.»

«Bayan Loredo'nun öğrencülerini tanır mıydınız?»

«Onlardan sık sık söz açardı bana.»

«Adlarıyla adreslerini biür miydiniz?»

«Bilmezdim elbette.»

Arkasına yaslanıp piyosunu karıştırdı, kederlenerek sordu:

«Adlarım da mı?»

«Bildiğim birkaç ad var elbette. Özellikle kadını öğrencileri. Sibille'nin, İtalyanca, Fransızca öğrenmek isteyen çok dostu vardı sanırım, zengin insanlar...»

«Dostları olduğunu sanır mısınız?»

Eğildim. Gömleğim ter içindeydi, eğildiğim sırada soğuk ve ıslak temasım duydum vücudumda. «Bay komiser,» dedim, «benimle böyle konuşmayın rica ederim. Bayan Loredo'yu kaçıran ben değilim. Ben sevdim onu. Bu çok... zor bir akşam benim için. Bayan Loredo cinayet işlemiş gibi konuşuyorsunuz. Bana kalırsa, Bayan Loredo cinayete kurban gitti.»

Konuştuğum sürece gürültüsünü duyduğum uçağın

üzerinden geçip gitmesini bekledi, sonra hafif
OCIP- «Gerçeği arıyoruz, Bay Holland,» dedi, «bi-
meslek de sizinki gibi.»

«Ben gerçeği aramıyorum.»

«Yazdıklarınız gerçek olmuş, uydurma olmuş sizin için farketmez mi?»

«Elbette farketmez... iyi yazılmış olmaları yeter.»

«Böyle düşündüğünüzü sanmam.»

«Meslekî tartışmalara girişecek değiliz,» dedim tersleşerek. Bu cinayet masası komiseri gerçek diye bir şeyin varlığına mı inanıyordu yoksa? Ben Sibille'ye inanmıştım. Sibille'yi benden almışlardı.

Gerçek... Gerçek...

«Katolik misiniz, Bay Holland?»

«Evet,» dedim, «ama bırakın bunu şimdi, rahatsız oluyorum.»

Susup bana baktı, sonra masanın üzerinden bir kâğıt uzattı. «Bayan Loredo'nun bütün öğrencileri, adları ve adresleriyle burada. Hangilerinin adını duyduğunuzu söyleyin.»

Listeyi gözden geçirdim. İki düzine kadar ad yazılıydı. «Aşağı yukarı on kadarının,» dedim. Yalan söyledim. Daha beşini bile duymamıştım ve bu beş adın sahipleriyle yüzyüze gelmemiştim daha. Yalan söylediğimi anladı sanırım.

«Bu da,» diyen Helhvig bir kâğıt daha uzattı, «Bayan Loredo'nun bütün dost ve tanıdıklarının listesi, tabii elde edebildiklerimiz...»

İkinci üste daha uzundu. Aşağı yukarı elli kişilik bir liste. Aralarında aktörler, ressam, yazarlar, birkaç da gazeteci vardı.

«Bu listeyi nasıl yaptınız?»

«Çoğu kendileri haber verdi. Gerisini de biz bulduk.»

Bütün bu insanlardan, Bayan Loredonun kaçırılmasına katılmak için bir nedeni olan kimse var mıdır sizce?»

«Acaba Bayan Loredonun —özür dilerim— eski ilişkilerinden bildikleriniz var mı?»

«Bayan Loredonun bütün eski ilişkilerini bilirim.»

«Çok ilişkisi olmuş mudur?»

«Epey,» dedim. Sonra öfkelendim. Sevdiğim, inandığım kadından söz açıyordu böyle. «Bütün bu erkeklerden dostça ayrılmıştır,» dedim.

«Evet,» dedi Helfrvg, «onu biz de saptadık. Bu ne demektir bilir misiniz, Bay Holland?»

Bilirim elbette: «Daha kötüsü olamaz; ipucu yok demektir.»

«Öyle, Bay Holland,» dedi.

Şu anda Berlin'e inmek üzere olan uçağı biliyordum. Pan American'm Frankfurt'tan gelen uçağıydı. Saat 19'da iniyordu. Şimdi saat 18.58'di. Sibille hayattayken bu uçakla sık sık uçardım. Sibille hep hava limanında bekler, beni karşılardı. Sonra Robert'e gider, bir merhaba içkisi içerdik. Akşam yemeğimizi yedikten sonra da Sibille'in küçük evine giderdik. Sanki ilk buluşmamızmış gibi sevinirdik her seferinde. Sabaha karşı onunla koyun koyuna uykuya daldığım sırada, az önce günah çıkarmışım da bütün günahlarımdan kurtulmuşum gibi bir duygu içinde olurdum. Sibille'nin yanında böylesine bir güvenlik duyardım, tam bir güvenlik.

«Yarm sabah öğleden önce uğrayın da ifadenizi imzalayın,» dedi Hellwig. «Birkaç gün Berlin'de kalırsınız sanıyorum.»

Başımı salladım. Kendimi çok yumuşak hissediyordum.

«Bir şey daha söylemek istiyordum Bay Holland.»

«Buyurun.»

Uzun bir süre baktı bana, sonra yanıma yaklaştı,

tütün kokan soluğunu duydum. «Evde herhangi bir belgeye rastlamadık. Bayan loredo'nun pasaportu, çalışma izni ve diğer evrakı yok ortada.»

«Başka hiçbir şey çalınmamış mı?»

«Hiçbir şey, Bay Holland.»

«Şimdi ne olacak?»

Omuz silkti.

«Hiçbir şey olacağı yok mu yani?»

«Korkarım çok az şey olacak, Bay Holland. Bayan Loredo gerçekten kaçınılmışsa, bizim yetkili olduğumuz bölgeden çıkarılmıştır.»

«Hiçbir şey yapılamaz mı? Hiçbir şey mi?»

Yeniden omuz silkti: «Suçluların bulunmasına çalışılır... Batı Berlin'de kalmışlarsa tabü. Ama, bunun dışında...»

İkimiz de sustuk uzun bir süre.

Neden sonra ben sordum: «Evü misiniz Bay Hellwig?»

«Bunu öğrenmek isteyeceğinizi biliyordum,» dedi sakın bir tavırla. «Karım bir yü önce öldü. Çok mutluyduk ikimiz beraberken.»

«Ne süreyle?» diye sordum.

«Kırk bir yıl,» diye cevap verdi.

Suratına esaslı bir yumruk yiyen boksör ne hissedebilir bilmiyorum. Ama futbolda hayalarına esaslı bir tekme yendi mi nasıl hisseder insan kendini, bilirim. Çünkü futbol oynadım. Bir seferinde esaslı bir tekme yemiştım hayalarımına. Beni sahadan sedyeyle çıkarmışlardı da bağırsaklarım dışarı döküldü sanmıştım; tam üç gün yürüyememiştım. Grunewald karakolundan çıktığım sırada hayatımın bu en fecî olayım hatırladım. Yeni ikametgâhımı bildirmeden kentten çıkmayacağıma söz vermiştim. Belki daha çok erkendi ama, Sibille'nin evinde kalmak istediğimi söylemiştim. Yarı yarıya kar-

la kaplı ıslak ve dümdüz Bismarckallee boyunca ilerlerken, hemen az bir şey önce hayalarımaya tekme yemişim gibi bir duygu içindeydim. Johannaplatz'daki ilk ıslak ve buz gibi soğuk sıraya kadar yürüyebildim ancak, orada oturmak zorunda kaldım.

«Anneciğim, şuna bak.» Küçük çizmeli küçücük bir kız annesi elinden tutmuş, çekeliyordu.

«Gel yavrum, gel çabuk. Sarhoş o, sarhoş.»

Bu beni yeniden ayağa dikti. Zar zor sürüklendim ileri doğru. Akşam üzeri hafif bir sis inmişti. Sokak fenerlerinin yumuşak, san hâleleri buğuluydu. Sibille'nin kapışma raptiye çivisiyle bir kâğıt tutturulmuştu. Okudum: «Özür dilerim, yann sabah elektrik tahsildannın geleceğini demin söylemeyi unuttum. Saygılanmla, Emil Wagner.»

Merdivenden yukarı çıkarken, evi ne yapsam diye düşündüm. Mobilyayı, kitapları, Sibille'nin giysilerini. Bütün bunlar kime aitti şimdi? Bildiğim kadıyla, Sibille'nin hısıml akrabası yoktu. Acı acı düşündüm: Peki ama ne dereceye kadar biliyorum ki?

Zayıf ışık altında, duvardaki koyu renkli lekeyi de gördüm. Uzunlamasına ve kirlenmiş bir lekeydi, Biri, herhalde polis fotoğrafçısı, lekeyi kurşunkalemle daire içine almıştı. Demek kandı bu. Daha üç gün önce güzel bir İcadının damarlarında dolaşan kan, yumuşak ve sıcak, canlı ve tahrik eden bir vücutta dolaşan kan. Şimdi kirlili, soğuk duvara yapışmış kalmıştı. Sibille kaybolmuştu. Belki de ölmüştü. Ancak üç gün. Yaşamın akışı içindeki güzel şeylerin tahribinde zaman pek rol oynamıyor gibiydi. Uzaklık da rol oynamıyordu. Daha üç gün önce, dünyanın öbür tarafında. Copacabana plajında güneşe yatmış ısınyordum. Şimdi yeniden üşüyordum işte.

Sibille'nin dairesinde, pencereler hanidir kapalı

kaldığı için, aşın sıcak vardı. Gül kokusuna dayanamayınca, balkon kapışım açıp çiçekleri taraçaya attım. Beyaz karm içinde ıslıl ıslıl bir kırmızı. Üzerine yağmur yağıyordu. Viski aradım.

Buzdolabında bir şişe olacaktı. Buzdolabı çalışıyordu. İbresi «orta»ya alınmıştı. Sibüle'nin işidir bu, buzdolabını ayarlar hep, bunu spor yapar gibi yapar, diye düşündüm, sonra dilbilgisi yanlışımı düzelttim: Sibille buzdolabını hep ayarlardı, bunu spor yapar gibi yapardı. Buzdolabında yiyecek de vardı, sebze, bir az et, soda ve bira. Kendime kuvvetli bir içki hazırlayıp, bardak elimde, oturma odasına geçtim. Pikap açtı. Üzerinde bir plâk duruyordu. Plâğın adını okudum: Rahmaninof, iki numaralı piyano konçertosu. Kötü bir film seyrediyor gibiydim.

Pikabı çahştınp plâğı çalmaya koyuldum, ama dayanamayınca pikabı durdurdum yine. Şimdi salt pencerelere çarpan yağmur sesini duyuyordum. Büyük, antika bir maden tabak içinde mektuplar duruyordu, Sibille'ye ulaşmamış mektuplar, son üç günlük posta. Roma'dan çektiğim telgraf da onlann arasındaydı. Hepsinin gözden geçirdim. İngiltere ile Avusturya'dan atılmış kartlar da vardı. Birileri Sibille'ye «sevgi dolu selâmlar» yolluyordu. («Masada kim oturuyor dünyada bilemezsin — bizim Peter Yoli. Demin Picadilly'de rasladık ona.») Birkaç fatura. Tersî Adolf Yakobs, Berlin-Wilmersdorf, Atheper Ştrase 32a., gri giysinin ikinci provaya hazır olduğunu yazıyordu. İçip, terzi Adolf Yakobs'a ne söyleyeceğimi tasarladım. Gri giysiyi ne yapacaktı şimdi? Parasını ödemeli miydim?

«Tanrım. Tanrım. Tanrım.»

Yüksek sesle söyledim bunu, sonra masaya yumruğumu indirdim. Tanrı'yla konuşmuyordum aslında. İnsan inanmadığı biriyle konuşamaz. Ne söyledimse,

büyük bir kararsızlık ve umutsuzluk içinde söylemiştim. Aynı şekilde hay kahrolası, hay kahrolası da diyebilirdim. Şimdi ne yaparlardı böyle bir durumda? Bu alanda bilgim yoktu. Tek bir insan bile alınmamıştı elimden bu şekilde. Mekanik bir hareketle başka bir zarf açtım.

«Sevgili Sibille, Tommy ile ben, sevimli mektubuna son derece sevindik, yeni yü için gönderdiğin dileklere candan teşekkürler. Senin Paul ile bu derece mutlu olduğunu yine senden öğrenmek ne güzel. İkimiz de senin için böyle bir mutluluk dilerdik hep. Düğününüz için Berlin'e geleceğimizden hiç şüphen olmasın. Daha şimdiden merak ediyorum onu...»

Artık okumadım. Yatak odasına geçtim. Yine oturma odasına döndüm koşarak. Sinirden oraya buraya koşuşup duruyordum. Sonra kendimi toparlayıp büyük giysi dolabına yürüdüm, hızla açtım. Bütün evi aramak niyetindeydim, bütün köşe bucağı. Bunu yapmam şarttı. Belki bir iz bulurdum, bir ipucu. Roman kahramanları böyle yapar, bir ipucu, bir iz bulurlardı hep.

Giysiler askılara yanyana asılmıştı, çamaşırlar da çekmecelerdeydi. Parfüm kokusu vardı. Sibille'nin kokusu vardı. Sutyen ve külotları birbirine katıp, bir şey bulurum diye araştırdım. Nafile. Giysilerin ceplerine baktım. Boş. Kahverengi kostümle kara kostüm yanyana asılıydılar işte. Sibille'nin sesini duydum: «Karayı mı giyeyim yoksa yeşili mi sevgilim?» Ve bu ayrılığın soğuk, zayıf sabah ışığında, onun, bacaklarında çorapları, karşımda çıplak durduğunu gördüm. «Bana şöyle alıcı gözüyle iyi bir bak ki nasıl olduğumu unutma.»

«Bunu asla unutamam sevgilim. Gözlerim kapalı bile olsa, yüzünü, vücudunu görürüm hep.»

Hey Tanrım. Hay kahrolası, kahrolası, kahrolası.
Dolapta hiçbir şey bulamadım.

Bir komodinin gözünü açtım. Mukavva kutular, eski gazeteler, resimler, bir albüm. Resimlerde, Sibille'nin yanında yabancüar vardı. Çoğu zaman, hepsinin güldüğü görülüyordu. Sibille mayoyla. Sibille tiyatroda, Sibille Bavyera dağlarında. Eski resimlerdi. Sonra, mektuplarımı buldum. Bir Bally kundura kutusundaydılar. İkisini okuyup ötekileri bıraktım.

Bir çift sarı yaldızlı balo iskarpini. Bir yelpaze. Yedi tane kurumuş unutmabeni çiçeği. Kirli bir bebek. 1955 yılma ait küçük, kırmızı bir takvimli defter. Defteri karıştırdım. Bazı tarihlerin yarımında Sibille'nin el yazısıyla notlar görülüyordu: «15 Nisan — kırmızı güller, 17 Nisan — mektup ve karanfiller, 22 Nisan — Mektup. 24 Nisan — Telgraf.»

Birkaç sayfa daha çevirdim.

«11 Mayıs — Orkidelerle mektup. 13 Mayıs — Mektup. 19 Mayıs — Güller. 25 Mayıs — Güller. 27 Mayıs — nihayet... Bir haftalığına. Çok mutluyum.» Gönderdiğim bütün mektupların varış tarihini not etmişti. Ne zaman çiçek göndermişsem, yazmıştı. 27 Mayıs'ta — nihayet — bir haftalığına Berlin'e gelmişim. Çok mutlu olduğunu yazmıştı o gün.

Takvimli defteri yü sonuna kadar karıştırdım. Notlar hep aynı türdendi. İkimizi ilgüendiriyordu sadece. 31 Aralık'ta şu not vardı: «Sana şükürler olsun, sevgili Tanrım.» Bunu yazalı üç ay bile geçmemişti henüz. Takvimli defteri yerine koyup gözü kapadım. Tam bu sırada telefon çalmaya başladı. Öylesine ürktüm ki bardak elimden düştü.

Telefon çalmakta devam ediyordu. Hemen hemen başımdan geçmiş en büyük tedirginlikti bu, ölüm sessizliği içindeki evde tiz bir telefon sesi. Telefon holdedydi. Yanma yaklaşıncaya, bocaladım.

Kim olabilirdi acaba? Polis mi? Beni arayan biri mi? Ama beni Sibille'nin evinde kim arayacaktı ki? Alıcıyı kaldırıp da kulağıma götürdüğüm sırada elim terden ıslanmıştı.

«Alo?»

Tatlı bir kadın sesi geldi: «Kimsiniz?»

«87 13 48.»

«Bayan Loredo ile konuşabilir miyim?»

Yağmur karşımdaki pencereye çarpıyordu, taraçada karların içinde duran güller gözüme ilişti. Cevap verdim:

«Ne yazık ki hayır.»

«Kinlinle konuşuyorum?» Neşeli bir sestti.

«Adım Holland.»

«O! Bay Holland, siz misiniz? Ne güzel, hiç olmazsa sesinizi duymuş olayım. SibiUe sizden çok söz açmıştır bana.» Kadın susturulacak gibi değildi. «Ben Sibille'nin çok eski bir arkadaşıyım, Helga Maas. Belki adımı biliyorsunuzdur. Sibille ile kaç yıldır tanırız birbirimizi, bir buseniz.» Müthiş hızlı konuşuyordu. Artık sözünü kesmek niyetinde değildim. «Sibille nerede? Herhalde kenttedir daha? Yok camm. Rahatsız etmez istemezdim. Kitzbühel'den henüz döndüm de onun için Bay Holland. Kocamla. Kış sporları için gitmiştik, fevkalâdeydi. Ah, ne ilginç insanlar vardı. Sibille'ye bir günaydın demek istiyordum. Selâmımı siz söyleyin lütfen, olur mu? Yarın sabah yine ararım.»

«Hay hay efendim,» dedim, «söylerim.»

«İyi akşamlar, Bay Holland.»

«İyi akşamlar saym bayan.»

«Bize çaya gelin muhakkak, Sibille ile birlikte.»

«Memnuniyetle, saym bayan.»

Böyle bir şeye tekrar dayanamayacağım belliydi. Telefon her an yeniden çalmaya başlayabilirdi. Paltomu

giyip bir taksi çağırdım. Evdeki bütün lambaları yanar bıraktım, kapıyı güzelce kilitledim. Caddeye çıktığımda taksi çoktan bekliyordu.

1 2 .

Robert'e gittim.

Kurfürstendamm'da kar yoktu, artık, karlar erimişti. Yağmur altında asfalt pırıl pırdı. Ana caddeyle ana caddedeki mağazalar ışıklar içindeydi, neon reklâmlar ışığı parıltıyor, gösterişli bir yaşamda Amerikanvari bir şatafatı yansıtıyordu, ne var ki hemen yana sapan caddeler bile tamamen karanlık içindeydi, 1945'den kalma yıkıntılar, gecenin sisli ve puslu havası içinden yükseliyordu.

Bu akşam yollarda çok az insan vardı. Çoğu orospular evlerin girişlerinde duruyorlardı. Sırtlarında kürk mantoları, üşüyorlardı. Kimileri, biraz olsun ısınabilmek için, durdukları yerde ayak değiştiriyorlardı hep. Orospular için iyi bir akşam değildi.

Robert'in barından içeri girdiğimde, piyano başındaki piyaniste eğilip selâm verdi, *C'est si bon'u* çalmaya koyuldu. Sibille ile birlikte buraya ilk geldiğimde de aym parçayı çalmıştı ve bu melodi bizim sinyal müziğimiz gibi bir şey olmuştu: Biz barda göründükçe hemen bu parçayı çalmaya başladılar. Bu eski şarkı öteden beri duygulandırırdu ikimizi. Piyanist önce tamamen boş bulunup başladı çalmaya, sonra hatırladı, yüzü bozuldu ve ben önünden geçip tezgâha yöneldiğim sırada çalmaktan vazgeçip: «Özür dilerim Bay Holland,» dedi, «birden düşünemedim.»

«Aldırma,» deyip ona elimi uzattım. Adı Erkins'di. «Bana bir zararı yok, çalmaya devam edin.» Önce boca-

ladı, sonra başını eğdi sıkılganlıkla, ve yeniden *C'est si bon'a* başladı.

Robert'in barı baştan aşağı koyu kırmızıydı. Küçük masalar, nişler, bir dans pisti, bir de yarım daire şeklinde barı vardı. Barın iki maroken ucundan birine geçtim, oturdum. Işıklar gizüydü, müşteriler sessiz sedasız görüşüyorlardı, dans orkestrası yok, yalnız piyanist vardı. Robert'in barındaki bütün taze hava, Sibille ile benim hoşumuza giderdi. Tezgâhla masaların üzerinde mumlar yanıyordu...

Bara bakan kadının saçları platin şansıydı, şehvetli bir hali vardı, ve gülümsedi mi, ağzındaki bütün altın dişleri görünüyordu.

«İyi akşamlar, bayım.»

«İyi akşamlar.» Birbirimizi tanımıyorduk, burada çoktandır çalışan bir kadın değildi. «Bir duble viski lütfen.» Kalçalarım sallayarak viski şişelerinin durduğu yere gitti. Henüz çok gençti, işini de adamakıllı ciddiye alıyordu.

«Bay Holland...» Robert barın içinden bana doğru ilerledi. Kısa boyluydu, kafası da yan yana dazlaktı. Şehvetli gözlerinin altında büyükçe keseler vardı, burnu da büyük ve eğriydi. Devamlı gülümseyen ağızıyla bütün bunlar birleşince, dünyanın en iyi yüzlerinden biri meydana gelmiş oluyordu. Robert yine her zamanki gibi şıktı, daha hâlâ tıraş losyonu kokuyordu. Elimi sıkıp hafif bir sesle: «Sizi bekliyordum,» dedi, «her günün akşamı.»

«Merhaba Robert,» dedim. Birbirimize siz diye hitap ederdik, Sibille ile Robert ise birbirlerine sen derlerdi, onlar tamşalı çok olmuştu. Robert Friedmann, Berlin'de doğmuştu ama, 1933'den 1946'ya kadar Londra'da yaşamıştı. Üzerinden henüz çok geçmemiş nedenlerden ötürü hicret etmek zorunda kalmıştı. Londra'

da durumu iyiydi ama, engeller ortadan kalkar kalkmaz Berlin'e geri dönmüştü, 1946 yılındaki Berlin'e açlığın, soğğun ve yoksullğun yuvası Berlin'e. Berlin'in, yaşayabileceği biricik kent olduğunu söylerdi. Şimdi pazarları, öğleden önce küçük arabasına kurulup, köpeğiyle birlikte çayirlara açılıyor, bir saat kadar dolaştıktan sonra yine Grunewald'a dönüyordu. Her hafta pazarları, öğle yemeğinden önce arkadaşlarıyla buluştuğu bir meyhane vardı burada: iki evli çift, bir kadın, birkaç da bekâr arkadaş. Saat onbirden bire kadar, örtüsüz büyük bir masada oturuyor, bira içiyorlar, köpek de köftesini yiyordu. Robert küçük sigarını tüttürüp dostlarıyla çene çalıyordu. Ona en son fıkralarla son rezaletleri, başka ne yenilikler varsa hepsini anlatıyorlardı. Robert için vakit geçirmenin en güzel yolu buydu. Bana bir seferinde, Berlin'e salt bu yüzden döndüğünü söylemişti. Sığındığı Londra'dayken, hep bu kuşluk vakti içkisinin düşünüyormuştu. O'nun için daha güzel bir şey olamazdı. «Berlin'de misin, yerin yurdun bellidir,» derdi. «Dostlarım vardır, yabancılık çekmezsin.» Robert Friedmann yalnız başına yaşıyordu. Karısı ölmüştü. Berlin'de çok uzun kalmıştı, çünkü bu kentten hiç ayrılamayacağına inanırdı.

«Bay Holland,» diye mırıldanan Robert, yanımdaki taburenin üzerine kaydı, «karım öleli bana hiçbir şey Sibille'nin kaybolması kadar dokunmamıştır. Size bir yardımım dokunabilecekse söyleyin. Elimden geleni yaparım, Bay Holland. Size yardım etmek için, yapabileceğim ne varsa yaparım.» Bara bakan kadın, viskiyi önüme bırakıp resmî bir tavırla uzaklaştı. Tezgâhın öbür ucunda, bardakları temizlemeye koyuldu.

«Bunu kim yapmış olabilir, Robert? Kim, Robert, Kim?»

«Bilmem ki. İşin feci yanı da bu. Az kafa patlatma-

dik bunu bulabilmek için, hepimiz. Kimse bir cevap bulamadı.»

«Düşmanları var mıydı, Robert?»

Hiç ses etmeksizin başım salladı.

Bardağı bir yudumda boşaltıp bara bakan kadına işaret ettim. Kadın başını sallayıp bir bardak daha doldurdu. «Şişeyi buraya bırakın, Coco,» dedi Robert, «bir de bardak verin bana. Bizimle meşgul olmayın artık. Bayın içtiği ödenmeyecek.»

Coco uzaklaşıp da Robert kendi bardağım doldurduğu sırada: «Siz Sibille'yi benden çok önce tanımıştınız Robert,» dedim.

«1946'da tanışmıştım onunla.» Üzüntüyle başım salladı.

«Tamam, Robert. Sibille sevdiğim bir kadındı, bilirsiniz. Kıskançlıktan soruyorum sanmayın. Bu işin yalnız ötedekilerin işi olduğunu sanmıyorum. Böyle şey olmaz. Batı Berlin'den birinin de yardım etmiş olması gerekir. Ama kim? Bunu yapan hergeleyi bulmam gerek. Sibille'nin hayatma karışmış erkekleri anlatın bana. Benden öncekileri demek istiyorum.»

Robert susuyordu. Piyanist bu sırada «*April in PortugaUı* çalmaktaydı. Bir çift, birbirine sımsıkı sarılmış, birbirine tutkun, dans etmekteydi. Biz de böyle dans ederdik hep.

«Lütfen anlatm, Robert.»

«Erkekler vardı elbet,» dedi. «SibiUe yalnızdı, mutlu değildi.»

«Neden?»

«Savaşta başından çok şey geçmişti herhalde.» Sigara çıkardı. Parmakları nikotinden sapsarı kesilmişti. «1946'da hepimiz enikonu baştan çıkmış bir durumdaydık. Evet, Bay Holland, bir sıra erkek işte, ama hepsi

-de iyi adamlar. Sibille sizinle tanışalı başka erkek yoktu artık. Yalnız siz vardınız.»

«Evet, evet, biliyorum. Kıskançlıktan sormadığımı söyledim.»

«Hele bekleyin de görün, Bay Holland.»

«Ne demek?»

«Şimdi Berlin'de millet Sibille'yi dolar diline artık. Anlatılanların ardı arkası kesilmez. Bu arada sizin kulağınıza gelecek şeyler de olacaktır muhakkak. Sibille'nin hayatında çok erkek vardı, hoppaydı falan gibi.»

«Aldırdığım yok, bana sadıktı.»

«Evet, Bay Holland, evet.» Bana ciddî bir yüzle baktı. «Genç olsaydım, karımı da hâlâ sevmeseydim, Sibille'den benimle evlenmesini isterdim.»

«Karınızı hâlâ seviyor musunuz, Robert?»

«Elbette,» dedi.

«Ama öleli çok oluyor.»

«Farketmez,» dedi. «Londra'dayken, doğrusu biraz unuttur gibi olmuştu onu, ama ben Berlin'e geleli Saralı da hep yanibaşımda sanki. Ben de onun yanibaşındayım gibi geliyor bana. Yaşlandım da artık. Yeni baştan mı başlayacağını?» Yüzüne baktı: «Beni anlayacaksınız sanırım, Bay Holland. Bence Sibille aslında tam bir kadın da sayılmazdı. Ruhça, demek istiyorum. Erkek yanı ağır basardı ruhunda, ne dersiniz?»

«Öyle,» dedim.

«Kendini erkek gibi hissederdi. Ve sizden önce — herhangi bir adamla ilişkisi oldu mu, onu da erkekçe yapardı. Bana kalırsa her şeyi öyle yapardı: sevmeyi, içmeyi, sigara kullanmayı, düşünmeyi.»

«Özellikle düşünmeyi,» dedim. «Birbirimize çok bağlı olmamızın nedeni de bu. Salt yatak hikâyesi değil. Robert. İkimiz de aynı görüşlere sahiptik de ondan. Ba-

zen hiç konuşmazdık bile, bakışırdık sadece — ve birbirimizin ne düşündüğünü anlardık.»

«Ben de Sarah üe öyleydim.» dedi, Robert.

«Sibille'nin casuslukla falan ilişkisi olabileceğini tahmin eder misiniz?»

«Berlin'de her üç kişiden birinin casuslukla ilişkisi vardır. Ama sanmıyorum.»

«Evlenecektik, Robert.»

«Evet,» dedi, «biUyorum. Sibille ile bir gün sokakta karşılaşmıştık, o da öyle demişti. İkinizden birinin tanığı ben olurum herhalde.»

İkimiz de içtik. Bar artık yükünü almıştı. Midemde bir kasılma ve yanma vardı. Bunun ne demek olduğunu biliyordum: Aldığım ilâç fayda sağlamamıştı. Karnımın bozulacağına işaretledi bu. Önemsiz bir kriz olur diye umuyordum. Viskinin yardımı olurdu çoğu zaman. Onun için içtim.»

«Polis geldi mi size Robert?»

«Evet. İyi bir adam — adı Hellwig. SibiUe'nin tanıdığı kimselerin listesini gösterdi bana. Birkaç ad da ben ekledim listeye.»

«Listedekilerden hiçbirinin bir nedeni olamaz mı?»

«Hiçbirinin, Bay Holland. Sibille'yi hepsi severdi.»

«Ya onu şimdi çekiştirenler?»

«Onlar SibiUe'yi tanımayanlardır. Yabancılar. Zevzekler.»

Sorularıyla saatlerdir aynı fasit daire içindeydim. İlerlemem gerekliydi. Bu fasit daireden çıkmanın bir yolu vardı elbette. «En son kiminleydi, Robert? Farkında mısınız?»

«Bayan Langbein ile», dedi hemen.

«O bayam tamyor musunuz?»

«Evet, iyi tanırım. Vera Langbein, Sibille'nin arkadaşlarındandır,» diye cevap verdi Robert ağır ağır.

«Onunla konuşmam gerekli. Belki o yardım eder bana. Adresi var mı sizde?» Başını sallayıp bir telefon numarasıyla birlikte adresi de yazdı. «Yarın sabah bu numaraya telefon edin, ama saat on birden önce olmasın. Vera uykucudur biraz.»

Midemde koliti andırır bir sancı duyuyordum. İnlledim.

«Neniz var?»

«İklim değişikliği. Hep mideme vurur böyle. Önemiyi yok, sıcak su şişesi koyarsam iyi gelir.»

«Gece bende kalsanız. Benim evde. Ben size bakırım.»

«Hayır, teşekkür ederim.» İçkimi bitirdim. «Yalnız olayım daha iyi.»

«Sizin için her şeyi yapanım, Bay Holland, ne olur sa.»

«Eksik olma, Robert. Birazdan geçer nasıl olsa.»

Bağırsaklarım ateş gibi yanıyordu. Eve dönmeliydim.

«Bakın, Bay Holland, yarın sabah Vera'ya gidecekseniz, evindeki durumu size anlatmam iyi olur, yanlış adım atmamış olursunuz. Vera'da durum karışıktır biraz.»

«Berlin'de çoğu insanın durumu biraz karışık,» dedim.

İçini çekti: «Bunu bana mı söylüyorsunuz? Nedeni şu kahrolası bölünmüşlük, şu ada hayatı. Bir avcı siperi düzenliği içinde yaşamamızdan nerdeyse şehvet duyacağız.»

«Yalnız şehvet değil,» dedim.

«Bakınız: Langbein'lar diye evli bir çift var. Koca çok zengin bir kuyumcu. Bir de Hansen adlı karı koca var. Bay ve Bayan Langbein birbirini seviyorlar. Bay ve Bayan Hansen ise birbirini sevmiyorlar. Bay Langbein Bayan Langbein'ı seviyor ama yıllardır onunla yatmaktan yoksun. Oysa Bay Hansen Bayan Langbein'ı seviyor ama yıllardır ayrılmışlar ve ayrı yaşıyorlar. Bayan Hansen yalnız yaşıyor, Bay Hansen ise Bayan Langbein'in yanında.»

«Peki Bay Langbein?»

«Kendine bir daire tutmuş.»

«Anladığıma göre, Bayan Langbein'ın evinde karşılaşacağım adam Bay Hansen olacak?»

«Tamam.»

«Pek karışık bir şey değil,» dedim. «Bunu bana neden böyle girdi çıktısıyla anlattınız, Robert?»

«Vera'yı ziyaret ettiğiniz, bütün Berlin'de günün konusu olacak da ondan, Bay HoUand, Berlin'de bütün olan biten hemen ağıza düşüyor. Tabii bunu Bayan Hansen de derhal duyacak, size telefon edip işin içyüzünü soracak. Bunu daima yapar. Vera ile ilişkisi olan herkese telefon eder. Onun için durumdan haberiniz olsun istedim.»

«Bayan Hansen Bayan Langbein'den nefret ediyor olmalı,» dedim.

Robert başım salladı: «Hayır, ikisi çok iyi dostturlar. Bayan Hansen Bay Langbein'dan nefret eder.»

«Ama aldatılan bizzat o yahu, o ne yapsm?»

«Bu sizin fikriniz. Bayan Hansen ise, her şeyden onun suçlu olduğunu öne sürüyor. Bunda bütün ilgihler arasmda fikir birliği var.»

Ah Sibille, diye düşündüm, biz ne mutluyduk ikimiz. «Berlin garip bir kent,» dedim.

«Ama yine de yaşanacak biricik yer, Bay Holland. Dünyanın biricik kenti.» Hüzünlü Yahudi gülümseme- siyle gülümsedi, gözlerinin altındaki keseler daha bir şişip, daha bir karardılar.

13.

Gece umduğum başıma geldi.

Pek uyku tutmadı beni. Ya sıcak su şişeme sıcak su koydum, ya hap yuttum, ya da banyoya koştum. Ara- da uyku hapi da alıyordum ama, uykudan eser yoktu. Sibille ile her zaman yattığımız dar karyolada yatıyo- rum, çünkü evde başka yatacak yer yoktu. Hoş duru- mumu pek değiştiremezdi ama, bunu daha önce düşün- mem gerekirdi. Herhangi bir şey düşünemeyecek kadar halsiz ve uyuştum.

Sabah gün ağarıken daldığım huzursuz uykudan saat yedi buçukta elektrik tahsildarı uyandırdı beni.

«Günaydın.»

Gençten bir adam kapıda durmuş, elini kasketine götürüyordu. Yarı uykulu söze başladım: «Bayan Lo- redo...»

«Kaçırılmış, gazetede okudum. Elektrik parasını ödeyecek misiniz? 24.80 tutuyor.» Efendiden bir deli- kanlıydı. Parayı verip makbuzu aldım. «Ev ne olacak şimdi?» Merakla dört bir yanma bakındı. «Bayan Lore- do buradayken evi görmüştüm. Güzel bir daire. Derhal tutacak birini tanıyorum. Böyle boş durursa yazık olur. Ben...»

«Dışarı,» dedim.

«Ne?»

«Çekilin hadi.»

«Bana bakın bayım...»

Kapıyı yüzüne kapattım. Merdivende sövdüğünü duydum. Mutfığa gidip çay demledim. Krizi atlattım, hissediyordum bunu, ama daha çok halsizdim. Bir iki adım attım mı gözlerim kararıyor, başım dönüyor, du. Çayımı içtikten sonra Frankfurt'la telefon konuşması istedim. Çok geçmeden aradılar. Benim büronun numarasını vermiştim.

«Alo?»

«Frankfurt'u istemiştiniz. Buyurun, konuşun.»

«Alo?»

«Burası BatvHaber-Ajansı,» dedi bir kız sesi. Bu sesi tanıyordum. Bizim telefon santralındaki kızlardan en sevimhsinin sesiydi.

«Ben Holland,» dedim. «Günaydın, Marion.»

«Günaydın, Bay Holland. Geçen olaya çok üzüldüm.»

Frankfurt'da çoktan biliniyordu tabii.

«Şefle konuşabilir miyim?»

«Derhal, Bay Holland. Arayacağınızı ummuştuk.»

Önce iki tıkırtı oldu, sonra "Verner'm sesi geldi. Büronun şefiydi.

«Günaydın, Paul. Olaya çok üzüldüm.»

Hepsi de aynı şeyi söylüyordu. Düşündüm: Haksızlık etmemeliydim. Ben olsam ne söylerdim? Başka ne söylenebilirdi ki?

«İzin isteyecektim, şef.»

«Hay hay, Paul. Ne zamana kadar?»

«Daha bilmiyorum. İki ya da üç hafta belki.»

«Peki. Kalmar yerinize bakar.»

«Teşekkür ederim, şef.»

«Şimdi ne yapmak niyetindesiniz?»

«Henüz bilmiyorum.»

«Para ister misiniz? Havale edelim mi bir miktar?»

«Evet. Hayır, teşekkür ederim. Bir şey gerekirse telefon ederim.»

«Sibille'den iz yok mu hiç?»

«Hayır, şef.»

«Bizim bildiğimiz bir şey de yok. Paul, şayet bizden istediğiniz bir şey olursa...»

«Gösterdiğiniz sıcak ilgiye teşekkür ederim, şef, çok ilgi gösteriyorsunuz gerçekten, teşekkür ederim.»

«Daha neler. Berlin adresiniz var bizde. Yer değiştirirseniz bana haber verin.»

«Olur, şef.»

Bu konuşmadan sonra, çok üerlemişim gibi, kendimi daha iyi hissettim. Saat on bire kadar bekledikten sonra, Bayan Vera Langbein'ı arayıp, kendisini ziyaret için izin istedim. Saat üç uygun olur, diye cevap verdi. Oldukça uzakta, Zehlendorfer Kleeblatt'da, bölge sınırının hemen yanında oturuyordu. Bir taksiyle ona gitmeden önce, ifademi imzalamak için komiser Helhwig'e uğradım. Komiser yoktu. Ama ifadeyi imzaladım yine de. Hellwig'in yardımcısına: «Yeni bir şey var mı?» diye sordum.

Başım salladı.

Vera Langbein, kırk yaşlarında, güzel, sinirli bir bayandı. Saçları çok sarı, kaşları karaydı. Cildi beyaz, gözleri ışıl ışıl maviydi. Beni büyük, lüks evinin salonuna buyur etti. Bayan Langbein'ın sağ ayağı alçıdaydı. Bir bastona yaslanarak yürüyordu. Attan düşüp ayak kemiğim kırdığım öğrendim. Artık oldukça iyileşmişti. Vermutla sigara ikram ederken bir hayli inceledi beni. Beni beğenmedi sanırım.

«Sibille Ue çok eski dosttuk,» dedi. «Bana İtalyanca ders verirdi.»

«Çoktandır mı saym bayan?»

«Son zamanlarda vermiyordu artık,» dedi, «ama aşağı yukarı iki yıl kadar önce... malî durumu pek iyi değildi. Ondan ders alırsam belki bir yardımım olur, diye düşündüm. Oldukça tembelimdir, Bay HoUand, fazla bir şey öğrenemedim. Dersler de dostlar alışverişte görsün diyeydi zaten. Çoğu zaman yalnız gevezelik ederdik, ya da Sibille argo deyimlerini belletirdi bana.»

«Anlıyorum.»

«Dediğim gibi, aslında Sibille'yi malî bakımdan desteklemek içindi. Benim için önemi yoktu bunun, kolaydı.»

Bayan Langbein'dan benim de hoşlanmadığımı düşündüm. Her şeyi karşılıklıydı.

«Son zamanlarda» diye devam eden bayan, kollarım göğsünde kavuşturarak, sen de nesin sanki gibilerden bir süzdü beni, «biraz uzaklaşmıştık birbirimizden. Sibille son zamanlarda çoğu dostlarından uzaklaşmıştı zaten.»

«Kabahat bende değildir inşallah.»

«Bir bakıma pekâlâ öyle, Bay Holland. Sibille sizi tamyalı inzivaya çekilmiş gibiydi.»

Susup, konuşmasına meydan verdim. Bir an gelecek, benim için önemli olan bir şey söyleyecek duygusu içindeydim.

«Telefon etmeniz örneğin.»

Son yıl içinde, Sibille'nin yanında olmayıp da nerede olmuşsam, her Alalh'in günü telefon etmiştim. Yalnız Rio'dayken, o da malî nedenlerden ötürü, bu düzenliliği bozmak zorunda kalmıştım.

«Ne olmuş telefon etmişsem?»

«Eh işte, akşam oldu mu Sibille de yok oluyordu aramızdan, beraber olamıyorduk. Saat sekizde evde ol-

ması gerekiyordu, kayıtsız şartsız. Çünkü hep saat se-
kizde telefon ediyordunuz.»

Başımı salladım.

«Zaman zaman saat on ikiyi, biri bulsa da...» İğne-
li bir gülümsemeyle güldü.

«Saym bayan, çocukluk dış ülkelerden telefon ediyordum, saatlerce bağlantı beklemem gerekiyordu kimi zaman.»

«Sizi suçlamıyorum, Bay Holland.» Ama aslında buydu zoru. «Son görüştüğümüzde de öyle olmuştu, şey olduğundan bir gün önce...» Konuşmayı yarıda bırakıp yere baktı. «Kim yapmış olabilir diye düşününce, işin içinden çıkamıyorum Bay Holland, bir bulmaca.»

«Hiç kimsenin aklı almıyor, sayın bayan.»

«Ama herhangi bir kimsenin yapmış olduğu muhakkak.»

«Elbette. Sibille ile son buluşmanız nasıl olmuştu?»

«Anlatayım. Sibille'yi öğle yemeğinden sonra yanına almış, birlikte benim atı görmeye gitmiştik.»

«Kimi görmeye efendim?»

«Atımı görmeye.»

«Ya.»

«Kocam noelde bir at armağan etti bana. Kocamdan ayrı yaşadığımı herhalde duymuşsunuzdur.»

Anlaşılmaz bir şeyler mırıldandım.

«Berlin'de dedikodudan geçilmiyor, Bay Holland. Kocamla ben birbirimizi çok severiz. Bana bir at armağan etmesi de bunu göstermiyor mu?»

«Şüphesiz, saym bayan.»

«Öbür armağanların sözünü etmeye kalkmayayım hiç,» diye devam etti.

«Çağımız insanları, kişisel güçlükleri yenmek için birtakım yeni yollar deniyorlar.»

Başımı salladım.

Birden, tiz ve yüksek bir sesle sordu: «Beni kim anlattı size? Bayan Hansen mi?»

Hayır anlammda başımı salladım.

«Kim peki?»

«Hatırlamıyorum, saym bayan. Ama Bayan Hansen olmadığı muhakkak.»

Yüzüme kuşkuyla baktı. Konuşmayı, beni ilgilendigi alana sürüklemek istedim: «Demek atınızı görmeye gittiniz...»

«Evet, Sibille de çavdar çöreği getirmişti ona. Ne tatlı, değil mi? Sizi bir hayli konuştuk o gün.» Bunu itham eder gibi söylüyordu. «Sibille çok mutluydu. Gerçekten evlenecek miydiniz?»

«Evet.»

«Ne tatlı,» diye tekrarladı dalgm dalgm. Akli başka bir şeye takılmıştı şu sırada, belki de bayan Hansen'e.

«Peki atı gördükten sonra, saym bayan?»

«Nasıl ? Ha, evet. Kente dönüp birlikte çay içtik.»

«Nerede acaba?»

«Wagenseil pastanesinde.»

O pastaneyi biliyordum.

«Uzun kaldınız mı orada?»

«Yarım saat kadar. Pek rahat edilecek gibi değildi.»

«Neden?»

«Çok kalabalıktı da ondan. Birkaç da İtalyan vardı, gözlerini bize dikmiş bakıyorlardı boyuna. Ne sinir bir şey, değil mi?»

İtalyanlar... Dikkat kesilmiştim. Sibille İtalya'da bulunmuştu, bana İtalya'yı anlatır dururdu hep. «Tamdık kimseler miydi?» diye sordum.

«Onu da nereden çıkardınız? Tamamen yabancı kimseler. Büyük terbiyesizlik bence, iki kadına böyle bakıp durmak. Bakışlarıyla soyuyorlardı bizi sanki. Hatta garson kıza bile fazla gelmişti artık.»

Bayan Langbein'in anlattıklarından benim için önemli olan salt bu İtalyanlardı. «Kaç kişiydiler?» diye sordum.

«Altı, yedi kişi. Belki de beş kişiydiler sadece. Şimdi bilemeyeceğim. Neden soruyorsunuz?»

Bir soruyla cevap verdim: «İçlerinden herhangi birini Sibille tanıyor muydu acaba? Böyle bir duyguya kapıldınız mı?»

«Artık yetti ama, Bay Holland. Hiçbirini tanımıyordu elbette. Uzun sözün kısası, birkaç terbiyesiz, küstah heriften başka bir şey değildiler.»

«Elbette,» dedim. «Ve pastahaneden böylece çıkıp gittiniz demek?»

«Evet, Bay Holland. Sibille'yi eve bıraktım. Saat altı buçuk olmuş bile, demişti.»

«Ama o gün eve gitmesi gereksizdi. Henüz Rio'daydım o sırada. Rio'dan da telefon etmem hiç.»

«Brezilya'dan yazdığınız mektupların akşamları geldiğini söylemişti.»

Bu doğrudu. Postayı da getiren benim uçak, öğleden sonra inmişti. Sibille'ye her gün yazıyordum.

«Sibille nasıldı o gün, sakin miydi?»

«Tamamen, Bay Holland.»

Ve bir gün sonra da kaybolmuştu, diye düşündüm.

«Hiç birimizin bir şey anladığı yoktu bu işten, Bay Holland,» dedi Vera Langbein benim ne düşündüğümü anlayarak, «Müthiş bir olay, sizin için özellikle müthiş. İçimizden hiçbiri ilişki kuramıyor.»

Kapı açıldı. Hasta yüzlü, gözleri oynayıp duran ufak tefek bir adam içeri girdi: «Özür dilerim, rahatsız etmek istemezdim...»

«Peter, sana Bay Holland'ı takdim ederim. Bay Holland, Bay Peter Hansen.»

Bayan Langbein biraz kızarmıştı.

«Başınız sağolsun, Bay Holland,» dedi ufarak Bay Hansen çabucak. Bay Langbein neye benziyor, acaba düşündüm.

«Sevgilim, senden arabanın anahtarını rica edecektim,» dedi ırz düşmanı yumuşak ve sakin bir sesle. «Kente kadar bir uzanmam gerekiyor yeniden.»

«Ben de gidiyorum, saym bayan, sizi çok meşgul ettim zaten.»

«Sizi de alabilir miyim?» diye sordu Bay Hansen.

«Teşekkür ederim,» dedim, «Taksi bekliyor.»

Hemen bunun üzerine vedalaştım. Caddeye çıkar çıkmaz arkama döndüm. Salon penceresinin ardında, bir perde aşağı düşüp eski durumuna girdi. Biri arkamdan bakmıştı. Dün ikindiden beri içimi ilk kez mutlu bir tedirginlik kapladı. Gerçek izin ardındayım, diye düşündüm.

«Wagenseü pastanesine.»

«Başüstüne patron,» dedi şoför. Radyo kulesinin önünden geçtiğimiz sırada, bir uçak tam da kulenin üzerinden ve çok alçaktan uçarak, geçmekteydi. «Bir gün kuleyi alaşağı edecek bu herifler,» dedi şoför.

1 4 .

Vakit kazanmak için, bu kez basın kartımla çalışmaya koyuldum. Şansım yardım etti, bu ikinci pasr, - nede kalabalık yoktu, tam da aradığım kıza rastladım. Ellen adındaki bu kız, esmer ve uyur gibiydi.

«Gazeteciyim, Ellen. Şu Bayan Loredonun kaçırılmasıyla ilgili bir yazı yazacağım. Herhalde duymuşsunuzdur?»

«Elbette, Bay Holland,» Saksonya şivesiyle konuşuyordu, kocaman, kıpkırmızı ellerini saklamaya çalışıyordu boyuna. «Polisten gelenler de oldu. Olaydan önceki gün Bayan Loredo bizde çaydaydı.»

«Servisi siz yaptınız, değil mi Ellen?»

Ciddi ve üzüntülü bir tavırla başım salladı. Kırmızı, üşümüş elleri arkasında, kocaman pasta dağlarının, çörek dolu dev gibi sepetlerin, kirazlı turtaların, nefis kremalı pırıl pırıl renkler içindeki pastaların arasında duruyordu. Ben bir köşeye geçip konyak söylemiştim. Ortalık enikonu kararmıştı. Kentin üzerine sis çökmüştü. Sis daha da yoğunlaşırsa bu akşam uçak kalkamazdı.

Garson Ellen bu sırada: «Bir bayan daha vardı,» dedi.

««Bayanlar uzun süre kaldılar mı burada?»

«Hayır. Birkaç bay vardı, onlara kızdılar.»

«Kimdi bu baylar?»

«İtalyandılar sanırım. Boyuna Bayan Loredo ile arkadaşına bakıyor, bir şeyler konuşuyorlardı.»

İtalyanlar, İtalyanlar, Sibille İtalya'da bulunmuştu. İtalyanlar, İtalyanlar...

«Ne söylüyorlardı?»

«İtalyanca bilmiyorum ki.»

«Peki bayanlar gittikten sonra ne oldu, Ellen?»

«Hiç. İtalyanlar da gitti.»

«Hepsi birden mi?»

«Evet, beraberdiler. İçlerinden biri, bayanları tanıyıp tanımadığımı sordu.»

Kalbimin nasü hızlı çarpmaya başladığım hissediyordum, ama son derece sükûnetle sordum: «O baya ne cevap verdiniz o zaman?»

«Yalnız Bayan Loredo'yu tanıdığımı söyledim.»

«Adam adres de sordu mu?»

«Hayır.»

Düşündüm: Adlarım biliyorsa adres sormayabilirdi. Loreda sık raslamr bir ad değildi, ve telefon rehberi vardı.

«Adam nasıldı, Ellen? Hatırlıyor musun?»

«İnce, uzun boylu. Gözlüklü, kara saçlı. Biraz Almanca da biliyordu.»

«Karşılaştınız tanıyabilir misiniz onu?»

Bütün cinayet romanlarında geçen standard soruydu bu. Ama ben de kitaplardaki kahramanlar gibi hareket etmeye kararlı değil miyim?

«Sanırım...»

«Kaç kişiydiler?»

«Beş kişi.»

«Emin misiniz?»

«Çok eminim. Şurada oturuyorlardı. Masa dört kişiktir ama, bir koltuk daha götürmüştüm onlara.»

Beş İtalyan. Bütün bildiğim buydu. Ama yirmi dört saat önce hiçbir şey bilmiyordum. Beş İtalyan.

Kıza hatırı sayılır bir bahşış bırakıp kalktım. Dışarı çıkmamla karşı kaldırımda Sibille'yi görmem bir oldu.

15.

«Sibille...»

» Onu adıyla çağırdım bağırarak, sonra bir kez daha bağurdım. Gelen geçenler oldukları yerde durup şaşkın şaşkın bana baktılar. Koşup yola çıktım. Adamın biri omuzumdan çekip durdurdu beni: «Delirdiniz mi yoksa?» Bir araba yanımdan hızla geçti, rüzgârı yüzüme çarptı.

Wagenseil pastanesi Meinecker caddesinde, Kurfürstendamm'a yakındı. Sibille bu arada, Horn modaevinin büyük vitrinlerine ulaşmış, köşeyi dönmüştü. Üzerinde, şimdiye kadar görmediğim kara bir kürk manto olmasına rağmen o kadının Sibille olduğundan emin dim; bu kadar emin olmak için delirmiş olmak gerekir büe dense... Bir.an için de olsa, yüzünü sokak fenerinin ışığında görebilmişim, o da bana yetmişti. Ne kadar ustaca yapılmış da olsa, ne kadar pahalı da olsa, protez yine de protezdir eninde sonunda. Bacakta protez taşınırken yapılmaması gereken bazı şeyler vardır, bunlar, protezin nasıl kullanılacağını gösteren tarifede bir bir belirtilmiştir. Bu yanlış hareketlerin başlıcası da koşmaktır. Koşmaya hiçbir protez dayanmaz. Koşmaya başladığım sırada bunu düşündüm. Yine de dayanacağımı umarım, dedim içimden. Pek de iyimser değildim. Takma bacak çatırdayıp inliyordu. Küçük kauçuk tampunun kaydığım hissediyordum...

Kurfürstendamm'a ulaşmca bir an durdum, derken onu yine gördüm. Aydınlatılmış küise yıkıntısına doğru ilerliyordu, hem de acelesi varmış gibi hızlı hızlı. Onunla aramda sürüyle insan vardı. Yaya kaldırımında pek de hızlı üerüyemiyordum. Kaldırımdan inip caddede koşmaya başladım. Şimdi de, bacağımın kösele üzerindeki kesik kısmı tahriş oluyordu. Sancıdan gözlerim yaşarıyordu. Ama aslında ağlamamın nedeni öfkeydi. Yeniden Sibille diye bağırdım. Gelip geçenlerden bir kısmı durdu. Arkamda bir araba öfkeyle korna çalıyordu. Kaldırımına çıkmak zorunda kaldım.

Burada öfkeli yayalarla çarpıştım.

«Ağır ol, delikanlı.»

«Kafanızda bir iki tahta eksik galiba?»

«Affedersiniz efendim. Bırakın geçeyim lütfen. İlerdeki bayana yetişmeliyim muhakkak.»

Bana yol açtılar, ama daha önce yolumu kesmişlerdi bir kere. Artık Sibille'yi göremiyordum. Berliner Kindi'deki trafik lambasına doğru koşmaya devam ettim soluk soluğa. Sibille neredeydi? Daha demin görmüştüm onu ya.

İşte... Yeşil ışığın ordan Zoo istasyonu yönünde karşıya geçiyordu tam bu sırada. Yeniden yolda koşmaya başladım. Otomobil kornalarına aldığım yoktu artık. Geçite ulaştığım sırada lambanın ışığı değişti, yolumu kapadı. Ama Sibille'yi yeniden kaybedemezdim artık. Arabaların yeniden hareket etmesine aldırılmayıp şoseseye çıktım. Protez çatırdıyordu, sendeleyip düşeceğim sırada yeniden doğruldum. Bir korna konseridir başladı. Donmuş asfalt üzerinde araba lastikleri gıcırdadı. Farların ışığı üzerime ateş açtı sanki. Tavşan gibi oradan oraya sıçrayıp duruyordum. Trafik memurunun düdüğü tiz bir sesle ortalığı çınlattı. İleri atıldığım sırada, trafik memurunun, camlı bölmeden yere atladığını gördüm. Ve tam önümde, hızlı adımlarla, dimdik ve kara kürküyle Sibille yürüyordu. Bir çırpıda yanına ulaştım. On adım daha vardı ancak. Beş adım. Bir tek adım. «Sibille...» Onu omuzundan yakalayıp bana doğru döndürdüm.

Tamamen yabancı bir kadındı yüzüme bakan. «Ne oluyorsunuz?»

«Özür dilerim, sizi... şey, sizin...»

Bu sırada, kavşaktaki trafik polisi de yetişip gelmişti. Soluk soluğa ve müthiş öfkeydi.

«Bu yaptığınız size biraz paraya patlayacak, bayım.»

Bacağım öyle sancılanıyordu ki artık, ayakta duracak gibi değüdim.

Birden kaldırıma oturuverdim.

«Ne oluyor yahu? Sarhoş musunuz yoksa?»

«Bacağım,» dedim.

Polis bacağıma bir göz attı. Pantolonum sıyrılmıştı, protezin köselesi görünüyordu.

«Bununla mı koşup duruyorsunuz öyle?» dedi polis.

Daha bir candan konuşmaya başlamıştı. Yayalar oldukları yerde durup kaldılar. Bacağımyı ovup özür diliyor, durumumu anlatmaya çalışıyordum. Yabancı bayan omuz silkip yürüdü gitti. Polis kimliğimi sorup notlar aldı. Islak, kirli yolun ortasında oturmuş, polisin kimlik cüzdanımı geri vermesini bekliyor, düşünüp duruyordum: Sibille, Sibille, Sibille.

16.

«Yanılmış olacaksınız, Bay Holand, olur böyle şeyler.»

«Oydu Robert, Sibille'ydi.»

Robert'in barında, tezgâh başındayım. Bardağı tutan parmaklarım titriyordu. Bar bu saatlerde hemen hemen boştu. Yalnız iki kadın, arkadaşlarıyla inişlerde oturuyorlardı. Zaman zaman çığ bir sesle gülmekteydiler. İçiyorlardı.

«Sibille değildi. Yabancı, bambaşka bir kadın olduğunu siz kendiniz de görmüşsünüz ya.»

İnatla devam ettim: «Ben Sibille ile birarada yaşadım, Robert. Bir yıldır tanıyorum onu, çok uzaktan da görsem tanırım. Karanlıkta gözüm kapalı bile hissederim bana yaklaştığını. Bu emniyet duygusu sizde yok mudur? Siz de karınız söz konusu oldu mu aym durumda olmaz mısınız?»

«Elbette, elbette... ama...»

«Pastahaneden çıktığım sırada gördüğüm kadın Sibüle'ydi diyorum size.»

«Kesin artık,» dedi yüksek sesle ve kızarak. «Aklımı kaçırtaacaksınız bana. Sibille olamaz, yoksa yabancı bir kadın karşısında, gülünç duruma düşmezsiniz.» Et-küi bir sesle konuştu: «SibiUe öldü. Sinirleriniz bozulmuş sizin. Hep Sibille'yi düşündüğünüz, hep onun sözünü ettiğiniz için, onu gördüğünüzü sandınız.»

«Peki,» dedim, «tutalım hayal gördüm, peki ama Sibille'nin üzerindeki tanımadığım mantoyu nasü izah ederiz o zaman? İnsan hayal kurdu mu, o hayali önceden tanıdığı elemanlardan kurar — öyle değil mi?»

«Rica ederim Bay Holland, rica ederim.»

Localardaki iki kadın yüksek sesle güldüler. Kentsoylu kadınları andırıyorlardı ama, göze çarpacak kadar boyahydüar.

«Orospu mu bunlar?»

«Daha neler. Evli barklı kadınlar ikisi de. Kocaları küçük memur. Kazandıkları yetmiyor. Kanları yosmalık ediyor biraz. İrisinin de ayn evi var, hastalıklı olmadıklarından emin olunabilir enikonu...»

«Peki kocalan ne yapıyorlar?»

«Bitişikte bir meyhane var. Kocalan orada bira içer. İçmek faslı bitince kadınlar müşterilerle birlikte eve gider, bir saat sonra da gelip kocalarını meyhaneden alırlar.»

«Olağan bir şey mi bu böyle?»

«Aynı şeyi yapan bir sürü kadın tanıyorum,» dedi Robert omuz silkip.

«Hepsi de rabitalı, iyi insanlar.»

Robert'e, pastahanede öğrendiklerimi anlattım. «Berlin'de sürüyle tanıdığınız var, Robert. Otel kapıcılann, pansiyon işletenler. İtalyanların nerede kaldığını öğrenebilirsiniz belki. Hepsi beraber anlaşılann.»

«Hımnı.»

«Sibille uzun süre İtalya'da kalmıştı. Heriflerin bu işle ilgisi var bana kalırsa. Kuvvetle inanıyorum buna, Robert.»

Robert düşündü: «Belki bir toplantıya katılıyorlardır. Şu günlerde toplantılardan geçilmiyor bizde.»

Elinden geleni yapacağına söz verdi. Ben kendimi henüz çok halsiz hissettiğim için, ona eve gideceğimi söyledim.

«Bir şey öğrenir öğrenmez telefon ederim size Bay Holland.» Ayrılırken bana bir şişe viski bağışladı.

«Ama olmaz ki.»

«Pekâlâ olur,» deyip viski şişesini paltomun cebine soktu. «Benim verdiğim her şeyi kabul edebilirsiniz, Sibille'nin dostuyum ben. Nasıl keyifsiz olduğunuzu da biliyorum.»

Benim için bir taksi çağırttı, Grunewald'daki eve yollandım. Kendime yine çay demleyip fincanla oturma odasına geçtim, kitaplığın yanına oturdum. Düşünür Anaksimander Ue ilgiü inceleme, uçtuğum sabah bıraktığım yerde duruyordu. Elime aldığım kitap yine aynı yerden açılıveriyordu. Altı çizilmiş cümleyi yeniden okudum: «Eşyanın kaynağı sınırsız olandır. Eşyanın, çıktığı yere dönmesi gerekliliği vardır, çünkü zamanın düzenliliği içinde, haksız durumlarının kefarecini birbirine böyle ödemiş olurlar. »

Bu cümlemin altını Sibille mi çizmişti? Cümle hoşuna mı gitmişti? Bir kadım bir yü süreyle seviyorlar da onu yine tanıyamıyordun.

Telefon çaldı.

Küçük hole çıktım. Alıcıyı kaldırıncaya, bir kadının aydın sesini duydum:

«Bay Holland mı?»

«Evet.»

«Bayan Hansen konuşuyor.»

Robert'in beni uyarması aklıma geldi, ama telefon çalınca alıcıyı kaldırmak zorundaydım elbette, bir ipucu yakalayan Robert de olabilirdi telefon eden.

«Bugün birkaç kez aradım sizi,» dedi kadın.

«Eve ancak şimdi gelebüdüm efendim.»

«Bugün öğleden sonra Bayan Langbein'daymışsınız diye duydum.»

«Nereden büiyorsunuz?»

«Söylediler bana. Kimin söylediği önemli değil. Bayan Langbein'da kocamla karşılaşıyorsunuz mı?»

«Evet.»

«İyi öyleyse,» dedi memnun olarak. Ve ağzımdan lâf almak istiyormuş gibi: «Yalnız onu mu?» diye sordu.

«Anlayamıyorum.»

«Bay Langbein yok muydu?»

«Hayır.»

«Vera ondan söz etti mi?»

«Sayın bayan, ne demek istediğinizi gerçekten anlamıyorum.»

«Merak edeceğiniz bir şey değü. Ben Sibille'nin eski bir dostuyum, sorularımı cevaplandırırsamz bana dostça hizmet etmiş olursunuz. Benim için çok önemi var da ondan.»

«Ne gibi? Anlayamıyorum.»

«Şu Bay Langbein'ı tanımazsınız siz.» Sesinde isterik bir ton belirmişti. «Onun hâlâ ara sıra Vera'ya gittiğini tahmin ediyorum. Gizli gizli. Kocamın haberi olmaksızın.»

Nezaketle sordum: «Yani Bay Langbein kocamızı Bayan Langbein'la aldatıyor mu demek istiyorsunuz?»

«Hemen hemen eminim bundan. Ne dersiniz bu işe? Korkunç bir şey değü mi?»

«cferçeKten.»

«Kocamla Vera ne kadar mutluydular bir bilseniz. Buna ben de sevinliyordum. Arasına beni de davet ediyorlardı. Kanasta oynuyor, ya da şöminenin önünde bir şey içiyorduk. Tam bir dostluk havası içindeydik. Vera nihayet kurtulmuştu kocasından. Şimdi yeniden ortaya çıkıp her şeyi altüst etmek istiyor. — Ne dersiniz, olur şey mi bu?»

«Sayın bayan,» dedim, «kuşkunuz yersiz. Bayan Vera ile kocanızın çok mutlu oldukları kanısındayım, ben öyle gördüm.»

«Buna memnun oldum, işte buna çok memnun oldum, Bay Holland. Çok teşekkür ederim. Söylemek istediğim bir şey daha var: SibiUe'nin başına gelenlere müthiş üzuldüm. Eski dosttuk.»

İyi bir iş yapmış olmanın huzuru içinde alıcıyı yerine koydum, ve herkesçe hor görülen şu Bay Langbein' m nasıl bir adam olduğunu bilebilseydim, diye düşündüm. Sibille'nin dostları da az garip değildiler. Yoksa Berlin miydi bunun nedeni? Nedenin Berlin olduğuna karar verdim ve gidip yattım. Sabah saat üç buçukta bahçe kapısındaki çanın aralıksız çalınmasına uyandım. Pencereye doğru sendeleyip, bahçe kapısındaki kim olduğunu anlamaya çalıştım. Sis çok yoğundu, hiçbir şey göremedim.

Holden bahçe kapısına iç telefon vardı. Açıp, «kim o?» diye sordum.

«Ben Robert Friedmann. Bırakm gireyim, Bay Holland. Sizin için yeni haberlerim var.» Düğmeye bastım, bahçe kapısı açıldı. Çok geçmeden, ufarak, şişko bar sahibi soluk soluğa geldi. Bu arada sırtıma bir şey geçirmiştim, Robert'i oturma odasına aldım.

Paltosu sırtında, bir koltuğa çöktü, önce rahat bir

soluk aldı. Sonra, cebinden çıkardığı bir resmi muzaf-fer bir tavırla masanın üzerine fırlattı: «Buyurun.»

Resim, bir uçak önündeki beş erkeği gösteriyordu. Yanyana durmuş, gülümseyen adamlar. Hepsi de kara saçlı ve güneyli tipindeydiler.

«İtalyanlar bunlar mı?»

Robert başım salladı, bir kâğıt çıkarıp okudu: «Soldan sağa doğru: Tino Sabbadini, Emilio Trenti, Mario Turline, Cesare Nuovo ve Carlo Zampa.»

Robert'in Carlo Zampa dediği, en sağda duran adamdı. Çok uzun boylu ve inceydi. Bağa gözlüklü, kara saçlıydı.

17.

«Bu resmi nereden buldunuz?»

Takındığı gururlu tavırla az buz dokunaklı değildi: «Ah, Bay Holland, şu babalık Robert Friedmann'a güvenmek gerek. Siz gittikten sonra arabaya atlayıp şöyle bir dolaştım. Otelden otele. En büyüğünden başlayarak işe koyuldum. Çoğu otel kapıcıanm tanırım. Hepsi de iyi niyetliydi ama, bir yardımları dokunmadı. Son günlerde ya hiç İtalyan kalmamıştı onlarda, ya da çok fazla kalan olmuştu, özellikle çok sayıda kadın müşteri. Ancak 'Ritz'e sıra geldiğinde şans güldü yüzüme. Kapıcı hemen hatırladı. Evet, kısa bir süre önce beş İtalyan kalmıştı onlarda. Müşterilerin kayıt edildiği defteri gösterdi. O beş kişi 2 Şubat'tan 10 Şubat'a kadar kalmışlardı.

«Dokuzunda da Sibille kaçırıldı.»

Robert başını salladı.

«Aynı onunda mı ayrılmışlar?»

«Evet.»

«Hepsi birden mi?»

«Evet, Air France'la Münih'e uçmuşlar.»

«Ne biçim adammış bunlar? Yani, meslekleri neymiş?»

«Hepsinin de işi aynı. Sebze taciriymişler,» dedi Robert.

«Ne?» Katıla katıla gülmemek için zor tuttum kendimi.

«Sebze işiyle uğraşıyorlarmış, Bay Holland. Meyva işi de yapıyorlarmış, güneyden getiriyorlarmış meyveyi. Büyük çapta ama. Anlıyorsunuz ya, hepsinin de hali vakti yerinde olsa gerek.»

«Berlin'de ne yapmışlar?»

«İş için gelmişler. Kapıcmm söylediğine göre, çoğu Alman kentlerine uğruyorlarmış. Daha önce de Hamburg, Düsseldorf, Hannover ve Frankfurt'taymışlar. Alman iş adamlarıyla şahsen görüşmeye gelmişler.»

«Şimdi de Münih'deler demek?»

«Onu bilmiyorum. Yani hâlâ Münih'deler mi bilmiyorum.»

«Devamlı ikametgâh olarak nereyi göstermişler?»

«Hepsi de Roma'yı.»

«Peki resim? Resmi nereden buldunuz?»

«O beş kişi geünce otel bir araba yollamış hava limanına,» dedi Robert, «arabanın şoförünü arayıp buldum. Bir şipşakçının uçak önünde resim çektiğini hatırladı. Hava limanındakiler de şipşakçıyı tanıyordu. Bana adresini verdiler. Gidip resmin bir kopyasını aldım ondan. Adamın adı Werner Weich, Olympische ştrase 34 numarada, ikinci katta oturuyor.» Sözüünü bitiren Robert, mağrur ve mutlu bir yüzle bana baktı.

«Bütün bu yaptıklarınızı benim için mi yaptınız, Robert?»

«Hem sizin için, hem de Sibille için,» diye cevap verdi sakin bir sesle.

Sabah saat dokuzda Grunewald karakolunda komiser Hellwig ile karşı karşıya oturduk. Resim ikimizin arasında duruyordu. Her şey umduğumdan başka türlü sonuçlandı.

Hellwig candan, ama ciddiydi: «Aleyhinize bir yazı var burada, Bay Holland. Dün akşam kilisenin orda küçük bir trafik sıkışıklığına sebep olmuşsunuz.»

«Evet,» dedim, «evet, doğru, dinleyin bay komiser, resimdeki o beş İtalyan...»

«Yabancı bir bayanı Bayan Loreda sandınız, değil mi? Bayan Löredo'yu gördüğünüzü sandınız.»

«Ben Bayan Löredo'yu gördüm.»

«Ama durdurduğunuz bayan o değildi ki.»

«Hayır, o değildi ama, ilk gördüğüm bayan da değil-

i.»

«Öyleyse neden koştunuz arkasından?»

«Ben — hay yarabbim, sınırlerimin bozuk olduğunu görmüyor musunuz bay komiser?»

«Bunu sizin ağzınızdan duymak istiyorum,» dedi candan bir sesle.

«Neyi?»

«Sinir durumunuzu sizin tanımlamanızı. Böylece benim İtalya'n o beş bayla ilgili görüşümü de anlayışla karşılırsınız.»

«Bunun bir ipucu olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?»

«İzlediğimiz ipuçlarından biri'de o elbette.»

«İtalyanları daha önceden biliyor muydunuz?»

«Elbette, Bay Holland.»

«Peki, neden ardına düşmüyorsunuz bu ipucunun?»

«Ardındayız. İzlediğimiz bir sürü ipucu var, Bay Holland. Kaybolmasından önceki kırk sekiz saat içinde,

Bayan Loredo kuyumcu Haehlein'da, şekerçi Rollengahen'de ve Delphi sinemasındaydı. Daha sonra da kuaför Armand'a gidip Bay Franz'a saçlarını yaptırtmış.»

«Sonra?»

«Bayan Loredo'nun bu arada birçok kimseyle bulunduğu da şüphesiz hesaba katarsınız, Bay Holland. Bütün bu kişilerle ilgileniyoruz, onları ele geçirmemiz şartıyla elbette. Böyle bir olay üzerinde çalışmak için kendimize özgü ilkelerimiz vardır. İnanın bana Bay Holland, gözümüzden hiçbir şey kaçmaz.»

«Ama şu Carlo Zampa, Sibille'nin adım öğrenmek istemiş.»

«Kuzum Bay Holland, güzel bir kadının adını öğrenmeyi siz de denemediniz mi hiç?»

«Bay komiser, Bayan Loredo uzun süre İtalya'da kalmıştır. Bu İtalyanların kaçırılma olayıyla ilişkili olduklarından eminim.»

«Yanılıyorsunuz,» dedi soğukkanlılıkla.

«Ne demek?»

«Bayan Loredo İtalya'da yaşamış değil.»

«Komik olmayın, bana kendisi anlattı.»

«Bizim haberalmada böyle bir kayıt yok.»

«Bayan Loredo yalan mı söyledi demek istiyorsunuz?»

Helhvig omuz silkti. «Hikâye uyduran sürüyle insan vardır, Bay Holland.»

«Peki ama neden?»

«Kendilerini başkalarına saydırmak için, ya da hayalleri geniş olduğu için. Nedeni çok.»

«Bayan Loredo İtalya'daydı,» diye bağırdım.

«Hayır,» dedi Hellwig, «yanlış.»

Vazgeçtim. Bu işte ilerleyebilmek için kendi işimi kendim görmem gerekiyordu, farkına varmıştım artık. «Berlin'den ayrılıyorum, bay komiser.»

«Münih'e uçmak niyetindesiniz sanırım.»
«Evet. 'Dört Mevsim' de kalırım orada.»
«Güzel, Bay Holland.»

Ayağa kalkıp bana elini uzattı. «Bize pek de güveniniz yok, değil mi?»

«Yok canım,» dedim, «neden olmasın, elbette var.»
Ama artık yalnız kendime güvenmeye kararlıyım.

Öğle vakti kalkan Air France uçağmda yer bulabdim. Beni hava limanına Robert götürdü. Sibille'nin evinin anahtarım ona verdim, zaman zaman telefonla birbirimizi aramak için de sözleştik. Hava limanının hareketli salonunda sigaralarımızı içtiğimiz sırada, daha iki hafta önce burada Sibille ile durup beklediğimi düşündüm.

«Dikkat, Air France'ın Münih'e 769 numaralı uçuşu harekete hazırdır. Yolculardan uçağa üçüncü perondan binmelerini rica ederiz. Sizlere rahat bir yolculuk diliyoruz.»

«Eh, hoşça kaim Robert.»

«Güle güle, Bay Holland, hayırlı yolculuklar.»

Geçitten geçip üç numaralı perona yürüdüm, Robert salondan elini sallıyordu. Ufak tefek ve şişko vücuduyla orada durmuş, selâmlaşmak için sol elini kaldırmıştı. Birkaç kez arkama dönüp baktım, ve her dönüşümde, kederii yüzünde zoraki bir gülümsemenin belirlediğini gördüm. Yazı makinemi koltuğumun altına sıkıştırıp merdivenden piste indim. Hava açık ve ayazdı. Yazı nasıl sevinçle bekliyordum, diye düşündüm. Sibille ile birlikte seyahate çıkacaktık sözüm ona, denizi olan herhangi bir yere, dört haftalığına. Sıcak kuma uzanıp, sıcak kumda sevişecek, sonra suya koşacaktık. Beraber hiç seyahate çıkmamıştık, ama bu yaz çıkacaktık. Bu konuda kesin karara varmıştık.

Uçak doluydu.

Ben geçitin sol yanında, oldukça önde, şişman bir bayamın yanında oturuyordum. Kalktıktan hemen az bir şey sonra iki hostes öğle yemeğim verdiler, ama ben acıkmamıştım. Komiser Helhvig'in söylediği şeyi düşünüyordum. Sibüle İtalya'da değildi de ne demek oluyordu? Bana bizzat kendisi anlatmıştı ya. Korkuyla düşündüm: Yalan mı söyledi yoksa? Yoksa haberalma servisi mi yanlıyordu? Bir Alman haberalma servisi yanılmazdı ki.

Bütün bunlar ne demek oluyordu?

Yanımdaki bayan yemek yiyordu ama, uçuşun tamamen sakin geçmesine rağmen, kendini pek de iyi hissetmediği anlaşılıyordu. Zaman zaman içini çekip başını sallıyordu. İki kez kendi kendine konuştuysa da ne dediğini anlayamadım. Aşağı yukarı elli yaşlarında bir bayandı. Üzerinde kaba bir giysi vardı, sert ve geniş çeneliydi. Elbe nehrini arkamızda bıraktığımız sırada konyak istedi. Küçük şişeyi açarken içkinin yansıma üstüne döktü. Birkaç damla da benim pantolonuma döküldü. Korkuyla özür diledi.

«Zaran yok.»

«Sinirlerim çok bozuk da ondan.» Ben ses etmeyip pencereden baktım. Bulutsuz bir gündü bugün, onun için toprağı görüyordum. Her yer karlar içindeydi. Evler karlar arasında haşhaş tohumlan gibi duruyordu. Bayan şişede kalan içkiyi içip bitirdi, silkindi ve: «Bazen gerekiyor içmek,» dedi, «sinirlenip durdukça... Yirmi beş yıldır bu kentin insanıyım. Arkamdan kimse konuşmamıştır bugüne kadar. Şimdi bir de öğreniyorum ki hakkımda ihbar varmış.»

Ben ilgi göstersem de göstermesem de konuşup duracağım anlamıştım, iyisi mi kendim sordum neza-ketle: «İhbar mı varmış?»

«Komünizm propagandasmdan ötürü,» diyen baya-

mn gıdılı çenesi öfkeyle titredi. Bavyera şivesiyle konuşuyordu. «Hem de beni ihbar ediyorlar, bütün Hof'da başka insan kalmamış gibi beni...»

İkinci pilot gerilere doğru yürürken başını eğip selâm verdi bana.

«Radyo gereçleri sattığım bir mağazam var orada. Ludwigstrase'de. Kentin en büyük mağazası. Hof'u bilir misiniz?»

Hayır, Kuzey Bavreya'mın bu sımır kentini bilmiordum.

«İki bloku ayıran sımır çizgisi üzerinde, değil mi?»

«Tam üstüne bastınız.» Çaresiz, gri fare gözleriyle bana baktı. «Benim adım Högl'dür, Erna HÖgl.»

Ben de kendi adımlı söyledim.

«Televizyon gereci de satmaya başlayıncaya kadar her şey yolunda gidiyordu. Bu yeni moda buluşlara pek aldırıldığım yoktur ama, şu kızkardeşim yok mu... Beni delirtmesine az kalmıştı hani. Biz geri kaldık, diye tutturuyordu boyuna. İlk televizyon gerecini bizim mağaza teşhir etmedi mi, kötü, çünkü o vakit başkaları el atacak bu işe, buranın en büyük mağazası bizimki oysa. Sonunda beni pes ettirdi, ben de üç gereç ismarladım.» Uçağın dört motoru da tam bir ahenk içinde ve sakin çalışıyordu, saat bir buçuktu. Üçte Münih'de olacaktık.

«Bakın,» diye devam etti sinirleri bozuk radyo taceri, «Bavyera'da, Münih televizyon programım yayınlayan yedi istasyon vardır. Bu yayım her yerden alabiliriz, yalnız bizim Kuzey Bavyera'da alamazsınız. Çünkü arada dağlar var da ondan. Ağzınızla kuş da tutsanız Bavyera televizyon programım Bayreuth'da, Marktredwitz, Selb ve Hof'da izleyemezsiniz. Yani ölü açığı içindeyiz biz. Ama salt Bavyera programı bakımından.» Çok ügileniyormuşum gibi ses çıkardım öksürerek.

«Ernst Thaelmann yayını kusursuz alıyoruz,» de-

di bayan Högl acıklı bir sesle. «Doğu blokunda, Chemnitz yakınında Katzberg'dedir bu verici, böylesine net bir yayın siz de seyretmemişsinizdir ömrünüzce. Bir küçük şişe daha bay garson,» diye seslendi kamarota.

«Artık içmeseniz daha iyi olmaz mı Bayan Högl?» dedim, «dışarısı çok soğuk da...»

«Dayanamam mı demek istiyorsunuz? Hiç merak etmeyin.» Eliyle baştan savar gibi bir işaret yapıp, şişeyi aldı, konuşmayı sürdürdü: «Neyse işte, daha ilk gününden mağazadaki gereci açıp yaymı almaya başladım. Aldırdığım da yok hiçbir şeye tabii, nerden bileyim. Üstelik, millet bu soğukta bile sokakta durup vitrinde yayım izliyor, yer kapmak için itişip kakışıyor diye de seviniyorum bir yandan. Çünkü, dediğim gibi, Hof'da gördüğümüz ilk televizyon gereci henüz.»

«Nasıl bir program yayınlıyordu Ernst Thaelmann,?»

«Cortina'daki kış sporları karşılaşmasını. Ama ne resimler Bay Holland, daha iyisi olamaz. Sokakta millet heyecan içinde tabii. Ben de mağazanın arka tarafında bir yere çekilmiş kahvemi içiyorum. Kızkardeşim de boyuna, bu durumu onun çabasma borçlu olduğumuzu tekrarlayıp duruyor. Şöyle yarım saat kadar, ne yayımlandığını görelim diye ikimiz birlikte sokağa çıkıyoruz, bir de ne görelim, kalabalık daha da artmış, televizyonda da, taygalarla ilgili çok ilginç bir kültür filmi. Programın sonunda, Pieck Yoldaş gemi tersanesindeki bir eğlenceyle ilgili sahneler. O sırada kafama bir düşünce takılmadı değil doğrusu, çünkü konuşma yapanlardan biri, Pieck Yoldaş için hurra çekirmiş, ardından hep bir ağızdan Enternasyonal marşım söylemeye başlamışlardı.»

«Ses vitrinden dışarı da çıkıyor muydu?»

«Hem de nasıl bayım, bildiğiniz gibi değil. Gereci

sokaktaki hoparlöre de bağlamıştım. Öyle bir kükreme ki hayatınızda duymamışsınızdır. Ben de nasıl korkmuşum o sırada, hani üfleseler yerde bulacağım kendimi.»

«Peki, ne yaptınız Bayan Högl?»

«Hiç, ne yapacağım, televizyonu kapatmak için mağazaya koştum tabii. Ama düğmeyi çevireceğim sırada, Enternasyonalı okumayı bitirmişlerdi zaten, ben içeri girdiğimde Etalin yoldaşın, Lenin yoldaşın ve bir de Pieck yoldaşın resimleri şöyle bir görünüp geçmiş, ardından Henzel ve Gretel'le ilgili çocuk saati başlamıştı. Derken, sokaktaki çocuklar haykırıp tepinmeye başlamasınlar mı, Enternasyonalin okunması sırasındaki kükreme solda sıfır kalır; dediğim gibi, çocuklar hep bir ağızdan haykırmassmlar mı 'devam edin, devam edin' diye...»

«Demek siz de devam ettirdiniz yayını Bayan Högl?»

«Elbette, ya ne yapacaktım? Bir düşünsenize Bay Holland, o akşam ateşim 38.2'ye yükseldi. Bir eşini daha göremezsiniz inanın, tımarhanenin tâ kendisi. Yayının programı da yoktu bende. Kızillar da öylesine kur. nazca başlıyorlardı ki yayma, öyle güzel derliyorlar ki programı, neyin arkasından ne geleceğini kestiremiyorsunuz. Bir bakıyorsunuz zararsız bir ev müziği, ardından güm diye bir fabrika röportajı. Birkaç kabare sahnesi, sonra halk çocuk yuvasıyla ilgili sevimli bir program, ve tam buna alışmışsınız, kızıl Çinlilerin kahraman, Amerikalıların kötü adam olduğu bir film hemen ardından ... Beni komünist diye ihbar ettikleri için ertesi sabah polis geldi işte.»

«Polis ne dedi, Bayan Högl?»

«Çok iyi davrandı. Gereçleri geri vereyim mi diye sordum, yok canım, dediler, bu asla sözkonusu olamaz, çünkü kişisel özgürlüğün kısıtlanması anlamına gelir.»

«Vay canına.»

«Daha durun Bay Holland. Polislerin söylediği bu kadarla bitmedi. Politik bir vicdana herhalde sahip olduğuma inanmak istediklerini söylediler.»

«Peki siz ne dediniz o zaman?»

«Siz olsanız ne cevap verirdiniz, Bay Holland?»

«Ben muhabirim, Bayan Högl. Bana böyle bir soru sormamak için dikkat ederler.»

«Aman ne iyi, Bay Holland. Ben de, elbette sahibim,, diye cevap verdim; o zaman polisler, öyleyse, dediler, televizyon ekranına yalnız politik vizdanınıza karşı sorumlu olabileceğiniz sahneleri yansıttırın.»

«Artık öyle mi yapıyorsunuz?»

«Evet.» Bayan Högl derin bir soluk aldı. «Kızkardeşimle ben, bütün gün elimiz televizyon düğmesinde, mağazada oturuyoruz. Bir hafta o, bir hafta ben. Son hafta sıra bendeydi, şimdi izinliyim.»

«İzninizi Berlin'de mi geçirdiniz?»

«Ah,» dedi, «ne sakın, ne sessiz yerdir Berlin.»

«Bavyera'daki Hof'dan da mı sakın?»

«Tartışma konusu bile olmaz, Bay Holland.» Bayan Högl içini çekti. «Yarın sabah işkence başlıyor yine, sıra yine bende. Aklıma ne geliyor bazen bilseniz, şu 'Ernest Thaelmann' yayını yapanlar bizi delirtmek istiyorlar diye düşünüyorum. Programlarım şimdiki kadar hızlı değiştirdikleri görülmedi.»

Bayan Högl derin bir sessizliğe gömüldü. Konyaktan ötürü yorgun düşmüştü anlaşılan. Uyuya kalıp, uçağın, Sovyet koridorundan çıkıp Federal Almanya'ya doğru kıvrıldığı Fulda üzerinde uyandım, sonra yine uyudum, Münih üzerinde bir kavis çizdiğimiz sırada uyandım. Saat üçü on geçiyordu. Neden inmediğimizi sordum.

«Karnaval prensi Köln'den yeni gelmiş, efendim, isti onlar kapamış,» diye cevap verdi hostes.

Saat üç buçukta uçaktan indiğim sırada, Köln karnaval grubu hâlâ hayranlık uyandırmaktaydı. Hepsi de üniformalı, aşağı yukarı kırk kişi. Başlarında miğferler, -erlerinde altın yaldızlı kırmızı ceketlerle dapdaracık yaz pantolonlar vardı. Hepsi de çizmeliydi, yanlarında pml pırıl kılıçları vardı. Hiç kimsenin bir şey sorusuna kalmadan, havaalanı personelinden biri durumu açıkladı:

«Kırmızı yelekli baylar Köln Muhafız Alayı'ndan, yazlı bayanlar da nedimeler.» Nedimeler, filmlerdeki donuk figüranları andırıyorlardı. «Şu kırmızı çizmeli, seden kız da kafileyi canlandıran elebaşı.» Gerçekînde, sapsarı, çarpıcı bir kız bacaklarım sallayıp durordu. Dizlerine kadar inen bol pantolon sıyrıldıkça, pembe etli bacakları iyice ortaya çıkıyordu. Elebaşı kız, elindeki beyaz sopayı ikide bir havalara fırlatıyordu.

Kendileri gibi rengârenk tebasıyla, Köln'lü konukların karşısında yer almış Münih karnaval prens ve prensesi şerefine dansedildiği belliydi. Münih'li karnaval prensi pembe beyaz, şişmandı, bir kasabın oğluydu belki de. Kolundaki prenses ise soluk yüzlü ve zayıftı. («Kız, Bavyera'nın en zengin ailesindedir,» diye açıkladı havaalam görevlisi yine hiçbir şey sorulmaksızın.)

Bu karşılıklı selamlaşmayla ilgili tören süresince,, karşıdan karşıya geçmek olanağı yoktu. Bayan Högl yanımda duruyordu. Birkaç kez çaresizlik içinde mırıldandı: «Aman yarabbim, aman yarabbim.» Sonra yine gösteriyi seyretmeye daldı.

Ortalık, foto muhabirleriyle haftalık sinema haberleri muhabirlerinden geçilmiyordu. Kameralar mırıldanıp duruyordu dört bir yanımda. Köln'lülerin getirdiği bando, «Ren ırmağı kıyılan neden böyle güzeldir?»

parçasını çalıyordu. Millet kolkola girip, şarkının temposuna uyarak, ritmik bir hareketle bir o yana, bir bu yana sallanmaya koyulmuştu. Elebaşı kız bacaklarını sallayıp duruyordu hâlâ. Şarkı son bulunca, Köln prensesinin muhafızı adamlar, yan diz çöküp elleriyle kışkırlarım tokatladılar, bu arada anlaşılmaz bir Köln şivesiyle ve herhalde iki anlamlı bir dizeyi haykırarak okumaları, en azından kendi haykırmaları kadar gürültülü kahkahalar doğurdu. Bayan Högl bana baktı, sonra yine o yana döndü.

Bir muhabir olduğumu düşündüm, bütün bunlara aldırımmam gerektiğini, haberlerimi korkusuz, tutkusuz «ve acımasız vermem gerektiğini düşündüm. Sibille'yi düşündüm...

Bu sırada iki kentin karnaval prensesleri kucaklaşıp öpüştüler. Karnaval prensleri de el sıkıştılar. Köln'lü prensin altın çerçeveli bir gözlüğü vardı, pürüzsüz yüzünde de bir yara izi. Münih'li prens ise sapsan saçlarına asker tıraşı yaptırmıştı, eğilirken topuk vurmaya da ihmal etmedi.

«Bu baylar çok zengindir,» dedi havaalanı görevlisi adam. Sesinde hayranlık vardı. Bu sırada, Bavyalılar, Köln'lülerin alkışları arasında koskocaman bir sosisle bir de bira fıçısı geçirmeye başladılar. Bando yeni bir şarkıya başladı. Şimdi de Münihliler, «İsar Irmağı'nın şu aşığı kıyısı»nı okumaya koyulmuşlardı.

«Hay yarabbim», dedi Bayan Högl kendinden geçerek.

Bütün millet. Baviera birası dolu toprak bardakları havaya dikti. Karnaval prensleri, biralannı bir yudumda boşalttılar. Dudaklarından köpükler sağdı. Boşalmış bardakları, muzaffer bir edayla haftalık haberler kameralarına doğru uzatıp salladılar. Kolkola girmiş, yüzleri kıpkırmızı, birleşmiş ve yenilmez duruyorlardı öyle. Derken, sosisler de yenmeye başlandı.

«Televizyondaki,» dedi bayan Högl, «Pieck yoldaş tersanesi sendika eğlencesinde de üniformalıydılar. Bayraklar da vardı. Sonra, arkalarından ışıktandırılmış afişler. Açılmış ağızlar. Haykırmalar.»

Muhabirdim. Bir haberle ilgili her şey ügünçti benim için. Onun içindir ki burada olan bitenlerin benim için ilginç bir yanı yoktu.

«Korkuyorum, Bay Holland.»

Hayretle Bayan Högl'ün yüzüne baktım.

«Pazarları kiliseye giderim hep,» diye devam etti bütün karnavaldakilerin Köln'lü genç bayanın kıcına şaplak indirdikleri sırada, «geçen hafta rahibin aziz Yohannes'den okuduğu bir parça hiç aklımdan çıkmıyor.»

«Hangi parçaydı bu?»

«Aklınızı başınıza toplamazsanız hepinizin sonu geldi demektir,» diye cevap verdi Bavyera'nın Hof kesiminden Bayan Högl.

Bayan Högl'le vedalaşıp, sarhoş olmaya yüz tutmuş Köln'lü konukların arasından geçerek hava limanı binasına doğru yürüdüm. Bu sırada, olan bitenleri donuk bir yüzle seyretmekte olan karı koca Hint'H bir çiftin yanından geçtim.

«Have you ever seen anything like this?» (*) diye sordu kadın yavaşçacık.

«It's their way to enjoy themselves.» (**) diye cevap verdi adam ciddi bir yüzle ve gözlüğünü düzelterek.

Münih-Riem Havaalanı binasından içeri girip Air France gişesine gittim. Beni tanırlardı burada. Beş

(*) «Böyle şey gördünüz mü hiç?»

(**) «Onlar da öyle eğleniyorlar.»

İtalyanın adlan yazılı kâğıdı çıkartıp, candan davranışlı hostesin önüne koydum, bu uçak yolcularının şu arada uçup uçmadıklarını —Air Prance'la mı, yoksa başka bir şirketin uçağıyla mı uçtuklarımı öğrenmesini istedim.

«Lokantada bekler misiniz, Bay Holland? Yarım saat sürer, son günlerin listelerini gözden geçirmemiz gerek.»

Bir saat kadar bekledim. Derken, hoparlörden bir ses beni yeniden şirketin gişesine çağırdı. Hostes bilgiyi verdi: «O beş baydan dördü Roma'ya uçmuş. Beşinci bayı ne kendi listelerimizde, ne de KLM, SAS, PAA, BEA ya da SABENA listelerinde bulabildik. Adı...»

Hemen atıldım: «— Carlo Zampa...»

Hostes hayretle yüzüme baktı: «Hayır, neden öyle olsun?»

«Carlo Zampa da Roma'ya uçtu da ondan.»

«Evet, Bay Holland, tamam. 10 Şubat günü saat 18.30'da, PAA 129'la.»

«Peki listelerinizde bulamadığınız adamın adı ne?»

Hostes cevap verdi: «Emüio Trenti.»

1 8 .

Bir taksiye atlayıp otele gittim.

Daha Berlin'deyken, «Dört Mevsim» de bir oda ayırtmıştım, Prankfurt'daki merkezimize de yeni adresimi bildirmiştim. Kente giderken, eğlenceye yetişmek için acele eden yüzü maskeli ve garip kostümlü sürüyle insan gördüm yolda. Münih, karnavalı kutluyordu.

Odam otelin dördüncü katındaydı. Sıcak bir banyo yaptım, sonra aşağı salona inip bir köşeye çekildim,

düşünmek için gözlerimi kapadım. Aradığım beş adamdan dördü, Almanya'dan çıkıp gitmişti. Beşincisi de ortadan yokolmuştu. Bu beşinci adam, Berlin'deki Wagenseil pasthanesinde Sibille'nin adım soran adam değildi. Carlo Zampa adındaki o adam yine Roma'ya dönmüştü. Buna karşılık, Emilio Trenti ötekilerle birlikte uçmamıştı. Ne demek oluyordu bu? O neden geri kalmıştı?

Belki de hiç bir şey demek olmuyordu aslında. Belki Almanya'daki işlerini henüz bitirmemişti. Belki o da İtalya'daydı artık. Trenle ya da otomobille Almanya'nın herhangi bir başka yerine de gitmiş olabilirdi. Ya da başka bir ülkeye. Belki henüz Münih'deydi, üstelik belki de bu otelde, 'Dört Mevsim'deydi.

Birden, komiser Helhvig'in söyledikleri aklıma takılı ver di. Bütün izlerin ardına takılmak olacak şey değildi gerçekten. Ne yapabüirdim peki şimdi? Polise gidip kayıtları mı gözden geçirmeliydim? Yalnız Münih'te bile günlerce sürerdi bu. Ve basan kazanmam da Emilio Trenti'nin kaydını yaptırmış olmasına, yoluna devam etmemiş olmasına bağlıydı. Beni felce uğratan bir düşünceye kapıldım: Bay Emilio Trenti'yi bulsam bile, onun Sibille'nin kaybolmasıyla ilişkisi ihtimali yüzde ondan fazla değildi. Keşke Berlin'de kalsaydım dedim içimden. Hiç olmazsa Robert'le bir de ev vardı orada. Burada, Münih'de ne tanıdığım bir kimse vardı, ne de bir yer...

«Bay Holland:»

«Evet. Ne var.»

Başımı kaldırıp baktım. Otelin garson çocuklarından biri önümde duruyordu.

«Size Frankfurt'tan telefon var. Üç numaralı kabineye lütfen.»

«Bana mı dediniz?»

Başını sallayıp yol gösterdi: «Şu ötede, efendim.»

Valeryan kokan maroken kaplı telefon kulübesine girdim. Bizim bürodaki telefoncu kız seslendi: «Bir dakika Bay Holland, Bay Kalmar'a bağlıyorum.»

Hemen bunun üzerine de Kalmar'ın sesi duyuldu: «Paul?»

«Evet, bir şey mi var?»

«İyi ki oteldeymişsin. Akşam uçağıyla ancak gelebileceksin diye düşünmüştüm. Senin için bir haber var.»

Telefon kulübesinin kapısını bir az araladım, çünkü valeryan kokusundan boğulacaktım nerdeyse.

«Emilio Trenti adında birini tanıyor musun?»

Maroken duvara yaslanıp yakamı çekiştirdim. «Nesi varmış?»

«Buraya telefon etti bize. İki saat oluyor. Seninle yarın muhakkak görüşmeliymiş.»

Sustum. Soluğum tıkanır gibi oluyordu, konuşurken soluk alamayacağım diye korku içindeydim.

Sibille, diye düşündüm, Sibille, ah Sibille.

«Seni ne pahasma olursa olsun muhakkak bulmamızı söyledi. Yarın saat 16'da onda olmam rica etti.»

«Nerede?»

«Salzburg'da.»

«Nerde?»

«Salzburg'da, Avusturya'nın kenti Salzburg'da. Adresi...»

«Bir dakika.» Titreyen parmaklarımla önümdeki kurşunkalemi aldım. Kalmar'ın söylediklerini yazmaya başladım:

«Salzburg-Parsch, Akazienallee 3. Yazdın mı?»

«Evet.»

«Parsch'm Salzburg'a yakın bir yer olduğunu söyledi.»

«Telefonu?»

«Telefonu yok. Daha önce gelmenin de gereksiz olduğunu söyledi, kendisi ancak yarın öğleden sonra orada olacakmış. Bütün bunların bir anlamı vardır senin için umarım.»

«Pek de var sayılmaz... Bay Trenti benimle neden görüşmek istediğini söyledi mi?»

«Evet, Paul.»

Burası da neden valeryan kokup duruyordu böyle? Valeryan'ın telefon kulübesinde işi neydi? Ne de iğrenç bir koku...

«Nedenmiş?»

«Sibille Loredano'dan ötürü, Paul.»

İKİNCİ KİTAP

i.

Ambassador Oteli'nde kalmaya başlayalı üç hafta oluyor, daha doğrusu, yirmi iki gün oldu. Viyana'da hava yumuşadı, herkes caddelerdeki kahvelerin önünde oturuyor, ve güneş ışıdı mı sıcak da ortalık. Bu yü yaz erken başlayacak deniyor genellikle.

Doktor Gürtler bugün öğleden önce vedalaşıp ayrıldı. Hiç ummadığım bir ayrılık oldu bu. Beni üç haftadır nasıl muayene ediyorsa, yine öyle düzene uyararak muayene etti ve çok yakında tamamen iyileşeceğimi saptadı.

«Bu sizi son muayenem, Bay Holland,» dedi sonra da beni hayrette bırakarak. Gereçlerini toplayıp, ellerini yıkamak üzere banyoya geçti. Ben de ardımdan izledim.

«Yarın sabah bir meslekdaşım gelecek, dostum da diyebilirim: Doktor Doyç. Çok iyi bir hekim. Size göz kulak olması için özellikle uyardım onu.»

«Peki siz?»

Ellerini kurulayıp gülümseyerek yüzüme baktı.

«Ben muayenehaneyi bırakıyorum artık.»

«Bırakmak mı? Ama neden?» diye bağırdım.

Garip bir cevap verdi: «Çünkü böyle yaşamaya devam etmek istemiyorum da ondan.»

«Özür dilerim, özel nedenleriniz olduğunu sanmıyordum.»

Beyaz saçlı, büyükçe başını sallayıp benimle salona geri döndü. «Pekâlâ konuşabiliriz bunu. Siz nasılsınız bilmiyorum Bay Holland, ama ben birkaç yıldır öylesine huzursuz ve gergin bir durumdayım ki.»

Ona bakıp sustum. Çiçekçi kadınlar hâlâ sokakta çiçeklerini övüyorlardı. «Çuhaçiçekleri,» diye sesleniyorlardı şarkı söyler gibi, «zerrinler, güzel menekşeler, demeti beş şiling, haniya çiçekler.»

Doktor Gürtler dudaklarını ısırды, gözlerini haliya dikti, kısık bir sesle: «Herhangi bir şeye inanmaksızın hiç kimse yaşayamaz,» dedi.

Sustum.

«Bir bilim adamının böyle bir şey söylemesi belki de gülünç, değil mi?»

«Asla,» dedim mahcup olarak. «Hiç de gülünç değil.»

«Öyle olduğunun pekâlâ farkındayım,» dedi.

Kırmızı, beyaz, altın yaldızlı dairemin salonunda karşı karşıya durmuş, birbirimizin yüzüne bakamıyorduk. Sanki bana biraz önce belsoğukluğundan rahatsız olduğunu itiraf etmiş gibi. Amma garip, diye düşündüm, İkimiz de hayli sıkılğanmışız. Üstelik bütün ileri sürdüğümüz şey de her insanın herhangi bir şeye inanması zorunluğuydu...

«Menekşeler,» diye seslendi aşağıda kadınlar. «Taze menekşeler, demeti beş şiling...»

«Peki, inanabildiğiniz bir şey buldunuz mu bari, doktor?» diye sordum. Yaşlı hekim, uykudan yeni uyanıyormuş gibi, başım kaldırdı. «Ben — Bakın, söyleyeyim de dinleyin öyleyse. Siz gazetecisiniz. Belki de ilgilendirir sizi. Gazeteciler her şeyle ilgilenir denir öteden beri...»

Kendini bir koltuğa bıraktı. Çok iyi giyinmişti, varlıklı bir adam etkisi uyandırmıştı üzerimde hep. Muayenehanesinin Viyana'nın birinci sınıf muayenehanelerinden olduğunu söylemişti bana.

«Bir şey içmek isterdiniz belki?» diye sordum.

Başını salladı dalgın bir yüzle: «Floridsdorf neresi bilir misiniz, Bay Holland?»

«Hayır.»

«Floridsdorf Viyana'nın kuzeyinde bir sanayi bölgesidir. Yalnız işçiler oturur orada. Belediye bu bölgede bir çocuk hastanesi yaptırdı.»

Karşısındaki derin, yumuşak koltuğa da ben oturdum. Altın sarısı bir güneş ışını salona düşüyordu. Işım içinde uçuşan tozlar görünüyordu.

«Bu hastaneyi yöneten adamın adı Ehrlich'dir. Ben den çok daha genç. Doktor Walter Ehrlich.» Gürtler'in sesi giderek zayıfladı. Ve sustu.

Yavaş bir sesle sordum: «İnanmak için aradığınız ve inandığınız insan o mu?»

Başım salladı. «Gülünç mü geliyor size?»

«Hayır.»

«Ona... ona hayranlık duyuyorum,» dedi benim hekim, söylediği şeyden utanç duyuyormuş gibiydi. «Onun gibi olayım isterdim. Hiç olmazsa ona biraz benzeyebilmek. Onun yaptığını yapmak istiyorum. Onun düşündüğü gibi düşünmek...»

Ayağa kalkıp, viski şişesinin durduğu rafa doğru yürüdüm. Garson Franz şişenin yanma buz kabını da koymuştu. Kendime bir içki hazırladım. Sibille aklıma geldi, kalbimin altındaki yara canımı acıtıyordu. Sibille'nin artık öldüğünü, tamamen yok olduğunu, tabuta konduğunu, derin bir mezara indirilmiş olduğunu düşündüm. Bir daha asla geri gelmeyeceğini, Viyana'daki gün-

lerinin sona erdiğini, düşündüm. Buradan uzaklaşmalıydım. Bizim bürodan iki kez sormuşlardı daha ne kadar kalacağım diye. Brezilya'ya gitmem gerekiyordu. Beni Brezilya'ya göndermeleri için, artık iyileşmiş olduğumu bildirmemi istiyorlardı. Ama Viyana'dan ayrılmadan önce bir karara varmam gerekiyordu. Bu karara varmaksızın yola çıkmam olacak şey değildi.

Ben içerken doktorum konuşmaya devam ediyordu. «O da benim gibi operatör, Bay Holland. Hastanesinde yalnız çocuklar var, dediğim gibi. Çocukların ana babaları hep işçi. Onlardan bir şey kazanılacak gibi değil.»

Gözleri parlıyordu. «Ama o hastaneyi bir görmelisiniz, Bay Holland. Kentin en modern çocuk hastanesidir.» Doktor Gürtler heyecanlanmıştı. «Doktor Ehrlich' in uyguladığı, kendi metotları. Ameliyattan korku duyan çocuk göremezsiniz orada. Bütün çocuklar güler yüzlü ve mutludur o hastanede.»

Yeniden içip düşündüm: Ah, Sibille...

«Hasta çocuk ameliyata alınmadan önce,» diye devam etti Doktor Gürtler, «Doktor Ehrlich küçük Liesl, küçük Hans ya da küçük Ruth için bir eğlence düzenler. Müzikli, armağanlı, pastalı bir çocuk eğlencesi.»

«Hastanın şerefine mi? »

«Evet, Bay Holland. Hasta çocuk günün kahramanıdır, bunun üzerinde durulur özellikle: çünkü ertesi sabah ameliyat edilecektir de ondan. Hani, bakın ne gözü pek, ne yetişkin olduğunu görün gibilerden. Çocuk korkmaz. En ufak bir korkuya bile kapılmaz. Aksine, ameliyatla iyileşeceğine inanır — onun için ameliyatı sevinçle karşılar.»

«Metod yürüyor demek?»

«Hem de nasıl, Bay Holland. Bacağı kesilecek on

bir yaşlarında bir küçüğün eğlence partisinde bulundum. Çocuk yatağında oturmuş, bir oyuncak trompetle arkadaşlarına 'Bütün küçük ördeklerim' parçasını çalıyordu, yüzü sevinç içindeydi. Büyük bir hayranlık besleniyordu çocuğa. Ağlayan iki küçük çocuk vardı sadece.»

«Neden ağlıyordu onlar?»

«Ertesi sabah onlar da ameliyat olmak istiyorlardı da ondan. Ama olacak şey değildi tabii, beklemleri gerekliyordu. Onun için üzgündüler...» Yine birbirimize bakıp sustuk.

Hekimim devam etti: «Doktor Ehrlich, taburcu edildiklerinden sonra bile meşgul olur çocuklarla. Çoğu yoksulluk içinde yaşamaktadır bu çocukların, ana babalarıyla bir yatakta yatarlar, kendi yatakları yoktur, yiyecek iyi bir yemekleri yoktur. Doktor Ehrlich onları zaman zaman yanma, hastaneye alır.»

«Sağlık durumları iyiyken de mi?»

«Evet. Kendilerine gelsinler diye bir bakıma. Hastanesinde hasta çocuk kadar sağlıklı çocuk da vardır.»

«Çuhaçiçekleri,» diye bağıırıyordu kadınlar. «Zer-rinler, menekşeler.»

«Peki,» dedim, «şimdi siz bu Doktor Ehrlich'in yanma mı gidiyorsunuz?»

«Evet, Bay Holland.»

«Nerede oturacaksınız?»

«Onun yanında kalacağım, hastanede.»

«Kentte neniz var neniz yok bırakıyor musunuz, evinizi de mi?»

Başını salladı «Doktor Ehrilch'i bir yıl önce, bir konferansta tamdım. O konferansta söylediği bir cümleyi hiç unutamıyorum.»

«Neydi?»

«İyiniyet sevgiden daha önemlidir' demişti.»

Bardağı sonuna kadar içip, bir karara varmam gerekiyor diye düşündüm. Üç haftadır Viyana'da oturuyor, başımdan geçenleri, gerçeği kâğıda dökebilmek amacıyla, yazıyordum. Polis tekrar tekrar ifademi almıştı. Polislere Sibille'nin nasıl öldüğünü anlatmıştım. Ne var ki polisler Sibille'nin sonuyla ilgili tam gerçeği anlatmamıştım. Gerçeği bu sayfalara geçiriyorum, tam ve yüzde yüz gerçeği. Bu röportajı bitirdiğim zaman, bunu neden yaptığımı daha iyi anlaşılacaktır...

«Sizi çok arayacağım,» dedim Doktor Gürtler'e, ayrılırken elimi sıktığı sırada.

«Belki gelir beni görürsünüz bir gün. Adresim Donauufferdamm 324.»

«Yeni işinizden ötürü sevinç içindesiniz, değil mi?»

Artık hayli yaşlanmış olan gözleri ışıldadı. «Bütün hayatım boyunca,» dedi, «böylesine memnun ve mutlu olmamıştım.»

Doktor Gürtler gitti artık.

Yalnızım. Yine yazı makinemin başımda, Sibille'yi düşünüyorum, yalnız onu, Sibille'yi; ve Sibille'nin artık insan olarak varolmadığını da biliyorum. Salt bir kavram, bir şey, inanılacak bir şey olarak var. Ama inanılabilir mi, inanmalı mı? Onu bilmiyorum. Yazmaya devam etmeliyim. Fazla vaktim yok artık. Frankfurt'ta bekliyorlar beni. Brezilya'ya göndermek niyetindeler. Ve böylece, röportajıma devam ediyorum. Gerçeği yazacağım. Sibille Loredó'nun ölümüyle ilgili tam gerçeği. Bütün olan biteni yazacağım; hiçbir şeyi saklamayacağım, o müthiş, delice sonu bile.

Münih'e geldiğimin öbür günü Salzburg'a gitmek üzere yola çıktım. 14.30 ekspres trenine bindim.

Tren müthiş ısıtmıştı, hemen hemen de boştu. Bütün ülke kalın bir kar tabakası altındaydı. Dışarda, gözleri kamaştırıcı bembeyaz bir evren gramofon plağı gibi dönüp duruyordu tren ilerledikçe. Bavyera'da güneş ışımaktaydı. İki saat sonra Emilio Trenti'nin yanında olacaktım.

Boyuna onu düşünmemek için, istasyondan aldığım gazetelere göz gezdirmeye başladım. Amerika'dan verilen bir habere göre, Ruslar Urallar'da şimdiye dek yaptıkları en büyük hidrojen bombasını patlatmışlardı. Alman Ağır Sanayi Birliği, bir muhtırayla şansölyeye — yeni bir savaş sanayiinin başlatılması halinde — savaş sanayicilerinin, 1945'den sonraki gibi kötülenmesine asla meydan verilmemesi gerektiğini hatırlatmıştı. Fas'ta, âsiler Fransızlara karşı yeniden korkunç bir katliama girişmişler, kırk beş kadınla çocuk bu arada ölmüştü. Avusturyalı kayak şampiyonu Toni Sailer, durmadan film yıldızlığı teklifleri alıyordu. Bremen Yüksek Mahkemesi şu karar vermişti: «Nasyonal Sosyalizmden ötürü suçlanan bir kimse, suçlanması 70 yaşını doldurmuş olduktan sonra başlaması halinde, asla cezalandınmaz.» Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin başkam ufarak, şişman Nikita Kruşçef, bir Gürcü kunduracının oğlu ölü Josef Vissarionoviç, Çugaşvilli'yi, yani Stalin'i, sert bir dille yermişti: «1918-1920 iç savaşıyla ilgili birçok kanşık ve çekişmeli olay, bazı tahrikçiler tarafından, o zamanın parti şeflerinin sözüm ona ihanetiyle ilgili olduğunu ileri sürmekte ve bu parti şefleri, yıllar sonra haksız olarak halk düşmanı olarak damgalanmaktadırlar. Tarihi böyle lekelemenin Marksist

tarih yazarlığıyla asla ilgisi yoktur.» Ve sayfiyesinde dinlendiği sırada oynadığı bir golf partisinden dönen Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Eisenhower de şöyle demişti:

«Biraz kızgınım — yalnız golftaki vuruşlarımdan ötürü değil, kendimden de ötürü.»

Gazeteyi elimden bırakıp, dışardaki pırılıtlı kış gününü seyre daldım. Sibille'yi düşündüm. Bir konuşmasını hatırladım: «Ortalık karışık mı karışık. Yahudi mülteciler Alman vatandaşı olarak geri dönüyor, Batı'ya sığınan komünistler Sovyetler Birliği aleyhinde radyo yayınma girişiyorlar. SS'ler bağnaz Katolik kesiliyor, Fransızlar Almanları övüyor, Ruslar Mısırlılarla anlaşılıyorlar. Ve eski toplama kampı tutuklularına, Hitler'in salt Autobahn'lar yaptırdığı için bile büyük adam olduğunu öne sürüyor...»

Vagonun altından gelen tekdüze sesler arasında tren hızla gidiyordu. Trenin her iki yanında, rüzgâr kolları gümüşten kanatlar gibi havalandırıyor. Düşündüm: Hitler, bütün dünyada duyguları sadeleştirmek gibi bir işi başarmanın yolunu bulmuştu hiç olmazsa. Moral bakımından Üçüncü Rayh iyi bir zamandı yine. Kolay ve sade bir yoldan bir karara varmak olanağı vardı insanlar için. Hitler'e karşı olmak zor bir şey değildi. Ama şimdi koca bir dünya çıkmazlar içindeydi ve mutsuzluk, bütün bu dünyayı saran kökleri beslemekteydi. Öc alma, gizli düşmanlık, yakınlık besleme, umutsuzluk ve güven duygulan hep yeni baştan filizleniyor, inandığımız şeyler, balta girmemiş ormanlarda yolunu şaşıyordu.

«Dürüst yaşamak, doğru bildiğini yapmak böylesine zor olmasaydı,» demişti Sibille. «Bu kadar çok izm olmasaydı da yalnız faşistlerle anti-faşistler olsaydı örne-

in. Yaşamak ne kadar kolaylaşmıştı o zaman. Oysa böyle ne kadar zor.»

Roseinheim'dan sonra hava kötüleştii. Salzburg'un dağlık bölgesinde kara, yoğun bir sis ortalığı kapladı. Hızla karardı her yer, bir perdeyi andıran sisin dağ tepelerinden aşığı inerek ortalığı gözlerden saklaması çok garip bir görüntüydü. Vagonun koridorunda durmuş bu gösteriyi seyrediyordum. Arkamızda, Chiem Gölü'nün üzerinde hâlâ güneş ışıyordu. Oysa önümüzde, güneyde, artık geceydi. Salzburg'da istasyon binasından çıktığım sırada hafif bir doğu rüzgârı esiyordu. Bir taksi aradım, bulamadım. Yük taşıyan adamlardan biri: «Telefon edip çağırayım,» dedi, kayboldu. On dakika sonra, Nuh zamanından kalma bir taksi çıkageldi. Şoför kısık sesiyle: «Nereye?» diye sordu.

«Akazienallee 3, dışarda, Parsch yakınlarında.»

«Sonra yine kente dönecek misiniz?»

«Henüz bilmiyorum. Neden?»

«Orada yolcu bulamam bir daha da ondan,» diye homurdandı.

Tiyatro şenlikleri merkezi Salzburg kışın böyleydi demek. Şimdiye dek Salzburg'u yalnız yazları görmüştüm; yabancıların akın ettiğı, Salzburg anılarının satıldığı, debdebe ve büyük canlılık günlerinin kenti bu değildi. Şimdi üzerinde buz parçaları yüzen kara ırmak boyunca, kapalı kahvelerin, kapalı barların, kapalı otellerin önünden geçerek kimsesiz caddelerde ilerliyorduk. Mağazaların kepenkleri indirilmiş, otel pencerelerinin pancurları kapatılmıştı. Tek tük sokak fenerleri yanıyordu. Kaldırımlara öbek öbek kar yığılmıştı. Anlaşılan yüda iki ay yaşamyordu burada.

Taksi sallana sallana kent dolaylarına doğru ilerliyordu. Son evler de gerilerde kalmıştı. Bizim eski püs-

Mi Steyr 12, tam kentin önlerinde, kapkara ve koskocaman yükselen bir tepeye doğru tırmanmaya koyuldu buz tutmuş köy yolundan yukarı vurup. Sis bizi tamamen koynuna almıştı artık. Şoför sövüp duruyordu. Derken, birdenbire duruverdi.

«Ne oldu?»

«Burada inin artık Akazienallee'ye giremem.»

«Neden?»

«Henüz yolu yok da ondan, yapılacak daha?»

Arabadan inince, Akazienallee'nin gerçekten de ancak üç evle, buldozerler tarafından altı üstüne getirilmiş bir çayırlıktan başka bir şey olmadığını gördüm. Devrilmiş dekoviller, küçük bir kreyn, bir de şantiye kulübesi yolu kapamıştı.

«Üç numara sol taraftadır,» dedi şoför. Direksiyonun ardından alıp bir sigara yaktı.

Karların içine doğru yürüdüm. Üç numaralı evin bahçe kapısına, kadar epey yol vardı. Çöle dönmüş çayırın üzerindeki ıslak ve soğuk çamurlara bata çıka ilerledim. Sular kunduralarıma doluyordu, sol ayağımın buz kesmesinden anlıyordum. Düşündüm: Protezin madden eklemiyle kösesine su hiç yaramaz. Karların üzerinde, kendimi sakınarak yürüdüm.

Üç numaralı evin bahçe kapısı ardına yaslanmış duruyordu. Münih yakınlarında hemen hemen her yerde rastlanan alçak tahta kapılardandı, hani yan yana sıralanmış kirişlerden yapılırdı. Kapının yanında da o türden bir parmaklık başlıyordu. Elektrikli bir zille bir de pirinç levha gördüm. Ortalık çok karanlıktı burada, sisten de ancak birkaç adım ötesi görülebiliyordu. Pirinç levhadaki adı göreyim diye eğildim: Wiegand... kapıyı çaldım, bekledim, yeniden çaldım, her şey sessizliğe gömülmüştü, öyle de kaldı.

Bahçeden içeri girdim. Buralarda her şey kısa bir süre önce meydana gelmiş gibiydi, bahçe de. Karlar içinde şüphesiz yeni dikilmiş ağaçlar gördüm. Bir metre boyundaydılar ancak, çıplaktılar da. Uzakta, hasır mahfazalı çiçek tarhları gördüm, sisler arasında da bir limonluk şöyle böyle seçiliyordu. Villa'ya giden yol dar ve uzundu. Düşündüm: Bahçe kapısındaki yabancı ad bir şey söylemiyor. Belki de Trenti'nin dostu, ya da tanıdığıdır. Hıssımı da olabilir. Roma'da oturan bir kimsenin Salzburg'da villa sahibi olacağı akla yakın gelmiyordu.

Artık enikonu yaklaştığım evin pencerelerinden birinde ışık vardı. Ev tek katlıydı, görünüşe bakılırsa savaştan hemen sonra, sade ve gösterişsiz bir stilde yapılmıştı. Işıklı pencereden biraz tedirgin olmuştum. Evde biri varsa, kapıyı çaldığım halde neden cevap vermemişti.

Yol bir eğri çiziyordu. Düz bir yere geldiğim sırada ayağım kaydı, düşecek gibi olup da dengemi ancak bulabildiğim sırada, evin kapısı açıldı, bir adam göründü. Olduğum yerde kaldım. Ancak silüetini görebildiğim adam, şüphe uyandıracak bir durumdaydı. Dört bir yanına bakınıp sessizce dışarı çıktı. Kalın paltosunun yakalarını kaldırmıştı. Gittikçe artan bir heyecanla, mendilini çıkarıp kapı tokmağını sildiğini gördüm. Yine mendilin yardımıyla kapıyı kilidine takmayı denedi. Ama yapamadı. Kapı kapanmıyordu. Birkaç boşuna denemeden sonra vazgeçti, kapıyı açık bırakıp, (villadan biraz ışık düşüyordu karların üzerine) giriş önünde birkaç basamağı koşarak indi. Sessiz sedasız, bir hayalet kadar sessiz, başı önüne eğilmiş, kısa adımlarla, garip bir şekilde sekerek, bana doğru koştu. Pantolonunun paçaları sallanıyordu.

On beş metre kadar yakınımaya gelince, birden beni

gördü. Şimşek gibi bir hızla aniden geri dönüp, çiçek tarhlarının üzerinden koşarak kaçtı. Ben bu sırada soğukkanlılığımı kaybetmiştim. Ona yetişmek şansımın çok az olduğunu bile bile arkasından koştum. Bağırđım: «Olduğun yerde kal.» Ama aldırmadı. Büyük bir eğri çi. zerek evin köşesinde kayboldu. Bahçenin tek bir çıkışı vardı, dolambaçlı bir yoldan oraya varmak niyetindeydi. «Dur eliyorum...» diye haykırırken, tökezliyor, kayıyor, sendeliyor, ha düştüm düşüyorum diyerek, arkasından koşuyordum.

Derken olan oldu: ayaklarımın arasına giren kalın dala çarpmamla karların içine yuvarlanmam bir oldu. Protez pis bir sesle gıcırdadı, kesik bacağımda müthiş bir sancı duydum. Acıdan gözlerim yaşardı. Adam evi çoktan dönmüş, şimdi bahçe kapışma doğru koşuyordu bile. Sendeleyerek doğruldum, protez şöyle böyle taşıyabiliyordu beni. Artık üç adım bile atamayacağımın farkındaydım, ama şu adama, yanımdan koşarak geçen iki sağlam bacaklı şu köpoğlu herife, şu kahrolası köpoğlu köpek herife yetişmek zorunda olduğumu da biliyordum.

Çarpıp üzerine düştüğüm ıslak dalı yakaladım, başımın etrafında çevirmeye başladım hızla. Öyle de ağırdı ki, kolumu koparacaktı neredeyse. Sonra, dalı elimden koyverdim, sisin içinden ıslık çalarak yol aldı. Herife bir çarpısa, diye düşündüm inleyerek, bir çarpısa herife...

Dal, adamın tam iki omuz arasına, sırtma rasladı. Önce boğuk bir ses çıktı, adam inleyerek bir doğruldu, sonra karların içine çuval gibi yuvarlandı. Tek bacağımm üzerinde büyük adımlarla ona doğru sıçramam ne manzaraydı kimbilir. Sendeleyip duruyordum boyuna, ama birkaç adım sonra yanımdaydım artık. Omuzlarından yakalayıp kafasım karlara soktum. Yü-

zükoyun ^{ya}ttığı için inlemeye başladı. Neresine raslar-
s_a> vurduğum, tekmeledim. Gözlerim zonkluyordu. Çılgı-
na dönmüştüm.

Mantıksız, garip bir inançla, Sibille'yi benden alan ve her şeyden suçlu olan adamı ele geçirdiğime inanıyordum. Kan şakaklarımı zonklatıyor, kafamı uğuldatıyordu. Soluğum tıkanmak üzereydi artık. Karın içine, yanibaşına diz çöktüğüm adamı yakalayıp bana doğru çektim. Suratım görmek istiyordum şu kahrolası köpeğin, suratını... Ve gördüm suratını. Gördüğüm suratın sahibi erkek değil, kadındı...

3 .

Islak, beyaz saçları yele gibi alnına dökülmüştü. Olsa olsa otuz beş yaşlarında olabilirdi ama, saçları tamamen ağarmıştı. Yanakları kan ve çamurdan kirlenmişti. Gözleri açık renkti ve kocamandırlar. Dudakları aralık duruyor, dişleri görünüyordu. Bana korku dolu gözlerle bakıyordu. Bütün ömrüm boyunca insan gözünün böylesine korkuyla dolu olduğunu görmemiştim. Onu bırakmamla sırtüstü karların içine düştü, öyle kaldı — kaim, erkek biçimi kışlık paltosuyla. Öyle kıpırdamaksızın, bakıp duruyordu bana.

«Kimsiniz siz?» diye sordum.

Yumruğunun birini ağzına bastırdı. «Size bağırdığım zaman neden kaçtınız?» Ses çıkarmayıp tirtir titremeye başladı «Cevap vermezseniz fena olur.» Cevap vermedi. Suratına bir tokat yapıştırdım. Kenetlenmiş dişleri arasından ıslığı andıran bir soluk çıktı, ama bir şey söylemedi. Sendeleyerek doğruldum. «Kalkın ayağa...» Bu isteğime boyun eğdi, titreyerek yavaş yavaş doğruldu. Benden bir baş daha kısaydı boyu. Çocuk ellerini

andıran incecik elleriyle, paltosuna yapışmış karları mekanik bir tavırla silkeledi. Bir kolundan yakaladım. «Gelin benimle...» Villaya doğru topallaya topallaya iki, üç adım attım, o zaman: «Hayır.» diye diretti ilk defa. Olduğu yerde kaldı. Kendini savunup elimden kurtulmaya çalışıyordu. «Eve değil, ne olursunuz, eve değil.»

«Hem de nasıl,» dedim, «hem de nasıl.» Onu çekeerek sürükledim.

«Yapmayın.» Şimdi ağlayıp sızlıyordu. «Ne olursunuz, yalvarırım. Ne isterseniz yapayım, ne isterseniz — ama eve sokmayın beni, yalvarırım.» Ayağını yere vuruyordu.

Onu bana doğru döndürüp suratına iki tokat patlattım, ağlamaya başladı.

«Haydi bakalım,» dedim. Artık direnmeyi bırakıp boyun eğmişti. Uzaktan uzun, tiz bir tren sesi geldi. Sis daha da yoğunlaşmıştı. Evin kapısını ittim.

«Girin içeri.»

Tam önünde duruyordu, yüzü kar gibi bembeyazdı, elmacık kemikleri bir hayaletinkiler gibi dışarı fırlamıştı. Çok güzel olsa gerekti — ama normal haliyle elbette, pırıl pırıl, açık mavi gözleri olduğunu görüyordum. Baştan başa ağarmış saçlarının bu başla hiç ilgisi yoktu aslında. Aşağı yukarı Sibille'nin yaşıdaydı. Sibille aklıma gelince kendime hâkim oldum, toparlandım, yoksa yeniden basacaktım tokatı şu kadının suratına. Onu evin ışıklandırılmış küçük holüne ittim, kapıyı yokladım. Kapı içerden kapanıyordu, çünkü içerden otomatik kilidin dili geri döndürebiliyordu.

Sırtımı ev kapısının soğuk tahtasına dayayıp kadını gözden geçirdim. O da bu arada aynanın önündeki koltuğa bırakmıştı kendini. Holde küçük bir gardrop, birkaç eski tablo, bir şömine, birkaç da kapkacak vardı. Bir halıyla sürüyle de kapı vardı. Bütün kapılar ka-

palıydı. Yabancı kadın oturmuş, ağlıyordu. Bacaklarını uzatmış, kollarmı sarkıtmıştı; beyaz, kirli yüzünden aşağı gözyaşları boşanıyordu.

«Adınızı, burada ne aradığınızı söyleyin bana bakalım. Gerçeği söyleyin.»

Gözyaşlarına batmış yüzünü bana doğru kaldırdı, konuşmaya çalıştı. Titreyen dudakları heceleri sıralıyor, inliyor, içini çekiyor, sarhoş gibi geveliyordu söyleyeceklerini.

«Ne oluyorsunuz canım? Ne söylediğinizi anlamıyorum ki.»

Kendini yeniden koyverip, ağlayıp sızlamaya başladı. «Ne dediğimi duyuyor musunuz?»

Başını salladı. Kırmızı cilâlı tırnakları kırılmış, bahçedeki ıslak topraktan ötürü kararmıştı. Kucağında ki elleri öylesine titriyordu ki, hoplayıp zıplıyor gibiydiler. «Benim adım Holland,» dedim, «buraya Bay Trenti ile konuşmaya geldim. Bay Trenti'yi tanır mısınız?»

Yeniden başını salladı.

«Siz de mi onunla konuşmaya geldiniz?» Üçüncü defa başını salladı. Odada ölüm sessizliği vardı. Soğuk şöminenin tam üzerinde büyük bir resim asılıydı. Bir İngiliz avcı grubunu gösteren bir tablo. Bir sürü atla köpek görüyordum. Avcıların sırtında kırmızı ceketler vardı. «Bay Trenti nerede?»

Sağ elini kaldırıp şöminenin yanındaki kapıyı gösterdi. Onu bırakıp, gösterdiği kapıya doğru yürüdüm. Kapının ardında ışık yanıyordu. Oda kütüphane odasıydı. Dört duvarı boyunca kitap rafları uzanıyordu. Yeşil siperlikli bir gece lambasıyla, pencere yanında bir de koltuk vardı. Bay Trenti koltuğun önünde, yerde yatıyordu. Üzerinde yelekli, gri çizgili bir giysi, gözleri tavana dikilmiş, yüzünde müthiş bir şaşkınlık. Sol eli sol

kolunun üzerine düşmüştü, arkaya doğru kıvrılıp. Bay Trenti sağ elini, sanki sıcakmış da boyunbağını gevşetmek ya da gömleğinin yakasını açmak niyetindeymiş gibi boynuna götürmüştü. Ama Bay Trenti'nin, Romalı büyük sebze tacirinin, sıcaktan gömleğinin yakasını açmak ya da boyunbağını gevşetmek istediği falan yoktu. Bay Emilio Trenti'nin artık hiçbir şey istediği yoktu, çünkü ölmüştü. Biri ateş ederek öldürmüştü onu. En alttaki iki düğmesi çözükle olan yeleşinin sol yamandan kıpkırmızıydı.

4 .

Düsseldorf lu bir rahip bana bir gün Fransız şairi Baudelaire üzerine görüşlerini açıklamıştı. Şairin, kötülüş ve şehvete eğilimli güzellik karşısında duyduğu tiksintinin katıksız Hıristiyanlık olduğu kanısında bu rahip. Konuşmamız sırasında, aynı rahip, Charles Peguy'den de söz açmış, onun bir iddiasını sözkonusu ederek, herhangi bir duayı hiç kimsenin bir günahkâr kadar güzel okuyamayacağı önüne sürmüştü, bunun nedeni de günahkârın, Hıristiyanlığın tam kalbinde yaşamakta olmasıydı.

Şu kitabı yazmaya koyduğum sırada, Sibille Loredonun hayatındaki yerinin, başkalarının politik bir fikre, bir tanrıya, ya da herhangi bir şeye inançlarıyla aynı olduğunu belirtmiştim. Sibille'nin benim için inandığım her şey, inanmaya karar verdiğim her şey olduğunu yazmıştım. Beyaz ırkın Tanrı'sına inanmıyordum artık, çünkü onun yeryüzündeki temsilcileri, Hıristiyan silahlarını takdis ediyor, onun Papaları, Sosyalistlerle politik ilişkilerini sürdürürken, bütün komünistleri afroz ediyorlardı. Politikacıların yeminle-

rine de inanmak olanağım yoktu artık. Ama yaşamak için herhangi bir şeye inanmak zorunda olduğumu anladığım için Sibille Loredó 'yu sevmişim. Böylece huzura kavuşmuştum, huzur içinde uyumuş, huzur içinde çalışmışım.

Benim tam da aksime, Sibille iyi bir katolikti. Zaman zaman, bana rica ettikçe, onunla kiliseye bile gittiğim olurdu. O yere diz çöker, ben de yanımda durur, onu seyreder, mihraptan gelen sese kulak verirdim: «İçimdeki huzuru size veriyorum, içimdeki huzur sizinle olsun. Yarabbi, şu fâni dünyanın günahlarını al, bize huzur ver.» Sibille'yi iman sahibi eden şey, Hıristiyan dinindeki bu huzur elçiliğiydi. Onun kaybolmasından sonraki hummalı olayların geçtiği haftalar içinde, bunun, bir umutsuzun son umudu olduğunu anlamıştım. Anlamıştım ki, alkolik için şişe, seks delisi için de «Huzur» sözcüğü aynı şeydi. Benim ancak küçük bir parçası olduğum o umudun Sibille için ne kuşkulu bir umut olduğunu bugün biliyorum artık. Hem kuşkulu, hem de boşuna üstelik. Salzburg'a yakın, Parsch'taki Akazienallee 3 numaralı evin kitaplık odasında, Emilio Trenti'nin cesedi önünde durduğum akşam, henüz hiçbir şey bilmiyordum. Hiçbir şeyin farkında değildim...

Ölüye hiç dokunmaksızın, Roma'lı sebze tacirinin cesedi yamna diz çöktüm, soluk, gevşek yüzüne, gözlerinin altındaki keseler ve aşın çalışmış bir iş adamının derin çizgili alnıyla, bu solgun yüze, uğradığı şaşkınlıktan alabildiğine açılmış gözlerine baktım. Emilio Trenti'nin ağzı açıktı. Bir sürü altın dişle varlıklı bir adam etkisini uyandırıyor. Bir hava akımı hissedince arkama döndüm. Beyaz saçlı genç kadın arkamdan gelmişti. Ahensiz bir sesle: «Ben yapmadım,» dedi.

Kalın kamel paltosunun önü açıldı, flanel pantolo-

nuyla mavi kazağım gördüm. Göğüsleri büyüktü. «Ben geldiğimde ölmüştü,» dedi hafif bir sesle.

«Ne zaman geldiniz?»

«Sizden hemen biraz önce.»

«Ölmüşse kapıyı kim açtı peki?»

«Kapı açık duruyordu.»

Yüzü kir pas içindeydi. Vurduğum yerde ağzı kanamış, kan bir çizgi halinde ağzından dışarı akmıştı. Artık kurumak üzereydi. Uzun süre bakıştık, evi o garip sessizlik sardı yeniden. Kıpırdayan hiçbir şey yoktu.

Sessizlik aklımı başıma getirdi. Sordum: «Buraya neden geldiniz siz?»

«Siz neden geldiniz?» Yüzünün canlılığı geri gelmişti, şoku atlatmıştı. Kendini savunuyordu artık.

«Bay Trenti benimle görüşmek istemişti de ondan.»

Önce ölüye, sonra bana baktı, sonra da sordu: «Siz mi öldürdünüz yoksa?»

Başımı hayır anlamında salladım.

Birden sırtım döndü bana. «Soruma cevap verin» dedim, «ne arıyordunuz burada?»

Bana bakmaksızın cevap verdi: «Çağırılmıştı beni. Dün öğleden sonra. Viyana'da.»

«Viyana'da mı?»

«Ben Viyana'da otururum. Telefon edip, bemmle muhakkak görüşmek istediğini söylemişti. Çok acele deyip bu adresi vermişti bana.»

«Sizinle neden görüşmek istediğini söyledi mi?»

„ «Hayır. Size söyledi mi?»

«Sibille Loredo adında biriyle ilgili olduğunu söylemişti.»

Sibille derken yüzüne dikkatle baktım, ama kirli yüzünde hiçbir değişiklik olmadı. Tamamen anlamsız kaldı yine.

«Sibille Loredo mu?»

«Evet. Tamr mısınız?»

Başım salladı. Hoş bir hâli vardı, evet, güzeldi pekâlâ. Belki Sibille'den de güzeldi aslında. Ama benim hoşuma gitmiyordu. Berlin'deki Maison de France'da Sibille'yi gördüğüm akşamın o ânından sonra, Sibille'nin odaya girdiği dakikadan sonra, benim için başka bir kadın kalmamıştı artık, yalnız onu görüyordum, onu salt seyretmek bile şarap gibi başımı döndürmeye yetiyordu. Şimdi tam tersineydi. Bu kadın itici geliyordu bana, nedenini bilemiyordum. Onunla ilgili ne varsa tatsız geliyordu bana, beni rahatsız ediyordu: İfadesiz bir yüzle konuşması, küçücük yüzü, doğal olmayan beyaz saçları, mavi gözleri. Kocaman paltonun içinde kaybolmuş gibi duran vücudu, göğüsleri, bacakları. Her şeyi. Bir insan neden hoşumuza gider acaba? Onu bize sevimli gösteren şey nedir? Bu kadını gözden geçirdiğim sırada içimi öyle bir Sibille özlemi doldurmuştu ki, fenalaşacaktım nerdeyse.

Bu arada bir soru attı ortaya: «Sibille Loredo mu? Kimmiş o?»

«Bir tanıdık.» Sibille Loredo'nun benim için ne demek olduğundan ona neydi ki. «Bay Trenti'yi nerden tanırdınız?» diye sordum.

Dişlerini kenetleyip başını salladı.

«Söylemeyecek misiniz?»

Tutkuyla konuştu: «Bana vurdunuz.»

«Özür dilerim.»

«Bana vuran olmamıştı şimdiye kadar.»

«Sizi erkek sandım,» deyip düşündüm: Kadının olduğunu bilsem de vururdum ya.

«Adınız ne?» diye sordum.

«Petra Wend.»

«Petra Wend mi, adınız?»

«Belki duymuşsunuzdur.»

«Duydum sanırım, ama nereden?»

«Sinemaya sık gider misiniz?»

«Evet.»

«Giyim danışmanıyım. Viyana'da bir moda salonum var. Adım birçok filmin jeneriğinde yer alır.»

«Bayan Wend, cesedi gördüğünüz zaman neden evden kaçtınız? Neden polise haber vermediniz?»

«Bu işe karışayım istemedim de ondan. Korktum.»

«Neden?»

«Nedenini bilmiyorum. Siz korkmaz mısınız?»

«Elbette korkarım,» dedim. «Ben hep korkarım.» Ölünün üzerinden atlayıp telefonun durduğu masaya doğru yürüdüm. Telefonun yanında rehber vardı.

«Ne yapmak niyetindesiniz?»

«Polise haber vereceğim.» Aradığım numarayı bulup çevirdim. Derinden bir erkek sesi geldi: «Salzburg Emniyet Müdürlüğü.»

«Paul Holland konuşuyor. Memurlarınızı Akazi-enallee 3 numaraya yollayın. Bir adam öldürüldü.»

• «Sarhoş musunuz yoksa?»

«Ne münasebet.»

«Öyleyse bu saçma şakalardan vazgeçin.»

«Bana balon, burada gerçekten bir adam öldürüldü.»

Ses daha bir yumuşadı: «Adres neydi?» Adresi tekrarladım. «Peki geliyoruz.»

Alıcıyı yerine bıraktım. Salzburg'da kış günü bir adam öldürüleceğini akılları almıyordu herhalde. Ölü mevsimdi.

5.

Sonra geldiler, mavi ışıkları ve canavar düdükle-riyle altı kişi. Fotoğraf makinelerini, lambalarını, grafit tozuyla o ünlü, büyük, gri levhaları da getirip, yeryüzü-nün herhangi bir kentindeki gibi işe koyuldular. Emilio Trenti'nin resmini, odanın resmini çektiler, Petra Wend ile benim resmimi de çektiler. Nöbetçi hekim, ölüyü mu-ayene edip gerçekten ölmüş olduğunu saptadı.

«Aşağı yukarı bir buçuk saat önce.»

Dışarda bir ambulans kapıya yanaştı, beyaz göm-lekli iki genç adam sedyeye geldiler. Ölü sebze tacirini sedyenin üzerine yatırdılar, ve Roma'lı Bay Emilio Trenti, hemen az bir şey sonra, kendisine ait olmayan Salzburg'daki evden, ayakları önde çıktı. Onu morga götürdüler.

«Yarın sabah otopsi raporunu alırsınız,» dedi ufa-rak, dazlak kafalı nöbetçi hekim. Bütün bu geçen süre içinde öfkelenmiş durmuştu, çünkü bu akşam tiyatroya gitmek niyetindeydi. «Kontes Maritza» oynuyordu, dedi bana.

Dışarıda, karla kaplı çayırda, meraklılar inşaat şantiyesiyle paslı ekskavatörün arama dolmuşu, ölü-nün ambulansa nasıl alındığı seyrediyorlardı. Konu komşuydular. Sisler içinde birbirlerine sokulmuş, fısıldaşıyorlardı. Hafif, ıslıklı sesleri, hışırdayan yaprakla-rın sesi gibiydi. Ambulans, canavar düdüğünü öttürerek uzaklaştı.

Cinayet masası memurları evin içinde sessiz seda-sız dolaşıp ipucu aradılar. Bahçeye çıkıp ayak izlerini, Petra Wend'i dövdüğüm yeri gözden geçirdiler. Komşu-larla konuştular.

O gün bir numaralı evde bir doğum yıldönümü kut-lanıyordu. Bir sürü insan gelmişti, büyük, neşeli bir

toplantı. Doğum yıldönümü kutlanan evsahibi bayın başında renkli kâğıtlardan bir şapka vardı, enikonu da sarhoştı. Gömleğinin üzerinde ruj lekeleri vardı. Soruşturmayı yöneten komiserin önünde mahcup, duruyordu. Komiserin adı Enders, komşunun adı da Gross'du.

Bay Gross'u morga kadar rica ediyorlardı, holdeki soğuk şömineye yaslanmış, bildiğini anlatıyordu. Çok şey bildiği yoktu. Petra Wend ile ben daha arkada oturuyorduk.

«Bay Trenti'yi tanır mıydınız?» diye sordu komiser Enders. Şakakları ağarmış, çok şık ve güzel, film yıldızlarını andıran bir erkekti komiser. Almancayı kültürlü bir Avusturyalı şivesiyle konuşuyordu.

«Ancak görerek tanıdığım bir kimseydi, Bay komiser.» Komşu Gross ufak tefek, şişmandı. Edepli yutkunuyor, pembe elini ağzına tutuyordu. «Bay Wiegand'a geldiği sıralarda, birkaç defa görmüştüm.»

«Ev Bay Wiegand'a mı aittir?»

«Evet.» Gross renkli kâğıttan şapkasını çıkarıp yutkundu yine, «Özür dilerim, biraz içmiştim de. Aslında içmemeliydim, oldukça ağır bir gastritim var çünkü. Yarın sabah hastalanırım muhakkak.»

«Bay Wiegand ne iş yapar?»

«Sebze toptancısıdır, tıpkı Bay Trenti gibi. Arkadaştlar.»

«Bay Wiegand nerede?»

«Seyahatte. Sık sık gider. Bay Trenti'de villanın anahtarı vardı. Bay Wiegand Roma'ya gittikçe Bay Trenti de Salzburg'a geldikçe burada kalırdı.»

«Bugün öğleden sonra gürültü falan duydunuz mu? Ateş edildiğini, yahut herhangi bir ses?»

«Hiçbir şey duymadım, bay komiser. Üstelik bizim evde de öyle gürültü patırdı vardı ki, kendi sesini bile duyamıyordu insan.»

Öbür komşular da bir şey duymamışlardı. Enders'e, Wiegand ile Trenti'nin arkadaş olduklarını tekrarladılar. Başka bir şey bilmiyorlardı.

Sonra ben de komisere kendi hikâyemi anlattım. Dikkatle dinleyip notlar aldı. Boyunbağmda bir inci vardı, şıklığı eski modayla ilgiliydi aslında. Bir de mühür yüzük vardı parmağında.

«Bay Trenti'nin öldürülmesiyle Bayan Loredonun kaçırılması ilişkili mi sizce, ne dersiniz?» diye sordu.

«Ondan eminim,» dedim tutkuyla.

«Hım,» dedi. Sonra bana arkasını dönüp Petra Wend ile konuştu. Petra Wend, bu arada yüzünü silip, saçını başım düzeltmişti. Dudaklarının boyası çığ mi çığdı, çok ruj sürmüştü. Gözlerinde hâlâ o müthiş korkunun izleri vardı.

«Peki siz, Madame» (Enders hep Madame diyor, konuşmasına Fransızca sözcükler katmaya bayılıyordu). «Bay Trenti'yi siz nerede tanıdınız?»

Petra Wend'in solgun, aşın boyalı yüzünde bir adale oynadı. Ellerini nasıl yumruk yaptığını gördüm. Kendine hâkim olarak cevap verdi: «İtalya'da.»

«Savaşta sonra mı?»

«Savaş içinde.» O dediğim adale, burnunun yukarı ucu ile saçının başladığı yer arasına dimdik oturmuştu; nasıl attığını olduğu gibi görüyordum, artık iyice ortaya çıkmıştı.

«Savaş içinde ne zaman, Madame?»

«1944'de sanırım. Ben... o sıralarda Roma'da bulunuyordum. Bana bir toplantıda tanıştırmışlardı.»

«Ne iş yapardı o sıralarda?»

«İaşe Bakanlığı'nda yüksek bir memuriyeti vardı.» Petra Wend dudaklarını ısırıldı. «Roma'da oturuyordum o sıralarda. Evime çok gelen giden olurdu. O da gelirdi.»

«J'ai compris,», (*) dedi Enders. «Excusez moi, (**) sizi daha fazla rahatsız ediyorsam, Madame. Savaştan sonra Bay Trenti'yi hiç görmediniz mi?»

Petra Wend başını salladı.

«Hiç haberini de mi almadınız?»

«Hayır, bay komiser.»

«Ama size telefon eder etmez hemen geldiniz buraya?»

«Çok önemli olduğunu söylemişti. Hem kendisi için, hem de benim için. Demişti ki —ah, çok dokunaklı bir şey— hayatının söz konusu olduğunu söylemişti. Benim hayatımın da...»

Petra Wend bunları söylerken, parmaklarım küçük, sert bir şeyi yakalamayı başardı. Oturduğum maroken koltuğun aralığına kaymış bir şeydi bu. Koltuğa oturduğum sırada elime çarpmıştı. Bütün soruşturma süresince, komiserle Petra Wend'e belli etmeden aralıktan çıkarmaya uğraştım onu. Şimdi başarmıştım işte. Enders ile konuşuyordu, arkası bana dönüktü. Kapağı tuttuğum sağ elimi dizimin üzerinde santim be santim kaydırdım. Sonra, bakışlarımı indirip elimi birkaç saniyelğine açtım. Daha bakmadan da ne göreceğimi tahmin etmiştim aslında. O küçük şeyi biçiminden tanımıştım. Oval, altın bir küpeydi. Bu küpeyle üzerindeki örgü işi deseni çok iyi tanırdım. Bu küpe Sibille için özel olarak yaptırılmıştı, her ikisinin de içine iki küçük «S» oyulmuştu. Bu küpeleri, Berlin Kurfürstendamm 34 numaradaki Kuyumcu Haehnlein yapmıştı, 280 Mark vermiştim çiftine. Sibille'nin müthiş hoşuna gitmişti, küpeyi çok severdi.

O iki küpeden biri şu anda avucumdaydı. Küpe ateş

(*) «Anladım»

(**) «Bağışlayın beni»

gibi yakıyordu sanki derimi. Elimi pantolonumun cebine soktum. Tekrar çıkardığımda, elimde bir sigara paketi vardı. Küpe yoktu artık. Küpe cebimdeydi. Bir sigara yakıp, Petra Wend bir şey farkettiler mi acaba diye düşündüm.

Tutkusunun sonsuz ve derin tüneline sendeleyip duran bir alkolden farkım yoktu. Bir çıkar yol bulmak boşuna umuttu, dört bir yanım gittikçe daha da karıyor, daha da soğuyordu.

«İkinizden Salzburg'da kalmamızı rica edeceğim», dedi komiser! «Sizi böyle rahatsız ettiğim için üzgünüm ama, başka çare yok, Je regrette. (*)»

«Kentten çıkamayacak mıyız?»

«Hayır, Madam. Hiç değilse interrogatoire (**) süresince.»

«Suçlu biz miyiz sanıyorsunuz yoksa?»

Komiserin kaim, beyaz kaşları kalktı. «Görevimi yapıyorum, Bay Holland.»

«Viyana'ya dönmek zorundayım ben. Önümüzdeki hafta atölyeye girecek bir film var beni bekleyen.»

«Deplorable, Madame. (***) Çaresiz.»

«Nerede kalabiliriz peki?» diye sordum.

«Sürüyle iyi otel var.»

«Eskiden hep Pitter Oteli'nde kalırdım,» dedi Petra.

«Bana katılıp da beraber gelerseniz çok memnun olurum, ben de orada kalacağım.» Ne düşünüyor gibi-

(*) «Üzgünüm.»

(**) «Soruşturma.»

(***) «Ne yazık ki bayan.»

lerden yüzüne baktım. Bakışları yine öyle, bomboştu. Küpenin farkına mı varmıştı acaba? Düşündüm: Bu kadın savaş sırasında İtalya'daydı. O günlerden söz açılması hoşuna gitmiyordu. Sibille'nin tam aksine. Sibille bana hep o günleri anlatır dururdu. Ama bana gerçeği mi anlatmıştı acaba?

Korkuyla düşündüm: Sibille'yi tanıyalı ilk defadır ki ondan şüphe ediyorum. İlk defadır ki, onun yalan söyleyebileceğini düşünüyorum. Bunun nedeni küpeydi. Küpe bu eve nasıl gelebilmişti? Küpeyi Trenti mi onun elinden almıştı yoksa? Yoksa Sibille kendisi mi burada kaybetmişti? Birden, kendimi temiz havaya atmak gerekliliğini duydum. «Çıkalım mı?»

Petra başım salladı. Sisler içindeki bahçeden geçip benim taksiye kadar yürüdük. Park etmiş arabanın yanında iki kedi birbirleriyle dalaşıyordu karlar içinde. Biz yaklaşmca kaçtılar. Petra'nın yanında, çamurlar içinde topallıyordum.

«Bir yerinizi mi incittiniz?»

«Hayır, ben hep böyle yürürüm. Bir bacağı yok.»

«Ah, affedersiniz,» dedi. Çoğu kimseler hep böyle derlerdi öteden beri, ben de hiç cevap vermezdim. Arabada Petra'nın yanına oturdum, şoför arabayı sürdü. Sis artık çok yoğunlaştığı için yavaş gidiyorduk. Kehribar rengi dumanları üzerimize doğru yaklaşıp geçiyordu. Sibille'nin küpesi aklıma takılmıştı gene...

«Savaşta mı yaralandınız?»

«Efendim?» Petra'ya baktım.

Petra öne doğru, sisin içine doğru baktı. «Bacağı-nızı savaşta mı kaybettiniz?»

Bunu çok az kimse sorardı. Çoğu, konuyu çarçabuk değiştirmeye çalışırdı.

«Hayır,» diye cevap verdim.

«Öyleyse?» sesinde hep aynı ahenksizlik vardı, her zamanki gibi sinirime dokunuyordu işte.

«İçki arıyordum da...»

«İçki mi?»

«Fransız konyağı. Er olmadan önce on şişe Hennessy konyağı vardı. Bir sandık dolusu. Hikâyesini dinlemek ister misiniz?»

Başını salladı.

«Frankfurt yakınındaki bir ormana gidip bir sandık konyağı orada bir yere gömdüm. Yerini belledim. Döndüğümde içecek bir şeyim olsun istiyordum.»

Petra susuyordu. Motor homurdanmaktaydı.

«1946'da savaştan dönünce doğru ormana gittim. İçkiyi sakladığım yeri buldum. Konyak sandığım çıkıp da geri döndüğüm sırada bir şanssızlık oldu. Bir mayma bastım. Bütün konyak yokoldu gitti.»

«Aman yarabbi,» dedi. «Müthiş bir şey.»

Savaşın nefret edilecek bir şey, kültürlü bir dünya için yüz karası ve muhakkak önlenmesi gereken bir şey olduğunu sayıp dökecek diye beklemedim ama, artık bir şey söylemedi, kente ulaşıncaya kadar ben de konuşmadım. Arabanın ışıklı saatine göre 19.30'da kente girdik.

Bir yeraltı geçidinden geçip otele geldik. Otel istasyon yakınındaydı. Arabadan inince, hat boyundaki yeşil sinyal ışıklarım gördüm. Bir tren geçiyordu bu sırada. Sis içinde pencereleri ışıldadı, sürüyle tekerleğin dingil gürültüsünü duyuyordum. Sibille belki buradadır, diye düşündüm, burada, Salzburg'da karanlığın içinde herhangi bir yerde, belki de çok yalanda. Belki de ölmüştü, her şeye rağmen.

Petra'nın valizini otel görevlilerinden biri taşıdı, benim valizimi de kendim. 312 ile 314 numaralı odaları tuttuk. Çoğu otellerdeki gibi, burada da 313 numaralı

oda yoktu. Otel modern mobilyalı ve çok temizdi. Kapıcı, otelin az bir süre önce yenilendiğini söyledi. Asansörle üçüncü kata çıktık. Valizleri taşıyan küçük bir çocuk ikimizin arasında duruyordu. Asansör hafiften mırıldanıyor gibiydi, taze boya ve maden kokuyordu. Çocuğun başı üzerinden birbirimize bakıyorduk; şu açık mavi gözlere herhangi bir anlam yerleşse diye bekliyordum., güvensizlik, anlayış, nefretle ilgili herhangi bir işaret. Ama Petra'nın yüzü yine öyle, tamamen ifadesizdi.

Oda kapısının önünde bana elini uzattı: «İyi geceler, Bay Holland.»

«İyi geceler, Bayan Wend.»

Eğilip selâm verdim. Valizi taşıyan çocuk Petra'nın odasına girmişti bile. «Size vurduğum için özür dileirim,» dedim.

Hiç cevap bile vermedi. Bir şey söylemeksizin kapadı odasının kapısını. Koridorda yapayalnız kaldım.

Odanın sarı badanalı duvarları, cilâlı lâke mobilyaları, bir de radyosu vardı. Aslında otelin herhangi bir yerinde merkezi olup, radyo ya da plâk yayını yapan bir hoparlördü bu. Düğmesini çevirip. «Rosenkavalier»in birinci perdesinden bir aryaı dinlemeye başladım. Bütün ışıklar yakıp banyoya girdim. Musluğu açtım, banyo teknesi suyla dolmaya başladı.

Soyundum, protezi çözdüm, sıcak suyun içine oturdum, başımı arkaya atıp tavana baktım. Hoparlörden şimdi de Wagner'in operalarından müzik yayınlanıyordu. Tıraş olup yeniden giyindim, takma bacağı taktım, pencereden dışarı bakmaya koyuldum. Cadde boştu. Sibille'nin küpesini masanın üzerine, önüme koyup, küçük metal parçasını gözden geçirdim. Küpe gerçi konuşmuyordu ama, anlatılacak bir hikâyesi olduğu da kesindi. Küpeyi yeniden cebime koyup eski gazetelerimi

gözden geçirdim. Başmakaleyle tiyatro eleştirilerini, haberleri okudum. Sonra bütün Münih sinemalarının programlarını sıraladım Salzburg'da bulunmama rağmen, ondan sonra Louis Bromfield'in romanından bir parça okudum.

Sonunda odamda kalamadım artık. Öylesine sinirliydim ki, bir sigara yakmak için tam üç kibrit kullanmak zorunda kaldım. Yalnızlığa dayanamayacaktım artık. Tavan başıma çökecekti sanki. Telefonu açıp 312'yi istedim. Petra'ya, akşam yemeğini benimle yer mi diye sormak niyetindeydim. Yalnız başıma yemiyeyim de kim olursa olsun, aldırıldığım yoktu. Telefon santralindeki kız: «Bayan Wend odasında değil,» dedi.

«Gitmiş mi?»

«Bir saniye, Bay Holland, kapıya sorayım.»

Kısa bir süre sonra yeniden konuştu: «Bayan Wend oyun salonundaymış.»

«Nerede?»

«Rulet oynuyormuş, Bay Holland.»

«Ama kumarhane eskiden — »

«— evet Bay Holland, köprünün oradaydı, ama taşındı, şimdi bizim otelde.»

Bütün ışıkları söndürüp odamdan çıktım.

«Nereye, efendim?» diye sordu asansörcü çocuk.

«Oyun salonuna.»

Asansör aşağı doğru kaydı.

«İyi şanslar», dedi çocuk ben asansörden çıkarken.

«Efendim?»

«Şansınız açık olsun bayım.»

«Ha, evet», dedim. «Teşekkür ederim. Çok naziksiniz.»

«Faites vos jeux, mesdames, messieurs...» (*)

Kmpyenin derinden gelen sesi büyük salonda boğuk çıkıyordu. Oyun iki masada oynanıyordu, her iki masa da kalabalıktı. Oyuncuların birçoğu ayaktaydı. Sağdaki masaya daha fazla para sürülmüştü. Küçük beyaz bilya dönüp dolaşp ruletin bir deliğine düştü.

«27, rouge, impair et passe» (**) diye bağırdı krupye. O numaraya para sürülmemiştı. Salzburg'daki bu oyun salonu Baden-Baden'deki gibi gösterişli değildi, öyle pırıl pırü koskocaman avizeler, altın yaldızlı sıra sıra kadın heykelleri yoktu. Ama harika halılar vardı doğrusu. Duvarlarda goblen hahlan, pahada ağır parça halılar. Hizmet edenler, parlak düğmeli üniformalar giymişlerdi, Fransız stiü yelekleri, iskarpinleri vardı. Krupyeler de kusursuz giyinmişlerdi. Salzburg'da da, kumarbazların, paralarını bir lüks havası içinde ve en düşüncesiz bir şekilde elden çıkarmayı göze aldıkları ilkesiyle çalışılıyordu.

«27, rouge, impair et passe...»

1 numaralı masadan hayretle bağıranlar oldu. Bu masada arka arkaya aynı sayı gelmişti. Yaşlı bir bayan kendine hâkim olacak gibi değildi. «Müthiş efendim, müthiş bir şey bu. Daha ilk eldir ki çift sayıdan şansım tutuyor. Para sürüp tam iki katma oynayacaktım ki cesaretim kırıldı. Hay yarabbim, anlaşılır şey değil.» Sesi titreyen kadın ağlamaklı olmuştu. Krupyelerden biri kadına işaret etti. Bir başkası da ruleti yeniden döndürdü. «Faites vos jeux, mesdames, messieurs...»

Salonda her türden insan vardı. Kokteyl kılıklı ba-

(*) «Para basın bayanlar baylar.»

(**) «27 kırmızı, tek, boş.»

yanlardan kaba giyimli çiftçilere kadar. En yüksek parayla oynayanlar, çiftçilerdi. Anlaşılan en bol paraya onlar sahipti. Masaların başında kaba saba oturuyor, çatlak derili, kırmızı eleriyle fişleri masaya sürüyorlardı. Erkeklerden çok kadınlar oynuyordu ve bu kadınların çoğu elli yaşın üzerindeydiler. Kimileri şık erkeklerin yanında gelmişti. Bu genç jigololar, bayanların arkasında durmuş, can sıkıntısı içinde oyunu izliyorlardı.

«3 rouge, impair et manque...» (*)

Kısa aralarla yükselen krupye sesleri, kumarbazların fısıltısını bastırıyordu: bu sesler, insanlık kadar eski ve söndürülmez bir tutkunun göstergesi, kader kısmetin işaretiydi.

«Rien ne va plus, monsieur, rien ne va plus. (**)

Berlin hava limanındaki hoparlörden yükselen sesi hatırladım, gözlerimi kapayınca o sesi gene duydum: «Lütfen dikkat... Pan American World Ainvays'in Düsseldorf, Londra'ya 754 numaralı uçuşu hazır. Yolcuların 3 numaralı perondan uçağa binmeleri rica olunur. Sizlere rahat bir yolculuk dileriz.»

Hava limanındaki seslerle krupyelerin sesleri birbirine karışıyor ve ben Sibille'yi düşünüp korkuyordum. Küpeyi buldum bulalı içimde huzur kalmamıştı. Başma her an bir şey gelecek diye düşünüyordum, sonu getiren, engel olunamaz, korkunç bir şey. Sözüm ona bir güven içindeydim, gelecekte değil; çevremdeki, sessizlik kasırgasından önceki sessizlikti. Emilio Trenti'nin ölümü pek sarımsı beni ama, Sibille'nin küpesi soğukkanlılığımı alt etmişti.

«5 rouge, impair et passe...»

Derken, Petra'yı gördüm. 2 numaralı masada, şef

(*) «3 kırmızı tek kazandı.»

(**) «Oyun başladı, artık para basılamaz!»

:krupyenin yanındaydı ve tamamen oyununa dalmıştı. Hâli beni büyüledi. Çünkü şu sırada, omuzları çıplak gümüş grisi kokteyl giysili kadın, birkaç saat önce tanımış olduğum Petra Wend değil, bambaşka bir kadındı; yeşil çuhali rulet masası başında, önünde fişler, elinde sigara, bambaşka bir kadın.

O beni görmeden benim onu izleyebileceğim bir sütunun arkasına geçtim, gözlerimi dikip onu seyre daldım. Fişlerini kendisi sürmüyordu masaya. Yanındaki krupyeye fişlerinden bir kısmını aktarıyor, onunla fişlişilişiyordu. O zaman krupye başım sallıyor, fişleri oyuna sürüyordu. Petra'mn 50 şiling'lik fişlerle oynadığını gördüm, her elde en azından sekiz fişle oynuyordu. Şu sırada dört komşusuyla 11'e, bir de 35'e oynuyordu.

«Faites vos jeux, mesdames, messieurs...»

Petra, sigarasının külünü dalgm bir tavırla silkti. Sigarasının külü, sigara tablasının yanma, masanın yeşil çuhasına düştü, ama Petra farkına varmadı. Açık ma-vi gözleri, atropin almış, aşın büyümüş, aşın sabitleşmişlerdi. Yüzü silik, güzel bir kadının bu silik ve güzel yüzü, birdenbire büyümüş, bir biçime girmiş, bir anlam kazanmıştı sanki. Yanaklan, ateşi varmış gibi kı-zarmıştı, dudaklan kımıldıyordu; kendi kendine konuştuğunu anladım. Kendi kendine bir şey söylüyor, **DU** söylediği şeyden ötürü başım sallıyor, kendi kendisiyle tartışıyor, kendi fikrine karşı çıkıyordu. Yanındaki krupye de düşünceli bir yüzle Petra'ya bakıyordu.

Bilya dönüyordu şimdi.

«Rien ne va plus...»

Artık yeni para sürülmeyecekti ama, Petra birden yerinden fırlayıp şimşek gibi bir hızla 25 ile 29'a birer fiş koydu. Sonra, bir taşbebeğin otomatik ve ağır hareketiyle oturdu, gözlerini rulete dikti.

«11, noir, impair et manque...» diye bağırdı krupye. Petra kazanmıştı. Önüne bir yığın fiş sürdüler. Kazandığı paraya hiç bakmadı bile, krupyeye yeniden taü-mak vermekle yetindi. Yalnız, masanın üzerine bir 50 şiling fırlattı.

«Krupyeler için.»

«Krupyeler için.» Masanın sonundaki krupye, fişi kaldırıp gösterdikten sonra masanın kenarındaki yarığa attı. Dört krupye birden koro hâlinde seslendiler: «Teşekkür ederiz bayan, krupyeler için.»

Oyuna devam edildi. Petra kazanıyor, transa geçmiş bir medyum gibi oynuyordu. Kumar parasım nereden buluyor diye düşündüm. Bir moda salonu bu kadar para getirir miydi? Oyuna ayırdığı parayı iki katına çıkar-tıp bütün masayı kaplamıştı. İncecik kumaşın altındaki göğsünün nasıl inip kalktığını görüyordum. Çok heyecanlanmıştı. Artık ayağa kalkmış öyle oynuyordu. Durmadan da sigara içiyordu.

«16, rouge, pir etmanque...»

Ne renkten, ne sayıdan yana bir şey, Krupye masayı boşalttı. Petra kaybetmişti bu sefer — aşağı yukarı bin şiling kadar kaybettiğini kaşla göz arası hesapladım. Oyun alanı serbest kalıncaya kadar beklemeyip yeni fiş-ler sürdü sayıların üzerine. Yetinebileceği bir hız değildi bu kadarı. Oyun hazırlandığı sırada sinirli dudaklarını ısırırdı. Bilya neden yuvarlanmıyordu yine? Neden sür-rüp gitmiyordu oyun? Birden sigarasını söndürüp, fiş-lerden meydana gelmiş küçük bir dağ krupyenin önüne sürdü, talimat verdi. Krupye başını salladı. Geri kalan fişleri ve küçük gece çantasını alan Petra, ötedeki 1 numaralı masaya geçti. Bu sırada, harika bir vücudu olduğunu gördüm; inceikti, bacakları uzun ve güzeldi. Pantolonluyken bacaklarım görememiştim, şimdi görüyordum. Birinci masada yer açtılar ona. Ama Petra otur-

madı, masanın öbür ucundaki krupyenin önüne fişleri fırlatıp talimat verdi. Petra'nın yüzünü görmek isteyen krupye başım kaldırıp baktı, gülümseyerek eğildi. Bu arada 2 numaralı masadaki bilya dönmeye başlamıştı. Petra o masaya döndü.

«2, noir, pair et manque...» Kazanmıştı. Kazandığı parayı aym yerde bıraktı, krupye onun hesabına yine aynı oyunu uyguladı, ve Petra 1 numaralı masaya geçti.

«33, noir, impair et passe...»

Yine kazanmıştı. Şimdi aynı zamanda her iki masada da oynuyordu. İki masa arasında gidip geliyor, acelesi oldu mu, ya da bir oyunu kaçırarak gibi oldu mu, koşuyordu da. Halının üzerinde yüksek topuklu ayakkabılarının sesi duyulmuyordu. Kaybetti, kazandı, kazandı, kaybetti.

Yaşlı bir krupyenin bana eskiden söylediğine göre, bütün kumarbazlar içinde en tehlikede olanlar, herhangi bir türden korku içinde yaşayanlardır: Yaşamaktan, yaşlıktan, güvenilmez zenginlik ilişkilerinden, hastalık ya da ölümden korku. Elliye aşkın erkeklerle kırkı aşkın kadınlar tehlikededir, çünkü bunlar sık sık yaşama yeteneklerinin sonuna gelmiş oldukları inancına kapılırlar. Bütün bu insanlar, kumar salonunda aynı fikre kapılıverirler birden bire: «Dikkatti olunacak ne var sanki? Parayı kollamanın anlamı ne? Kimin için saklamalı parayı? Nasıl olsa eninde sonunda aynı kapıya çıkıyor.» Kumarhaneler kumarbazın böylesinden yararlanır. Korku içindeki turistlerden, karısına karşı vicdan azabı duyan raslantı kumarbazlarından değil, binlerce lirayı kaybetmeyi göze alan, ama aynı zamanda da binlerce lirayı alıp götüreren büyük manyak kumarbazlardan değil. Onlardan değil, salt korku içinde yaşayan insanlardan. Bunun içindir ki, kumarhaneler hiçbir yüzyılda çağımızdaki kadar gelişmemiştir.

Petra Wend'in korkusu nedir acaba, diye düşündüm, hangi tür dehşetin etkisi altında yaşıyor ve onun masadan masaya koşmasını, soluk soluğa, sinir içinde, olağan dışında, bir yalnızlık vecdi içindeki koşuşmasını izledim. Aşağı yukarı üç çeyrek sonra fişlerini toplayıp bara gitti... O heyecan dalgası geçmiş gibiydi. Üstü üstüne birkaç bin şiling kaybetmişti ama, daha çok fişi vardı. Yanına gidip, hemen yanmasına, tezgâha geçtim oturdum.

«İyi akşamlar.»

«Aa...»

İrkildi. Derken, gözleri süzülüverdi birden:

«Çoktandır burada mısınız?»

Başımı salladım.

Barmen yaklaştı.

«Ne içersiniz?»

«Bir bardak şampanya.»

«Bana bir viski,» dedim.

Barmen uzaklaştı. Petra'nın pırıl pırıl beyaz saçları ışıldıyordu. Hafif bir sesle sordu: «Oyun oynarken seyrettiniz mi beni?»

«Evet,» dedim.

Güzel bacaklarını kavuşturdu, bir sigara ahp tütününü sıkıştırdı sigarayı vurarak, sesini daha da hafifleterek: «Ben de sizi seyrettim, Bay Holland,» dedi.

Böyle bir şey söyleyeceğini ummuştum, sanki bir sıkıntıdan kurtulmuş gibi oldum. Barmen bardakları önümüze koyup yine uzaklaştı. Oyun salonundaki krupyelerin sesi bize kadar geliyordu, bazen büyalann döndüğünü de duyuyordum.

«Beni nerede seyrettiniz?»

«Akazienallee'deki evde Bay Holland.» Sesi yumuşaktı. Kedi gibi mırıldanıyordu, sıcak ve yumuşak. «O Şeyi... koltuğun aralığından çıkardığınız sırada.»

Süründüğü parfümün kokusunu aüyordum. Bacak bacak üstüne atmış oturuyordu şimdi şurada işte, arkasına yaslanmış ve saldırgandı. Fiş dolu çantası önündeydi. «Onu cebinize attığınızı gördüm.»

Hiçbir şey söylemedim.

«Onu cebinize attınız, değil mi?»

«Gördünüz madam, neden komisere söylemediniz?»

Sigarasını dudaklarının arasına iliştiirdi. Ateş uzattım. Bir soluk çekip dumanını üfledi, sonra ciddi bir sesle cevap verdi: «Saklamak istediğiniz bir şeydir herhalde diye düşündüm. Anlattığınız kadına ait bir şeydi belki.»

«Sibille Loredó'ya mı?»

«Evet, sevdiğiniz kadına işte.»

«Onun için mi sustunuz?»

«Onun için.»

(«34, rouge, pair et passe...» diye bağırın kruppenin sesi geldi salondan.) Artık gizlemekte anlam yoktu, farkındaydım.

«Bir küpeydi, Sibille'ye ait bir küpe. Akazienallee' deki evde ne işi vardı o küpenin, anlayamıyorum. Şimdi... şimdi ne yapacağımı bilmiyorum. Beni lekelemediğiniz için teşekkür ederim.»

İçkisinden bir yudum aldı.

«Sizde Bayan Loredó'nun bir resmi var mı acaba?»

«Var.»

(«Zero...» Ve salonda heyecan.)

«Elbette.» Cüzdanımı çıkarıp, her zaman yanımda taşıdığım resmi aldım içinden, Sibille'nin Wannensee gölü kıyısında çekilmiş bir resmiydi. Üzerinde siyah bir mayo, kuma uzanmış, gülüyordu. Bu resmi öteden beri severdim.

«Buyurun,» deyip, resmi Petra Wend'e uzattım.

«Bu —» diye söze başladığı sırada bardağı elinden

düşürdü. Yerde parçalanan bardaktan dökülen şampanya, kırmızı halının üzerine koyu bir leke meydana getirdi.

«Ne oluyor?» diye seslenen barmen telâşla geldi.
«Yardım edin bana,» dedim. «Bayan bayıldı.»

8 .

Barda bizden başka iki de erkek vardı; daha içeri girdiğimde gözüme çarpmışlardı. Görünüşe bakılırsa ikisi de son şiling'lerine kadar kaybetmişlerdi. Gözleri kapalı oturuyor, salondaki krupyelerin sesine kulak kaptıyorlardı, daha doğrusu, bu krupyelerden birinin sesine. Barın tezgâhına doğru yürüdüğüm sırada dediğim krupye: «36, rouge, pair et passe...» diye bağırmış, bunun üzerine adamlardan biri: «Son düzineye yirmi koymuştum, bir de transversale pleine oynamıştım.» demişti.

Öteki de: «Hay Allah kahretsin,» diye bağırmıştı, «bendeki budalalığa bak sen, benimki yine 12, iki sol, iki de sağa oynamıştım.»

İkisi hâlâ oyuna devam ediyorlardı oturdukları yerden. Artık paralan kalmadığı için ancak hayal kurarak oynayabilirlerdi, yaptıkları da oydu. Artık sahip olmadıkları fişleri hayallerinde sürüyorlardı oyuna...

«29, noir, impaid et passe...», diye bağırdı 1 numaralı masanın krupyesi.

«Hava aldım,» dedi ilk adam.

«Ben on şiling kazandım,» diye cevap verdi arkadaşısı da bu garip oyun sonunda, ellerini ovuşturdu. Şimdi barmenle ben bayılan Petra Wend ile meşgul olduğumuz için hayalden oynayan o iki kişi de yanımıza geldiler. İçlerinden biri, yardımım dokunabilir mi, diye

sordu. Arkadaşı da bu arada Petra'nın yere düşen çantasını yerden aldı. Çantadan iki tane 20 şüing'lik fiş yere fırlamıştı. Hayal kumarbazı, ortalığın karışmış olmasından yararlanıp fişleri çalmaya yeltendi ve son derece sakin bir yüzle yuvarlak fişleri cebe indirdi. Kendisini kimsenin görmediğinden yüzde yüz emindi. Aslında benden başkası da görmedi zaten, ama benim de derdim başkaydı. O sırada.

«Bayana biraz konyak vereyim,» dedi barmen. Hırsız, bayılma hâllerinde Fernet Branca'mn daha iyi olduğunu söyleyip oyun salonuna koştu. Ağzıma damlattığımız Henessy konyağımın ilk yudumuyla Petra gözlerini açtı. Hâlâ halının üzerinde yatıyor, ben de başım tutuyordum. Kendine geldiği sırada dişleri bardağın kenarına çarpınca çirkin bir ses duyuldu. «Özür dilerim,» dedi. Sendeleyerek kalkıp entarisini düzeltti. Bu sırada az kalsın yine düşüyordu.

«Ne oldunuz?» Onu sıkı sıkı tuttum. «Neniz var?»

«Oyun heyecanı,» dedi barmen nezaketle. «Bayan biraz açık havaya çıksa iyi olur.»

Petra'nın yüzü bembeyazdı. Tezgâha bakıyordu. Ben de baktım tezgâha. Sibüle'nin resmi orada, ikimizin baktığı yerdeydi.

«Beni odama çıkarın ne olur.» dedi Petra. «Sizinle konuşmam gerekiyor.»

İçkilerin parasını verdim, Petra'yla oyun salonundan geçerek otele girdik. 1 numaralı masada hırsızı gördüm. Çaldığı fişlerden birini tam bu sırada 19 numaraya koymuştu. Bilya döndü.

«19, rouge, impair et manque...» diye bağırıldı krupye.

Hırsız 70 şiling kazanmıştı.

Petra'nın odası da tıpkı benimki gibiydi. Burada da müzik yayım yapan bir hoparlör vardı. George Gersh-

win'in konçertosu çalıyordu bu sırada. Petra Wend radyoyu kapatıp yatağına oturdu: «Emilio Trenti'yi kimin öldürdüğünü biliyorum artık,» dedi.

«Kim?»

Kıpırdamaksızın devam etti: «... öldürebilirse beni de öldürecek.»

«Kim?» diye sordum yeniden.

«Bana resmini gösterdiğiniz kadın.»

«Sibille mi?»

Başını salladı.

Düşünce alanından çıkıp da konuşma alanına giren, sözcüklerle ifade edilen, kâğıda dökülen en akıl almaz şey bile anlaşılır, tahammül edilir ve göz önüne getirilebilir bir şey oluyor. Sabah uyandığımızda anlattığımız bir karabasan, artık hiç de korkunç değil, olsa olsa gülünçtür. Şu aydınlık otel odasında, Petra yatağında, ben de oldukça rahatsız bir koltukta, karşı karşıya oturuyorduk şimdi ve Petra bana Sibille'nin katil olduğunu söylüyordu. Gerçi bu çok müthiş bir şey, ama olmayacak bir şey de değil, diye düşündüm.

«Sibille'yi tanır mısınız?» diye sordum.

«Evet,» dedi ve dişleri takırdadı yeniden.

«Onu başka bir kadınla karıştırıyorsunuz belki. O resim çok iyi çıkmış bir resim sayılmaz. Birbirine çok benzeyen insanlar vardır.»

«Arkadaşımızın sol koltuğunun altında bir şiling büyüklüğünde bir beni var mıydı Bay Holland?»

«Evet.»

«Sağ kulağı ağır mı işitirdi?»

«Evet.»

«Kulak zannındaki bir arızadan ötürü mü?»

Başımı salladım ve bütün bunlar elbette saçmadır, diye düşündüm, işin doğrusu her an meydana çıkabür
• elbette.

«Bu arıza,» diye sordu Petra hiç de doğal olmayan sakin ve pürüzsüz bir sesle, «arkadaşınızın çocukken yediği bir tokattan mı kalma?»

«Evet,» dedim sarhoşmuşum gibi dilim dolaşarak, «Sibille on iki yaşmdayken yaşlı bir adam...»

«— yaşlı bir adam sokakta onu dövmüş.»

«Adamın köpeğiyle oynadığı için.»

Cümleyi ikimiz birden söyledik.

«Size acıyorum,» dedi Petra içini çekerek.

«Efendim?»

«Size acıyorum, Bay Holland. Gerçeği öğrenmeniz, müthiş bir darbe olacak sizin için.»

«Hangi gerçeği?»

«Viktoria ile **ilgin** gerçeği.»

«Viktoria da kim?»

«Resimdeki kadın.»

«Onun adı Sibille... Sibille Loredo...» diye fısıldadım.

Bir Kıyamet Günü Meleği gibi ciddi ve acımasız, başım saUadı. «Hayır, Bay Holland. Resimdeki kadının adı Sibüle Loredo değil. Onun asıl adı Viktoria Brunswick.»

9 .

Bu röportajı yazarken oldukça güç bir şeyin üstesinden gelmem gerekiyor: benim tanık olmadığım, yaşanmış bir olayı anlatmak zorundayım. İki kadının başından geçenleri, Petra Wend ve benim Sibille Loredo adıyla tanıdığım, ama aslında Viktoria Brunswick adındaki iki kadının başından geçenleri anlatmalıyım.

Petra Wend bana Salzburg'daki otel odasında Viktoria Brunswick ile kendi başından geçenleri anlattı-

ğında, bu hikâyenin gerçeğe uyup uymadığını incelemek olanağım yoktu. Aradan haftalar geçince bu olanağa sahip oldum. Petra Wend'in bana o tedirgin gece süresince anlattıklarının gerçek olduğunu daha sonra saptayacağım bir tanık buldum. Bu tanık Sibille Loredó'dan başkası değildi.

Öyle sanıyorum ki, Sibille ve Viktoria adlarının ikide bir tekrarlanması okuyucuyu şaşırtabilir. Onun için, her iki adı da taşıyan kadım bundan böyle Sibille diye anacağım. Onun Viktoria Brumvick ile aynı kişi olduğu belli. Ve bugün, şu satırları yazdığım sırada, Petra Wend'in hikâyesinden şüphe etmemi gerektiren bir inanca sahip olmadığım için, bu hikâyeyi gerçek bir olay gibi yazacağım: üçüncü şahısta.

Şimdi yazacağım hikâye 1944 yılının bir Nisan akşamı Berlin'deki İtalyan elçiliğinin Yeşil Salonu'nda başlıyor. Savaş içindeyiz. O günkü adıyla Büyük Almanya'nın başkenti, Amerikan ve İngiliz hava akınlarının sürekli kurbanı durumundadır. Stalingrad Savaşı kaybedilmiş, Afrika'daki savaş kaybedilmiş. Normandiya çıkarmasının eli kulağında. Besin yoksunu, korkulu ve umutsuz insanlar, canavar düdükları, fosfor yağmuru, bombardımanlar, BBC, haritalar devri ve parti casusları karışmandan meydana gelmiş yeni bir tip yaşam sürdürüyorlar.

O Nisan akşamı — Berlin Rayh Radyosu «Mark Brandenburg üzerinde ağır bir hava çarpışması» haberini vermişti — İtalyan elçiliğinin Yeşil Salonu'nda kokteyl veriliyordu. Konuklara dağıtılan kokteyl «Manhattan Highballs» kokteyliydı ve kültür atışesi, «malûm sebepler»den ötürü kokteyle halis İngiliz cini karıştırılmadığı için bayanlardan özür diliyordu. Kültür atışesi genç, yakışıklı, kara saçlı, gözleri pırıl pırıl bir adamdı. Kadınlara, karşı özellikle nazik ve kaşarlanmış bir ho-

moseksüeldi. Berlin'deki bir sürü kadın, kültür ataşesi-
ni oğlancılığın eğitiminden vazgeçilip normal cinsel ilişkiye
yönelmek için ellerinden geleni yapmışlardı — ama bo-
şuna. Kültür ataşesi Berlin'de çok mutluymuştu. Mavi göz-
lü sarı saçlı incecik delikanlıları seviyor, vakit buldukça
Hitler Gençliği örgütüne bağlı izci birükleriyle gezere
çıkıyordu.

Kültür ataşesi, şarkı söylüyormuş etkisini uyandı-
ran bir sesle, kara giysin bir bayana: «Görünüşe bakı-
lırsa», dedi, «şu küçük partilerimizi bundan böyle bod-
rumda vereceğiz. Rezalet doğrusu.»

Bayanım kısa kesilmiş, iç gıcıklayan beyaz saçları
vardı. Cildi pürüzsüz, gözleri açık maviydi. Yirmi dört
yaşında ve adı da Petra Wend'di. İtalyan elçiliğine ilk
gelişiydi. Bir gece kulübünde gözüne çarptığı elçi gerçi
yaşlı ve çirkindi ama, normal bir erkekti, güzel kadın-
ları seviyordu. Davranışları da çok sevimliydi. Yani, ka-
dınları mutlandırmayı biliyordu. Kendisini yakından ta-
nıyanlar, onun arkadaşlığına herhangi bir erkeğine
göre daha bir öncelik tanıyorlardı.

«Bizim Berlin'de günler pek güzel geçmiyor artık,»
dedi Petra Wend. Füme balıklı sandviçi hırsla ısırırdı. Ber-
lin'de füme balık enderdi o sıralar.

«Ancak nihai zafere ulaşıldıktan sonradır ki kenti-
niz modern bir şekilde yeniden inşa edilecek» diye ce-
vap verdi kültür ataşesi; iyi Almanca konuşuyordu.
«Film işinde mi çalışıyorsunuz?»

«Evet, Babelsberg'de. Kostüm uzmanının yardımcısı-
yım.»

«Ama bu,» dedi cinsel sapık, «sizin gibi güzel bir
kadını tatmin edecek iş değil ki küçükhanım.»

Güzel dişlerini göstererek güldü, Petra'dan haşlan-
mıştı. Bakımlı bir hah vardı bu genç kadının. Çok tem-
muz olduğu muhakkaktı. Kültür ataşesi, aslında kadın-

lara karşı hiç de düşmanlık beslemediğini düşündü hü-
zünle. Onlara yaklaşmamasının nedeni kokularıydı. Ka-
dınlar kimi zaman çok da çekici oluyorlardı gerçekten
—ama kokularına nasıl tahammül edilebilirdi? Kültür
ataşesi sordu: «Bir süre Roma'da yaşamak hoşunuza gi-
der miydi acaba?»

«Sinyor Rossi,» diye cevap verdi Petra gülümseye-
rek, «İngilizler birkaç dakikaya kadar burada olacaklar
neredeyse. Benimle alay mı ediyorsunuz?» O da bütün
ötekiler gibi kokuyor, diye düşündü kültür ataşesi dert-
lenerek.

«Çok ciddi konuşuyorum,» dedi, «İşinizden — diye-
lim birkaç aylığına, aynlabilir misiniz?»

«Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.»

«Bakın küçükhanım,» dedi kültür ataşesi, «genç ve
güzel, iyi bir aileden geliyorsunuz. Bizim elçi, iyi
ailelerden gelen güzel kızları Roma'ya davet eder. Onun
konuğu olur, küçük bir sarayda oturur, dilediğinizi ya-
par, dilediğinizi yaptırırınız.»

«Hiçbir şey karşılığında mı?»

«Hiçbir şey karşılığında, küçükhanım. Bu türden
davetlerin iki ülke arasındaki dostluk bağlarını kuvvet-
lendireceğine inanıyoruz.»

«Masaldan farkı yok,» dedi Petra.

«Masal gibi ama, masal değil. Bayan Wend, ekselans
bay elçi adına sizi Roma'ya davet etmekle sevinç duyuy-
yorum. İsterseniz, hemen yarın sabah yola çıkabilirsiniz.
Via Appia'da küçük bir eve taşınabilirsiniz derhal.»

«Ama olamaz, böyle bir şey olamaz ki.»

«Pekâlâ olur küçük hanım» diye karşılık verdi kül-
tür ataşesi gülümseyerek; bir yandan da, ona itici ge-
len şeyin yalnız korku değil, zekâ eksikliği de olduğunu

düşündü. Kültür ataşesi, erkeklerin zeki olmasını beklemez, bundan rahatsız olurdu. Ama kadınlarda zekâ arıyordu. Klaus Zscheil adındaki ülkücü ve genç oymak beyini özlemle hatırladı, sonra Petra'ya: «Ne dersiniz,» diye sordu, «daveti kabul ediyor musunuz?»

«Önce bir düşüneyim,» dedi Petra.

«Şüphesiz küçük hanım.»

«Param yok ki...»

«Konuğumuzsunuz. Adınıza bir banka hesabı açılacak.»

«Ama bunu kabul edemem.»

«Pekâlâ edebilirsiniz, küçükhanım. Bizim elçi güzel kadınlara hayranlık duyan bir erkektir, onları Tanrı katma koymuştur,» diye cevap verdi kültür ataşesi; bu arada, dönüp dolaşıp laf ebeliği etmenin aslında itici bir şey olduğunu da düşündü. Amiriyle konuşmaya karar verdi. Bu genç kızları neden hep kendisi davet edecekti böyle? Dışişleri Bakanlığı Roma'da Alman kadın muhabirler istiyorsa, yeni bir yol denerdi bir de. Şu bedava konukluğa ilişkin romantik öyküyü ağzına almaya utanıyordu insan artık.

Petra Wend karara varmıştı: «Bu...», dedi, «bu bütün ömrüm süresince aldığım en güzel davet teklifi.»

Hay Allah razı olsun, diye düşünen kültür ataşesi,, gülümseyerek sordu:

«Demek gidiyorsunuz?»

«Evet,» diye cevap verdi Petra. Dışarda alarm düdüklere ötmeye başlamıştı. Alman Körfezi üzerindeki ağır hava akını Berlin göklerine ulaşmıştı.

O gece Rayh başkentinde sadece 526 kişi ölmüştü. Sakin geçmiş bir gece sayılabilirdi, salt tahrip ve yangın bombalan atılmıştı. İki gün sonra Petra Wend yolculuk hazırlıklarına giriştiği sırada postadan bir kart aldı. VWilhelmstrase'deki Dışişleri Bakanlığı'nın ikinci katındaki 314 numaralı odaya başvurması, Bay Jahn'ı görmesi bildiriliyordu. Bay Jahn, çok acele bir iş için, diye yazmıştı. Bay Jahn'ın küçük adı Helmut'du. Bürosunun kapısında adı yazılıydı. Uzun boylu, esmer, melankolik bir adamdı.

«Bayan Wend, İtalya'ya gitmek için izin istemişsiniz?»

«Evet ama, polisten istedim, Dışişlerinden değil» diye cevap verdi Petra şaşkın.

«Polis Dışişlerine bildirdi,» diye cevap veren Bay Jahn, niktinden sararmış ince uzun parmaklarına baktı.

«İtalyan elçisi tarafından davet edildim.»

«Biliyoruz Bayan Wend, hepsini biliyoruz. Davete sevindiğinizi umanm.»

«Şüphesiz Bay Jahn, elbette. Bir düşünün, İtalya daha şimdiden ısınmıştır bile. Ne bomba var, ne de şu müthiş korkuyu çekmek. Çok mutluyum, Bay Jahn.»

«Tahmin ederim Bayan Wend. Ama, Roma'ya gitmeyeceksiniz.»

«Ne demek?»

«Size çıkış izni vermeyeceğiz.»

«Anlıyorum —»

«Gitmenize izin vermeyeceğiz, Bayan Wend. Ama bize biraz yardım ederseniz o başka...»

«Nasıl yardım edebilirim ki?»

«Bayan Wend,» dedi Jahn, dudağını melankolik bir yüzle ısırarak, «Roma'da çok insanla tanışacağınız muhakkak, özellikle erkeklerle. Bu erkeklerin İtalyan yüksek kademelerinde önemli yerleri tuttukları da muhakkak, aralarmda sanayicilerle politikacılar olacak. Bu adamların hayli ügünç şeyler anlatabileceklerini tahmin ediyorum.»

Petra susuyordu.

İçeri giren tek kollu bir adam, sağ kolunu kaldırıp dimdik tutarak, kısa bir süre sonra alarm beklendiğini Jahn'a bildirdi.

«Teşekkür ederim,» dedi Jahn. Sonra Petra'ya dönüp: «İtalya'ya bir çıkarma yapılacağını biliyoruz,» dedi, «ama nereden, onu bilmiyoruz. Gözü pek İtalyan dostlarımızın yelkenleri suya indireceğini de biliyoruz. Ama ne zaman, onu bilmiyoruz. Bunları bilmeyi çok istedik. Bize bu yönde yardımcı olmak isterseniz çıkış izninizi derhal elde ederiz, para da buluruz size.»

«Ya size yardım etmezsem?»

Jahn üzüntülü bir yüzle cevap verdi: «Sürüyle fabrika var, Bayan Wend. Kostüm danışmanısınız değil mi? Ama savaş için önemli bir meslek değil ki bu. Siemens ve Haiske fabrikasından işçi kadınlar istendiğini duydum. Fabrikanın nerede olduğunu büiyor musunuz?»

«Kentin kuzeyinde.»

«Evet. Kentin kuzeyine çok bomba düşüyor, Bayan Wend. Siemens ve Halske'de sabahm saat altısında işbaşı yapılır hem.»

Petra cevap vermedi.

«Yalnız,» diyen Helmut Jahn ilk defadır ki gülümsedi, «gece postasma ayrılırsanız o başka. O zaman saat yirmi birde işbaşı yapar, sabah saat altıda eve dönebilirsiniz.»

"Vilhelmstrase'deki Dışişleri dairesinin ikinci katındaki 314 numaralı odada yapılan bu konuşmayı ancak on iki yıl sonra, bir kış gecesi, Salzburg'da, Pitter Oteli'nde öğrenebildim. Hikâyesinin bu bölümüne gelen Petra Wend — o da on iki yıl daha yaşlanmıştı — başını önüne eğip sustu. Bu arada ne "Vilhelmstrase'deki Dışişleri Dairesi, büyük bir ihtimalle ne de Bay Jahn diye biri vardır artık diye düşünüp, sordum: «İçecek bir şey getirteyim mi?»

Sessizce başını salladı.

«Şampanya mı olsun yine?»

«Evet. Lütfen.»

Telefona gidip şampanya ile viski istedim. Sonra yine oturup Petra'ya baktım.

Kısık bir sesle: «Hakkımda ne düşünürseniz düşünün, aldırdığım yok,» dedi.

Sustum.

«Çok gençtim o sıralarda,» dedi, «Siemens ve Halske fabrikasına gitmek istemiyordum. Bombalardan ödüm kopuyordu. Hısım akrabam ölmüştü. Kimi düşünecektim?»

«Bay Jahn'ın teklifini kabul ettiniz demek?»

«Evet, hakkımda ne düşünürseniz düşünün, aldırdığım yok.»

«Bir şey düşündüğüm yok,» dedim. «Anlatmaya devam edin lütfen. Bana Sibille'yi anlatın. Lütfen, Bayan Wend.»

Bacaklarım altına çekip titredi. «Dediğim gibi, Roma'ya gittim. İtalyanların davetlisi olarak — ve Roma'da kulağımı kırışte tutmam göreviyle Dışişleri dairesinin adamı olarak. Çok da iyi para veriliyordu buna karşılık.»

Sustum.

«Bana iyi para verdiler bunun için,» diye tekrarladı yüksek sesle.

«Buna memnun oldum,» dedim. Petra Wend ne yapmışsa yapmış, aldırđım yoktu. Beni ilğüendiren bir şey değüdi. Ben, Sibille'yi anlatmasını istiyordum. Beni ilğüendiren yalnız Sibüle'ydi. Düşündüm: Ya Petra Wend. «İstasyon kalabalıktan geçilmiyordu. Kadınlar, çocuklar. Hepsi de kentten çıkıp gitmek istiyordu. Trene hücum ettiler. Sürüyle çocuk ayaklar altmda kaldı, ana babalarını kaybettiler. Yeniden alarm verilmişti. İki polis bana yerimi buldular. Kadınlarla çocukları itip beni yataklı vagondaki kompartımanıma kadar götürdüler. Tek başıma birinci mevki kompartımandaydım. Aslında tren öylesine doluydu ki, millet tuvaletleri bile işğal etmişti. Ancak pencerelerden inilip binilebiliyordu.»

«Devam edin,» dedim sabırsızlıkla, «demek Roma'ya geldiniz.»

«Evet, Bay Holland.»

«Via Appia'daki evde yaşamaya başladınız.»

«Evet, Bay Holland.»

«Devam edin.»

«Berlin'deki İtalyan Kültür Ataşesi geldi. Beni bir sürü insanla tanıştırdı. Roma sosyetesine girdim.»

«Devam edin.»

«Kendim de partiler veriyordum. Adamlarım vardı, param vardı, güzel bir evim vardı. Dışışleri dairesi bütün giderleri ödüyordu.»

«Devam edin.»

«Bir erkek bana tutuldu.»

«Beni ilğüendirmez.»

«Birazdan ilğüendirecek,» diye cevap verdi sinirden

titreyerek. «Bana tutulan o erkeğin adı Tonio Trenti'ydi. Bugün Akazienallee'de öldürülen adamın oğlu...»

12.

Kapıya vuruldu.

«Giriniz,» diye seslendim.

Güler yüzlü genç bir garson içkileri getirdi. Şampanyanın yeteri kadar soğuk olduğunu umduğunu söyledi. Şayet soğumamışsa; daha bir süre buzluk içinde tutun, diye .salık verdi. Sonra gitti. Viskime soda koydum, Petra da şampanyasından tattı bir yudum.

«Soğumuş mu?» diye sordum.

«Teşekkür ederim, evet.»

«Kamış ister misiniz?»

«Hayır, teşekkür ederim.»

«Kimdi bu Tonio Trenti?»

«Dışişleri Bakanlığı elçilik müsteşarı.»

«Müsteşar mı? O zaman pek genç olmaması gerekir.»

«Çok yetenekliydi, Bay Holland. Mesleğinde çok ilerleyeceği söyleniyordu. Yirmi sekiz yaşmda, zarif uzun boylu, esmerdi, gözleri griydi. Bir gülümsedi mi...»

Petra sustu, kendini yatağının üzerine atıp başını yastığa gömdü, ağlamaya başladı. Çok garip, biçimsiz bir durumda yatıyor, hıçkınıyordu. Entarisi sıyrılmıştı, kombinezonunu görüyordum. Öyle oturup kaldım, viskimi yudumladım, ağlaması dursun diye bekledim. Bir süre bekledim öyle.

Neden sonra doğruldu, elinin tersiyle gözyaşlarını sildi: «Özür dilerim,» dedi.

«O genci çok mu sevmiştiniz?»

«Çok, Bay Holland.»

«Demin kabalık ettiğim için özür dilerim,» dedim.
Duymamazlıktan geldi.

«Daha ilk karşılaşmamızda sevmiştik birbirimizi,» dedi yitik bir halde.

«Bizi kültür ataşesi tanıştırmıştı —ve biz... ve ben... hemen o gece Tonio'nun sevgüsü oldum ben. Onu evime çağırdım. Sabaha kadar benimle kaldı.»

Bütün bunlar biraz gerçekdışı diye düşündüm: Bu akşam, bu oda, daha birkaç saat öncesüne kadar tanıdığım bu kadının bana hayatmdan bir parçayı anlatması. Ama her şeyi dinlemeyim, diye düşündüm, her şeyi, beni Sibüle'ye götürecek her bölümü, her kişisel özelliği büe...

Bu arada, yataktaki kadın konuştu: «Tonio Trenti Ue tanışınca, elçinin beni Roma'ya davet etmesinin ilk görüldüğü gibi boşuna olmadığını anladım.»

«İtalyan Dışişleri için çalışmanızı mı istedi sizden?»

«Evet. Nereden bildiniz?»

«Bunu bilmek güç bir şey değü. Üstelik çok kullanılan bir yöntem.»

«Çok kullanılan bir yöntem, öyle mi?» Bana kuşkuyla baktı. Sonra omuz sükti. «Neyse, Tonio, Alman elçiliği görevlileriyle nasü olsa sık sık görüştüğüm kanısındaydı. Haber almak istiyor, tasarıları elde etmek istiyordu. Bana güveniyordu. Kendisinin de aralarında olduğu bir grup İtalyan diplomatının, özel bir barış yapmak üzere Amerikalılarla temasta olduğunu söyledi.»

«İşte tam da Bay Jahn'm hoşuna gidecek bir haber,» dedim.

«Evet,» dedi durgun bir sesle, «Bay Jahn da aldı o haberi zaten.»

«Demek siz...»

«Ben değil, Bay Holland.»

«Kim ihanet etti âşışınıza peki?»

«Başka bir kadın,» dedi Petra "Wend.

Bir yudum viski içtim. Bardağı iki elimle tutmam gerekiyordu, parmaklarım titriyordu da ondan. Yfine de içkinin birazım döktüm. Artık az kaldı, diye düşündüm. Olan oluyor artık. Ve olan oldu.

«Tonio'ya ihanet eden kadın, Viktoria Brunswick'ti,» dedi Petra Wend. Sibille'ydi. Sibüle. Benim Sibillem .

1 3 .

Dışışleri Bakam Joachim von Ribbentrop, hayal gücü çok kısır bir adamdı. Özellikle kadınların duygularına inen yollar von Ribbentrop'a kapalıydı. Bizat kendi deyimiyle «en sevdiği plân»mı ancak böyle anlamak olanağı vardır. Ribbentrop'un inancı, politika da güzel kaçanlardan yararlanmaktı. Onların giremeyeceği sosyete, etkilemeyecekleri erkek yoktur, der, onlara açıklanmayacak sır yoktur, diye iddia ederdi.

Buraya dek, Ribbentrop'un bu düşüncesine itirazsız katılmak gerekiyor. Ne var ki Ribbentrop'un, bütün bu genç ve güzel kadınların, sorumluluk taşıyan Almanlar olarak, kolları araşma düşen erkeklerden bütün öğrendiklerini derhal Dışışleri Dairesi'ne yetiştireceklerine inanması gülünç. Seven bir kadının, salt tutkusununun erkeğine ait olduğu, ondan başka hiç kimseye ait olmadığı gerçeği, tanınmış bir şampanya firması eski temsilcisinin hayal gücünü aşan bir şeydi.

İyi ailelerden ve güzellikleriyle göz kamaştıran üç yüz kadar genç kadının, Dışışleri Dairesi'nin görevlisi

olarak 1939'dan 1945'e kadar, Almanların girebileceği bütün dış ülkelere gönderildiği belgelere dayanan bir gerçektir. O bahar Roma'da, salonları bütün Roma sosyetesine açık, bu türden iki kadm vardı. Bu salonlardan biri Petra Wend'e, öteki, daha büyük ve önemü olanı da Sibille'ye aitti. Petra, Sibille tarafından davet edildiği sırada, Tonio Trenti bir haftadır Petra Wend'in âşığıydı.

Sibille Loredó — ya da o zamanki adıyla Viktoria Brunswick — Piazza di Espagna'da, ünlü merdivenlerin sol tarafındaki bir evde oturuyordu. Evin bahçesinde fıstık camlan, çocuk heykelleri, artık başsız kalmış bir de taş oyması Roma tannısı vardı. Renkli kuşlarla dolu bir de büyük kafes. Sibille konuğunu çatı katındaki taraçada karşıladı. Altın yıldız işlemeli yeşil bir ipekli giysi vardı üzerinde. Kara saçlarını yukarı toplamış, büyük ağız gülümseyerek açılmıştı konuğu Petra Wend'i karşıladığı sırada. «Neden sonra tanışabildiğime çok memnun oldum canım», dedi Sibille. Petra'ya elini uzattı; uzun, kırmızı cilalı tırnaklarıyla sıcak, kuru bir el. «Birbirimize anlatacağımız çok şey vardır muhakkak,» diye devam etti, «çünkü müşterek dostlarımız var.»

Bir uşak, evin tepesindeki taraçada çay servisi yapıyordu. Bayanlar, güneşük altındaki hasır koltuklarda oturuyorlardı. İspanyol merdivenlerinden, oyun oynayan çocukların kahkahaları ve haykırmaları geliyordu bu sakin havada. SibiUe çayı kendisi koydu. Gülümseyerek: «Şeker ister misiniz?» diye sordu.

«Evet, lütfen.»

«Bir tane mi?»

«İki lütfen.»

Sibille, Petra'nın cayma iki parça şeker koyduktan sonra bacak bacak üstüne attı ve candan bir tavırla:

«Beni bu küçük orospuyla aldatıyor demek,» diye söylendi.

Petra elindeki fincanı zarif bir hareketle incecik masanın üzerine bırakarak cevap verdi: «Herhalde şaka ediyorsunuz.»

«Hiç de değil,» diye cevap verdi Sibille. «Ciddi konuşuyorum. Beni sizinle aldatıyor. Buna eyvallah demeye de niyetim yok. Tonio'yu baştan çıkarmak zor değil, onu ben de baştan çıkardım. Yumuşak ve duygulu ir erkektir. Sizinle onun için konuşmak istedim.»

«Bir saniye,» dedi Petra zayıf bir sesle. Sapsarı keilmşti. «Tonio Trenti'yi mi kastediyorsunuz?»

«Bırakın bu numaralan,» dedi Sibille yavaşça. Seni buz gibi soğuk ve iğneliydi, kedi gözleri kısılmıştı: «Tonio'yu yatağınıza aldığınız sırada benim âşığım olduğunu bilmediğinizi mi yutturacaksınız bana?»

«Bümiyordum.»

Sibille kötü kötü sordu: «Bütün Roma'nın bildiği **3yi** mi bilmiyordunuz?»

«Yemin ederim ki bilmiyordum.»

Sibille'nin büyük ağzı büzüldü. «İyi öyleyse,» dedi. «şimdi biliyorsunuz işte. Tonio Trenti benim âşığımdır. iir yıldır. Bu kadan yeter mi? Onu rahat bırakacak mıiz artık?»

Petra bağırdı: «Rahat bırakmak mı? Onu seviyoben. O da beni seviyor, bana tekrarlar durur hep.»

«Onun için benimle yatıyor,» dedi Sibille. Müşterek âşiklerinden küçük bir çocuk, yaramaz, tutkulu bir çocukmuş gibi söz ediyorlardı.

«Onunla... onunla konuşmam gerek,» diye bağırdı Petra ayağa kalkarak. «Kendisi söylesin, siz değil.»

Sibille yolunu kesti. «Oturun yerinize.»

«Bırakın gideyim.»

Sibille elini kaldırıp Petra'yı omuzundan itti. Eli

ađır ve kemikliydi. Hasır koltuđa dūşen Petra inledi:
«Kendinize gelin.»

«Susun. Sizinle iřim bitmedi daha,» diye cevap verdi Sibille. Sonra, dūřunūp devam etti: «Dua edin ki kōpeđim yok.»

«Ne demek?»

«Kōpeđim olsaydı kırbacım da olurdu. Suratınızı parçalardım o zaman. şu güzelim, bomboş suratınızı. şıllık...»

«Pis alçak—» Petra dudaklarını ısırıp sustu. Sibille bir sigara yakıp devam etti: «Tonio sizi sevdiğini söylemiş, siz onu severmişsiniz, vız gelir bana. Siz beni hiç ilgilendirmiyorsunuz, Tonio da kimi sevdiğinin farkında değil. Mantığı yoktur onun. Hep başkaları dūřünecektir onun hesabına. Sevdiğı kadının ben olduğumu anlatırım ben ona...»

«Delirmişsiniz siz,» dedi Petra; bu ani teşhisten ötürü içi rahatlamıştı.

«Aklınızı kaybetmeseniz böyle konuşmazdınız.»

Buna cevap vermeyen Sibille devam etti: «...onun için Tonio'yla görüşmekten sizi menediyorum. Kapı dışarı edeceksiniz onu.»

«Ne dediniz?»

«Ondan bıktığınızı, onu itici bulduğunuzu söyleyeceksiniz.»

«Çıldırılmışsınız siz.»

«Çekilip gitmesini, bir daha gözünüze görünmemesini söyleyeceksiniz.»

«Çıldırılmışsınız siz, çıldırılmışsınız.»

«Bunu ona söyleyeceksiniz. Ne zaman göreceksiniz onu?»

«Bu akşam.»

«Öyleyse bu akşam söyleyeceksiniz.»

«Hiç niyetim yok.»

«Yok mu?» Sibille gülümsedi. Suratı şu anda tıpkı bir ölü kafasını andırıyordu. «Dinleyin, küçük orospu,» dedi, «sizinle benzerüklerimiz var. Dışışleri Dairesi hesabına çalışıyorum ben. Siz de öyle.»

«Fakat —»

«Susun, Bay Helmut Jahn'a haber vermekle görevlisiniz. Ben de. Ama ben şimdiye kadar önemü bir haber veremedim. Sizin veremediğinizi de biliyorum. Bizden pek memnun değiller.»

«Ben —»

«Susun. Bir süre daha haber vermedik mi geri alacaklar bizi. Siemens ve Halske'den size de söz açtılar mı? Gördünüz mü ya.»

«Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.»

«Pekâlâ anlıyorsunuz. Korktunuz şimdi değil mi? Onun üzerine titriyorsunuz şimdi. Bunu bekliyordum zaten. Kendinizi bir görebilseniz şu anda; yüzünüz korkudan yemyeşil oldu. Bahse girerim ki yere yıkılmadan üç adım bile atamazsınız şuradan şuraya. Tonio boşboğazdır değil mi? Özellikle yatakta ağzım tutamaz. Tonio'nun bir özel barış için çabalarını müşterek dostumuz Bay Jahn bir duyacak olsa ne olurdu dersiniz?»

Petra koskocaman olmuş gözlerini karşısındaki kadına dikmiş, bakıyordu.

«Hem yalnız Tonio'nun değil, dostlarının çabası da ilginç olurdu bay Jahn için. Ne de isimler üstelik, bir düşünün: Cesare Frank, Profesör Solti, Elia Carniel.»

«Nasıl yapabilirsiniz bunu?» diye inledi Petra «Sevdiğiniz adama nasıl ihanet edebürsünüz? Basma gelecekleri bir düşünsenize.»

«Onu öldürürler elbette,» dedi Sibille. «Onu da, dostlarını da, belki dostlarının dostlarını da. Hiç zorlanmadan sürüyle adam öldürüyorlar.» Sibille, gözleri, ni Petra'ya dikip baktı. Kara gözleri ölümlü bir ateşle Pml pınlıdılar.

«Evet,» dedi, «bunu yapabiliyim.» Bir gürültüye başlarını döndürdüler. Çayı vermiş olan uşak, Sibille'nin arkasında duruyordu. «Ne var Angelo, neden rahatsız ediyorsun?»

«Özür dilerim, sinyora,» diye cevap verdi uşak, «Bay Tonio Trenti'nin geldiğini haber verecektim.»

14.

«İşte bu fevkalâde bir rastlantı,» dedi Sibille, «Bay Trenti'den yanımıza, taraçaya çıkmasını rica ediyorum.» Birkaç saniye sonra Trenti görüldü. Üzerinde mavi, ince beyaz çizgili bir kostüm, mavi bir gömlek, beyaz boyunbağı vardı. Görünüşe bakılırsa, uşak Petra'dan söz etmişti ona, çünkü hiç de hayrete düşmedi. İki kadının ellerini öptükten sonra «burada karşılaşmamız iyi oldu,» dedi, «senden özür dilemeüyüm Viktoria, senden de Petra. Çok kötü hareket ettim.»

İki kadın hiç ses etmeden ona baktılar, bu geniş omuzlu, dar kalçalı güzel delikanlı, aslında aldattığı her iki kadından daha kadınsı görünüyordu. Trenti devam etti: «Petra, uzun bir süre Viktoria ile yaşadığımı biliyorsun artık. Onu sevmiştim. Ama artık sevmiyorum. Seni seviyorum Petra. Bu dokunaklı cümleleri ikinizin önünde söylediğim için özür dilerim, hiç olmazsa biraz aydınlanmış oluyor durum böylelikle.»

Sibille'ye dönüp: «Beni affet,» dedi, «seni yalnız bulsaydım yine aynı şeyi söyleyecektim.»

«Çocuksun,» dedi Sibille, «daha ne dediğinin farkında değilsin.»

«Pekâlâ farkındayım, Viktoria. Artık sana gelmeyeceğim. Petra'yla evlenmek istiyorum.»

Bunu oldukça uzun süren bir sessizlik izledi. Son-

ra bu ana kadar susmuş olan Petra konuştu: «Seni Almanlara ihbar etmek niyetinde, Tonio. Seni de dostlarını da. Onunla kalmazsan bütün bildiklerini Almanlara anlatacak.»

«Bunu asla yapmayacak,» dedi Tonio Trenti, ama güzelim ahunda ter taneleri küçük inciler gibi sıralanmıştı.

«Durum oldukça garip,» dedi Sibille, «İki tavukla güzel bir horoz. Hiç kuşkun olmasın horozcuğum, Almanlara bütün bildiklerimi anlatacağım gerçekten. Her şeyi anlatacağım onlara, her şeyi.» Sesine bir şefkat havası gelmişti neredeyse. «Yapacağın hatayı anlayasın diye seni tehdit etmek zorundayım. Olur adam değilsin, Tonio, kıymetlisin. Hiç büyümeyecek budala bir çocuk sanıyorum seni bazen.»

«Neden tehdit ediyorsun beni öyleyse?» diye sordu Tonio acı bir sesle, «Neden peşimi bırakmıyorsun? Dedüğün gibi küçük, budala, zayıf bir çocuksam neden rahat bırakmıyorsun beni?»

«Yatakta çok iyisi nde ondan,» diye cevap verdi Sibille.

Tonio Trenti, Petra'yı elinden tuttu. «Gel,» dedi. Petra kalktı. İkiisi birlikte taraçadan kapıya doğru yürüdüler.

«Gitme,» dedi Sibille hafif bir sesle. Oturduğu yerde kıpırdamaksızın duruyor, boşluğa bakıyordu. «Gitme, kal, ne olursun Tonio, gitme. Yalvarırım, yalvarırım Tonio.» Ama Tonio kulak vermiyordu artık. Petra ile elele, ikinci güneşi altında İspanyol Merdivenlerine çıkmışlardı bile. On iki yıl sonra Sibille Loreda diye seveceğim Viktoria Brunswick, incecik çay masası başında kalmış, boşluğa bakıyor, bir saat önce ölmüş gibi görünüyordu.

Alman gizli polisi, elçilik müsteşarı Tonio Trenti'yi hemen o akşam, saat yirmi sularında tutukladı. Trenti evinin garajında ve kenti terketmek üzereydi o sırada. İki polisten birine ateş ettiyse de vuramamış, öbürü tarafından alaşağı edilmişti. Onu derhal Gestapo'nun Roma'daki bürosuna, Minerva Oteh'ne, götürdüler. Trenti'nin dostları da aynı anda saat yirmide tutuklantılar.

Sibille ertesi gün ortadan yok oldu. Uşak Angelo, sinyoranm bir süre için seyahate çıktığını, Roma'ya ne zaman döneceğini bilmediğini, söyledi. Gerçekten de, Sibille bir daha Roma'ya dönmedi. Kayıplara karıştı. Yola çıkmasından bir ay sonra, Alman konsolosluğu İspanyol Merdivenindeki villayı devraldı, Baron Weidbreck adında biri taşındı vülaya. Ağır bir kalp rahatsızlığı çeken yaşlı bir baydı bu baron.

Tonio Trenti ile dostları Berlin'e götürüldüler. Petra Wend hiç haber alamadı. Sevgüisiyle temas etmek için giriştiği bütün teşebbüsler boşa gitti.

Tonio Trenti'yi kurtarmak için umutsuzcasma çaba gösterdiği bu sıralarda, Tonio'nun babası Emilio Trenti'yle karşılaştı. Baba Trenti Berlin'e gidip Ribbentrop'a kadar çıktı. Boşuna. Tonio ile dostları 28 Mayıs 1944'de, sabah saat yedi ile sekiz buçuk arasında, Moabit Cezaevi'nin avlusunda asılarak idam edildiler. Tonio'nun babası ağır bir sinir krizi geçirdi. Ateş içinde ve sayıklayarak bir ambulansla Roma'ya getirildi. Bakımıyla Petra Wend meşgul oldu.

5 Haziran 1944'de baba Trenti'ye Berlin'den gelen bir mektupla, dilerse oğlunun külünü alabileceği bildirildi. Bu durumda, nakliye ve diğer giderler için 5000 lired verilmesi gerekiyordu.

Baba Trenti adına Berlin'e bir mektup yazan Petra, külün gönderilmesini bildirdi. Tonio'nun külü gelmedi. 6 Haziran 1944'de Petra ikinci bir mektup yazdı, aynı

gün, Petra mektubu postaya attıktan biraz sonra, kül dolu çömlek geldi.

Emilio Trenti ile Petra, meselenin böylece kapandı-ğım sandılar. Ama yanılmışlardı. Çünkü Petra'nın ikinci uyarı mektubuna karşılık, 14 Temmuz'da kimbilir kimin külüyle dolu bir çömlek daha gönderdiler. Görünüşe bakılırsa, Almanlar, oldukça geniş tutulmuş kül gönderilmesi işinde zaman zaman önemsiz hatalara da düşüyorlardı. Üstelik bu ikinci çömlek de yeniden 5000 lire ücret karşılığında gönderilmişti. Bu bakımdan, Alman Rayh'ındaki düzene diyecek yoktu.

15.

«İkinci kez bir 5000 lire daha ödeyip her iki çömleği de attık,» dedi Petra Wend. Hâlâ yatağında oturuyordu ama, artık ağlamıyordu. Gözleri kızarmıştı.

«Sizin için müthiş bir şey, Bay Holland, tahmin ediyorum,» dedi.

Bana anlattığı şeyler bu sırada bilincime tam yerleşmemişti bile. Köln yakınındaki ormanda mayına bastığım zaman önce hiç acı duymamıştım. Bir bacağımanın kopmasıyla ilgili acı ve bilinçlenme ancak birkaç saat sonra gerçekleşmişti. Daha önce tamamen duygusuz kalmıştım.

Viskimi içip bitirdikten sonra sordum: «Sibille'nin hiç haberini almadınız mı bir daha?»

«Hiç.»

«Roma'da mı kaldınız?»

«Hayır, Bay Holland, İtalyan dostlarım dikkatli olmamı söylediler. Berlin'e geri çağrılmamın düşünüldüğünü haber verdiler. Beni de cezalandıracaklarından korkuyorlardı.»

«Peki ne yaptınız?»

«Berlin'deki kültür ataşesinin Viyana'da dostları vardı, evli bir çift. Adam kimyagerdi. Kent yakınında bir evi vardı, bağlar içinde. Karı koca beni savaş sonuna kadar orada sakladılar. Bir süre, işsiz olduğum için Avusturyalılar tarafmdan sımır dışı edileceğim gibi bir hava esti, ama sonra film işini buldum, Viyana'da kaldım.»

«Sibille'ye karşı adli kovuşturma açılmasını istemediniz mi?»

«Elbette istedim. 1945 Nisan'ında hem.»

«Ee?»

«Tamamlayıcı bilgi vermem için beni yıllarca savcılıktan çağırıp durdular. Münih savcılığı acuna Viyana'da bir sorgu yargıcı sorguya bile çekti beni.»

«Neden Münih savcılığı adına?»

«Dostunuz Münih'lidir Bay Holland.»

Düşündüm: Loreda adıyla sahte •kimlik çıkartınca Berlin'e bu yüzden gitti demek. Münih'te ben de kalamazdım onun yerinde olsam. Asla, çok tehlikeli oldu bu.»

«Mahkeme ne karara vardı?»

«Batı Münih bölgesi ölüm kayıtlarında, Viktoria Brunswick acunda birinin 11 Ağustos 1944'de sokakta kalpten öldüğü kaydını buldular. »

«Sahte bir kayıt mı bu sizce?»

«Ondan emmim.» O müthiş korku ifadesi gözlerine yeniden oturmuştu şimdi. Akazienallee'deyken de tıpkı böyle olmuştu. «Viktoria sahte kâğıtlarla Berlin'e gidip on yıl rahat yaşadı orada; Tonio'nun babası onu buluncaya kadar...»

Başımı salladım. Söylediği şeyler mantığa uygundu. Müthiş bir şeydi ama, mantıksız değildi. Gerçekten de böyle olmuştu anlaşılan. «O zaman yalandan bir kaçır-

rüma olayı yaratıp Tonio'nun babasını Salzburg'a kadar izledi ve onu öldürdü. Şimdi de, şimdi de —» Petra konuşmayı kesip yüzüne baktı. «Şimdi ne olacak?» diye fısıldadı. «Şimdi burada, yakındadır muhakkak, burada olduğunu hissediyorum. Çok korkuyorum Bay Holland. Söyleyin ne yapayım. Polise gidip her şeyi anlatayım mı yoksa susayım mı? Söyleyin ne olur.»

Ayağa kalktım: «Henüz bilmiyorum, Bayan Wend—»

«Beni yalnız bırakmayın ne olur.» Ayağa fırlayıp kollarını boynuma doladı; ama salt korkudan ötürü, yakınlık duyduğundan ötürü değil.

Kollarını boynumdan indirdim. «İyi geceler, Bayan Wend. Odanızı kilitleyip uyku ilâcı alın.» Kendini yatağın üzerine bıraktı yine. «Yarın sabah ne gösterir bakalım,» dedim kapıda. Arkama dönüp bir daha baktım. Öyle oturup kalmış, kendi kendine mırıldanıyor, ellerini oynatıp duruyordu.

Paltomu alıp asansörle hole indim. Hol bu saatte —saat 22'ydi— bomboştu. Yalnız gece nöbetçisi resepsiyon memuru vardı bankonun ardında, gelmiş mektupları sıraya koyuyordu. «Yine dışarı mı çıkıyorsunuz Bay Holland?»

«Evet.»

«Aman dikkatli olun arabayı sürerken, çok sis var.»

«Yürümek niyetindeyim,» dedim.

Gerçekten de çok sis vardı, on adım ötesi görünmüyordu. Sis yoğun ve kehribar rengiydi, is kokuyordu. Karanlık geçitten geçip istasyona kadar yürüdüm, sonra nehir yönünde yola devam ettim. Sibille'yi düşündüm. Sevdiğim kadınla Petra Wend'in anlattığı kadının tek ve aym kimse olması asla düşünülecek şey değildi elbette. Böyle bir şey olamazdı. Bunu bilecek kadar anlardım insanlardan. Kimi sevdiğimi biliyordum ben. Si-

bille'yi tanıyordum. Müthiş bir anlaşmazlık, işin aslı buydu. Benzerlikle ilgüi bir yanılma. O kadar. Başka bir şey olamazdı.

«Affedersiniz, Altın Geyik Oteli nerede biüyor musunuz acaba?» Ufak tefek, yolunu şaşırılmış bir adam. Çok kötü aydınlanmış bir kavşakta durmuş sallanıyordu. Alkol kokusunu aldım çok sarhoştum, İsviçre şivesiyle konuşuyordu.

«Benimle gelin,» dedim.

«Siz de Altın Geyik'de mi kalıyorsunuz?»

«Hayır ama, sizi götürebilirim.»

«Bunu isteyemem sizden.»

«Gelin canım. Ben de gezmiyorum zaten.»

Yanımda zar zor yürümeye koyuldu. Zaman zaman sendeliyordu. Sis de dokunuyordu ona herhalde, kötü öksürmesinden beUiydi.

«Ne kahrolası yer be,» diye söylendi acı acı. «Ne polis var, ne taksi, kahrolası...»

Belki de bütün bunlar karabasandan başka bir şey değildi. Hayal görmüştüm herhalde. Ya da Petra Wend delinin biriydi.

Sibille, Sibille, Sibille.

«Yazın buralar çok güzel olsa gerek,» dedi ufarak adam. «Mozart falan. Mozart'ı severim. Siz de sever misiniz?»

«Neyi?»

«Mozart'ı sever misiniz siz de?»

«Hayır.» Onu yanıma aldığımdan ötürü sıkılmışım bile.

«Şey, adım Waelterli,» dedi.

«Benimki de Holland.»

«Memnun oldum Bay Holland. Kilise ister misiniz, acaba?»

«Ne ister miyim?»

«Kilise. Dua etmek için. Bende bir tane fazla var, ucuz vereceğim. Sermayesine.»

«Saçmalıyorsunuz galiba?»

Şimdi tiyatronun yanından geçiyorduk. Buraya kadar tek bir kimseyle bile karşılaşmamıştık. Bütün pencereler karanlıktı, adımlarımız yankı yapıyordu.

«Saçma falan değil,» diye cevap verdi kederli bir sesle. «Kilise inşaatçısıyım. Bütün hayatım boyunca kilise yaptım. "Vaelterli Kiliseleri... Bu adı duymadınız mı?»

«Hayır.»

«Hm.» Düşündü. «Biraz sarhoşum,» dedi sonra.

«Yok canım?» Bacağım yine ağrımaya başlamıştı.

«Evet. İstasyonda işim vardı, barda oturdum kaldım. Casanova'da. Güzel bir yer. Cana yakın kızlar-Akordeon.»

Bütün sarhoşlar gibi güçlük çekerek, söylediği şeyleri iyi anlaşılın diye sözcüklerin üzerine özellikle basarak konuşuyordu: «Kızların boynunda akordeonlar vardı, memleket havalan çalıyorlardı. Keyifli yerdı.» Damdan düşer gibi devam etti: «Benim kilise meselesi kötü.»

Düşündüm: Ya Emilio Trenti'yi öldüren Petra'ysa? Bana yalan söylediye? Bu arada kilise inşaatçısı «Pre-fabricated,» dedi, «ne demek olduğunu biliyor musunuz: pre-fabricated?»

«Ne demekmiş?»

«Günün inşaatı bu artık. Amerikan sistemi. Eskiden başıma böyle bir şey gelmezdi elbette, Bay Holland» deyip iyiden iyiye ekşidi başıma. «Bir düşünün: İsviçre hükümeti, geri kalmış köyler için 46 kiliselik büyük bir iş veriyor bana. Büyük kiliseler değil elbette, her biri 80 kişilik, ama ne de olsa yüklü bir iş, tahmin edersiniz.»

«Evet. Hepsi de pre-fabricated. Kapılar, duvarlar, sıralar, kulenin haçı, mihrap — hepsi de fabrikamda yapıldı. Mımer, İsa heykeli. Günah çıkartma hücre. Son çivisine kadar hepsi. Ama parça halinde elbette, tahinin edersiniz. Üzerlerinde numaraları. Ve eldeki rehberine göre de montaj. Çocuklar bile monte edebilir benim kiliseleri. Her bir kilise paketlenip trenle yollandı sonunda. Biz kiliseleri gönderdikten sonra görüyoruz ki Bay Holland, yanlışlıkla 46 yerine 47 kilise yapıp göndermişiz. Ne dersiniz bu işe?»

«Hayli tatsız olmuş anlaşılın,» dedim.

«Tatsız...» Başım kaldırıp yukarıya, sise baktı. «Az kalsın bayılıyordum. Bir düşünün hele: komple bir kilise olduğu gibi bana kaldı. Al alamazsın, sat satamazsın, başıma belâ olması da caba. Ne dersiniz, sürebilecek miyim küseyi?»

«Umut kesilmez, Bay Waelterli,» dedim. Bu sırada Cafe Bazar'm yanından geçiyorduk. Burada açık havada çok oturmuştum. Kahve şimdi kapalıydı. Küçük bahçesi kirli görünüyordu. Salzach Köprüsü sisler içinden çıkıp göründü.

«Böyle bir kilise kadar zor sürülecek şey yoktur. Atamazsın da, koskoca şey. Çok parçası var. Pre-fabricated. Ders oluyor insana. Bu modern kepezellikle babamın karşısına çıkacak olsam iyi bir sopa çekerdi bana. Ama ben, hayır efendim, ben her şeyi deneyeceğim elbette. Buyurun bakalım arap saçma döndü.» Çevresine bakındı. «Artık yolumu buldum galiba.»

«Büyük kapıdan geçip sağa dönün. Kaybolmazsınız artık.»

Köprü'nün üzerinde durup kalmıştık. Altımızda kap-kara sular çağlayıp duruyor, zaman zaman bir buz parçası sürüklenerek geçiyordu. Bay Waelterli elimi sıkıp

rehberliğimden ötürü teşekkür etti. Sonra sallanarak sislerin içine daldı. Kendi, kendine konuştuğunu duydum. «Pre-fabricated» diye söylendi öfkeyle. «Ders olsun bana...» Sesi uzaklaşıp yok oldu.

Ortalık tamamen sessizleşti, öylesine sessizleşti ki, yeryüzünde tek basınlaydım, sanki. Dirseklerimi köprünün ıslak korkuluğuna dayayıp baktım. Başımın içinde dönüp durmayan şey yoktu. Şu kilise müteahhidi de fazla gelmişti üstelik. Sarhoş olan benmişim gibi geldi kendi kendime. Tek bir pürüzsüz düşünce bile toparlamıyordum. kafamın içinde. Aşağıda su gurulduyor, köprünün bacaklarına çarpıp inliyordu. Sessizlik içinde adım sesleri duyuldu, giderek yükselen ses daha da yaklaştı, iyice yalana geldi. Aldırmadım. Adımlar hemen yanibaşımda durdu. Bir kadının ayak sesleriydi. Yavaş yavaş arkama döndüm. Tam önümde duruyordu şu anda, istesem elimle dokunabilirdim ona. Düş değü, hayal değil, kuruntu değildi. Şurada durmuş, soluk salıp veriyor, yaşıyordu, kedi gözleri pırıl pınlıdı, ve yüzü kar gibi beyazdı, ve kırmızı ağzı aralıktı.

«İyi akşamlar,» dedi Sibille Loredó.

Kürk mantosu sırtımdaydı, ayaklarında kara, kürklü çizmeleri, başmda da koyu renkli bir eşarp vardı. Bana iyice yaklaşıp dudaklarını dudaklarıma yapıştırdı. Ağzı buz gibi soğuktu, dili dişlerime dokundu. Sibille'yi itip:

«Sen ne yaptın?» dedim.

«Hâlâ bilmiyor musun?» diye sordu; sesi yine eski gibi boğuk ve kısıktı.

«Petra "Wend sana anlatmadı mı?»

«Çok şey anlattı bana,» eleyip, soluk alabilmek için epey zorlandım. Soluk almam güçleşmişti birden bire. «Emilio Trenti'yi öldürdün sen.»

«Evet,» dedi. Aşağıda bir buz parçası köprünün çe-

lik ayaklarından birine bindirdi. Sert, soğuk bir ses çıktı, ama sis hemen boğuverdi gürültüyü, ses yansımada. «Evde bir küpe kaybettim. Sen polisten önce evdedin. Küpeyi bulabildin mi acaba?»

«Evet, Sibille,» dedim hemen ardından. «Koltuğun aralığına kaymıştı.»

«Yarımda mı?»

«Evet.»

«Versene.»

Küpeyi ceketimin cebinden çıkarıp ona verdim. «Teşekkür ederim,» dedi. Sonra elimi tuttu. Eli buz gibiydi, yaşamıyormuş gibi. «Gel hadi.»

«Nereye?»

«Uzaklaşalım buradan. Bizi görmesinler.» Beni sislerin içine çekti ve uyanılması olmayan ağır, kötü bir düşe sürüklenircesine yürüdüm ardından.

16.

Köprü'nün öbür başında suya kadar inen beton bir merdiven vardı. Basamakları kaygan olduğu için, Sibille'nin ardından giderken buz tutmuş parmaklıklara sıkı sıkıya tutunuyordum. Sibille hızlı yürüyordu. Merdivenin yarışma varınca, rıhtım duvarının içine oyulmuş, bunker kapılarını andıran iki kara delik gördüm. Oradan tuvaletlere gidiliyordu. İkisinin arasındaki taş duvara kocaman harflerle boyayla «AMI GO HOME» diye yazılmıştı. Basamakların sonuna kadar inip daracık rıhtım boyuna ulaştık. Rıhtım, nehir boyunca uzanan yoldan aşağı yukarı on metre kadar aşağıda ve çok eyilimliydi. Karların içinde konserve kutularıyla çöp yığınları görülüyordu.

«Gel daha,» dedi Sibille. Beni köprü'nün altına çek-

ti. Kara bir köprü ayağı yanında durdu. Soluk alıp vermesi huzursuzdu, gözleri çok büyümüşü, yüzü de çok beyazdı. Buz parçaları tekdüze bir sesle kıyıya, ayaklara ve birbirlerine çarpıyorlardı. Su burada çok gürültülü çağlıyordu, sis ikimizi de koynuna almıştı. Yalnız Sibille'yi görüyordum, o kadar. Yanına yaklaşmak istediğim sırada bir teneke kapağa basıp kaydım. Sibille sıkı sıkı tuttu beni. Soluğunu yüzümde duydum o ara.

«Öp beni,» diye fısıldadı.

Başımı salladım.

«Seni seviyorum,» dedi.

«İki insan öldürdün.»

«Her şeyim sensin. Dünyada senden başka kimsem yok. Affet beni.»

«Delirmişsin sen,» dedim, «Seni nasıl affederim? Adam öldürdün, Sibille. Katilsin.»

«Seni seviyorum,» diye tekrarladı küçük bir çocuğun inadıyla.

Köprü ayağının dibindeki koca betonun üzerine oturdum, o da sessiz sedasız yanıma oturdu. Birbirimizin yüzüne bakmıyorduk. Köprünün altındaki karlara ve pislige bakıyorduk, buz parçaları çatırdayıp şakıyor, su çağlayıp duruyordu.

«Trenti seni Wagenseil Pastanesi'nde görünce tanıdı değil mi?» diye sordum neden sonra zorlanarak. Başım salladı. Yanıbaşımındaki kadın, çocuk gibi küçük ve narindi. Sevdiğim bu kadın. İki insanın ölümünden sorumlu olan bu kadın...

«Sigaran var mı?»

«Sigara içmen doğru olmaz şimdi,» dedim.

«İstiyorum, içeceğim, ne olursun. Kalbim...»

Kalbi zayıftı. Kalbi zayıf bir katildi. Sigara verdim. Kibritin ışığında yüzünü gördüm. Onu öpmek için çüğınca bir istek kapladı içimi. Kibriti fırlatıp attım, kir-

li karların içine düşüp söndü. Sibille sigarayı telâşla içiyordu. Soluğu tıkanır gibi oldu konuşurken: «Beni bulmadan gitmen gerekiyordu. Kaçınılmışım gibi yaptım. Hemen o gün Münih'e uçtum.»

«Nasıl oldu da yolcu listesinde acun bulunamadı?»

«Sahte ad vermiştim. Almanya içinde belge aranmıyor.» Sigaramın ateşi parıldadı. Sibille dumanı burnundan üfledi. «Ertesi gün gazetede, polisin bir kaçırılma olayına inandığını okudum. Almanya'dan derhal çıkmam gerekiyordu.»

«Neden?»

«Beni arıyorlardır şimdi. Kara haber çabuk yayılır.»

Öyledir, diye düşündüm.

«Şansım varmış.» (Şansın sözünü ediyordu) «Sınırdaki pasaportumu gösterdim, mesele çıkarmadan geri verdiler. Böylece Salzburg'a geldim. Buradan Berlin'deki ihtiyar Trenti'ye telefon ettim. Sesimi duyunca önce cevap bile vermedi. O zaman anladım: korkuyordu, müt-hiş korkuyordu. Öyle korkuyordu ki polise bile başvuramamıştı.»

«Neden korkuyordu?»

«Benden Paul, benden.» Güldü. Şeytansı bir sesle güldü gibi geldi bana.

«Onu öldürürüm diye korkuyordu.»

«Oğlunu öldürdüğün gibi.»

«O savaş içindeydi,» dedi. «Üstelik onu öldüren de ben değilim.»

«Onu Almanlara ihbar eden sensin.»

«Almanların onu öldüreceğini bilmiyordum.»

«Biliyordun,» dedim, «Pekâlâ biliyordun.»

«Hayır.»

«Yalan söyleme.»

Kısık bir sesle: «Yalan söyleyecek değilim,» dedi, «biliyordum.»

Kara suyun üzerindeki^juz parçası çatırdadı, çarpıştı, sonra kıyıya vurdu. Köprünün üzerinden bir araba geçti. «Seni seviyorum,» dedi Sibille.

17.

Savaşta karşımızdaki sipere bir el bombası atmıştım bir gün. Siperde beş kişi vardı. Daha sonra, siperi ele geçirdiğimiz zaman, bütün o beş kişinin de öldüğünü görmüştüm. Aynı sipere birkaç el bombası daha atılmıştı. Belki de o beş Rus'u öldüren atılan öbür el bombalarıydı. Ama belki de benimki öldürmüştü. Bir süre sonra, siperi ele geçirmemizle ilgili olarak nişan aldım, bir kurdelenin ucuna bağlı bir metal parçasıyla bir de berat. O nisam beş kişinin öldürülmesinden ötürü almıştım. Üstelik o beş kişiyi hiç tanımış da değildim.

Düşündüm: Sibille, Tonio Trenti'nin öldürülmesinden ötürü nişan almamıştı. Hem onun işlediği cinayetin daha bir anlamı vardı üstelik. Tonio Trenti'yi tanımıştı. Benden daha fazla nedeni vardı cinayet işlemek için.

Düşündüm: Ama belki de önemli olan sayıydı. Sibille bir değil de beş kişi öldürmüş olsa belki ona da nişan verirlerdi. Öldürmek için nedeni olmamalı insanın. O zaman başı derde girmez. Tehlikeli olan, bir nedenin varlığı. Benim nedenim yoktu, onun için başım da derde girmedi.

Düşündüm: Baba Trenti'de de durum aynı. Sibille'in, Tonio'yu öldürdüğü sırada da bir nedeni vardı. Alın yazısını tayin eden buydu. Ama nedensiz öldüren dürüst bir insan düşünülebilir mi?

Düşündüm: Sibille'yi seviyorum. Onu neden kay-

bedeyim şimdi? Onu kaybettiğimi sanıyordum, oysa şimdi yanımda işte, soluk a^ıp veriyor, yaşıyor. Onu arıyorlar. Onu bulup hesap soracaklar. Bütün bunlar neden oluyor?

Öyle mutluyduk ki. Mutluluğumuz hep böyle sürüp gitseydi. Hep, mutlu öyle. Neden onu arıyorlardı da beni değil? Demir Haç nişanını neden Sibille'ye vermiyorlar, beni neden deliğe tıkmıyorlardı? Beş kişi öldürmüştüm. Oysa Sibille iki...

«Seni seviyorum,» dedi Sibille.

Düşündüm: Bir sonuca varmam şart. Sibille'yi ihbar etmem gerekir. Bundan ötesi saçma olur.

«Devam et anlatmaya.»

«Emilio Trenti polise güvenmiyor, polisin beni bulacağına inanmıyordu,» dedi Sibille.

«Devam et.» Üşümeye başlamıştım.

«Derhal Salzburg'a gelmesini söyledim. Oğlunun ölümünden benim suçlu olmadığımı, kimin suçlu olduğunu Salzburg'a kendisine söyleyeceğimi bildirdim.»

«İnandı mı buna?»

«Yaşlı bir adamdı, Paul. Korkuyordu da.»

«Ne olursa olsun.»

«İnsan korktu mu iyi düşünemez. Hemen yola çıkıp benimle Salzburg'da buluşacağını söyledi. Akazienallee'deki eve gelmemi istedi. Saat 16'da.»

«Beni de o saatte çağırmıştı.»

«Tahmin etmiştim,» dedi Sibille. «Belki tuzaktır diye saat 15'de geldim. Beni evin kitaplık odasına aldı. Bir saat erken geldiğim için özür diledim, telefon etmeye yeltenince de ateş edip öldürdüm onu.»

«Kime telefon edecekti?»

«Polise. Birden tedirgin olmuştu benim halimden. Hemen öldü. Yarım saat sonra Petra geldi, sonra da sen.»

«Bizi gördün mü?»

«Elbette,» dedi. «Bahçedeydim, limonluğun arkasında. İkinizi de gördüm. Petra'yı dövdüğünü de gördüm. Sonra çıkıp gittim.»

«Nereye?»

«Otelime.»

«Otelde mi kalıyorsun burada?»

«Bir yerde kalmam gerekir elbet. Excelsior Oteli'nde kalıyorum.»

«Hangi adla?»

«Sibille Loredo adıyla.» Hafif bir sesle devam etti: «Sibille Loredo'nun Doğu-Berlin'e kaçırıldığına inanıldığı sürece kötü bir ad sayılmaz. Sibille Loredo'nun sahte bir ad olduğu bilinmediği sürece.»

«Ama böyle ne kadar sürecektir ki?»

«Evet,» dedi, «ne kadar sürer dersin?»

«Petra Wend'e senin bir resmini gösterdim. Tamdı seni.»

«Polise haber verdi mi?»

«Henüz vermedi.»

«Neden?»

«Korkuyor da ondan.»

«Sana akıl danıştı mı?»

«Eee? Her şeyi enine boyuna bir düşünmeliyim, dedim. Beni nasıl buldun Sibille?»

«Salzburg'daki bütün otellere telefon edip sordum seni. Pitter Oteli'nde adını buldular. Ben de Pitter Oteli'ne gidip bekledim. Sen sokağa çıkınca arkana takılı — seni ve o garip arkadaşını izledim.»

«Kilise müteahhidi,» dedim.

«Artık durumun ne olacağı sana bağlı,» dedi, «bu küçük ülkede kapalı kaldım. Sınır geçmem artık. Beni ihbar edersen tutuklarlar.»

«Belki de Petra Wend ihbar eder seni,» dedim.

«Nerede kaldığımı bilmiyor.»

«Onu öğrenmesi kolay.»

«Şüphesiz,» dedi.

Düşündüm: Bunu yapmamalısın, Sibille. Neden uzaklaşmıyorsun? Neden kaçmıyorsun? Neden takıldın arkama?

«Neden takıldın arkama?» diye sordum yüksek sesle. «Beni buraya neden getirdin? Beni neden rahat bırakmıyorsun artık?»

Hafif bir sesle cevap verdi: «Yardıma ihtiyacım var da ondan. Seni seviyorum da ondan.»

«Beni sevdiğin için değil,» dedim, «yardım istediğin için.»

«Seni sevdiğim için,» diye cevap verdi. «Seni sevmezsem burada olmazdım. Uzaklara, çok uzaklara giderdim, beni yakalayamayacakları kadar uzaklara. Seni tekrar bulurum umuduyla kaldım burada.»

Beni sevdiği içindir ki şimdi burada, bu köprü kemerinin altında, bu soğuk ve pislüğün içindeydi. Yoksa güvenlik içinde olurdu şimdi. Güvensizlik durumunun nedeni bendim. Düşündüm: Onu bulur da mahkûm ederlerse, sonunda ben suçlu olacağım bundan. Ben ve onun bana olan sevgisi, Harkov'daki o daracık siperin içinde ölüp kalan beş Rus, ruhuma bu kadar yük vermemişti. Onlar beni sevmiyorlardı da üstelik. Benim onlara aldırmadığım kadar onlar da bana aldırılmıyordu. Şaşkınlığım içinde sevgi bana birden bire cüzzam gibi, atom ışını gibi, çürümüşlük gibi, müt-hiş, canice, şeytansı bir şeydir gibi geldi. Biri diğerini sevgisiyle, sonsuza dek, acıma ne bilmeksizin eziyordu.

Seni seviyorum... seni seviyorum... seni seviyorum.

Suçsuzluğun delili buydu, bütün her şeyin özürü buydu.

«Seni seviyorum,» dedi Sibille Loreda.

18.

Bunu çok sık tekrarlamıştı artık.

Yanından ayrılıp köprüye çıkan merdivenlere doğru yürüdüm. O oturduğu yerde kalıp oradan sordu: «Beni ele verecek misin?»

Cevap vermedim.

«Ver istersen,» dedi. «Kaçacak değıüm artık. Saklanmayacağım, otelde olacağım. Polise haber verip nerede bulunacağımı söyleyebilirsin. Polisi bekleyeceğim.» Gri beton kaidenin üzerinde kıpırdamaksızın oturuyor, boyuna konuşuyordu. Düşündüm: O daha kuvvetli olduğunu biliyor. Aşkıyla beni haksızlığa sürüklüyor. Şimdi beni çağırıp da ben dönmesem, o zaman ben kuvvetliyim, o kaybetti demektir. Ama beni çağırıyor. Oturduğu yerde kalıp arkamdan bakıyor, artık kaçmayacağım söylüyor. O daha kuvvetli. Kendisinin daha kuvvetli olduğunu da biliyor.

«İhbar et beni,» dedi; sisin içinde daha bir kısık ve boğuk çıktı sesi.

«Adresi unutma, Excelsior Oteli, Faerbergasse 12, oda numarası 307, üçüncü kat.»

Basamaklarda topallayarak köprüye çıkıyordum.

«Emniyet müdürlüğüne git, Paul. Gece gündüz çalışılır orada. Zabıt tutan memurlara her şeyi anlatabilirsin.»

Erkeklere ait tuvaletin önünden geçiyordum artık, «AMI» sözcüğünü okuldum.

Sibille aşağıdan seslendi: «On beş dakika daha otu-

rup beklerim. Beni buradan alabilirler. Beni almaya geldiklerinde sen de gel istersen Paul.»

«— GO HOME,» sözcüklerini de okudum kadınlara ait tuvaletin önünden topallayarak geçerken.

«Çeyrek saate kadar gelen olmazsa,» diye seslendi Sibille, «Otele dönerim. Orada tutuklarlar beni.»

Buz parçaları köprü ayaklarına bindiriyor. Çarpıyor, eziliyor, madensi bir ses çıkararak ve yankı yapmaksızın çatırdıyorlardı. Hep yeni buz parçaları geliyordu. Nehir doluydu.

19.

Salzburg'a giderken gazetede, şişko ve dazlak kafalı Nikita Kruçef'in Komünist Partisi kongresinde yaptığı uzun konuşma sırasında ağlamaya başladığını ve sonunda da bayıldığı okumuştum. Kruçef'i dinleyen otuz kadar kongre üyesi de baygınlık geçirmiş, salondan dışarı taşınmışlardı. Yeni parti başkanının, bir kunduracının oğlu olup Stalin diye anılan ölü Vissariyovviç Çugaşvili'den bir hain, bir despot, bir canavar, bir cani diye söz açması hepsinin kanına dokunmuştu. Yüksek rütbeli yabancılar şerefine yapılan bir toplantıda, Kruçef, Stalin'in kendisine «danset...» diye emrettiğini ağlayarak anlatmıştı. Ve o da, Kruçef bizzat, yaşamasına, son verilir korkusuyla dansetmişti. Bir Tanrı başarısızlığa uğramıştı.

Sovyetler Birliği'nin ilk ve en büyük evladı, Hitler faşistlerine karşı açılan savaşın kahramanı, bütün işçiler babası Josef Stalin'e inanmak, bir çıkar sağlamıyordu artık. Okul çocukları bile bu sıralarda Stalin'in kızına «içten gelen» mektuplar yazıyor, bay babasını

nin Mozoleyumünden alıp özel bir yere gömmeyecek hâlâ diye soruyorlardı.

Ben Münih'e geldiğimde, Kruçef'in olağanüstü kosmasını ayrıntıları dünya kamuoyuna ulaştırmıştı. Behava limanından Dört Mevsim Oteli'ne götüren şoför bu konuya değindi. «Bana kalırsa» dedim Avrupalının o sürüp giden aşâğılık duygusuyla, «bir propaganda düeni bu, bolşeviklerden hayal kırıklığına uğrayıp kölünistlere yakınlık duyan bütün çevreleri yeniden kazanmak için propaganda. Bütün vatansız solcularla bütün kolu kanadı kırık kızıl meleklerin dahiyane bir ruh avcılığıdır hepsi de belki.»

Şoförüm başka kanıdaydı: «Öyle olabilir, bayım.

Ruslar m kazancı ne olur bundan, kim sevinir bu? Aydınlar... Aydınlarla da hiç bir işe girişilemez. Çünkü korkak ve karakersizdirler, daha ilk ağızda hapı yutarlar. Aydınlarla dünya ihtilali yapılamaz.» Çok -üpheci bir şofördü.

Devam etti: «Bir dostum vardı bayım, inanmış bir komünist. İspanya'da savaştı, Nazi'ler tarafından hapse atıldı, ömrü boyunca resmî makamlardan çekmediği kalmadı. Aydın değildi bu arkadaş, dürüst, gözü pek bir adamdı. Başkaları Tanrı'ya nasıl inanırsa kendisinin de Stalin'e öyle inanmış olduğunu anlattı bana geçen hafta. Ona yıllarca, Stalin'e inanmayı öğretmiş durmuşlar.»

«Peki şimdi?» diye sordum.

«Şimdi,» dedi benim şoför, «şimdi hiçbir şeye inandığı yok. Dün astı kendini. Hemen biraz önce de bana bir mektup yazmış. Artık dayanamayacağı için kendisini asacağını bildiriyordu mektupta. Sen tut yıllarca bir adamı Tanrı belle de sonra birdenbire hainin, caninin, canavarın birine inanmış olduğunu duy. Buna dayanamayacağını yazmıştı arkadaş. Onun için astı kendini. Ya> işte böyle,» dedi taksi şoförü, «şu Bay Kruçef'in ko-

nuşmasına sevinemeyenler bunlar işte; şimdi her iki haftada bir, başka bir şeye inanabilirler. Basit insanlara zor gelir öylesi.» Birkaç sarhoş karnaval meraklısına caddeyi serbest bırakmak için vites alıp yavaşladı. «Sağsak görürüz: birkaç yıl sonra Rusya'da Komünist Partisi yasaklanacak.»

İssiz caddelerden geçip Salzburg'daki otelime gidiyor, bir yandan da Sibille'yi düşünüyordum.

Sibille iki kişi öldürmüştü.

Sibille'yi seviyordum.

Şu aşağıda, nehrin kıyısında oturmuş, polisin gelmesini bekliyordu şimdi. Taksi şoförünün arkadaşı hiç sanmıyorum ki Stalin'e benim Sibille'ye inandığım kadar inanmış olsundu. Belki onun inancı daha uzun sürmüştü, ona bir diyeceğim yoktu. Daha uzun, ama daha fazla değil. Daha fazla, daha az inanmak diye bir şey yoktu. İnanılırdı, o kadar.

Ne yapacaktım?

Ben de mi asacaktım kendimi? Yoksa polise mi gidecektim? Kendimi asmak için yürek isterdi. Peki, polise...

Polise gitmek zorundaydım. Görevimdi bu. İki kişi öldürülmüştü, katili tanıyordum, öldürdüğünü de itiraf etmişti üstelik. Onu ihbar etmek görevimdi. Bunu beş Rus olayıyla karşılaştırmak yanılttı, korkaklıktan yapmıştım onu.

Yürümeye devam ettim. Sibille'yi ihbar etmekten de korkuyordum. Düşündüm: O da farkında mı acaba benden mi korkuyor? Yoksa benden çok mu emin?

«Seni seviyorum,» demişti. İşin hileli yanı buydu. Böyle deyip kazanmıştı partiyi. Onun için boyuna tekrarlayıp durmuştu. Düşündüm: Ama beni belki de gerçekten seviyor.

Otelime geldim. Kapı kapalıydı, zile basmam gerekti. Kapıcı uykulu bir yüzle kapıyı açtı. «Ne de uzun yürüdünüz, Bay Holland?» Yüzüme kuşkuyla baktı: «Hasta mısınız?»

«Hayır,» dedim «Uyku ilâcınız var mı?»

İki hap verdi bana. Odamda ikisini de yuttum. Ama etkisi olmadı, gözüme uyku girmedi o gece bir dakikaya bile. Yatağıma uzanıp kaldım, karanlığa gözlerimi ettim, Sibille'yi, kendini asan adamı düşündüm. Bir —,aat dörde doğru— telefon çaldı. Ama alıcıyı dırıp kulağıma götürdüğüm zaman hiç ses eden oldu, yalnız hattın açık olduğunu belirten bir hışırtı duyuldu. Telefonu bir iki tıkırdattım, kapıcının sesini duydum sonra: «Bay Holland?»

«Telefonum çaldı da.»

«Evet, sizi aradılar.»

«Kimdi arayan?»

«Bilmiyorum Bay Holland. Bayan adını söyleme-

«Teşekkür ederim,» dedim.

Bayan admı söylemedi. Anlaşılan, bayan benim otel olup olmadığını öğrenmek istemişti. Öğrenince de lef onu kapamıştı. Ürkerek düşündüm: Sibille'yi hiç de evmiyorum artık. Ondan nefret ediyorum, nefretle aşın birbirine çok yakın olduğu anlaşılıyordu. Düşünüm: Ama insan inandığı şeyi ya sever, ya da ondan nefret eder. Hatta nefret inançtan doğar. Sibille'ye hâlâ anmakta olduğumu korkuyla düşündüm.

Kalkıp pencerenin önüne oturdum. Cadde bomboşu fenerleri hâlâ yanıyordu. Damların üzerinde gök yağ yağaş ağarıyordu. Bir süt arabası geçti. Sonra orhık aydınlandı, tıraş olup kahvaltımı istedim. Sıcak ahveyi içince kendimi daha bir iyi hissettim. Bir taksi

çağırttım. Saat sekiz buçukta güneş içindeki sokağa çıktım. Şoför arabanın kapısını açtı.

«Emniyet müdürlüğüne,» dedim.

Taksi hareket etti. Güneş kirli karları ısıtıyordu işlerine koşan bir sürü insan gördüm. Hafif bir doğu rüzgârı ve pırıl pırıl mavi göğüyle güzel bir kış günüydü. Sibille Löredo'yu ihbar etmek üzere Emniyet Müdürlüğüne gidiyordum.

2 0 .

Bana boyuna beni sevdiğini söylemekle hata etmişti. Aslında beni hiç de sevmiyordu. Beni asla sevmemişti. Ben seviyordum onu. Bunun farkındaydı. Benimle istediği gibi oynayacağını samyordu.

«Seni seviyorum.»

O zaman her şeyi yapıyordum.

Böylesine kolaydı işte.

Ama yanılıyordu. O kadar da kolay değildi. Bir katil sevelemezdi. Her neyse işte, bir katille bir arada yaşamazdı. Ben yapamazdım. Belki başkaları yapabiliirdi, ben değil.

Karla kaplı Salzburg'da ilerlerken düşündüm: Şansı' yardım ediyor. Bütün gece vakit kazandı. Otelde kalacak kadar eminse benden, mesele yok. Ama belki de kaçmıştır, bana belki de tam güveni yok. O zaman hâlâ şanslı demektir.

Acı acı düşündüm: Ama hiç şüphe yok ki Excelsior Oteli'nde kalmıştır, onu sevdiğimi az söylemedim ona.

«Bayım.»

«Ne var?»

İrkildim. Araba durmuştu. Şoför kuşkuyla yüzüme

aktı: «Geldik. Burada duramam. Park etmek yasak.»
Parasını verdim. «Bekleyeyim mi?»

«Hayır,» dedim. «Ne kadar süreceğini bilmiyorum.»

Emniyet Müdürlüğü binası, koskoca duvarları ve emerli kapısıyla eski bir binaydı. Kapıda duran polise yaklaşıncaya polis elini kasketine götürdü.

«Komiser Enders'e lütfen.»

«İkinci kat, 134 sayılı oda.»

«Teşekkür ederim,» dedim.

Ben avluya girerken arkamdan seslendi: «Solda ilk merdiven.» Karların içinde çıplak ve kapkara duran kestane ağacıyla dikdörtgen bir avluydu girdiğim avlu. Duvarlara bisikletler dayalıydı, bu kadar çok bisikleti bir arada görmek hayli şaşırttı beni. Dar, aşmış bir döner merdivenden yukarı, ikinci kata çıktım. Binanın içi lizol kokuyordu. Bir sürü kapının sıralanmış olduğu uzun, yüksek tavanlı bir koridora geldim. Kapıların karşısında büyük pencereler vardı Birtakım insanlar pencerelerin kenarlarına oturmuş bekliyor, birbirleriyle fışıldıyorlardı. 134 numaralı kapının önünde kimse yoktu.

Kapıya vurdum. «Entrez... (*) diye bağırın komiser Endersin sesi duyuldu.

İçeri girdim.

«Özür dilerim — yalnızsınız sandım.»

«Gelin Bay Holland, buyurun,» dedi bakımlı ve şık polis komiseri; gözlerini benden ayırıp tam karşısında, masasında oturan ziyaretçisine baktı.

«Bayan Wendln sizden gizlisi yok.»

(*) «Giriniz!»

Beyaz saçlı, açık mavi gözlü kadım tamamen unuttum. Şimdi şurada oturmuş, uykusuz, solgun ve boyasız bir yüzle bana bakmaktaydı. Selâm verdim. Başını eğdi. Üzerinde mavi bir kostümle beyaz bir bluz vardı. Komiser gri yeşil bir giyim içindeydi. Elini uzattı bana. Sonra ikimiz de oturduk.

«Sizi daha önce aradık Bay Holland,» dedi Enders.

Petra'ya baktım. Başım yana çevirdi. Komisere baktım. O da masasına indirdi gözlerini. İki de kaçıyordu bakışlarımdan.

«Dün gece saat on bire doğru, Bay Holland.» Bir mektup açacağıyla oynayıp öksürdü. «Yoktunuz.»

Sibile, diye düşündüm. Lanet olsun sana, Sibille.

«Biraz... biraz gezmeye çıkmıştım.»

«Dün gece çok sis vardı, değil mi?»

«Evet, ne olacak?»

«Aklıma geldi de şimdi.»

Düşündüm: Bana güvenleri yok, ikisinin de. Düşündüm: Bildiğimi söylemeliyim. Sibille'yi ihbar etmem gerekir.

Ama sustum.

«Bizim interrogatoire bazı sonuçlar getirdi,» dedi komiser. «Size haber vermek istedim. Soruşturmamız succes (*) li oldu, Viyana polisi excellent (**) çalışıyor.»

«Ne buldunuz?»

«Anladık ki Bay Holland —pardon, sizin için hoş

(*) «Basan.»

(**) «Olağanüstü.»

bir şey olmayacak— kaybolan arkadaşınız, Viktoria Brunswick adıyla aranmaktadır.»

Sustum.

«Onun için bu sabah Bayan Wend'in bana kadar gelmesini rica ettim. Çünkü Bayan Viktoria Brunswick'i tanıyor. 1945 yılında savcılığa ihbar etmiş onu... hem de —»

«Anlatmanızın bir gereği yok, bay komiser,» dedi Petra titreyen bir sesle «Bay Holland'a bütün olan biteni anlatmıştım.»

«Ja'i compris (*), dedi Enders. Bana dönüp: «Bana da yarım saat önce anlattı olayı Bayan Wend,» dedi. Şu anda dikkatle yüzüme bakıyordu. «Sis içindeki gezintinizi Bayan Wend'i dinledikten önce mi, yoksa sonra mı yaptınız?»

«Sonra.» Başımı kaldırdım. «Neden soruyorsunuz? Bayan Loredo ile aynı çatı altında mıyım sanıyorsunuz? Gece kendisiyle buluşup kaçmasına yardım mı ettim sanıyorsunuz?»

«Onunla buluşmuş olsanız kaçmasına yardım eder misiniz?» Elindeki mektup açacağım havaya saplar gibi yapıp gülümsedi.

«Bu ne biçim soru?»

«Pardon, Bay Holland. Bayan Löredo'yu seviyorsunuz değil mi?»

«Evet.»

«Ona yardım etmeyi istemeniz çok doğal bir şey olurdu.»

«Katilin o olduğuna mı inanıyorsunuz?»

«Şüphesiz,» dedi candan bir tavırla, «natureUement (**), Bay Holland.»

Birden paniğe kapılarak düşündüm: Sibille'yi uyar-

(*) «Anladım.»

i**) «Kuşkusuz.»

mam gerekiyor. Ona güvenlik sağlamalıyım. Polisler otel otel dolaşıp Sibille'yi arıyorlardı artık. Buldular mı tutuklayacaklar onu.

Birden ateş bastı içime. Gözlerimi kapayıp inledim.

«Büyük malheur (*) sizin için, Bay Holland,» dedi Enders. «Size sympathie (**) duyuyorum. Bir soru sorabiür miyim?»

«Ne sorusu bay komiser?»

«Bana neden geldiniz?»

Normal sesimle cevap vermeyi başardım: «Araştırmalarınızda bir ilerleme oldu mu ve kentten çıkabilir miyim diye sormaya geldim.» Bana garip bir bakışla bakıp cevap verdi: «Sizin karantinası kaldırdık. Bayan Loredo kaçamaz bizden artık. Dilediğiniz zaman gidebilirsiniz.»

«Teşekkür ederim.»

«Yolculuk nereye, Bay Holland?»

«Henüz bilmiyorum.»

«Karar verince bana bildirin lütfen.»

«Şüphesiz, bay komiser.»

Sibüle. Sibille. Sibille.

Petra'nım dimdik ve ciddiyetle bana baktığım gördüm. «Ne var? Ne bakıyorsunuz bana öyle gözlerinizi dikip?» (Polisler. Artık dakikanın değeri vardı. Çekip gitmeliydim. Ama kendimden şüphe ettirmemeliydim. Çok sakın hareket etmeliyim. Sakın ve soğukkanlı.)

«Size acıyorum da ondan, Bay Holland,» diye cevap verdi, Petra.

Düşündüm: Ben de acıyordum kendime. Amerikalıların self-pity-man (***) dedikleri türden bir adamdım

(*) Bahtsızlık.»

(**) «Yakınlık, sempati.»

(***) Kendine açındıran adam.

Bütün aydınlar acıyorlardı kendilerine. Tanrım udumu boşa çıkarmıştı, bunun sonuçlarına katlan- k zorundaydım. Münih'teki taksi şoförü çok haklıy-

«Bana acıdığınız için teşekkür ederim,» dedim Pet- 'ya. Saat dokuzu kırk beş geçiyordu. Odadan topalla- arak çıktım. Hızlı gidebileyim diye merdivenden aşağı k bacağımm üzerinde sıçrayarak indim. Cümle kapı-ındaki polis yine selâm verdi. Hızla alana doğru yürü- üm. Arkamdan gelen var mı diye, Cafe Tomaselli'nin ösesinde dönüp arkama baktım. Cadde de kahve gibi oştı.

Bir garson uyuklar gibi ayak sürüyerek yanıma aklaştı: «Günaydın bayım. Ne emredersiniz?»

«Bir kahve,» dedim. «Telefon nerede?»

Eliyle gösterdi: «Arka tarafta.»

Küçük hücreye girdim, eski yaprakları didik didik İmuş rehberi açtım, telefona para atıp numarayı çevir- .. «Günaydın, Excelsior Oteü.»

«Bayan Löredo'yu lütfen.»

«Bir saniye.»

Sonra, onun sesini duydum: «Alo?»

«Ben Paul. Derhal çık otelden.»

«Evet, Paul.»

«Seni arıyorlar.»

«Evet, Paul.»

«Buluşalım.»

«Nerede?»

Onu düşünmüştüm bile: «Köprünün oradaki aktüa- sinemasına git. Valizini vestiyere bırak. Yirminci ırada oturacağım. Çeyrek saate kadar. Anladın mı?»

«Evet, Paul.»

Alıcıyı yerine koyup masama gittim. Kahve gelmişti bile. İçerken fincanın yarısını döktüm. Elim, sıtma nöbetine tutulmuşum gibi tirtir titriyordu.

2 2 .

Sonra büfeye gidip Frankfurt'a acele bir konuşma istedim. Artık her şey çabuk olmalıydı, vaktim yoktu artık. Üç dakika sonra yazı işlerinden cevap geldi. Kalmar'ı istedim; arkadaşımıydı: Sordum: «Salzburg'dan Almanya'ya kahve kaçakçılığı üzerine ne biliyoruz?»

«Yani açıklamadığımız bügi mi demek istiyorsun?»

«Evet. En fazla kimin aleyhinde delilimiz var? En çok kime zararımız dokunabilir?»

Bir süre düşündükten sonra cevap verdi: «Alice Totenkopf'a; topun ağzında o var.»

«Hâlâ çalışıyor mu?»

«Hem de nasıl. Nen var kuzum? Ne yapacaksın onu?»

>

«Vaktim yok şimdi. Adresini ver.»

«Bekle de arşive sorayım.»

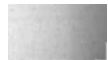
Bekledim. Bir süre sonra Kalmar'ın sesi geldi yine: «Totenkopf, Burggasse 24'de oturuyor. Telefonu —»

«İstemez. Kendim giderim birazdan, yoksa kaçır elimden.»

«Ne oldu Paul?»

«Hoşça kal,» deyip alıcıyı yerine koydum. Sonra, telefon idaresindeki bayan telefon ücretini bildirinceye kadar iki dakika daha bekledim, tam kapısının üzerine raslayan o garip balkonlu eski kahveden çıktım. Bir taksiye atlayıp Aktüalite Sineması'na gittim. Arka pencereden birkaç defa arkaya baktım, izleyen yoktu.

«Bekleyin,» dedim şoföre.

Sinema günün bu saatinde hemen hemen boştu. Ön alarda okulu asmış çocuklar oturuyordu. Yirminci raya oturdum. Sibille henüz gelmemişti. Haftalık haberlerin sonunu, ondan sonra da The Missing Mouse '*) adlı Amerikan miki filmini seyrettim. Konusu basit olduğu kadar da etkiliydi. Zavallı gri bir fareye güçlü kuvvetli ve kocaman bir erkek kedi işkence ediyordu, i fareyi kıyma makinesinden geçiriyor, limon sika-yla sıkıyor, ondan sonra da öyle bir fırlatıyordu ki veya, fare beyaz boyayla dolu bir çanağın içine düşü-ordu. Böylece, gri fare bembeyaz olup çıkıyordu.

Fareyi öldü bilen kedi, zevkle radyonun başına ge-çiyor, rahat rahat müzik dinlemeye koyuluyordu. Der-ken, müzik sesi, korkudan tirtir titreyen bir spikerin konuşmasıyla kesiliyor, spiker, bir laboratuvardan be- bir farenin kaçtığını bildiriyordu. Bu farenin, kuv- tli bir darbe yemesi hâlinde, bir kenti havaya uçuracak .dar patlayıcı madde yutmuş olduğunu söylüyordu spi- r. Beyaz fareden sakınılması bildiriliyordu.

Şimdi, kötülük gören farenin saatiydi artık. Öyle mbeyaz ve dansederek, kendisini patlayıcı maddeyi tmuş ve laboratuvardan kaçmış fare sanan dehşet indeki kediye yaklaşıyordu. Dramatik durum, 180 de- elik bir açıyla tersine dönüyordu şimdi. Kedi, bebe-ğinin üzerine titreyen bir anne şefkatiyle fareye göz ku- lak oluyordu. Fare delilik ardından delilik yapıyordu. Kendini pencereden aşağı atıyor. Kedi, kuyruğunun "opması pahasına fareden önce bahçeye atlayıp fareyi caklıyordu. Fare, kuyruklu bir piyanonun açık kapa-ğın kafasının üzerine düşsün diye civataları gevşetiyor, kedi, engel olmak için kendi kafasını kapağın altına sı-

) «Yitik Fare.»

kıstırıyordu. İlk sıradaki çocuklar haykırıp duruyorlardı sevinçten.

«Paul —?»

Sibille sıranın sonunda duruyordu.

Elimi kaldırdım. Gelip oturdu. Çocuklar öylesine gülüyorlardı ki, rahat rahat konuşabiliyorduk. Fare, yaptığı taşkınlıklar sırasmda bir banyo teknesinin içine düşünce, bütün beyazlığı yok olup gri haliyle ortaya çıkıyordu. Kedi kahroluyordu düştüğü yanlışlığı anlayınca. Ama kendini göremeyen fare, hâlâ dansedip duruyordu can düşmanının karşısmda eğilip kalkarak. Kendini beyaz büp, tehlikede olmadığını sanıyordu.

«Ne oldu?»

Olan biteni anlattım.

«Kentten nasıl çıkacağım?»

Kedi, foyası meydana çıkan fareye tekme bastığı gibi fare dört duvar arasından havaya fırlıyordu. Ama tam bu sırada, kapının eşğinde asıl beyaz fare görünüyordu. Çocuklar heyecandan tiz ve yüksek seslerle bağrışıyorlardı.

«Seni sınırdan geçireceğim.»

Kedi yeni ziyaretçinin farkına varıyordu. Onu eski düşmanı sanıyor, üzerine atıldığı gibi pençeyi savuruyor — ve bütün kentle birlikte havaya uçuyordu. Beyaz perdede kargaşalıktan geçilmiyordu.

«Gel,» dedim. Sinemadan çıktık, vestiyerden valizi aldık, dışarı koştuk.

«Gelmenizle gitmeniz bir oldu,» diye hayret etti kasadaki kız. Bizi görmediğini ummuştum. «Trene yetişeceğiz,» dedim. Merakla bize baktı.

«Burgase 24.»

Taksi hareket etti. Sibille arkada, yammda oturuyordu. Bugün bütün güzelliği üzerindeydi, böylesine gü-

zel olmamıştı şimdiye kadar. Birdenbire: «Teşekkür ederim, Paul,» dedi.

Cevap vermedim. Güneş göz kamaştırıyordu, karanlık bassa diye dua ediyordum içimden.

Burggase'deki 24 numaralı bina eskiydi. Yer yer rutubet içindeydi. Eğri büğrü merdivenlerinde, süngerleşmiş duvarlardan sarkan tellere takılı zayıf ampuller şöyle böyle bir ışık veriyordu. Kömür ve yağ kokusu vardı. Lavabolarla tuvaletler koridorlardaydı. Daire kapıların yarımında mutfak pencereleri görülüyordu. Mutfaklardan birinde, bir adam bir kadınla dalaşıp durmaktaydı. «Yalan söyleyip durma, o orospuyu öptüğünü gördüm,» diye bağırıyordu kadın.

Adam da cevap veriyordu: «Kapat çeneni de paramı ver hadi.»

Alice Totenkopf ikinci katta oturuyordu. Adı kapının üzerindeydi. Onun altındaki beyaz emaye bir levhada da «Nakliyat İşleri» diye yazılıydı. Kapıyı çaldım. Tiz bir kadın sesi hemen haykırıverdi: «Kim o?»

Sibille'ye susmasını işaret edip cevap vermedim.

Ağır ağır sürünen adımlar giderek yaklaştı. «Konuşamaz mısınız? Kimsiniz bakayım?» Kapı açıldı. Yüklenip kapıyı tamamen açtım, Sibille'yi önümden ittim, sonra ben de girdim karanlık, kirli mutfaktan içeri. Hepsi de çok çabuk oldu.

«Ne oluyorsunuz?»

Alice Totenkopf, hayatımda gördüğüm en şişman kadındı. Yağdan yapılmış koca bir gülden farkı yoktu. Boynu yok, içice girmiş sürüyle gıdısı vardı. Koca göbeğinin üzerinde kocaman memeleri vardı, bana doğru uzattığı elinin parmakları küçük, gergin sosisleri andırıyordu. Altmış yaşlarında görünüyor, konuşurken ıslık gibi bir ses yükseliyordu gırtlığından. Astımı vardı.

«Çıkıp gidin buradan hadi,» diye diklendi, «polis çağırırım yoksa.»

Sibille'nin valizi elimde, oturma odasına geçmiştim bile. Geçen yüzyılı hatırlatan mobilya parçaları çirkin mi çirkindi. Bol kadife, ahşap doğrama, koca bir büfeyle bir de maroken koltuk gördüm, koltuğun üzerindeki basık burunlu, kısa tüylü köpek vızıldamaya başladı. Totenkopf kadın ardımdan yetişti, kolumdan çekip bağırdı: «Son defa soruyorum kimsiniz?»

«Adımın önemi yok, Bayan Totenkopf. Bize yardım etmeniz gerekli.»

«Sus Fifi... Nasıl yardım, ne yardımı?» Kurnaz gözleri hiç durmadan bir Sibille'ye gidiyordu, bir bana. Korku içindeydi, farkındaydım. Korkuyorsa mesele yoktu, her şey yolunda demektir.

«Sınırı geçmemiz gerekiyor, Bayan Totenkopf, ama kâğıdımız yok.»

«Eee, bana ne?» Yasadışı bir durumumuz olduğunu anlayınca daha bir rahatladı. Kendini koltuğa bıraktı. Fifi mekanik bir hareketle kucağına atladı. Bacakları birbirinden iyice ayrılmış, oturuyor, ıslık gibi sesiyle konuşuyordu: «Neden bana geldiniz?»

«Bayan Topenkopf,» deyip yanına yaklaşmamla köpek yine hırlamaya başladı, «arabalarınızla kahve kaçırıldığım biliyorum.»

«Şu kepezeliğe de bak. Kendinize gelin.»

«Kahveyi transit yük diye kaçırıyor, Reichenhaller Zipfel'de aktarma ediyorsunuz.»

«Yalan, yalan, alçakça bir yalan...»

«Sabıkalısınız. Bu yeni transit yük dalaverasmdan polisin henüz haberi yok.» Kesin bir sesle konuştum: «Bize yardım etmezseniz polise gidip her şeyi ihbar edeceğim.»

Bunun üzerine Topenkopf tutkulu bir ılık attı: «Blöf yapıyorsun bana, pis hafiye.»

Sesimi ıkarmadım.

«Konuşmayacağım, konuşmayacağım artık. Bırakın avukatıma telefon edeyim.»

Kalkmayı deneyince ittim. Kalmar'ın söylediği bir ad daha geldi aklıma. «Traunstein'daki ortağınızın adı Julius Obermaier.» Artık susmuştı.

«Para da vereceğim,» dedim. «İkimiz için 3000 şiling.»

Arkamda, Sibille'nin oturduğunu duydum, ama dönüp bakmadım. Totenkopf'a parayı uzattım.

«Arıyorlar mı sizi?» diye sordu paraya dokunmaktasınız.

«Evet.»

«Ya bulurlarsa?»

«O zaman kahveyi de bulurlar, Bayan Totenkopf. Tamam olur o zaman.»

Bu, kafasına dank etti.

«Onun için şimdiden veriyorum parayı.»

Soğukkanlılığını ele almıştı artık. «5000,» dedi. 4000 şilinge anlaştık. Ondan sonra Totenkopf telefona doğru ayak sürüyüp bir numara çevirdi.

«Ben Alice,» dedi ıslık gibi çıkan sesiyle telefona. «Otto'yu versene bakayım. Sersem gibi konuşup durma,» diye haykırdı birden. «Daha yatakta ne demek? Yataktaysa kaldır...»

Sibille'ye yaklaştım. Odanın ortasında, valizinin üzerinde oturuyordu. «Neden Almanya'ya gidiyorum?» diye fısıldadı.

«Avusturya'da arıyorlar seni şimdi,» dedim hafif bir sesle, Totenkopf bu arada uyandırılan Otto'ya, 'yüklencek biraz daha malı olduğunu anlatıyordu.

«Şimdiki pasaportunla normal olarak hiçbir sınırı

geçemezsin artık. Yeni kâğıt çıkarmamız gerekli. Birkaç gün sürer. O zamana kadar seni görmemeüler.»

«Ama...»

«Bergen'de bir otel var, seni oraya götürürüm.»

Totenkopf telefona bağırıp duruyordu: «İki dost bunlar, hayır diyemem. Hayır, bugün olacak. Dur sorayım.» Dönüp bana baktı: «Bir saat sonra,» dedi.

«Böyle güpegündüz mü?»

«Yalnız gündüzleri gideriz.»

«Ama geceleri yükü boşaltmak daha kolay olur.»

«Geceleri çok gözcü koyuyorlar. Söyleyin hadi, istiyor musunuz, istemiyor musunuz?»

«Gece olursa 6000 veririm.»

«Hayır,» deyip kesti attı. «Ya gündüz olur, ya da olmaz.»

«Peki...»

«Dostlarım olur diyor. Prankie'yi yolla da alıp götürsün onları. —Ne zaman?— Olur, bir çeyrek sonra.» Alıcıyı yerine koyup sallana sallana bize yaklaştı. «On **İDeş** dakika sonra gelip alacaklar sizi.»

«Teşekkür ederim.»

«Peki sonra... sonra ne olacak?» diye sordu Sibille kuşkuyla.

Totenkopf merakla Sibille'ye baktı. «Siz ikiniz komik bir çiftsiniz doğrusu. Ne halt kanştırdımız bakayım?»

«Ne halt karıştırdık dersiniz?»

Ciddi bir yüzle düşündü. Derken, sırtıverdi birden. «Sahte fişle mi oynadınız yoksa?»

«Tamam,» dedim.

Şişman başımı salladı: «Çocukluk etmişsiniz. Yürümeyeceği belli. Fişleri kendiniz mi yaptınız?» Başımı salladım. «Bakalitten mi yoksa?» Yine başımı salladım. «Çılgınlık. Fişleri 1000 şiling'den sonra numaraladıklarını bilmiyor muydunuz?»

«Budalalık,» dedi. «Daha zekisinizdir diye düşünmüştüm.»

Omuz silktim. Sibille hafif bir sesle sordu: «Bizi alıp götürdükten sonra ne olacak?»

«Anlatayım,» dedim, «Salzburg'da bir parça Alman toprağı Avusturya içlerine kadar uzanır. Bu bölgeye Reichenhaller Zipfel, yani Riechenhaller çıkıntısı derler. Avusturya toprağı içinde kalıp bütün bu çıkıntı çevresinde dolanan bir otostrad vardır, Salzburg'dan Lof'er'e kadar uzanır. Aşağı yukarı 150 kilometre uzunluğunda bir yol.»

«125,» dedi ıslık gibi bir ses çıkaran Totenkopf bilmiş bilmiş.

«125,» dedim. «Sonra ikinci bir yol daha vardır, o da çıkıntının içinden uzanıp Alman toprağı üzerinden geçer. O yol daha kısadır elbette. Kaç kilometredir?» diye sordum Totenkopf'a.

«40 kilometre,» deyip büfenin yanına oturdu. Bu Büfenin üzerinde, "Walther von der Vogelweide'yi düşünürken gösteren korkunç bir saat vardı. Saat en azından 20 kilo gelirdi herhalde.

«Bu ikinci yol,» dedim Sibille'ye, «transit trafiğine hizmet eder. Kamyonlar Salzburg'da gümrük memurları tarafından mühürlenir. Bir memur, yolun öbür ucundaki Lof'er Gümrük Karakolu'yla telefonlaşıp, kamyonun Salzburg'dan saat tam kaçta hareket ettiğini bildirir. Salzburg'dan Lof'er'e kadar yol ne sürer biliniyordur şüphesiz. Kamyon bu süre içinde oraya varırsa, muayene edilmeden Avusturya toprağına bırakılır yine, çünkü o süre içinde durup yükünü değiştirmiş olamaz.»

«Peki, kaçakçılık nasıl yapıyor öyleyse?» diye sordu Sibille.

«Siz anlatmak ister misiniz?» diye sordum Totenkopf'a.

«Siz anlatın.» Bana hayranlıkla baktığını gördüm. «Beni nereden tanıdığınızı bilmek isterdim.»

«Tanıdığım çok insan vardır,» dedim.

Batı Basın Ajansı, arkadaşım Kalmar'ı altı ay önce Reichenhaller Zipfel'e göndermişti. O sırada uranyum cevheri kaçakçılığı yapılıyordu. Bu fırsattan yararlanan Kalmar başka şeylerle de ilgilenmişti. Eskiden beri meraklı olmasına bugün çok şey borçlanmış oluyordum. ,

«Bayan Totenkopf kahve kaçırıyor,» dedim. «Kahve Almanya'da Avusturya'dan daha pahalı olduğu için kaçakçılığa geçiyor.»

«Artık eskisi gibi değil,» diye yakındı.

«Ama yine de geçiyor. Bayan Totenkopf çuvallar dolusu kahveyi kamyonla yola çıkarıyor. Sınırdaki kamyonun kahve yüküyle dolu olduğu deklare ediyor geçişi uygun olarak. Kamyon mühürleniyor. Şoför transit yoluna çıkıyor. Durup kahveyi boşaltmaya vakti olmuyor. Sessiz bir ormandan geçildiği sırada hemen yanmasında ikinci bir kamyon beliriyor. Yanaşan bu kamyon boş. Kahve yüklü kamyonun gümrüğün mührünü söküp kahve çuvallarını, yanlarında beraber giden boş kamyonu atıyorlar. Karşıdan gelen araba falan olursa bir süre bırakıyorlar işi.»

«Siz gümrüksünüz,» dedi Totenkopf birden paniğe kapılıp.

«Hayır,» dedim. Sonra devam ettim: «Kamyon boşalınca, çimento çuvalarıyla yüklü ikinci bir araba beliriyor. Yine yolda giderken, bu sefer çimento çuvaları aktarma ediliyor. Birkaç kahve çuvalı geri bırakılıyor. Lof'er'deki gümrük memuru aklına eser de şiş batırıp kontrol ederse diye, bir de araba kahve koksun diye. Mesele bu işte. Bayan Totenkopf'un kamyonu tam zamanında Avusturya toprağındaki Lof'er'e varıyor. Ama

kahve Almanya'da kalıyor. Tamam mı Bayan Totenkopf?»

«Bir de kalkıp sahte fişlerle yakalanıyorsunuz ha?» dedi sarsılarak.

2 3 .

Hiç kahve kokusu duydunuz mu bilmiyorum. İbrik ya da fincan içinde kahvenin değil, çuvallarla, kilolarca kahvenin kokusunu. Herhangi bir kokudan çok daha kötü, fecî bir koku. Şoför Otto (takma adı da Frühbeiss) bizi kamyondaki çuvalların arkasına sokmadan önce Sibille ile bana ıslak bezler vermişti. Kamyonun üzerindeki brandayı da kenarından biraz yırtınca, kamyonun hızından meydana gelen hava akımından biraz yararlanmış oluyordum ama çekirdek kahvenin o acı, soluk tıkayan kokusundan boğulacak gibi oluyorduk. Otostrad yoluyla sınıra gidiyorduk. Sibille hiç konuşmuyordu. Yanımda iki büklüm oturuyor, ıslak bezi yüzüne kapıyordu. Zaman zaman kıpırdıyordu.

Şoför Frühbeiss, ne yapıp edip seyrek soluk almamız için uyarmıştı bizi. Gelinciği andıran ufak tefek, soluk yüzlü bir herifti. Yardımcısının adı Lohschmidt'di. Lohschmidt kırmızı suratlı, dev gibi bir adamdı. Güçlü kuvvetli olduğu muhakkaktı, çünkü çuvalları taşıyordu.

En kötüsü, kamyonun smır kapısında durduğu andı. Frühbeiss, elinden geldiği kadar çabuk davranacağına söz vermişti ama, yine de çok uzun sürdü. Sibille huzursuzlanmaya başladı, inledi.

«Rahat dur,» diye fısıldadım. Koku dayanılacak gibi değildi, alnım ter içinde kalmıştı. Dışarda gümrük memurları dolanıp duruyor, Frühbeiss ile konuşuyor-

lardı. Sibille'nin vücudu şöyle bir gerildi. «Yarabbim,» diye inledi. Elimi ağzma dayadım.

«Arkayı açın bakayım,» dedi bir ses.

«Derhal başefendi.» Frühbeiss deliği açınca bir esin-tidir dolaştı arabanın içinde. Biz çuvalların arkasında olduğumuz için ışığa hedef olmadık. Sibille'nin vücudu titredi, sonra tamamen hareketsiz kalıp bütün ağırlığıyla üzerime abandı kaldı. Sibüle bayılmıştı.

«Devam edin,» dedi yabancı bir ses. «Saat 12'yi 34 geçiyor.»

Bir dakika sonra hareket ettik. Ağzımı branda bezinin kesilmiş yerine dayayıp soluk almaya çalıştım. Hızdan doğan rüzgâr dudaklarımı bıçak gibi kesiyordu. Soluğumu iyice tazeledikten sonra, şoför yerinin duvarına yaslamp Sibille'nin başım yukarı kaldırdım, bir yandan kendi ıslak bezimi burnuma dayarken, öte yandan, hava alsın diye Sibille'nin yüzünü de brandanın yarığına tuttum. Bir süre sonra Sibille kendine geldi. Hızlı hızlı soluk alıp vermeye başladı titredi, ölüm kalem savaşı için soluk alıyor gibiydi.

Kamyon birdenbire duruverdi bu sırada.

Şoför kapısının açıldığını duydum, sonra da adımlar ve bir ses duyuldu. Yardımcı Lohschmidt'in sesiydi: «Birazdan boşaltmaya başlayacağız. Dayanabiliyor musunuz?»

«Evet,» diye seslendim.

Araba yeniden hareket etti. «Artık çok uzun sürmez,» diye fısıldadım. «Birkaç dakika daha, Sibüle, sadece birkaç dakika.»

Sibille inledi.

«Soluk al,» dedim. «Ağzımı yarığa dayayıp soluk al. Alabiliyor musun? Hava alıyor musun?»

Yeniden inledi. Derken, ikinci bir arabamn motor gürültüsünü duydum. Yanımızdan gidiyordu.

Yabancı bir ses: «Hadi...» diye bağırdı.

Görünmeyen, kahve çuvallarıyla bizden ayrılmış olan Lohschmidt, yükü öbür kamyona atmaya başladı.. Makine gibi düzenli ve görülmemiş bir hızla çalışıyordu. Çok geçmeden daha bir aydınlandı ortalık. Bizim kapalı yere hava akımı oldu. Sibille kocaman ağızını açıp boğulmak üzere bir kimse gibi soluk aldı. O pis koku zayıfladı. Sonra, Lohschmidt'i gördük. Hareket halindeki kamyonun içinde ayakta duruyor, çuvalları ardarda ikinci kamyona atıyordu. Şu kış gününün güneşi altında, terleyip inleyen bir Cermen destan kahramanı gibiydi. Yanından sürünüp arkaya geçtik. Daha üç çuval vardı. Lohschmidt bir ıslık öttürdü. Otto Frühbeiss frene bastı. Kamyon daha yavaşladı.

«Çabuk,» diye bağırdı Lohschmidt, «çabuk olun.»

Kamyon durdu. Lohschmidt, Sibille'nin valizini yol kenarındaki hendeğe attı, benim çantamı da ardından. «Atlayın,» diye bağırdı Sibille'ye. Sibille atlayıp yüksek topukları üzerinde sendeledi, hendeğe düşüp yattı kaldı. Ben de yana dönüp bacaklarımı dışarı sarkıttım,, kendimi aşağı bıraktım. Sağlam bacağımın üzerine düşüp de kamyonun tahtasını ancak bırakmışım ki, Frühbeiss yeniden gaza bastı. Sekerek Sibille'nin yanına gittim. Sırtüstü yatmış büyümüş gözleriyle bana bakıyordu. Ağızı açıktı, kara saçları beyaz karların içindeydi. Bana kollarını uzattı, kalkması için yardım edeyim derken kaydım, üzerine düştüm. Karla kaplı hendeğin içinde, yüzü yüzümün üzerinde yatıyorduk. Beni öptü. Bu sefer sıcak ve ıslaktı ağız. Dişleri dudaklarıma battı, dilime kan yürüdü. Yanımızdan Lofer yönünden başka bir kamyon geçti gitti. Yükünü boşaltacakları çimento yüklü kamyondu. Alice Totenkopf, hayran kalınacak kadar güzel bir sistem geliştirmişti.

Taksi on dakika geç geldi. Totenkopf, şoföre Salzburg'dan tilamat vermiş, saat 13'de transit yolunun 17 sayılı kilometre taşında bulunmasını söylemişti. Şoför Mercedes'den inip de Sibille'nin karşısında kasketini çıkardığı sırada saat 13.10'du. «Geciktiğim için özür dilerim, bayan.»

Arabanın kapısını açtı, Sibille içeri girip oturdu.

Ben de Sibille'yi izleyeceğim sırada şoför elini uzattı. «İki yüz mark.»

«Tamam, biliyorum, paranızı alacaksınız.»

«Hemen isterim,» dedi pek de soğuk davranmaksızın. «Buralarda çok polis var. Bakarsınız durduruyorlar bizi, siz de parayı vermeye vakit bulamazsınız.»

Ama bizi durduran olmadı. Otostrad üzerinden Münih yönünde ilerledik. Şoförle aramızda bölme olmadığı için Sibille ile konuşamadım. Yanımda oturmuş, kolları seyreliyor, bana bakmamaya çalışıyordu. Traunstein'm gerisinde güneş yok oldu. Chiemsee'de tipi başladı. Kuvvetli, ıslık öttüren bir doğu rüzgârı esiyordu. Münih üzerinde gök karaydı.

«Fırtına geliyor,» dedi şoför. Arabası savrulup duruyor, arabayı üzerinde bulunduğu şeritte tutabilmek için güçlük çekiyordu.

Sibille birden irkildi: «Şuradaki ne?»

İlerimizdeki kanlı, lapalaşmış şeyi gösterdi.

Çiğnenmiş bir hayvandı, vücudundan kopan parçalar bütün yola saçılmıştı. Özellikle büyük bir parça üzerine tünemiş kocaman kara bir kuş, leşi gagalıyordu.

«Sadece bir kedi, saym bayan,» dedi şoför. Arabanın yaklaştığını duyan kuş havalandı. Bir parça tüyü de beraberinde çıkardı havaya. Mercedes kanlı yeri hızla

geçip kuzeye yöneldi. Dönüp baktım. Kara kuş leşin üzerine inmişti yine.

Rosenheim'de otostrad'dan ayrılıp içerele doğru yollandık. Kar durumu gittikçe kötüleşiyordu. Arabanın önündeki cam dondu, sileceklerin lastikleri buz tuttu. Şoför zaman zaman arabadan iniyor, küfürü basıp camı siliyordu. Rüzgâr giderek sertleşti, aydınlık azaldıkça azaldı. Alçak evü, küçük kiliseli köylerden geçiyorduk. Bavyera dağları görünmüyordu, bulutların içindeydiler.

«Otel nereden tanıyorsunuz?» diye sordu Sibille.

«Sibille kaç sefer gelmişim. Telefon ettim. Bizi bekliyorlar,» diye cevap verdim. Şoför bütün konuşduğumuzu duyuyordu.

«Gök Katı Otelı,» Gök Katı adındaki dağın bir düzlüğü üzerindeydi. Deniz yüzeyinden aşağı yukarı 1800 metre yukarda ve ancak teleferikle ulaşılan bir yerdedi. Başka yol yoktu, çünkü dağ çok dikti. Teleferik, bir sürü derin yar üzerinden geçiyordu. «Gök Katı Otelı» nin modern döşenmiş otuz odası, ban, fevkalâde bir mutfacı, saunası, bir de dinlenme salonu vardı. Ren'li bir bay, otelin sol kanadım özel ev olarak inşa ettirmişti kendisi ve dostlan için. Ne var ki bulutlar üzerindeki bu evde oturması kısmet olmamış, çünkü tam inşaat bittiği sıralarda ölmüştü. Krupp firmasının çökmesiyle ilgili heyecanlanmalar sonunda, yıllardır çektiği miyokardit kötüye gitmişti.

Zengin adamın mirasçılan bir ek inşaata girişip binayı otel haline koymuşlar, dağdaki evden gelir sağlayacaklanm ummuşlardı. Umduklan boşa gitmişti, çünkü devamlı müşterisi olmayan otel, zararına çalışıyordu. Kaybedilecek zamanlan olmayan film şirketleriyle yayınevleri, yazarlarım bu «Gök Katı Otelı»ne yerleştirirlerdi öteden beri.

Bizim yazışleri beni de üç defa, yazı yazayım diye, bu «Gök Katı»na yollamıştı. Bir seferinde yanıma bir de kız almıştım ama, bir hafta sonra kız dayanamayıp çekmiş gitmişti. «Gök Katı» çok ıssız bir yerdi, şimdi Sibille'yi saklayacağım sırada da öyle ıssız olsun istiyordum. Aranılıp da bulunamayacak bir yerdi bu iş için.

Saat üç buçukta, teleferiğin vadideki istasyonuna ulaştık. Yaşlı, dişsiz, hemen hemen sağır bir adam, eşyamızı taksiden alıp tahta istasyon kulübesine taşıdı. Şoför bu arada selâmsız sabahsız bastı gitti. Sibille'nin çorapları ıslanmıştı, yüksek topuklu ince pabuçlarının üzerinde dengesini bulamıyordu. «Yukarıya haber verin,» dedim adama; Sibille'nin sallanan teleferik kabinesine girmesine yardım ettim.

«Özür dilerim, biraz ağır duyarım, ne dediniz?»

«Yukarıya telefon edin,» diye bağırdım. «Otelin müşterisiyiz. Bay ve Bayan Holland.»

«Evet,» deyip, burnundaki damlayı sildi, «evet, haklısınız bayım, hava müthiş...» Camı indirilmiş olan kabule kapışım kapadı.

«Adım Holland, anlayabildiniz mi?»

«Holland, evet, Holland.»

«Yukarıya telefon edin.»

«Yolda sallanmayın lütfen. Dışarı da sarkmayın.» Çaresiz vazgeçip eline bir mark tutuşturdum.

«Doğrusu kar da,» dedi bunun üzerine, «kar da hoş değil ama, en kötüsü fırtınadır. Yaklaştığım hissediyorum, göreceksiniz...» Bir duvar hoparlörüne yaklaşım bir düğmeye bastı, tiz bir sesle: «Yollan bakalım, Sepp!», diye bağırdı.

Kabine sarsıldı. «Gök Katı»na doğru kaymaya başladık. Vadideki istasyon hemen arkada kaldı. İki dakika sonra alttaki bulut sınırına ulaşmıştık bile. Dört bir yanımızı gri sisler kapladı. Teleferikten inilti, gıcırtilı

sesler geliyordu. Direklerde sallanıyorduk. Kabin soğuktu. Sibille ile tekrar karşılaşak ilk defadır ki yalnızdım onunla. Buz gibi kabinenin bir köşesine büzülmüş, karşımda soğuktan tirtir titriyordu.

«Seni karım diye tanıtacağım,» dedim, «oteli kiralaayanın adı Ohlsen'dir. Hoş bir-insan. Ben derhal Salzburg'a döneceğim yine.»

«Tahmin etmiştim,» dedi Sibille. Kabin daha çok sallanmaya başlamıştı, aniden çıkan bir rüzgâr sallıyordu bizi. Bulutların içindeydik. «Bu sabah erkenden polisteydim,» dedim, «seni ihbar edecektim.»

«Ama etmedin,» dedi herhangi bir zafer gösterisine kalkışmaksızım.

«Hayır, yapamadım işte. Sana yardım edeceğim, Sibille. Yeni kâğıtların olur. Ama ayrılmamız şart. Seninle yaşayamam artık.» Susup başımı salladı. «Olamaz,» dedim. «Adam öldürdün, alçak ve aşağılık nedenlerle iki insana kıydın, bir özrün olamaz buna karşı.»

«Beni sevdiğini söylüyorsun. Beni seviyorsan nasıl ayrılırsın benden?»

«Seni sevmiyorum artık,» dedim kabine bir direğin önünde durdu. «Korkma sakın,» dedim çabucak, «fırtınadan ötürü yapıyorlar bunu. Hemen hareket eder yine». Gerçekten de, kabin kazığın yanından yavaş yavaş ve dikkatle geçtikten sonra yine hızlandı. Aşağılara doğru kayan ikinci bir gölge görüldü. O da ikinci kabineydi. Yan yolu aşmıştık. Çevremiz gittikçe daha da karanlıyordu. «Elbette seviyorum seni,» dedim. «Sana onun için yardım ediyorum, onun içindir ki buradayım. Ama seninle birarada olamam artık, senden korkuyorum, seni hiç tanımadığımı anladım. Yüzünü, ellerini, sesini seviyorum. Ama ellerin adam öldürdü, sesin yalan söyledi bana, yüzün beni aldattı. Tamamen şaşkınım henüz, ama bildiğim bir şey var: Seninle hiçbir ilişkim kalmaz artık.»

«Ne kadar da âdilsin,» dedi acıyla, «ne kadar da dürüst ve hakseversin. Fevkalâde şeyler söylüyorsun. Ne de soylu çalınıyor kulağına bütün bunlar.»

«Sen benim yerimde olsan ne yapardın?» diye sordum, «başka ne yapabilirim ki?»

Birden ağlamaya başladı. «Onu demek istemedim. Sınırlarım harap oldu. Çok haklısın. Ama ne olur kal benimle. Ayrılma benden. Sana her şeyi anlatırım.»

«Anlatacak bir şey yok.»

«Var... her şeyi büdüğünü sanma...» Artık çabuk çabuk konuşuyordu. «Petra sana her şeyi anlatmadı... sana her şeyi anlatmış olamaz... Ben... ben bütün olan biteni anlatacağım...»

Küçük kabin sallanıp sakırdıyor, tel balatalar inilti sesler çıkarıyordu, artık tamamen karanlık içindeydik. «Birazdan geliyoruz,» dedim. «Yüzünü sü, Sibille.»

Titreyen eliyle gözlerini silip: «Her şeyi yaparım.» dedi. «Benimle kalırsan, gidip kendim teslim olurum polise.»

«Daha önce niye gitmedin?»

«Beni hiç bulamazlar diye umdum da ondan. On yıldır ne iyiydik, değil mi?»

Bunu bana mutsuz bir çocuğun sesiyle söyledi. «Tanrıya dua ettim durdum hep.»

«Onun için dua ettin öyle mi?»

«Evet,» diye cevap verdi. «Tanrı bütün günahları bağışlar denir.»

«Senin Tanrı'nın adım anmaya niyetim yok,» dedim.

Kabine, dağdaki istasyon binasma doğru kaydı. Seppl, bu kısa pantolonlu dev gibi Bavyalı, kabini açıp selâm verdi. Oteli işleten de yanmdaydı.

«Günaydın, Bay Ohlsen,» dedim. «Size karımı takdim edeyim.»

Ohlsen, Sibille'nin elini öptü. Hoş bir adamdı ve sıkılganlığı tuttu mu kızarırdı. Çok genç bir karısı vardı. «Bizi tekrar ziyaret ettiğiniz için sevinç duyuyorum, Bay Holland. Ne yazık ki hava da çok kötü.»

Karlarla bulutların arasından otele giden kısa yolu yürüdük. Bu yukarılarda geceydi artık. Kar yığınları arasından kürekle yol açılmıştı.

«Tek konuk biz miyiz?»

«Hemen hemen, Bay Holland. İki bayan daha var.»

Acı bir sesle devam etti:

«İstediğiniz odayı seçebilirsiniz, yerimiz bol.»

«Ne yazık ki ben bugün geri dönmek zorundayım.»

«Oo,» dedi hayretle.

«Karım birkaç gün dinlenecek. Kendisini almaya geleceğim.»

Sibille karların içinde durup, birdenbire ağlamaya başladı kendini hiç tutmaksızın.

«Hay Allah...» Ohlsen kuşkuyla bana baktı.

«Affedersiniz,» dedim, «karımın sükûnete ihtiyacı var.»

«Yoksa bir ölüm olayı falan mı?» diye sordu Ohlsen üzgün bir tavırla.

«Evet,» dedim, «çok yalanlarından biri öldü de ondan.»

2 5 .

Ev dış görünüşü bakımından tam Bavyera stilineydi: bol tahta kullanılmıştı, balkonları dar, çatısı geniş ve eğimliydi. İçi daha bir lüks sayılırdı. Eski oymalar, iyi halılar ve antika eşya. Holde birkaç da oyma işi aziz heykeli vardı.

Evin içi sıcak ve çok sessizdi. Hizmet edenler bizi sıcak bir ilgiyle selâmladılar.

Ohlsen bizi hemen birinci kata çıkardı. Bize uzun süre önce beraber kaldığım ve beni bırakıp kaçan kızla tuttuğumuz odayı verdi. Odanın bir holüyle bir de banyosu vardı. Beyaz duvarlarda iki melek başı asılıydı. İki ağır karyola, duvarı boydan boya kaplayan pencerenin karşısına kurulmuştu.

Ohlsen, perdeleri açarken üzgün bir sesle: «Hava güzel olsa,» dedi, «buradan Avusturya'ya kadar Bav-yera Alplerini olduğu gibi görürdünüz.»

Sibille toparlanmıştı. Cevap verdi: «Hava bana zarar vermez, Bay Ohlsen.» Garip bir inilti duyuldu.

«Bu da nesi?»

«Kalorifer,» dedim.

«Rüzgâr, Bay HoUand,» dedi genç ve yakışıklı otelci. «Fırtına geliyor.»

Üzüntüyle devam etti: «Hiç şansım yok. Karım bebek bekliyor.»

«Sizin hesabınıza sevindim.»

«Biz de sevinmiştik, Bay Holland. Ama görünüşe bakılırsa şimdi, sahipleri oteli kapamak niyetindedir. O zaman ne yaparız? Ben de para yatırmıştım bu işe.»

O garip, yakınmalı inilti yeniden duyuldu, ince acılı, yitik bir ses. Ahşap bir giriş gıcırdadı. Perde kıpırdadı. Artık gitmeliyim, diye düşündüm. Ohlsen'i teselli etmeye çalıştım: «Üzülmeysin camm, onlar çok zengin.»

Gerçekten de öyleydiler. Zenginliklerini ortaya koyan bir hikâye duymuştum. Ren bölgesinde sürüyle yarış atlan vardı. Denemek için, «Gök Katı»nın güney yamaçlarından Ren bölgesine saman göndermişlerdi bir yaz. Ren bölgesi atlanmn, Bav-yera samanını yerli samandan daha çok sevdikleri anlaşılmıştı. O zamandan beri, güney yamaçlarından biçilen ot, hava yoluyla Düsseldorf'a gönderiliyordu...

«Zenginler para konularmda daha dikkatlidir, Bay

Holland,» dedi oteli işleten Ohlsen. Sibille'yi eğilerek selâmladıktan sonra çekildi.

«İzin verirseniz doldurulacak kâğıdı yukarı yollayayım,» dedi bana da. Çabucak cevap verdim: «Gereği yok, ben de iniyorum sizinle.» Odadan, Sibille'ye hiç bakmadan çıktım. Arkamdan bakıp beni de arkama dönmeye zorlamak istediğini anladım, ama dönüp bakmadım ve Ohlsen'le birlikte koridordan geçip merdivene doğru yürürken içimi gülünç bir gurur kapladı bundan ötürü. Adımlarımızdan çıkan sesle çıkmak üzere olan fırtınanın uğultusu, gerçekdışı bir sessizlik içindeki biricik gürültüydü. Resepsiyon'da kayıt işlemini yerine getirdim. Paltom sırtımda, seyahat çantam da yanbaşımdaydı, henüz yukarı taşınmıştı. Defteri yalan yanlış tarihlerle doldurdum. «Pasaportumu görmek ister misiniz?»

«Lütfen, Bay Holland,» dedi resepsiyon memuru.

«Henüz bir aylık evli olduğum için karımın kaydı pasaporta işlenmiş değil.»

«Elbette Bay Holland. Müsaade eder misiniz?» Pasaport numaralarımı not ettikten sonra belgeyi geri verdi.

«Teşekkür ederim, bu kadarı yeter.»

«Fırtına büyümeden hemen aşağı ineceğim yine,» dedim.

«Hay hay, Bay Holland. Eşiniz bayam...»

«Kendisiyle vedalaştım,» diye yalan söyleyip elimi uzattım. Sibille'yi tekrar görmek niyetinde değildim, Salzburg'a gidince telefon ederim diye düşünmüştüm.

«İyi geceler Bay Holland. Yakında döneceğinizi umarım.»

Binanın önüne çıktım. Fırtına yüzüme çarptı. Karların arasından teleferiğin ışıklarına doğru yürüdüm.

İstasyonun büyük sürme kapısı kapalıydı. Zar zor açabildim. İçerisi bomboştu.

«Heey,» diye bağurdım.

Tepemde küçük bir kamara kapısı açıldı. Koca Seppl başım dışarı çıkardı. Hat işletmesinin yukarısındaki odada oturuyordu anlaşılan. «Evet Bay Holland, bir şey mi var?»

«Aşağı inmek istiyorum.»

«Artık inemezsiniz aşağı, Bay Holland,» dedi Seppl, «rüzgâr on bir kuvvetinde esiyor. Ancak ona kadar işletebilirim hattı.»

«Ama inmem gerek.»

«Olamaz, Bay Holland. Ötenizi berinizi çarparsınız.»

«Peki, yaya inmeyi denesem?»

«Aman Bay Holland, o yazın bile olamaz.»

«Ne zaman hareket edeceksiniz peki?»

«Fırtına diner dinmez,» dedi Seppl nezaketle ve güldü.

26.

Otelin barı loştu.

Bir köşeye oturup fırtınaya kulak kabarttım. Gittikçe azgınlaşan fırtına inliyor, org sesi gibi sesler çıkarıyordu. Tam altıma düşen bir yerde, belki de mutfakta, bir kız güldü. Karanlıkta oturmuş sigara içiyor, içimin acı bir öfkeyle dolduğunu hissediyordum. Sibille'ye kızıyor, ondan nefret ediyordum. Bir aralık ayağa kalktım. "Yukarı çıkıp iyi bir döveyim onu diye düşündüm. İlkel bir niyetti bu ama, bütün içimi kaplamıştı. Sibille'yi seve seve dövebilirdim. Ama neye yarardı ki. Onu döve döve öldürmeliydim ki bir şeye yarasın. Göze ala-

bileceğim bir şey değildi bu. Aslında çok şeyi göze alamıyordum zaten. Yeniden oturdum.

Adım sesleri yaklaştı, kapı açıldı, tanıdığım bir garson, başım odadan içeri soktu: «Kimse mi var burada?»

Işığы yaktı. «Oo, Bay Holland. Sizi hanidir arıyoruz. Saym bayan sizi sordular.»

«Birkaç dakika sonra yukarı çıkacağımı söyleyin kendisine.»

«Başüstüne, Bay Holland.»

«Şey, Bay Hugo...»

«Buyurun.»

«Bir şey içsem. Viski getirin, Johnny Walker olsun.»

«Sodayla mı?»

«Hayır.» Elinde buz, bir bardak ve bir de şişeyle gelip, içkiyi bardağa döktü. «Etiketin kenarım çizip şişeyi bırakın,» dedim. Başım sallayıp gitti. Viskinin içine iki parça buz atıp bardağı sonuna kadar içtim. Viski de bir yağ tadı vardı, her zamankine benzemiyordu. Bardağı yeniden doldurup buzunu bir süre salladım içinde. İkinci içki daha iyi oldu, üçüncüsü de tam eski tadım buldu yine. Oldukça çabuk sarhoş oldum, çünkü bir şey yememiştim. Dakikadan dakikaya fırtına daha bir azdı gibi geldi bana. Yanımda büyük bir radyo vardı. Açıp da müzik sesi duyunca sıırttım. Rahmaninof'un iki numaralı piyano konçertosunun sonu çalınmaktaydı da ondan. Son defa Sibille'nin Berlin'deki boş evinde dinlediğim parçaydı yine. Bardağımı yeniden doldurup, sevdiğim müzik kesilinceye ve spikerin sesi duyulunca kadar dinledim. Gong vurduğunda saat 17'ydi. Münih Radyosu haberleri veriyordu. Önce, yarm sabahki hava raporu: kapalı ve serin. Alpler bölgesinde yeni kar

yağışı ve kuzeydoğu yönünden şiddetli fırtına bekleniyordu...

Kuzeydoğudan şiddetli fırtına...

Bardağımı sonuna kadar içip bardan ayrıldım. Birinci kata çıkan merdivene tırmandığım sırada protezimi kaydı, az kalsın yuvarlanıyordum. Adamakıllı sarhoş-tum artık. Parkeleri gıcırdayan uzun koridorun sonuna, Sibille'nin odasına doğru yürüdüğüm sırada, fırtınanın pancurları sarstığım duydum. Tahtalar takırdıyordu, bütün bina huzursuzluk içinde, fısıltılar, gıcırtilar, vınlamalar, takırdılar ve iniltiler içindeydi. Çeşit çeşit gü-rültü vardı.

Kapıya vurmadan içeri girdim. Sibille, uzanmış ol-duğu büyük karyoladan bana baktı. «Teleferik işle-miyor mu?» dedi kısık bir sesle.

«Hayır.» Yanma oturdum.

«Onun için mi geri döndün?»

«Evet.»

Tayyör ceketinin düğmelerini çözmeye başladım. Öyle sırtüstü ve sakin yatıyor, bana bakıyordu. Ağzı açıktı, kesik kesik soluyordu. Ceketini, ardından da etekliğini çıkardım. Parça parça soymaya devam ettim onu, soymamı kolaylaştırmak için bir o yana dönüyordu bir bu yana, hep bana bakıyor, organlarını yavaş, çok yavaş oynatıyordu. Gözleri iki çizgiden başka bir şey değildi artık, açık ağızındaki kenetlenmiş dişleri ara-sından çıkan soluğu ıslık gibiydi. Sonunda karşımda çı-rılçiplak yattı kaldı. Ben de soyundum, ve bu arada sar-hoşluğumun giderek arttığını duydum. Viski gövdemi ısıtmıştı, kan şakaklarımı sıcak sıcak zonklatıyordu.

«Gel,» dedi Sibille. Doğrulup protezimi çözdü. Tak-ma bacak paldır küldür yere yuvarlandı. Artık güvenlik duyabildiğim tek bir yer kalmıştı: Yatak. Tanrı seven-

leri korur diye düşündüm kinle, ve Sibille'nin kollar boynuma dolarken. Tann sevenleri korur. Kindeki gizliliği aşktaki gizlilikten daha bir ilginç buldum birdenbire. Sibille'nin gözleri artık tamamen kapanmıştı, başımı omuzlarına gömdüm. Kendiliğinden oluşan sözler söylüyorduk ikimiz de. Tutku ve hırsıla ilgili ve hep aynı sözler. Derken, fırtınanın uğultusu içinden yükselen, giderek yükselen, hep daha kuvvetlenen ve sonunda tamamen üstünleşen bir gürültü duydum. Dağın tepesini aşıp Münih yolunda ilerleyen büyük ve dört motorlu bir uçağın gürültüsü. Uçak otelin üzerinden, hem de çok alçaktan, çok yakından, hızla geçtiği sırada pencereler şangırdadı. Bütün o geceler, Berlin Grunewald'deki villa üzerinden hızla geçen uçaklar gibi tıpkı. Dört motorun gümbürtüsü en yüksek noktasına ulaştı.

«Şimdi,» diye inledi Sibille.

27.

O gece çok kötü uyudum.

Sonu gelmeyen bir karabasandan sık sık uyandım durdım.- Tekrar uykuya daldım mı, düşümün devamını «hiden yaşıyordum. Her yanıyla çok berbat bir uyku Saat üçe doğru bir de susadım üstelik. Dudaklanm kupkuruydu, dilim şiş ve sımsıcaktı. Banyoda su vardı. iNTasıl gidecektim oraya kadar? Elektriği yakıp protezimi takmak zorundaydım, yanımda sakın ve derin derin soluyarak uyuyan Sibille'yi uyandırmak istemedim. Sonunda artık dayanamayıp, karanlıkta ve yerde sürünerek banyoya gitmeye karar verdim. Odadaki eşyanın nerelelerde olduğunun aşağı yukarı biliyordum, onun için çok kolay oldu. Banyoda ışığı yaktım, musluğu açıp ağızımı altına dayadım. Su tatsızdı ama, yine de epeyi iç-

tim. Viskiye fazla kaçırmıştım, hep böyle olurdu o zaman.

Banyonun ışığı yine söndürdüm, yere oturup sürünmeye başladım. Bu arada yönümü şaşırdım. Ne kadar çabalasam da karyolayı bulamadım artık. Oda öylesine karanlıktı ki hiçbir şey görünmüyordu. Sibille'nin soluklarına kulak verip yönü bulmaya çalıştım bir süre, ama boşuna. Hâlâ sarhoş ve uykuluydum. Bir oraya kayıyordum bir şuraya. Bir seferinde duvara çarpıtım, bir başka seferinde de koltuğa. Yavaş yavaş öfkelenmeye başladım. Üzerinde oturduğum halıyı yoklayıp nerede son bulduğunu anlamaya çalıştım. Halımın sonu gelmiyordu. Daha kaydım. Halının sonu yoktu. Ama bir yerde son bulmalıydı. Karyolanın altına kadar uzanmadığım hatırlıyordum. Kaydım. Elimle yokladım. Halı son bulmuyordu.

Öfkem umutsuzluğa dönüştü. Ağlayacaktım nerdeyse. Sessizce küfredip duruyordum. Şu kahrolası karyola da nerdeydi? Neden bulamıyordum karyolayı bir türlü. Kolumu hızla kımıldattım. Elim bir masaya çarpıp fena halde sancıdı. Birdenbire başım öyle döndü ki, bayılacak gibi oldum. Vazgeçtim. Yolumu tamamen kaybettiğime ve bir daha hiç bulamayacağıma inanmıştım. Masanın üstündeki kalın örtüyü çekip üzerime örttüm. Sonra sağlam bacağımı da örtünün altına çekip kollarımı başımın altında kavuşturdum. Halımın üzerinde öyle kaldım. Oda sıcak olduğu için üşümüyordum. Baygınlık duygusu yavaş yavaş geçmişti. Böyle yatıp kaldığım sırada, Sibille'nin uyumadan önce bana anlattıklarını düşünürken bayığı hoşnuttum bile hâlimden... Sibille'nin en eski çocukluk anısı, ağlayan bir anayla piyano çalan bir baba ve bir kuyruklu piyanoyla iki karyola, bir de masa dışında tamtakır bir evdi. Sıcak bir Ağustos günü yakındaki parkta oyundan dönen Sibille, evin boşaltılmış ol-

duğunu gördü. Kitaplarla çamaşır ve kap kaçak yerlerdeydi. Baba bir sandığın üzerinde oturuyordu, Chopin'in bir valsini çalıyordu. Anne mutfakta, ocağın başındaydı. Bir yandan yemek pişirirken, bir yandan da ağlıyordu. Gözlerinin altında rimelden kapkara lekeler meydana gelmişti. Sibille'nin annesi, otuz beş yaşındayken bile çok güzel bir kadındı.

«Evimize ne oldu anneciğim?» diye sordu Sibille. «Bütün eşyamız kaybolmuş. Neden?»

Gözlerinin yaşım silen anne, beş yaşındaki kızım yanma çaktı:

«Sattık, şekerim?»

«Ama neden?»

«Artık hoşumuza gitmiyordu eşyamız da ondan. Çirkin geliyordu bize, sence de öyle değil miydi?»

«Bilmem, ben karyolamı seviyordum...»

«Senin karyolan da çirkindi, yavrum,» dedi annesi. «Biz de onun için sattık zaten. Evi yeniden döşeyeceğiz. Çok daha güzel mobilyayla hem.»

«Güzel mobilya ne zaman gelecek?»

«Birkaç hafta sürer. Mobilyacıların işleri başlarından aşmış şu günlerde. Ama sonbaharda şaşıp kalacaksınız. Evimizi tanıyamayacaksınız o zaman.»

«Neden?»

«Çok güzelleşecek de ondan, yavrum.»

«O zamana kadar nerede yatacağım peki?»

«Sana büyük bir sürprizim var. Yerde yatmayı çok seversin değil mi?»

«Elbette.»

«Senin yatağım çocuk odasına sereriz, orada yatar uyursun.»

«Anneciğim, ne güzel.» Sibille heyecanla el çırdı. «İzm veriyorsun demek, ne iyisin anneciğim.» Sibille bomboş oturma odasına koşup, piyano çalan babasının

boynuna sarıldı. Babasını küçücük, ıslak öpücükleriyle öptü.

«Teşekkür ederim babacığım.»

«Niçin?»

«Yerde yatmama izin veriyorsunuz da ondan. Sizden iyi ana baba olamaz.»

Güzel mobilya asla gelmedi.

Uzun aralıklarla yeni ama tek parçalar geldi sadece. Biri öbürüne uymuyor, evin içinde bir renk curcunası ve dağınıklık gidiyordu, ama Sibille heyecan içindeydi yine de. «Yerde yatmama izin verilsin yeter, başkasına aldırmam.»

Yerde yatabiliyordu.

Sibille'nin ana babası devamlı yokluk çekmiş degillerdi. Evlendikleri sırada; baba hatırı sayıır bir mirasa konunca beste yapmaktan vazgeçmişti. İlk senfoni-üzüntüsüz geçti. Karı koca İngiltere'ye, İspanya'ya, Fransa'ya, İtalya'ya gittiler. Sibille İtalya'da doğdu. Ondan sonra ana baba Berlin'de bir ev alıp oraya yerleştiler.

Baba müzik öğrenimi yapmıştı. Gençliğinde müzik besteliyordu. Öğretmenleri onu yetenekli buluyor, ilginç bir geleceği olacağını öne sürüyorlardı. Fevkalâde piyano çalıyordu. Piyanyoyu bütün hayatı boyunca çaldı. Mirasa konunca beste yapmaktan vazgeçmişti. İlk senfonisine hazırlanmakta olduğunu söylüyordu. Tam dört yıl buna hazırlandı. Hazırlanması kaç yıl sürerse sürsün bir rolü olamazdı, çünkü çok parası vardı. Henüz baba anneye süs ve giyim eşyası alıyor, karısını çok seviyordu. Baba şefkatli bir âşık, evlilik de iyi bir evlilikti. Sonra, paralar suyunu çekti. Anne hâlâ telâşa kapılmaksızın bakıyordu geleceğe. Senfoni başarı kazanacak diye umuyordu. Daha önce hayatında sanatçı geçmemişti ki, ba-

banın her dediğine inanıyordu. Kocasını, Gershwin'i, Rachmaninof'u, Addinsell'i tanıdığını ileri sürüyordu. Senfoni bir bitsin, bütün dünyayı dolaşacak, diyordu. Bunun üzerine, bankadan kredi aldılar. Derken, Gershwin, **oluverdi**. Ama Rachmaninof'la Addinsel hayattaydılar henüz. Bir de Menotti vardı. «Yarın sabah erkenden başlıyorum,» diyordu baba.

Ne var ki öbür gün merdivenden düşüp kırıldığı kolu tam altı hafta alçıda kaldı, eskisi gibi güzel piyano çalması için de aradan uzun bir süre geçmesi gerekti. Altı haftanın asla bir kayıp olmadığını, o sırada senfoninin esas temini geliştirdiğini söylüyordu. Ne var ki parmakları henüz yazı yazamayacak kadar hareketsizdi. Çünkü ne yazık ki sağ kolunu kırmıştı.

Bu sıralarda UFA'nın kamera şefi, anneye sokakta görüştü bir gün. Adamın niyeti önce başkaydı ama, evü olduğunu, para sıkıntısı çektiğini öğrenince, Babelsberg'deki bürosuna bir başvurmasını söyledi. Vicdanlı ve Othmar Plüschke adında garip bir kamera şefiydi bu. Othmar Plüschke aileyi koruyan bir melek oldu çıktı. Anneyi, «Kongre Eğleniyor» adlı bir film için 27 mark 35 fenik gündelikle ve dört haftalığına figüran olarak tuttu. Ardından başka filmlere de sıra geldi. Gerçi baba artık sağ elini oynatabiliyordu ama, senfonisinin esas temini hâlâ kâğıda geçiremiyordu.

«Böyle bunalımlar her sanatçının başından geçer,» deyip duruyordu boyuna. Anne, bu ciddi bunalıma altı ay karşı koydu. Banka kredisi kullanılmış, bitmişti. Baba her zamankinden daha güzel piyano çalıyor, küçük Sibille de onu dinliyordu. Babasının ayak ucunda oturup, büyülenmiş gibi kulak kabartıyordu. Babasının zaman zaman ceketinin cebinden yassı bir şişe çıkarıp dudaklarını dayadığını, içtiğini görüyordu. Babasının içtiği şeyin keskin bir kokusu vardı, rengi de koyuydu. Ba-

basının daha güzel, daha içten çalmasına yardım ediyordu.

Banka krediden ötürü ilk uyanlara geçtiğinde, anne iyi kalpü Plüschke'ye başvurup: «Kocamla bir de kızım var,» dedi, «onlar da figüranlık yapabilir mi?»

«Elbette,» diye cevap verdi Plüschke, «onları da getir Marga.»

UFA tam bu sırada Chopin üzerine bir film çevirmekteydi. Baba, anne ve Sibüle figüranlık aldılar. Baba yanında getirdiği o yassı şişeyi zaman zaman ağzına götürüyordu, bütün oradakilere karşı candan ve nazikti. Bu film stüdyosu Sibille'nin çok hoşuna gitmişti.

Chopin'le ügüi filmde bir de konser piyanosu vardı elbette. Bir öğle paydosunda piyanonun basma geçen baba, çalmaya koyuldu. Koca salonda kimsecikler yok sanıyordu ama, aldanıyordu. Rlmin yapımcısı da oradaydı ve müziğe kulak kabartmıştı. Bu yapımcı şeker hastası, şişman, Yahudi ve müzik delisiydi. «Başka neden anlarsınız?» diye sordu babaya.

«Piyano çalmaktan başka bir şey bilmem,» diye cevap verdi baba.

«Levazım şefi olarak çalışın isterseniz,» dedi babanın durumunu bilen yapımcı. Baba evet dedi. Anne sevindi. İki yıl sonra banka borcu temizlenmişti artık. Sibille'ye zaman zaman çikolata geliyordu, yübaşmda da bir taş bebek.

Derken, günün birinde sivil giyinmiş iki bay çıkagelip ceplerinden çıkardıkları teneke markaları gösterdiler, babayı ahp gittiler. Giderlerken Sibille'ye: «Baba küçük bir gezinti yapacak,» dediler.

Baba bu küçük gezintiden, üç ay sonra, soluk bir yüzle ve zayıf, ama neşeli döndü. Olan biteni Sibüle ancak çok sonraları öğrenebildi: Levazım şeflerinin elinde, gerektiğinde kullanabilmeleri için büyük miktar pa-

ra bulunuyordu, zaman zaman bu paranın hesabım veriyorlardı. Bir seferinde baba yine hesap vermeye kalkmış, ama verememişti. Kasasındaki büyük miktarda bir para, noksandı. Babanın, yalnız piyano çalmaya değil, yarış atları üzerine oynamaya da meraklı olduğu anlaşıldı. Atlar gün oluyor kazanıyor, gün oluyor kazanmıyordu. Kasa denetlendiğinde, çoktandır kazanmamış oldukları meydana çıktı. Bu sefer Plüsckhe de yardım edemedi. «Hepsini ödeyeceğiz,» diye teminat verdi anne mahkemede. «İyi halılarımız, güzel mobilyalarımız var.»

Babayı serbest bırakıp; levazım şefliğinden attılar, mobilyayı aldılar. Sibille'nin parkta oynadığı bir ağustos gününde oluyordu bu. Eve geldiğinde, baba piyanonun önüne geçip bir sandığa oturmuş, konyak kokuyor ve Chopin çalıyordu. Hem, hiçbir zaman çalmadığı kadar da güzel çalıyordu. Kuyruklu piyanoyu ona bırakmışlardı, dayattığı biricik dileği bu olmuştu. Onun dışında her şeyi anlayışla karşılamıştı.

2 8 .

Kuyruklu piyano bir yıl sonra, ne telefonun ne de elektriğin çalıştığı bir sırada, yok oldu. Havagazı da gelmiyordu — annesinin Sibille'ye söylediğine göre borularda bir bozukluk vardı. Kuyruklu piyano ortadan kaybolduktan sonra havagazı da geldi elektrik de, telefon da çalışmaya başladı. Evde piyano olmadığı için baba barlarda çalmaya koyuldu. Karşılığında az bir para da geçiyordu eline. Ne var ki piyano çalarken biraz da içiyordu. Babasını eve getirsin diye, anne Sibille'yi akşamlan bara yolluyordu. Sibille çabuk olur cta vaktinde giderse, kazandığı paradan bir miktar henüz elinde kal-

mış oluyordu babanın. Ne var ki Sibille ayağına çabuk olamaz da geç kalırsa, baba eve geldiğinde bağırp çağırıyor, anne ağlıyor, baba anneyi dövüyordu. Sibille çoğu zaman bu sahneyi seyredip duruyor, babasmdan nefret ediyordu. Ancak piyano çaldığı zamanlar seviyordu babasını artık. — ^

Anne hâlâ figüran olarak çalışıyordu ama, az kazanıyordu. Sibüle çoktandır okula devam ediyordu. Yıllar bir çember^içinde dönüp duruyordu. Baba içtikçe içiyordu. Anne de artık eskisi kadar güzel değildi. Babalık Plüscke: «Marga,» dedi bir gün, «niyetimiz ne kadar iyi de olsa giyinik başfigüran olacak şey değil artık. Ama merak etme. Arka planda yer verebilirim sana — ama ancak 15.50 geçer eline. Seninkinin hiçbir şey yapmaya da mı niyeti yok canım?»

«Tam da yapmaya başladı şu sırada,» dedi anne.

«Ne yapıyor?»

«Senfonisini yazıyor.»

Gerçekten de, baba bestelemeye başlamıştı. Sonraki beş yü içinde eserin ilk üç parçasını bitirebildi. Sonra, bütün sanatçılarda görüldüğü gibi, kendi eserinin değerinden şüpheye düştü, fırtınalı bir güz akşamı çayırda küçük bir ateş yakıp bitmemiş partiyonu yaktı. Anne ile Sibille'ye: «Yarm sabah yeniden başlayacağım,» dedi, «hepsi kafamın içinde.»

Sibille bu sırada on beş yaşındaydı. Annesi: «Senin yaşmda çocuklar para kazanıyor,» dedi, «bana yardım etmelisin, Bille. Tek başıma gücüm yetmiyor artık. Artık Plüscke de hayatta değil — ötekiler pek istemiyorlar beni stüdyoda.»

«Ne yapayım anneciğim?»

«Lunapark'ı biüyorsun ya hani? Orada bir adamla konuştum, reklâm yapacak kızlar arıyor.»

«Ne demek o?»

«Şey işte,» dedi annesi, «lunaparkta sürüyle gösteri vardır hani: kanto, telden kayma, cambaz gibi şeyler. Görüştüğüm adam; lunaparktaki bütün o gösterilere parasız katılıp yüksek sesle bağırarak genç kızlar arıyor. Bütün yapacakları şey bu.»

«Peki ama neden?»

«Güzel bir şey de ondan,» dedi annesi. «Bağırıp çağırıyor, zevkten deliye dönüyorlar işte. Çadırın önündeki halk da, vay canma, diyor, içerde çok eğlenceli şeyler olsa gerek. Ardından da bilet alıyorlar elbette. Adam bunun için istiyor reklâmcı kızları işte. Bir denemek ister misin, Bille?»

«Her şey de mi parasız?»

«Her şey, canım. Seni zorlayacak değüim. Ama bana yardım etmek-istersen çok memnun olurum. Babacığın da senfonisini bitirir rahat rahat.»

«Onun bir şey yazdığı yok ki,» dedi kız. «Ama sana elbette yardım ederim, anneciğim.»

Sibille böylece reklâmcı kız oldu. Bir hafta büe geçmeden, şefi hayranlıkla: «Ben hayatımda böyle şey görmedim,» dedi. Sibüle işini çok ciddiye alıyordu. Çadırların arasmda koşturup duruyor, öylesine bağırıp çağırıyordu ki, adamlar oldukları yerde kalıp, ağızları açık, ardından bakakalıyorlardı. O sıralarda çok da güzeldi, kocaman gözleri, koyu renkli saçı ve uzun bacaklarıyla tam bir genç kız inceliğine sahipti. Onu işten annesi gelip alıyor, eve götürüyordu. Sibille sabahlan çok yorgun oluyordu. Okuldaki çalışmaları yavaş yavaş geriliyor, her sınıfta iki yıl okuması gerekiyordu. Ama aileye ayda en azından 80 mark getiriyordu. Mevsim sonuna doğru Sibille 100 mark istedi. Güçlük çıkmadan aldı bu parayı; annesi gelecek mevsimin 150 mark getireceği düşünüyordu sırada bir aksilik oldu.

Nitekim, Sibille bir akşam uçan otomobil için rek-

lâm yapmak niyetiyle haykırmak üzere ağzını açtığında, boğazından ancak kısık sesli bir inilti çıkabildi. Kendini ne kadar zorladıysa da o kadarla kaldı. Artık konuşmıyordu da. Ancak zar zor fısıldayabiliyordu, o kadar

«Ses telleri kopmuş,» teşriisini koydu paniğe uğrayıp muayeneye çağırdıkları hekim. «Çok dikkat etmeli, hiçbir garanti veremem.»

Sibille ile annesi o akşam tramvayla eve giderken, anne: «Lunapark işinin sonu geldi artık,» dedi, «ama üzülme şekerim, senin için yeni bir iş hazırladım bile Yarın sabah Scala'ya gidersen, güzel kadınlar aranıyor oradan.»

«Ne yapacağız güzel kadın olarak?»

«Hiç, şekerim. Biraz soyunup bir merdiveni çıkıp ineceksin, ya da üzerinde güzel bir kostüm, hiç kıpırdamaksızın duracaksın.»

«Bunun için para mı veriyorlar?»

«Hem de nasıl. Lunapark'takinden daha çok.» Annesi öksürüp, boynunu ovuşturdu. «Üşüttüm galiba. Kaç gündür boğazım ağrıyor yutkunurken.» Sibille'yi eünden tuttu. «Gel hadi, iniyoruz.»

«Ama bu bir önceki durak.»

«Babam alacağız,» dedi annesi. Küçük bardan içeri girdikleri sırada, baba oturmuş, piyano çalıyordu. Yanında bir bardak konyak vardı. Bar o saatlerde henüz boştu.

Baba, Chopin çalıyordu.

«Ah, dinle bak ne güzel,» dedi anne ellerini kavuşturup.

Öbür gün iki yüz kız başvurdu iş için.

On üçünü ayırdılar. Aralarında Sibille de vardı. Yeni revünün yönetmeni elini sıktığı sırada, Sibille'nin ayaklarında yüksek topuklu pabuçlar, sırtında da kara bir mayo vardı. «Tamam, bayan. Ayda 300 Mark. Bel-

den yukarısı çıplak olursa 100 Mark fazla veririz. İster-
seniz tabii.»

«Giyinik olarak 350 isterim.»

«Başlangıç için 300 az para değil.»

«O zaman annemle bir konuşayım. Ben 350 bekli-
yordum.»

«Hadi 330 diyelim, tamam mı?»

«Tamam,» diye cevap verdi Sibille.

«Sesiniz çok etkili, bayan.»

«Öyle mi?»

«Evet. Böyle kısık olması, derinden gelmesi. Hep
böyle mi konuşurdunuz?»

«Doğduğumdan beri.»

Artık aileye Sibille bakıyordu. Anne stüdyoya artık
daha bir seyrek gitmeye başlamıştı, hiç de iyileşmeye
yüz tutmayan kronik bir boğaz iltihabından rahatsızdı.
Baba bu sıralarda ikinci büyük bunalımı geçirdi: Senfo-
niyi tamamen bırakıp bir rapsodiye başlamak düşünce-
sine kapılmıştı. Yalnız, bir kuyruklu piyano olmamasın-
dan yakınıp duruyordu.

«Aman piyanosuz da başarırım nasıl olsa,» diyordu
umutla. «Önemli olan, kafayı toparlayabilmek. Hepsi
kafamın içinde nasıl olsa.»

Sibille yeni işini seviyordu. Zengin aileden bir sah-
ne dekoratörü tutkuyla sevdalanmıştı Sibille'ye. Bu
genç kızın ilk aşkıydı.

«İyi bir genç mi?» diye sordu annesi.

«Dünyanın en iyi erkeği anneciğim.»

«Öyleyse ödünç bir piyano hediye etsin sana,» dedi
babası. «Sana ders vereceğimi söyle.»

Ödünç piyano geldi. Babanın ders verdiği falan yok-
tu. Ama yeniden çalmaya başlamıştı artık. Annesi yatak-
ta kalıp, mutluluk içinde dinliyordu. Hekimler önce ya-

nılmışlardı ama, şimdi boğaz iltihaplanması değil, gırtlak kanseriydi.

Anne ancak altı ay daha yaşadı ve çok çekti. Sonunda yemek yiyemez oldu. Ne var ki, baba onun için Ghopin çaldığı süreyle, mutlu yaşadı. Zaman zaman kendi rapsodisinden parçalar çaldığı da oluyordu, annesinin öldüğü gün de çalmıştı nitekim.

29.

Ertesi yıl iki düğün yapıldı.

Önce genç sahne dekoratörü evlendi. Sibille'ye, ana babasının isteğini yerine getirmek için evlendiğini, bir mantık evlenmesi yaparak Düsseldorf'a yerleşeceğini söyledi. Nişan yüzüğünü anı olarak saklayabileceğini de ekledi sözüne. Kuyruklu piyanoyu aldırdı.

Hemen çok geçmeden, babası Sibille'ye, yeni bir evlilik için ne düşünür, diye sordu. Kızım, öteden beri tanıdığı bir kadınla tanıştırdı. Kadın hem genç, hem de zengindi. Müzik yeteneğinden ötürü babasına çok saygı duyuyordu. «İkimize de yetecek kadar param var,» dedi kadın, «benim yanımda rapsodisini bitirebilir.»

«Mutlu olmanızı dilerim,» dedi Sibille, «ben Avusturya'ya geçiyorum.»

«Avusturya'ya mı? O da neden?»

«Benim trupla. Orada Scala'dan daha fazla veriyorlar. Hem dışarı da gitmek istiyorum.» Sibille babasına: «Artık bana gereklilik duymazsın zaten,» dedi.

«Seni çok özleyeceğim, Bille,» diye cevap verdi babası.

«İlk günleri yalnız.»

«Hayır, daima, sık sık yokla beni.»

«Elbette babacığım.»

Baba, Sibille'yi istasyona götürdü. Sibille kompartmanın penceresinden babasına son defa bakıp: «Yeni-den evlenmen bayağılık,» dedi, «hem de böyle çabuk çabuk.»

«Bana bakacak biri gerekü, yavrum...»

Trenin düdüğü öttü.

«Annemin ölümünden sen sorumlusun,» dedi Sibille.

Altı ay sonra, kendisini sahneden tamyana bir adamla tanıştı. Adam Hamburg'da oturuyordu. Viyana'ya iş için gelmişti, adı da Rolf Brunswick'di. Uzun boylu, sarışın, zarif ve esmer bir erkekti. «Bayan Sibüle,» dedi bir gün, «serüven ardında değilim. Eşim olmanızı diliyorum. Bir oğlum olsun istiyorum da ondan. Oğlumun anası size benzesin isterim.»

Rolf Brunswick, iyi yetişmiş, kültürlü bir insan gibi görünüyordu. Adamın deli olduğunu ancak evlendiklerinden sonra anladı Sibille.

Hamburg'daki Brunswick firması, toz süzgeçleri, gaz maskeleri ve sığınak yapımıyla meşguldü. Sibille kocasının Innenalster'deki evine taşındı. Başka villalarda nasıl tablolar, av hayvanlarının başları, ya da Goblen halıları asılıysa, Brunswick'in evinin duvarlarında da alçı kafalar asılıydı. Bu kafalar, insanı şaşırtacak bir ten rengi benzerliğine sahiptiler, saçları da gerçek saçtı. Brunswick firmasının yaptığı gaz maskesi örneklerini taşıyorlardı.

Sibille, Hamburg sosyetesine girdi. Kocasının kentin en zengin adamlarından biriydi. Sibille en güzel şeyleri giyiyor, en değerli taşları takıyor, gündün güne de güzelleşiyordu. Ne var ki sınırları giderek bozulmaktaydı. Kocasının daha ilk Dünya Savaşı'ndan beri, devamlı bir korku içinde, gece öldürülmek korkusu içinde, yaşıyordu. Bundan başka, karyolada yatamamak gibi bir korku.

kuşu da vardı. Devamlı olarak sert döşeme üzerinde yatıyor, başucunda atışa hazır bir tabanca bulunduruyor, Sibille'yi yanında yatmaya zorluyordu. Söylediğine göre, oğlu yumuşak bir çocuk olmamalıydı. Kimi geceler uykusunda haykırarak ayağa fırlıyor, tabanca elinde, evin içinde koşup duruyordu.

Yolculuklarda üç arabasından hiç birini kullanmıyor, sepetli bir motosiklete biniyordu. Yanına bir de komple çadır takımı alıyor, Sibille'nin hep beraberinde olmasını istiyordu.

«Sen benim için oksijen gibisin,» diyordu. «Sensiz tek adım bile atamam. Bana şans getiriyorsun.»

Sibüle de ona katılıyordu. Kocasının arkasındaki sert ve küçük selenin üzerinde, enine boyuna dolaşyordu, bütün ülkeyi. Kocasını akşamları çadırı kuruyordu. Yolların kenarında, battaniyelere sarılıp uyuyorlardı. Yaz kış demeksizin, karda, fırtınada, rüzgâr ve yağmurda hep yoldaydılar. Oğlum sağlam ve sağlıklı bir delikanlı olmalı, diyordu Brunswick. Günün birinde, Sibille kocasının dört defa evlenmiş olduğunu öğrendi...

Berlin'den yazan babası, yeni karısıyla beraber Amerika'ya gideceğini bildirmişti. Sibille'ye gelen mektup Köln'e, ağır bir rahim hastalığından ötürü yattığı hastaneye gönderilmişti. Sibille kocasıyla beraber açık havada kaldıkları bir yol kenarında üşütmüştü. Ölmekle yaşamak arasında haftalarca bocaladıktan sonra, hekimler vardıkları kararı bildirdiler: «Altı ay kadar sonra tamamen iyileşirsiniz. Ama asla çocuğunuz olmaz artık.»

Rolf Brunswick derhal boşanma davası açtı. «Anlayış göstermelisin,» dedi, «Bir erkek evlât istiyorum ben...»

Karı koca boşandılar. Sibüle 70.000 Mark tazminat aldı. Yeniden Berlin'e taşınıp bir süre otelde kaldı. Ken-

di başına ve bağımsız, ardında bir sıra serüven bıraktıktan sonra, gazeteler için çalışan genç bir yazarla, Peter Sparr'la tanıştı. Sibille bu genç adama tutuldu. "Wansee kenarında küçük bir ev tutup birlikte yaşamaya başladılar. Sparr, yalnız geceleri çalışabilen bir kimseydi. Gündüzleri uyuyordu. Bu bölünme Sibille için kötüydü.

«Paramız var nasıl olsa,» dedi bir gün. «Bir süre hiç yazma, iyice dinlen. Bir roman tasarla.»

Sparr bu teklife uydu, mutlu bir ilişki kurdular. Genç yazar hemen hemen hiç çalışmıyordu artık. Sibille'nin tazminat parasıyla yaşıyorlardı. Günlerini gün ediyorlardı, çünkü bir savaşın patlak vermesi halinde, beraber ölmeye kararlıydılar. Sparr, üniforma giymek-tense ölürüm daha iyi, diyordu. Şefkatli, sinirli âşığının bir kışla avlusunda hırpalanmasını Sibille'nin kafası da almıyordu, ihtiyatlı hareket edip, daha 1935 yılında siyanür satın aldılar.

Ama savaşa vardı daha.

Sibille'nin banka hesabı giderek küçüldü. O zaman, biri öbürünün ardından bütün kıymetli taşlarını satmaya koyuldu. Kadın arkadaşları engel olmak istedikçe: «Beni rahat bırakın,» diyordu, «parama karşılık Peter ile şefkatinden daha iyi nem olabilir? Hem kendim de iyi yaşamaya meraklıyım. Savaş çıktı mı öldürürüm kendimi.»

Peter'in yaratıcılık yolundaki paydosunun biraz uzun sürdüğünü düşünen Sibille, onu tatlı dille bir şeyler yazmaya davet etti. Peter buna hazırды. Kurfürstendam'daki bir antikacı dükkânında hârika bir antika masayla bir de ona uygun koltuk gördüğünü söyledi.

«O ikisini bana alırsan romana başlarım hemen. O masada ne güzel yazacağımı şimdiden duyuyorum içimde.»

Sibille bir kol saati satıp masayla koltuğu aldı. Dostu işe koyuldu. Romanını yazması bir yıl sürdü, müsvette kalınlaştıkça kalınlaştı. Sibille tutup kürk manto-sunu sattı şimdi de. Parasıyla uzun süre geçinebilirler kanısındaydı. Roman da basılırdı bir yandan. Ama roman basılmadı.

Sparr'm, romanını verdiği yayınevi sahipleri, başla-rını sallayıp, çok acemice, dediler. Sparr bunu günün politik akımlarına bağlayıp, faşizmin kurbanı olduğunu ileri sürdü. «Benim için, okuduğum en güzel kitap,» dedi Sibille.

Acem işi bir kürk mantosu daha ve birkaç da büyükçe krokodil çantası vardı. Ayrıca savaş da giderek yaklaşmaktaydı. Dostu onu küçük bir sarışınla aldatın-caya kadar, bu inanç içinde sakin ve rahat yaşadı. Sparr yaptığını kabul edip ayrılmaya hazır olduğunu söyledi. Sibille onu affetti bunun üzerine.

Sonunda savaş kapıya dayandı.

«Niyetimiz ölmektir,» dedi Sibille.

«Bu akşam,» dedi Sparr. Ve hemen o akşam ortadan kayboldu. Bir daha da dönmedi. Üç yıl sonra Sibille kendisiyle sokakta karşılaştı, üç yıl içinde sadece bir defa.

Peter Sparr'm sırtında hava teğmeni üniforması, göğsünde de şövalye nişanı vardı. Her zamanki gibi gen, cecik ve cana yakındı. Küçük, sarışın tezgâhtar kız da yanında yürüyordu. «Karım,» diye tanıştırdı kadını Sibille'ye. Bir gün şöyle üçü birarada otursunlar da içle-rini döksünler kanısındaydı. Özellikle geçmişteki çocukluk ve şu romantik intihar niyeti üzerine. Düşündüğü şeye içten bir gülüşle güldü. Peki Sibille nasıldı, iyi miydi?

«Çok iyiyim,» dedi Sibille. Sibille o sıralarda mobil-

yalı bir odada oturuyor. Dışişleri Dairesinde sekreter olarak çalışıyordu. «Ya sen nasılsın?»

«Teşekkür ederim, ben de iyiyim.» Pırıl pırıl gözleriyle Sibille'ye baktı.

«Peter dokuz İngiliz düşürdü,» dedi ufarak Bayan Sparr.

«Şansım tuttu da ondan,» dedi Sparr alçak gönüllülikle. «Bakarsın yarın da beni düşürürler. Ama çok keyifli bir şey olduğu muhakkak.»

Sibille gülmeğe başladı.

«Ne oldu?» diye sordu Sparr.

«Hiç,» dedi Sibille, «Sen geri dönmeyince siyanürü tek başıma yuttuğum aklıma geldi de...»

«Aman yarabbi, peki sonra?»

«Hiç. Sadece fenalık geçirdim, midemi yıkadılar. Zehiri bize satan adam hile yapmış meğer, hiç de etkili değilmiş zehir.»

Üçü de katıla katıla güldüler bu işe.

Sibille bir yıl sonra Dışişleri Dairesi görevlisi olarak Roma'ya yollandı. Orada çok adam tanıyıp bazı işler gördü. Yeni iüşkileri onu mutsuzluğa sürükleyecek gibi değildi artık. Üstün olan kendisiydi, erkekler acı çekiyorlardı onun yüzünden. İnşam büyüleyen, ama soğuk bir kadın diye ün yaptı.

Bir toplantıda genç elçilik müsteşarı Tonio Trenti ile tanıştırdı. Sibille yeniden ve tutkuyla sevdalandı. Bütün Roma onları konuşuyordu. Savaş biter bitmez evleneceklerdi. Birbirlerinden hiç ayrılmıyorlardı, gece gündüz beraberdiler. Sibille çoğu geceleri Trenti'nin evinde geçiriyordu. Âşığının onu Petra Wend ile aldatığı meydana çıkar çıkmaz. Sibille'nin Tonio Trenti'yi Almanlara ihbar ettiği haberi bütün tanıdıklarında şok etkisi yaptı.

Nasıl olabilirdi bu? İki görülmemiş ve ahenkli bir ilişki içinde hep beraberdiler öteden beri. Komşular, Tonio Trenti'nin evindeki müzik odasından yükselen piyano seslerinin bütün bahçeyi doldurduğu o akşamları daha uzun süre unutamadılar.

Trenti, biraz da içkiliyse, son derece güzel piyano çalardı. Devamlı çaldığı besteci, Chopin'di. Sibille karşısında oturur, dinlerdi. Tonino Trenti, babasının eskiden Berlin'de çaldığı bütün parçaları çalardı...

Sibille kollarımın arasmda kıpırdayınca uyandım. Omuzumdaki yumuşak, incecik saç hissedince kendi kendime sordum: Sibille nasıl yanımda oluyordu? Gözlerimi açtım. Hâlâ halının üzerindeydim, ama Sibille başımın altına bir yastık sürmüştü, ikimizi de örtmüştü. İcini çekip uyandı o da. Hep beraber uyanırdık.

«Sevgilim,» diye söze başladım. «Yoksa —»

«Evet. Sabah saat beşe doğru, yatakta olmadığını anladım. Işığı yaktım, seni burada buldum.» Beni yanımdan öptü. «Yanma geldiğimi duymadın bile. Karışık bir düşünüş olacaksın. Çok huzursuzdun, sayıklayıp duruyordun.»

«Ne sayıklıyordum?»

«Genellikle Shopin'i»

«Beni örtmekle iyilik ettin,» dedim.

„ „ «Seni seviyorum.»

«Hava nasü?»

Ayağa kalkıp geceliğiyle pencereye koştu, perdeyi açtı, sabah güneşinin göz kamaştıran ışığı üzerimize döküldü. Gök bulutsuz masmaviydi. Kar ışığı ısıldı.

«Hiç rüzgâr yok,» dedi SibiUe. «Teleferik yeniden çalışmaya koyuldu, bir vagonunu görüyorum.»

Güneş ışını Sibille'yi içine aldı. İncecik gecelik için-deki vücudunu gördüm.

«SibiUe, gel bana.»

Çabucak geüp yanıma kaydı, halı üzerinde seviştik. Her şey güzel ve ahenkliydi, uzun bir süredir hastaymışım duygusuna kapıldım. Şimdi yemden iyileşmişim.

Banyo yaptıktan sonra kahvaltılarımızı istedik. Garsonu beklerken karyolanın üzerine oturduk, dışardaki karı seyrettik. Geceki fırtına karı bazı yerlere koca duvarlar gibi yığmıştı, donmuş otlar da görülüyordu.

Otlar kara ve kahverengi, güneş altındaki kar da mavi, sarı, mor ve beyazdı. Karın rengi çok çeşitliydi.

«Kahvaltıdan sonra aşağı ineceğim,» dedim. «Birkaç güne kadar dönerim. Sen burada kalıp beni beklersin sevgilim.»

«Nereye gidiyorsun?»

«Münih'e,» dedim. «Ya da Frankfurt'a. Duruma bağlı.»

«Ne durumuna?» Bitişik gibi oturuyorduk, bir kolumu omuzuna atmıştım, burnundan nefes verirken soluğunu göğsümde duyuyordum. İnsana huzur veren bir sabahtı, bütün her şey berrak, sade ve kesindi.

«Senin için sahte bir pasaport yaptıracağım,» dedim. «Resminden ötürü aslım yanıma verirsin. Münih'ten bizim yazı işlerini arayacağım. Sahte pasaport hazırlayan kimseleri tanyan arkadaşlarım var orada. O sahtecilerden bazıları bize çok borçludurlar.»

«Bayan Totenkoff gibi mi?»

«Bayan Totenkoff gibi,» dedim. «Ben her şeyi düşündüm.»

«Peki ama ne zaman düşündün? Uyuyup durdun tooyuna.»

«Uyurken düşündüm,» dedim. «Rio'daki büroyu üzerime almamı istiyorlar öteden beri. Ben de hep sallamış durmuştum — senden ötürü. Şimdi o işe hazır olduğumu söyleyeceğim. Brezilya'ya uçarız beraber. Ben yalnız uçarım, sen de yalnız uçarım. Panair do Brasil'le gideriz. Orada da dostlarım var. Rio'da evleniriz. Kalabalık, koskocaman bir ülke. Kimsenin gözüne batmayız.»

«Paul...»

«Evet?»

«Yanımda mı kalacaksın?»

«Evet, bütün bütüne,» dedim. «Senden hiç ayrılmam artık.»

«Ama ben adam öldürdüm. Katil olduğum için ayrılacağım söylemiştin benden.»

«Onu dün söyledim.»

«Bugün her şey neden değişti böyle?»

«Seni seviyorum da ondan,» dedim. «Sensiz yaşamak istemiyorum artık. Onun için hiçbir şeye aldırışım yok. Seninle ölünceye kadar mutlu yaşamak istiyorum.»

«Ben de Paul.» Ondan sonra konuşmadık artık, birbirimizin elini tutup dışardaki renkli kan, teleferiğin küçük vagonlarını seyre daldık. Teleferik artık aralıksız çalışıyor, dağa sürüyle kayakçı geliyor. Kayakçılar dünyanın gürültüsünü çıkanyor, birbirlerine kartopu atıyorlardı. Aralarında birkaç da kız vardı. En çok kızlara atılıyordu kar toplan.

Cana yakın bir garson kadın kahvaltayı getirdi. Jambonlu yumurtayla, portakal suyu ve kahve ısmarlamıştık. Kahveyle jambonun nefis bir kokusu vardı. Garson kadın çekildikten sonra masanın basma geçtik. Kahve fincanımın yanında Münih'te yayınlanan bir de sabah gazetesi vardı. Şöyle bir göz gezdirdim gazeteye. Birin-

ci sayfada gördüğüm bir başüğü dikkatle okudum. Başlık şöyleydi:

TRENTİ CİNAYETİ DAVASININ KADIN
TANIĞINA GÖRE, SİBİLLE LOREDO
YAŞIYOR!

Haberde ağırlık noktası, Petra Wend'in Salzburg Cinayet Masası'na verdiği ifadeydi — Petra'nın basma ilettiği kadarıyla şüphesiz her şeyden önce adımı ara-
mak için göz gezdirdim yazıya. Adımın olduğu gibi açıklanmış olması akla yakın gelmiyordu, ama bir de açıklanmışsa, tamamı o zaman işte, her şey mahvoldu demkti.

Holland adı geçmiyordu yazıda. Petra Wend polise şöyle demişti: «SibiUe Loredo olduğunu söyleyen kadımn yaşadığından ve cinayeti onun işlediğinden eminim.»

Soru: «Şimdi ne yapacak dersiniz?»

Cevap: «Ona yardım edecekleri muhakkak olan sadık dostları vardır.»

Soru: «Bu sadık dostların adlarını verir misiniz?»

Cevap: «Hayır.»

Hepsi bu kadardı. Bu kadarı bana yeterdi ama, Sibille'yi korkutmak istemedim: «Saçma, boş lâftan başka bir şey değil, dostlar alış verişte görsün, Tuzu verir misin lütfen?»

«Şimdi ne yapacağız?»

«Ben Viyana'ya gidiyorum,» dedim. «Gazete Petra Wend'in Viyana'ya döndüğünü yazıyor. Viyana'da senin pasaportunu muhakkak yaptırırım, Petra'yı da konuştururum. Tekrar gördüm mü polis rahat eder.»

«Ama ülkeden çıkarsak?»

«Rio'ya uçmama kimse engel olamaz. İş için ve tek

başıma uçuyorum. Sen de sahte pasaportla uçuyorsun. Bir şey olmaz.» Bunu Sibille'yi rahat ettirmek için söyledim. Bütün hava limanlarıyla sınır karakollarına Sibille'nin resminin çoktan asılmış olduğunu gizledim ondan. Hoş bunun da çıkar yolu vardı. Saçım boyatıp başka bir saç tuvaleti yaptırabilirdi. Pasaporttaki resmine **rötuş** de yapılabilirdi. Ne pahasma olursa olsun, Sibille'nin paniğe kapılmasını önlemeliydim. Sinirleri bir bozuldu mu Avrupa'dan asla çıkamazdık.

«Seni her akşam ararım,» diye söz verdim bir saat kadar sonra ondan ayrılırken.

«Her akşam mı?» Gözleri parladı. «Ne kadar kalmak niyetindesin?»

«Sadece birkaç gün, sakın sinirlenme şekerim.»

«Dönüp gel. Çabuk dön, ne olursun. Öyle korkuyorum ki, müthiş korkuyorum.»

«Elimden geldiği kadar çabuk dönerim,» dedim.

Benim vagon hareket ettiği sırada, Sibille pencerede durmuş elini sallıyordu. Vagon daha aşağı inip de dağın tepesini, binayı, pencere ve Sibille'yi göremez oluncaya kadar ben de el salladım.

Bavyera'ya nasıl geldimse Avusturya'ya da yine öyle döndüm: Alice Totenkoff'un bir kahve kamyonunda. Traunstein'dan kendisine telefon edince bir araba gönderdi. Her şey yolunda gitti. Hava bütün gün, akşama kadar iyiydi. Viyana'ya giden öğle trenine binip öğle yemeğini lokanta vagonunda yedim. Ne yapmak istediğimi bildiğim için kendimi çok iyi hissediyordum, müthiş de acıkmıştım. Masa komşum bana, o sıralarda yapılmakta olan Salzburg-Viyana otostradmm ilk hatlarını gösterdi. Karın içinde kapkara duruyorlardı, sürüyle kreyn ve ekskavatör gördüm. Bir aralık da kıpkırmızı sülyen boyalı yeni bir köprü gözüme çarptı. Kompartımanıma dönüp biraz okudum. Sonra yoruldu, çünkü yarım şi-

şe şarap içmiştim. Uykuya dalıp düşümde Sibille'yi gördüm. Düşümde ikimiz de Rio'ya gelmiş, Copacabana plajında güneşleniyorduk. Sibille'nin üzerinde beyaz bir mayo vardı, güneşten esmerleşmişti. Bütün erkekler ona bakıyorlardı. Plajda bir sürü güzel kadın vardı ama, benim için en güzelleri Sibüle'ydi. Düşümde ona da söyledim bunu, onun için en güzel erkeğin de ben olduğum cevabım verdi. Başka erkek istemediğini söyledi.

3 1 .

Viyana'da Ambassador Oteli'nde indim, bir bakıma, öteden beri hep burada kaldığım ve özellikle iyi karşılandığım için, öte yandan da, ortaya çıktığım iyice anlaşılсын diye. Dördüncü kattaki, şu satırları yazdığım odayı tuttum, kırmızı duvar kâğıtlı, altın yıldızlı beyaz mobüyası ve yeşil çinili banyosuyla işte bu odayı.

Derhal Emniyet Müdürlüğü'ne koştum. Cinayet Masası komiserine çıkıp, Alice Totenkoff'un sayesinde ne giriş ne de çıkış mühürü bulunan pasaportumu gösterdim. Petra Wend'in basma yaptığı açıklamayı protesto ettim. «Sadık dostlar» deyimimin hiç şüphesiz bana yöneltildiğini, bununla kamuoyu önünde şüpheli duruma düşürülmek istendiğimi ileri sürdüm. Komiser, benden şüphelenen bir kimse olmadığını, durumumu anlayışla karşıladığını söyledi. Kaybolan kadına beslediğim sevgiye saygı duyduğunu da ekledi sözüne. Viyana'da ne aradığımı sordu.

«Bayan Wend ile konuşmak istiyorum.»

«Bayan Loredonun yaşadığına siz de inanıyorsunuz demek?»

Kendimi olduğumdan daha isterik gösterdim: «Allah Allah, 'inamyorsunuz' da ne demek oluyor canım?»

Ne bileyim ben? Gerçeği öğrenmeye çalışmak cinayet mi yani? Yerimde siz olsanız ne "yapardınız? Eve gidip olanı biteni unutmaları mıydı?»

Yüksek perdeden konuşmam etkisini gösterdi. Bana yakınlık duyduğunu tekrarladı, bundan emin olmamı istedi. Bunu beklemişim. «Polis ne kanıda?» diye ben sordum bu sefer.

«Bayan Loredon'un öldüğünü gösteren bir delil yok elimizde.»

«Peki yaşadığını?»

Ellerini kaldırıp, baştan indirdi.

«Demek yaşadığının delili de yok,» dedim, «Bayan Wend'in iddiası var yalnız.»

«İddia delil değildir.»

Komiserin yanından ayrılıp otele döndüm. Yeniden kar yağmaya başlamıştı. Kar, trafik gürültüsünü kesiyordu. Viyana çok sessiz geldi bana. Odamda, benim ajansın üç kişilik yönetim kuruluna bir mektupla Avrupa'da kendimi iyi hissetmiyorum, diye yazdım. Beni Rio'da çalıştırmak öteden beri büronun da isteğiydi. Portekizce konuşabiliyordum. İklimde de dayanıklıydım.

Sibille'nin kaybından ötürü duyduğum acıyı mektupta daha bir belirteyim mi diye düşündüm ama, yazdığım satırları yeteri kadar dokunaklı buldum. Yönetim kurulundaki üç kişi yaşlıca kimselerdi. Aşkm onlar üzerindeki rolü büyük olamazdı, onları sinirlendirirdi ancak. Durumu iş açısından ele alıp, 1947-1948 yılları arasında da Brezilya bürosunda çalıştığımı, başarılı olduğumu, hatırlattım.

Artık ortalık tamamen kararmıştı.

Zarfı kapatıp Sibille'yi düşündüm. Yine pencereden dışardaki karı mı seyrediyordu acaba? Teleferik işliyor muydu?

Telefon alıcısını kaldırdım. Santral cevap verdi.

«Bay Holland?» >

«Petra Wend adında bir bayanla görüşmek istiyorum.»

«Adresi?»

«Adresini bilmiyorum. Petra adında çok kadın yoktur herhalde.»

«Telefonu kapatm, Bay Holland. Ben sizi ararım.»
Bir dakika geçti.

Sibille pencere önünde oturuyorsa, diye düşündüm, odada elektrik yanmıyordur. Karanlıkta oturmayı se^ verdi Sibille. Ben de öyle. Geceleri çoğu zaman yanyana oturur, dışardaki karanlığı seyrederdik.

Telefon çaldı. «Alo?»

«Ben Petra Wend.» Sesi sert ve soğuktu.

Ben de kendi adımlı söyledim. Kısa bir sessizlik oldu, sonra sesi geldi:

«Viyana'da mısınız?»

«Beni beklemiyor muydunuz yoksa?»

«Ben mi? Neden?»

Yine her zamanki gibi sinirlendirdi beni.

«Sizinle konuşmak istiyorum. Akşam yemeğini benimle yer misiniz, vaktiniz var mı?»

«Memnuniyetle...»

«Sizi bir saat sonra gelip alabilir miyim?»

«Memnun olurum.» Adresini verdi. «Sibille'den haber aldınız mı?»

«Havır. Neden?»

«Sordum öyle. Bir saat sonra bekliyorum Bay Holland.»

Konuşmamız böyle son buldu.

Viskiyle buz isteyip, tıraş olmak için banyoya geç-

tim. Sonra soyundum. Dışarda kar giderek yoğunlaştı. Oda sıcaktı. Oturup bir bardak viski içtim. Ondan sonra sinir falan kalmadı üzerimde.

Petra Wend Grinziger sokağında oturuyordu. Bindığım taksinin şoförü, kar görüşüne engel olduğu için, küfredip duruyordu boyuna. Arabasımın silecekleri camı kardan temizleyemiyordu. Bavyera'daki yolculuğumu hatırladım. Alice Totenkoff'un şoförü de aym güçlkle karşılaşmıştı. Bu kış kar boldu.

Petra'nın oturduğu ev, büyükçe bir bahçenin ortasındaydı. Evin önüne geldiğim sırada saat 20'iydi. Villa'nın penceresinden san bir ışık yayılıyordu. Bir adam, bir kadın, bir de kız çocuk kartopu oynuyorlardı. Görünüşe bakılırsa aynı villa'da oturuyorlardı. Kadınlı çocuk, soluklan tıkanırçasına gülererek, adamı bahçede kovalıyorlardı. Adam düşünce, üzerine çullanıyor, kara boğuyorlardı yüzünü. Mutlu ve sevinç içindeydiler. Derken, babayla kız başladılar genç anneyi kann içinde kovalamaya. Kadın beni göremeyip, koştığı gibi göğsümden bana bindirdi.

«Ah, affedersiniz.»

«Rica ederim,» dedim gülümseyerek. Ama kadın hiç gülümsemeyip geriledi, küçük kız babasının yanına sokuldu, baba elini kızının omuzuna atıp canayakm bir selâm verdi, ben de eve doğru yürüdüm. Kapının önünde dönüp arkama baktım, yeniden oynamaya başlayan mutlu aileyi seyrettim. Yabancı kimselerdi ama, Sibille'nin de hoşuna gideceklerinden emindim. Rio'ya gider gitmez evlenmeliyiz, diye düşündüm. Bir karım olmalı, bir yuvam olmalıydı. Bunca şeylerden sonra huzur içinde yaşamalıydım artık.

O akşam bütün olan biteni bugün anlatmaya çalışırken, Petra "Wend'in bir hayli içtiğini söylemeden geçmemeliyim. Daha yemekten sonra büe başı dumanlanmıştı. Ama hiç sarhoş olmayıp sadece sarhoş rolü oynadığından eminim bugün. Ne yapmak istediğini çok iyi biliyordu. Ama ben bunu anladığımda artık çok geçti.

Stephan Katedralinin tam karşısına düşen yeni bir binanın çekme katındaki lokantada yemek yedik. Sü-rüyle lambanın yandığı büyük bir salonu vardı lokantanın. Ortalığı dolduran çiğ ışık kadınlar için iyi değildi. Hepsi de solgun ve kederli görünüyordu. Bu lokanta özellikle, yemekten önce yenen ender çerezleriyle ünlüydü. Hors d'oeuvres (*) çeşidini gerçekten de bilim katma yükseltmiş bir lokantaydı...

Petra, omuzlarını çıplak bırakan, kara, dar bir kokteyl kılığı içindeydi. Göğsünün üzerindeki aym kumaştan iki çapraz şerit dışında tamamen sade bir giyim. Kirpikleri rimelli, dudakları çok kırmızıydı, beyaz saçları da sımsıkı arkaya taranmıştı. Acıma ne bilmeyen ışık altında çok yorgun görünüyordu. Hoş nasıl görünürse görünsün, aldırıldım yoktu ya, çerezden önce iki martini içtik. Yemekte ikimiz bir şişe şarap, kahveyle de iki konyak içtik. Bu kadar içkiden sarhoş olunmazdı. Ama Petra olmuştu. Sebzeli bonfilelerimiz üzerinde silâhları bırakma andlaşmasını imzaladık. «Polisin ifademi basma vereceğini bilmiyordum,» dedi.

Bir garson gelip, şarap şişesinin durduğu sepeti kaldırdı: «Sayın bayan biraz daha şarap isterler mi?»

(*) Ordövr, yemekten önce yenen çerez.

«Evet, lütfen.» Garson gidinceye kadar bekledikten sonra devam etti:

«Sibille'nin yaşadığı kanısındaayım. Ne kamda olduğumu açıklayabilirim herhalde.»

«Sadık dostu olduğum için Sibille'nin kaçmasma yardım edeceğim kanısmda olan da sizsiniz.»

«Bunu yapmayacak olsanız şaşar kalırdım, Bay Holland.» Biraz içti. «Ben... sadık dost derken sizi kırmak niyetinde değildim. Tam aksine. Sibille'ye duyduğunuz sevgi, beni duygulandıran bir şey, olağanüstü bir şey...»

«Sibille'yi sevmiyorum artık.»

«Saçma.»

«Saçma değil.»

«Bana öyle kötü kötü bakmayın, Bay Holland.»

«Sibile'yi sevmiyorum artık,» dedim yüksek sesle. «Bana bütün anlattıklarınızdan sonra, onun cinayet işlediğine inanmak zorundayım. Müthiş bir şey ama, inanmak zorundayım. Polisin Sibille'yi bulmasını istemiyorum; polisin elinden kurtulsun isterim. Ama kaçmasına asla yardım edemezdim.»

«Beni şaşırtıyorsunuz.»

«Efendim?»

«SibiUe'yi seviyorsunuz sanıyordum.»

«Öyle değil. Bir katili sevemem. Bir katile yardım etmem.» Düşündüm: Bunu sık ısk söylemeliydim, hep tekrar tekrar, tamamen ilkel bir davranışla. Sonunda beni ilkel bir insan bellerdi. Böyle yaptım mı Petra'mn beni nasıl belleyeceğine hiç aldırıldığım yoktu.

«Öyleyse onu gerçekten sevmiyorsunuz?»

«Belki öyle.»

«Ben cinayet işlesem kocam bana yardım ederdi sanırım.»

«Siz evli misiniz?»

«Evet. Bir de oğlum var. Bilmiyor muydunuz?»

«Bana söylemediniz ki.»

Bir yandan etini keserken bir yandan da anlattı: «Kocam Fransa'dadır. Paris'te çok işi olduğu için seyrek görürüm kendisini. Tommy yedi yaşında. Onu iyi bir yuvaya yerleştirdim. İnsanm bir mesleği oldu mu çocuğa iyi bakamaz, ne dersiniz, öyle değil mi?»

«Şüphesiz,» dedim. Düşündüm: Bu kadını belki de olduğundan üstün gördüm. Belki hiç de tehlikeli değildir. Üç güne kadar Frankfurt'tan cevap gelir. On gün sonra da uçar giderim.

«Evet,» dedi Petra. «Kocam bana yardım ederdi. Ne yapmış olursam olayım, hemen yardıma koşardı bana.»

«Ben bir katile yardım etmem.» Damdan düşer gibi bir ses. Ama öyle olmalıydı zaten, damdan düşercesine. İlkel ve damdan düşercesine. Bunu böyle sık sık tekrarlamalıydım ki, Petra beni hıyarın biri bellemeliydi sonunda. Gerekirse on gün bile tekrarlayıp durmalıydım böyle.

Yemekten sonra Petra beni tanımadığım bir bara götürdü. Bar loştu, Kurfürstendamm'daki Robert Friedmann'ın barına çok benziyordu. Beni irkilten bir benzerlik. Aynı kırmızı kadife koltuklar, aynı mumlar, aynı kırmızı duvar kâğıdı, tezgâh bile Robert'in tezgâhına benziyordu. Piyanist de aynı parçayı çalmaya koyulacak diye korktum, ama benim için hiç farketmeyen şarkılar çalıyordu.

İki viski içtikten sonra hiçbir şeye aldırılmaz oldum. Kendimden müthiş emin oldum birdenbire, çünkü Petra'nım kendine güven duymaya başladığını görüyordum. Böyle çabuk sarhoş olan bir kadın tehlikeli olmazdı.

«Bay Holland?» Gözleri ışıldıyordu artık, dudakları

da ıslaktı. Çok yer vardı ama, tezgâh başında yanyana oturuyorduk. Ama Petra adamakıllı sokulmuştu bana, parfümüyle cildinin kokusunu duyuyordum. Güzel kokuyordu. Viski ısıtmıştı beni, Sibüle'yi, Rio Plajı'nı düşündüm, kendimi adamakıllı emniyette hissettim.

«Evet, saym bayan?»

Parmaklarının arasmda tuttuğu sigara biraz titre-
di. «Siz iyi bir herifsiniz, Bay Holland.»

«Teşekkür ederim.»

«Demin... yalan söyledim size...»

«Ya?»

«Kocamı anlatırken.»

Daha yaklaştı yanıma. Mavi gözleri kocamandı, piyanist yakmda çalıyordu. Konuşmamızı kimse izleyemezdi. Bara bakan kızıl saçlı kadm, tezgâhm ucundaki, yalnız gelmiş bayla meşguldü. Barda fazla müşteri yoktu bu akşam, herkes kendi hâlinde ve sessizdi.

«Kocamı seyrek görürüm dedim, değil mi?»

Başımı salladım.

«Yalan söyledim... onu hiç görmüyorum artık. Onu üç yüdür gördüğüm yok...» Elini ehmin üzerine koydu. Sıra özel hayatına geldi, diye düşündüm. İtiraf saati. Konuşsun dursun bakalım. Ben konuşmayacaktım. Geçen her saat, geçmiş bütün şeyleri arkada bırakıp hep Sibüle'nin yanmda kalacağım günü yaklaşıyordu.

«... kocam mimardır.» dedi Petra. «Onu kötülemek istiyorum sanmayın sakın, öyle bir niyetim yok, gerçekten. Beraber yaşadığımız süre Viyana'nın en mutlu evliliğini yapmış bir çifttik. Herkes bizi konuşurdu. Örnek bir karı kocaydık. Kavga nedir bilmezdik. Hep iyiydi bana karşı Tomm'yi de severdi, gerçekten, duygulu bir babaydı...»

Boş bardağım elinde döndürüp duruyordu.

Bara bakan kızü saçlı kadına işaret ettim. Bardak-

larımızı yeniden doldurdu. «Çok soda koymayın,» dedi Petra kadına gülümseyerek.

«Hay, hay, saym bayan.»

Petra içiyordu. Barm loş ışığı da uygun bir ışıktı onun için. Şimdi harika bir güzelliği vardı, yanakları kızarmıştı. «... derken, Paris'teki şu iş çıktı. Büyük ve yüksek bir bina, Le Corbusier (*) ile birlikte. Kabul et-sin mi diye sordu bana. Elbette kabul etmeliydi. Bu fırsat hayatta bir defa geçerdi ele, değil mi Bay Holland?»

«Şüphesiz,» dedim.

«Kalktı gitti... önceleri her gün yazıyordu bana... benim de gelmemi istiyordu... derken o kadınla tanıştı, Ramon Leblanc'la.»

«Film yıldızıyla mı?»

«Tanır mısınız?»

«Filmlerinden.»

«Onunla yaşıyor. Üç yıldır. Ve geri dönmüyor.»

«Neden boşanmıyorsunuz?»

«Boşanmayacağını söylüyor. Gereği yok, diyor. Yal-nız beni ve çocuğu seviyormuş. Öyle diyor.»

«Para gönderiyor mu?»

«Evet, elbette.» Başını geriye attı. «Bunları ne diye anlatıyorum size sanki? Dans edelim mi?»'

«Pek iyi dans edemem. Bacağım.»

«Hafif İngiliz vals bu, gelin hadi.»

Dans ettik. Yanından geçtiğimiz sırada, piyanist eği-lip gülümseyerek selâm verdi. Bara bakan kızıl saçlı ka-dın da gülümsüyordu. Dans eden öteki çiftler de. Hepsi de sevimli buluyordu bizi. Ben de onlara yakınlık du-yuyordum. Petra'yı kollarımın araşma aldım, yumuşak ve sıcaktı, vücudunu iyice yapıştırdı bana.

(*) Çağımızın en ünlü miman.

Bir aralık sendeledi.

«Özür derim,» dedi. «Kabahat sizde değil, sarhoş
•oldum. Eve götürün beni.»

«Nasıl isterseniz.»

«Bana çıkıp bir kahve içersiniz.»

• «Memnuniyetle.»

«İyi bir insansınız, Bay Holland. Çok iyisiniz ger-
çekten.»

33.

Villa'nın en yukarisında, çatı katında oturuyordu. Bir taraçası, mutfacı, banyosu, bir yatak odası, duvarları eskizler ve modern tablolarla dolu bir de büyük atölyesi vardı. Mobilyası alçaktı, halılarla örtülü açık renkti, büyük bir divanın üzerinde de bir sürü renkli yastık vardı. Atölyeye girince, Petra mantosunun önünü açıp sıyırdı, öyle olduğu gibi yere bıraktı. Mantoyu yerden aldım.

«Biliyor musunuz? Şimdi kahve içmek saçma bir şey aslında. Sonra uyku tutmaz da ondan.»

«Doğru,» Petra'nın her dediğini doğru bulmaya kararlıydım.

«Viski içmeyi seviyorsunuz. Bir şişe olacak bende. Birer yudum içelim mi?» -

«Memnuniyetle.»

«Gelin.»

Mutfaca girip viski şişesiyle bardakları ve soda aldık. Petra buzdolabını açıp buzluktan buz kabını çıkardı.

«Verin bana.» Buz kabını musluğun altına tutup suyu açtım. Petra elini yanağımın üzerinden geçirdi.

«Cildiniz ne kadar pürüzsüz, dümdüz bir cildiniz var dümdüz...»

«Üç saat önce tıraş oldum,» dedim.

«Küçük adınız nedir?»

«Paul.»

«Birkaç yeni plâk almıştım Paul, hoşunuza gider sanırım.»

Koca atölyede turuncu siperlikli tek bir küçük lâmba yanıyordu sadece. Divanın üzerine oturup, bir yandan içtik, bir yandan da sigaralarımızı tüttürdük, yeni plâklar Harry James'in çaldığı parçalardı. Trompet sesi beni sinirlendirdi, o huzursuzluk, o uzun çekişli notalar.

«Harika değil mi?» Yüzüme baktı.

«Fevkalâde,» dedim.

Ne olursa olsun. Ne olursa olsun, aldırdığım yoktu. Sibille'yi seviyordum ben. Ve Tanrı sevenleri korur. Kim söylemişti bunu? Kimin söylediğini bulmaya çalıştım. Boşuna, aklıma gelmedi bir türlü. Daha sonra Sibille'ye telefon edecektim.

Petra kendini yastıkların araşma bıraktı. Entarisi sıyrıldı. Bacaklarını görüyordum. Bacakları güzeldi. Bardağımdaki buz parçalan şingirdadı, şişede çok viski vardı daha.

«Beni bu akşam gerçekten çok şaşırttınız Paul?»

«Öyle mi?»

«Evet. Sibille'ye yardım etmeyeceğinizi söylediğiniz zaman. Kocam bana yardım ederdi, şimdi bile. Her şeye rağmen.»

«Kocanız sizi daha çok seviyor demek.»

«Kocam da yardım etmezdi bana,» deyip içti. «Beni sevdiği falan yok artık. Seven erkek yoktur. Erkekler hencil ve aşâğılık. Hepsi de aynı şeyi ister. İstediklerini

veririz onlara. O zaman bıkarlar bizden. Siz de öyle misiniz Paul?»

«Belki.»

«Ama iyisiniz.»

Plâk sonuna kadar çalınmıştı. İğne sonsuz ve ritmik bir sesle çarpıp duruyordu. «Şimdi de Gershwin'i çalın,» dedi Petra.

«Gershwin'in nesini?»

«Nesini isterseniz. Bütün plâkları var bende.»

Ayağa kalkıp plâklarının durduğu küçük sehpa doğru yürüdüm, araştırdım, o da divana uzanmış bana bakıyor, içkisini içiyordu.

«Konçertosunu mu?» diye sordum.

«Konçertosunu.»

Yeni plâğı koydum. Müzik sesi yükseldi. Petra'nın yanına döndüm. Gözleri biraz yaşarmıştı şimdi. Düzenli bir şekilde içiyor mu acaba, diye düşündüm. Alkolik bir kadına benzemiyordu. Solo yapan piyanonun sesi yükseldi. Bir saksafon yakınlıkta ona katıldı.

«Ne güzel,» dedim. Dürüst davrandım bu sefer.

«Fevkalâde. Bu adamla hemen yatabilirdim.»

«Tanıdığım bütün kadımlar Gershwin'le yatabilirdiler hemen.»

«O kadar erken ölmesi ne feci.» Divanın üzerinde gerindi, dudakları aralandı. İçtim. «Kompleksli bir insansınız, değil mi Paul?»

«Ben mi? Hiç de değilim.»

«Bacağından ötürü.» Yüksek topuklu ayakkabısının burnuyla sağlam bacağımın dizine dokundu. «Kompleksiniz olmamalı. Gerçekten olmamalı.»

«Bende kompleks yok.»

«Hepimizde vardır kompleks.» Şimdi doğrulup iyice yanıma yaklaştı. Piyano solo bitmiş, orkestra yeniden başlamıştı.

«Biraz daha içelim mi?» diye sordum.

«Memnuniyetle Paul...» Dudakları hâlâ kapanmamıştı.

«Ama buz kalmadı...»

«Gidip getireyim...» Küçük, gümüş buz kovasını alıp odadan çıktı. Kapı arkasından kapandı. Yeni bir sigara yakıp müziğe kulak verdim, düşündüm. Rio'ya son gittiğimde golf sahasının yanında yeni bir vüla yapmaya başlamışlardı. İnşaat işleri çok hızlı yürüyordu, Rio'da. Şimdi oraya gidince, inşaat işini çok ilerlemiş bulacaktım muhakkak. Küçük bir ev kiralayabilecektim. Büyük eve meraklı değildik Sibille ile ben. Kalkıp, Petra'nın ardından mutfağa gittim. Buz çıkarmasına yardım edecektim. Mutfakta kimse yoktu.

«Petra...»

Cevap vermedi.

Banyo da boştu. Banyo teknesinin yanındaki beyaz çinilerin üzerinden geçip yatak odasının kapısına yaklaştım. Yatak odasında bir gece lâmbası yanıyordu. Petra karyolaya uzanmıştı. Vücudu sedef beyazlığında ve biçimliydi. Pembe uçlu büyük memelerini, uzun bacaklarını, ince belini, geniş kalçalarını gördüm. Çırüçüplaktı ve bana ciddi bir yüzle bakıyordu. «Gel Paul,» dedi.

3 4 .

Viyana Merkez Postahanesi'nin, gişelerinden birini gece gündüz açık tuttuğunu biliyordum, Beni Petra'nın evinden alıp kente götüren taksi büyük binanın önünde durduğu sırada kar yağıyordu.

«Bekleyin,» dedim şoföre.

Karların içinden geçip, ışığı yanan giriş kapısına doğru yürüdüm. Görünürde kimseler yoktu. Kar hiç ara ver-

meksizin yağıyordu, yorulma ne bilmeksizin. Bazı yerlerde diz boyu kara gömülmüştüm. Açık gişenin bulunduğu salondaki memur yaşlıydı. Esneyince sürüyle altın diş gördüm. «İsteğiniz?» Ne istediğimi söyledim.

«Oturun.»

Salonda küçük tabureler vardı. Mektup yazmak için kullanılan kürsülerin önünde ve yerde çakılıydılar. Memurla benden başka yedi adam daha vardı salonda. Yedisi de yoksuldu, yedisi de uykudaydılar. İçlerinden beşi taburelere oturup başlarıyla kollarım kürsülere dayamışlardı, öbür ikisi de ayakta uyuyordu. Tam girişin yanındaki kalorifer radyatörlerine sarılmışlardı. Köprü altında yatılamayacak kadar soğuktu hava.

«Konuşmamz hazır. Birinci hücreye lütfen.»

Küçük hücreye girip alıcıyı kaldırdım. Gece nöbetçisi resepsiyon memuru seslendi. Karımı istedim. Otelimden değil de postaneden telefon etmeye karar vermiştim.

«Alo...» Sibille'nin sesi çok yakmdan, çok kuvvetli ve çok tath geldi.

«Seni çok beklettim, özür dilerim.»

«Zararı yok. Kitap okudum. Nasılsın?»

«İyiyim,» dedim. Hücrenin penceresinden bakınca, salona bir polisin girdiğini gördüm. Korktum, ama sonra anladım ki, onun zoru işsizlerle. Biri öbürünün ardından, hepsini uyandırdı. Anlaşüan salonda uyumak yasaktı. Oturmak ya da ayakta durmak yasak değildi. Yersiz yurtsuzlar oturuyor, dalgın ayakta duruyor, gözlerini açık tutmaya çalışıyorlardı.

«Viyana'da ne kadar kalacaksın?»

«Henüz bilmiyorum.»

«Petra'yı gördün mü?»

«Evet,» dedim. Polis şimdi de radyatörün başındaki

adamlardan biriyle konuşuyordu. Kimlik cüzdanını göstermesini istiyordu adamdan.

«Akşam Petra ile beraberdim,» dedim.

Cevap çıkmadı.

«Doğru ondan geliyorum. Bize zorluk çıkaracağım sanmıyorum.» Sibille yine sustu. Hattın açık olduğu hırsırtıdan anlaşılıyordu.

«Önce çok candan ve çok mantıklı davrandı. Sonra sarhoş oldu. Kendisiyle yatmamı istedi.»

«Sonra?»

«Ben de biraz sarhoştum. Bana düşman olsun istemedim. Durum güçleşmiş olurdu belki...»

Kimlik cüzdanını geri veren polis salondan çıktı. Yedi adam hemen çökuverdiler yine.

«Onunla yattın mı?»

«Denedim.»

«Ya...», dedi Sibille. Sonra yeniden sustu. Sonra, da gülmeye başladı. «Affedersin Paul.»

«Neden? Şimdi hatırladım mı, hiç değilse şimdi, bana da gülünç geliyor doğrusu. Aşk aslında en gülünç şey, her şeyden gülünç. Yani, aşk demek istemiyorum elbette.»

«Neyi kastettiğini anlıyorum.»

«O sırada hep seni düşündüm de ondan böyle oldu sanırım.»

«Muhakkak. Çok duygulandım,» dedi ciddi bir sesle.

«Erkeklerin o işi kadımlannki gibi kolay değil.»

«Haklısın, canım. Petra ne yaptı peki?»

«Viskiden ötürü öyle olmuştur, dedi, üzerinde durmamamı söyledi. O da üzerinde durmayacakmış. Öyle dedi.»

«Şimdi ona dönecek misin yine?»

«Hayır.»

«Tekrar görecek misin onu?»
«Bilmiyorum. Belki. Sözleşmedik. Birden uyuyuverdi.»
«Paul, seni özledim.»
«Ben de.»
«Onu tekrar görürsen — tekrarlanacak mı yine?»
«Hayır.»
«Çabuk ol. Ne olursun, çabuk ol, gel bana.»
«Olur.»
«Seni seviyorum.»
«Ben de seni şekerim.»
«Sana bir şey söyleyeceğim.»
«Evet?»
«Son günlerde kitap okurken hep başım ağrıyor. Bugün aşağı köydeki göz hekimine gittim. Yakım iyi göremiyormuşum meğer. Bir gözlük yaptırmam gerekiyor.»
«Çok güzel gözlükler var.»
«Hep takacak değilim. Yalnız okurken.»
«İstersen devamlı tak, bana zararı dokunmaz.»
«Paul...»
«Evet?»
«Yakım iyi görememek yaşlılık işaretidir. Yaşlanıyorum.»
«Hiç yaşlanmayacaksın,» dedim.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

«Bay Holland?»

Telefon eden, resepsiyon memuruydu. Güneş açmıştı, kar yağmıyordu artık. Gökyüzü masmaviydi. Kahvaltı etmiş, Frankfurt'a telefon etmek üzere tam otelden çıkıyordum. Kalmar, sahte pasaport düzenleyen birinin adresini vermeliydi bana.

«Evet?»

«Bir bayan sizinle görüşmek istiyor. Bayan Wend diye biri.»

«Aşağı iniyorum.»

Otelin holü bu saatte boştu. Ben içeri girince Petra elini salladı. Üzerinde koyu mavi bir manto vardı, şap-
5i yoktu. Bakımlı ve taze bir hah vardı. Elini öptüm. ;ana yakın bir tavırla gülümsedi: «Sizden özür dilemek "çin geldim.»

«Özür dileyecek biri varsa.»

«Hayır, bırakın konuşayım. Dün gece sarhoştum, açma hareket ettim. İkimiz de unutamız olan biteni istiyorum.»

«Hay hay.»

«Siz burada kaldığınız sürece birbirimizi görebilmemiz için unutmamız gerekli. Sizi tekrar görmekten çok memnun olacağım.»

«Ben de sizi Petra,» diye yalan söyledim.

«Öyleyse anlaştık.» Beraber yaptığımız bir elma hırsızlığım ebediyen gizlemek isteyen iki okul çocuğu gibi el sıkıştık.

«Bu akşam ne yapmak niyetindesiniz Paul?»

«Hiç... neden?»

«Benimle operaya gelir misiniz? Operamız yeniden yapıldı biliyorsunuz 'Rosenkavalier' temsili var. İki bilet bulabilirim.»

Düşündüm: Haksızlık etmemek gerekirdi. Hemen kalkıp bana gelmesi nazik bir davranıştı. Operaya gitmemizi teklif etmesi de nazik bir davranış.

«Memnuniyetle gelirim sizinle Petra.»

«Perde yedide açılıyor.»

«Öyleyse sizi gelir altı buçukta alırım, sonra da Sacher'de yemek yeriz.»

«Daha önce yediniz miydi orada?»

Sacher'de daha önce defalarca yemek yemiştim, ama sevinsin diye: «Hiç yememiştim,» dedim.

«Oo, çok güzel öyleyse. Hoşunuza gidecek.» Bütün Viyana'lılar, Sacher'in yabancıların hoşuna gideceğinden emindiler. Petra ayrıldı. Bir görüşme için atölyeye gitmesi gerektiğini söyledi. Yeni bir filmin çekimine başlanmak üzereydi. Petra gittikten sonra birkaç dakika bekledim, sonra ben de çıktım.

Bu sefer başka bir postaneden telefon ettim. Kalmar yardım etmekte gecikmedi: «Puchsberger... Eugen Puchsberger, Alsegger Caddesi 174. Uygun fiyatla küçük bir portre çizer sana. Hem çabuk da çalışır.»

«Teşekkür ederim,» dedim.

«Paul...» Kalmar'ın sesi çok ciddi idi. Birbirimizi savaş biteli beri tanıyorduk, başımızdan ortaklaşa geçen

şeyler olmuştu. «Sana bir şey soracak değilim. Dostun olduğumu bilirsin. Dikkatli ol, Paul.»

«Olur, olur.»

Tramvaya binip, önce karlardan temizlenmiş Ring'den geçtim, sonra da aktarma edip başka bir hatla Hernal's'a çıktım. Vagonun sahanlığında durup derin soluklar alıyordum. Böyle derinden soluk almak hoşuma gidiyordu, çünkü hava çok temiz ve diriydi. Yolun kenarındaki kar kümeleri henüz çok temizdi. Alsegger Caddesi, Viyana Ormanları'na gidilen bir sırtın üzerindedi. Şöyle bir yarım saat kadar yokuş tırmandım. Evler burada büyük bahçeler içinde ve birbirlerinden ayrıldılar. Hava esintisiz ve sıcaktı. Altımda kent binaları görünüyordu. Yüksেğe çıktıkça daha uzakları görebiliyordum. Yarım saat sonra büyük dönme dolabı, Stephan Katedrali'nin kulesini ve nehri gördüm. Tuna Nehri güneşin altında mat bir parıltı içindeydi, sıvı kurşundan geniş bir şerit gibi duruyordu.

Alsegger Caddesi'ndeki 174 numaralı ev küçük bir binaydı. Yansı beton yansı da tahtadan bir evdi. Bahçe kapısını çaldım, ama görünen olmadı. Ev dağın yamacında tek basma duruyordu. Karın içine oturup bekledim.

Yarım saat kadar sonra, elinde torba, yaşlı bir kadın bayırdan yukarı geldi. Onu daha uzaktan görmüştüm. Ben kuru, ince taneli kann içinde oturmuş beklerken o da yaklaştıkça yaklaşıyordu. Elindeki file torbanın içinde sebzeyle birkaç da kese kâğıdı vardı. Pırıl pırlı havuçlarla kum rengi patatesleri görüyordum.

Kadın ufak tefek ve sıskaydı. Başında kara bir atkı, sırtında da kürk yakalan eskimiş gri bir manto vardı. Ayağa kalktım. «Bayan Puchsberger?»

«Evet.» Bana düşman gözlerle baktı. «Yine ne istiyorsunuz? Daha dün akşam iki kişi gelmişti sizden.»

İçimi tedirgin bir duygu kapladı: «Ben polisten gelmiyorum Bayan Fuchsberger.»

«Polis değilsiniz demek?» Sesi, zayıf düşmüş bir çocuğun sesi gibi, ince ve tizdi. «Affedersiniz, ama ne yapayım, herifler buraya dadandı o tutuklanalı.»

«Kocanız tutuklandı mı?»

«Elbette. Geçen hafta. Başımızdaki bahtsızlıklar yetiştirmiyormuş gibi, bir de bu. Polisten gelmiyorsanız işiniz ne burada peki?»

Şu sırada viski içebilsem ne hoş olurdu, diye düşündüm. «Kocanıza iş verecektim. Bir portre çizilecekti de...», dedim.

Kadın korktu. Suratında sinirler oynadı: «Portre mi? Anlamıyorum. Siz buralı değilsiniz. Konuşmanız yabancı. Rayh Alman'sımsız siz.»

Rayh Almanı... 1938 öncesi Viyana'sının dil terimlerinden.

«Evet, Alman'ım, Bayan Puchsberger. Kocanızın daha 1945'de polisle başı derde girmişti değil mi?»

Dertli dertli başını salladı.

«Sahte pasaport işi. O sıralarda Viyana'da Rahy Alman'ı bir gazeteci vardı hani...»

«Evet, Bay Kalmar...» Birden güven duydu bana. «İyi insandı o Bay Kalmar. Kocama bulduğu avukat bizimkim temize çıkarmıştı.»

«Tamam,» dedim. «Bay Kalmar benim dostumdur işte. Beni o gönderdi. Bir pasaport gerekiyor da ondan.»

«Aman yarabbi, ne şanssızlık.» Bayan Puchsberger son derece üzülmüştü.

«Eugen'i içeri tıkmanın da sırasıydı işte... Aman yarabbi, aman yarabbi. Bay Kalmar ya da Bay Kalmar'ın bir dostu için bir şey yapabilseydim der dururdu hep...» Fie torbayı salladı. «Ne yapalım şimdi?»

«Kocanız poliste mi hâlâ?»

«Hayır, soruşturmada, ve tutuklu. Daha bir yıl hayır gelmez ondan.»

«Bu iş çok acele, Bayan Fuschberger.»

«Durun bir düşünüyüm... acaba kim...» Sol elinin işaret parmağım porsumuş, dişsiz ağzına sokup düşündü. «... öyle ya, Fransız var. O yapar muhakkak, ama kendiniz gitmeyin sakın... önce ben konuşayım da hele... o sizi arasın.»

«Ama çok çabuk olmalı.»

«Yemekten kalkar kalkmaz giderim. Bay Kalmar'ın dostu için elimden geleni yaparım. Vah vah, ne şanssızlık, bizimkini içeri atmanın da tam sırasıydı hani.»

2.

«Alo...?» — «İyi akşamlar şekerim. Geciktim yine. Operadaydım, sonra yemeği beraber yedik.»

«Petra nasıldı?»

«Candan ve normal. Çeyrek litre şarap içti sadece. Hemen yemekten sonra da evine götürdüm.»

«Opera nasıldı?»

«'Rosenkavalier'di. Şişko mu şişko bir Marşallin düşün. Şu Hofmannsthal'e tahammülüm yok benim.»

«Tekst anlaşılmaz hiç.»

«Sahneye konması bakımından tam bir Hofmannsthal'di. Ama binası çok güzel. Sana iyi bir haberim var: Ressam bugün öğleden sonra bana geldi.»

«Ee?»

«Her şey yolunda. Resmi bu hafta alıyoruz. Üç, en çok dört günde bitirecek işi.»

«Sonra bana mı geliyorsun?»

«Derhal.»

«Ah, ne güzel. Bir bilsen Paul, öyle rahatım ki artık. Hiç korkmuyorum.»

«Otelde nasıl davranıyorlar?»

«Fevkalâde.»

«Yarm sabah bir araba tutacağım. Petra'mn oğlu Viyana yakınında bir yuvada kalıyor. Çarşambaları hep oğlunu görmeye gidermiş. Yarın atölyede çok işi var. Çocuğu Viyana'ya getirmek için söz verdim.»

«Petra dişlerini kendisi fırçalıyordur inşallah.»

«Üç gün daha, sevgilim. Sadece üç gün daha.»

«Belki dört.»

«Belki dört. Ama asla beş değil.»

3.

Çocuk yuvası, Rekawinkel denen yere yakındı. Kentten aşağı yukarı bir saatlik yolda, Wienerwald içinde bir köy. Vaktim vardı. Yol temiz ve düzdü. Bazen ormanın içinden geçiyor, bazen de tren yolu boyunca ilerliyordu. Raylar güneşin altında pırıl pırıldı, bakıp duruyordum hep, çünkü birkaç gün sonra bu raylar üzerinden Sibille'ye dönecektim. Yuva büyüktü, modası geçmiş mobilyayla döşenmişti. Duvar kâğıtları da mobilya gibi koyu renkliydi, Petra'mn oğlunu beklediğim bekleme salonunun duvarlarında bir sürü geyik boynuzu gördüm. Bir ders odasından çocuk sesleri geliyordu. Bir çocuklar korusu kerat cetvelini ezberlemeye çalışıyordu: «...üç kere üç dokuz, dört kere dört on altı, beş kere beş yirmi beş, altı kere altı otuz altı...»

Kapı açıldı, genç bir bayan öğretmen Tommy'yi içeri soktu: «İşte seni annene götüreceğim amca.»

Tommy merakla yüzüme baktı. «Adın ne senin?»

Adımı söyledim, bana elini uzattı. Yaşma göre ufak ve çelimsizdi, güzel, kestane gözleriyle zeki, duygulu bir yüzü vardı. Saçları da kestane rengi ve sıktı. Tommy'nin berbere gitmek zamanı gelmişti, ikide birde alnına düşen bir perçemi eliyle itiyordu.

«Arabanla geldiğini söyledi bayan öğretmen.»

«Evet, Tommy.»

«Ah ne güzel. Yanma oturabiür miyim?»

«Elbette.»

«Tommy'yi akşam yine getireceksiniz değil mi Bay Holland?»

«Evet,» dedim.

Tommy gururla geçti benimle evin içinden. Tam da iki ders arasıydı, koridorlarda sürüyle çocuk vardı.

«Merhaba Tommy,» dedi küçük bir kız.

Tommy, durup bizi birbirimizle tanıştırdı: «Bu Mickey, bu da Paul amcam. Beni arabasıyla Viyana'ya götürecek.»

«Hii, siz kalkarken seyredibiUr miyim?»

«Elbette,» dedi Tommy cömertçe.

Arabada uzun süre susup yalnız pencereden baktı merakla. Elleri güzel, eklemleri inceydi. Hoş bir çocuk, diye düşündüm. Son günlerde, yıllık iznini bekleyen biriymişim gibi hissediyordum kendimi. Her geçen günler, bütün bunların geride kalacağı saat yaklaşıyordu. Her geçen saatla, Sibille'nin yanında olacağım an yaklaşıyordu. Köyde bir bakkalın önünde durdum: «Sana bir çikolata alalım.»

«Şey, bilmem ki...» Tommy bocalamaktaydı.

«Nen var? Çikolata sevmez misin yoksa?»

«Severim... ama annem sorarsa, dilencilik etti deme sakın.»

İyi yetişmiş, terbiyeli bir çocuktur. Yolumuza devam ederken çikolatasını yaladı durdu. «Sütlü, fındıklı çikolata kadar iyisi yok.»

«Evet, hatırladığıma göre öyledir.» Ben kara puro mu içiyordum keyifle.

«Anneni göreceksin diye seviniyor musun?»

«Evet, çok. Onu çoktandır mı tanırırsın?»

«Hayır, çok olmadı.»

«Evlenecek misin onunla?»

«Annen evli ya.»

«Hayır.»

«Ama Tommy, elbette evli. Kendisi söyledi bana. Baban Paris'te ya.»

Yüzü öfkeli bir hal aldı. «Annem bunu da mı söyledi sana?»

«Evet, Tommy.»

«Büyük bir mimar olduğunu da söyledi mi?»

«Evet...»

«Ve onunla çok mutlu olduğunu?»

«Evet...»

«Ve bize hep para gönderdiğini?»

«Onu da...»

«Hepsi de yalan,» dedi Tommy.

«Ne demek istiyorsun?»

«Hep anlatır bunu. Utanıyor da ondan, bana kalırsa. Ama ben gerçeğin ne olduğunu biliyorum. Babam bizimleyken durum neydi biliyorum. Kavga, hep kavga! Parasızlık!» Küçük yüzünde bir sinir oynadı, çikolatayı bile unutmuştu:

«Büyük mimar... Yuvadaki çocuklar resimli bir dergiden bir resim gösterdiler bana. Resimde babam vardı, yanında da annemi aldattığı artist kadını.»

«Resmi gördün demek?»

«Evet. Sakladım, da. Karyolamın altındaki oyuncak kutumun içinde. Babam dünyanın en aşağılık adamıdır. Onu hiç görmek istemem, hiçbir zaman.»

«Ya karşılaşırısan onunla?»

«Yüzümü çeviririm.»

«Seninle konuşursa?»

«Yüzüne tükürürüm.»

Düşündüm: Babasından böyle söz açan bu çocuk, onu nasıl özlemişti kimbilir. «Dikkat et,» dedim, «çikolatan düşüyor.»

Çikolatadan bir diş ısırıldı dalgın dalgın. «Bize para da göndermez. Gideli beri hiç para göndermiyor artık. Annem çalışmak zorunda onun için...»

«Bunu bilmiyordum,» dedim.

«Ne olacaktı,» dedi. «Yuvanın parasını nasıl verebilir ki?»

«Doğru.»

«Oraya varınca seninle ne konuştuğumu söyleme sakın. Üzülür sonra.»

«Söylemem.»

«Teşekkür ederim.» Gaz pedalma, sağ ayağıma baktı, mırıldandı: «Devamlı kavalje.»

«Devamlı kavalje mi? O da ne demek?»

«Resmin altında öyle yazılıydı. Fransız artisti Ramona Leblanc ile devamlı kavalyesi, Avusturyalı mimar Clemens Wend.» Acı çektiğini görüyordum. Dişlerini kenetleyip almındaki perçemi eliyle yana itti.

«Babam» dedi, «devamlı kavaljedir.»

Erkekler kadınları bırakıp gidiyor, kadınlar erkekleri aldatıyorlardı. İki cins arasındaki normal ilişkiler hızla bozulmaktaydı anlaşılabilir. Söylenecek bir şey yoktu artık. Belki de yirminci yüzyılın büyük buluşları, artık insanların özel yaşamını bile etkileyen fizik ve politika dünya görüşündeki değişimdi bunda suçlu olan. Erkekler dünyayı değiştirmişlerdi, birbirleriyle ilgileniyorlardı. Kadınlar ilginç değildi artık, üstelik çok da kadın vardı. Kadınlar, aranırken de, bırakılırken de, bir sorun olmaktan çıkmışlardı artık. Sorun, hidrojen bombasına ait uranyum gömleğinin yapımıydı, sorun Süveyş Kanalıydı, koeksistans'dı (*). Kadınlar sorun değildi. Onları ya alıyor, ya da elini çekiyordun onlardan.

Kadınlara acıyordum, kendilerini hiç mi hiç savunamıyorlardı. Ve erkeklere karşı koyacakları bir şeyleri de yoktu pek. Örneğin. Robert Oppenheimer'in arkadaşlığını o bir sürü kadından herhangi birinin arkadaşlığına öngörmek için ille de homoseksüel olmak gerekmiyordu. İstisnalar vardı elbette, ama çok değildi. Bu istisnalardan birini bulduğum için çok mutluydum.

O gün öğleden önce Tommy ile, eskiden Sovyet askerî hükümeti tarafından işgal edilen Rosenhügel'deki film stüdyosuna gittim. Şimdi Avusturyalılar yeniden bir anlaşma yapmışlardı ve film stüdyoları onların elindeydi yine. Girişin tam karşısına düşen holün tozlu duvarlarında açık renkli bir dörtgen leke gibi duruyordu. Kısa bir süre önce burada bütün işçilerin babası Stalin'in resmi asılıydı herhalde. Joseph Stalin'den önce de

(*) «Barış içinde birlikte yaşama.»

aynı yerde şüphesiz Adolf Hitler'i görmek mümkün olmuştu. Şu sırada boş duruyordu aynı yer...

Petra, kantinin üstündeki küçük bir odada çalışıyordu. Dört bir yanına bir sürü, renkli eskizler saçılmıştı. Oğlu annesinin kollarına atılıp sarıldı. «Günaydın anneciğim.»

«Merhaba Tommy. Nasılsın bakayım?»

«İyiyim. Paul amca öğleden sonra bizimle sinemaya gelecekti. 'Baba ile oğul buluşunca' adlı filme.»

«Sen o filmi gördün ya.»

«Çok güzel filmi, iki kere de seyredilir pekâlâ.»

Kalkıp önce bir sinemaya, sonra da bir pastaneye gittik, Tommy sıcak çikolata içip bir sürü pasta yedi. Petra'nın düşünceli düşünceli bana baktığım gördüm birkaç sefer. Belki de Ramona Leblanc'ın devamlı kavak/esiyle kendi küçük, tamamlanamamış ailesini düşünüyordu. «Pastadan bir parça daha ister misin Tommy?» dedim.

«Hayır, teşekkür ederim. Artık yiyemem herhalde. Hem benim için para harcayıp duruyorsun boyuna.» Petra'ya: «Paul amca bu sabah çikolata aldı bana,» dedi, «ama dilencilik etmedim anneciğim.»

«Elbette etmemeli,» dedi Petra ciddi bir yüzle. Beraber çocuğu yuvaya götürdük, insana huzur veren bir akşamdı, kısa bir süre kendimi aile babası bile sandım. Viyana'ya dönünce, önce Petra'yı evine götürdüm. Teşekkür etti: «Öyle naziksiniz ki Paul, gerçekten... çok duygulandım.»

«Aman bırakın canım.»

«Neden daha önce tanışamadık?»

«Çok hoş bir çocuğunuz var.»

«Evet, biliyorum. Tommy'ye çok bağlıyım. Eskiden

bayağı kin duyardım ona. Bu çocukla asla koca bulamam artık, diye düşünürdüm.»

«Şimdi değişti mi durum?»

«Şimdi aldırduğım yok artık.»

Sonra, kiraladığım arabayı geri verip otele gittim. Resepsiyon memuru bana bir mektup uzattı. Mektup Frankfurt'tan geliyordu. Zarfı açıp da mektuba göz gezdirdiğim sırada ellerim titriyordu. Yönetim Kurulu Rio'ya naklimi kabul etmişti. Panair do Brasil uçağında yer bile ayırtmıştılar benim için. Uçak 28 Mart saat 17.30'da Tempelhof hava limanından kalkacaktı. Bundan önceki son uçuşumda da aynı uçakla gitmiştim. 28 Mart. Bir hafta sonra. Her şey geçip gitmiş olacaktı bir hafta sonra.

«Holde sizi bekleyen biri var, Bay Holland,» dedi resepsiyondaki memur. Beni bekleyen, Bayan Funchsberger'di. Öyle ufarak ve kasvetli, salonun en dıştaki köşesine çekilip oturmuştu, ayaklarını, saklamak istiyormuş gibi, koltuğun altına çekmişti. Nesi var nesi yok saklamak istiyordu sanki, elleriyle yüzünü de. Duvara bakıyordu. Kimseyi görmeyince onu da gören yok sanıyordu. Üzerinde kahverengi, eski bir kadife manto vardı elleri eski püskü bir manşonun içindeydi. Ben yaklaşıncaya dişsiz ağzı gülümsedi: «İki saattir sizi bekliyorum, Bay Holland.»

«Bir şey mi oldu yoksa?»

«Yo, bir şey olduğu falan yok.» Fısıldadı. «Tam aksine. Frank işi erken bitirdi, siz de çok acele demiştiniz, onun için bir an önce getireyim dedim.» Her şey yolundaydı. Ey sevgili Tanrı, diye düşündüm, varolduğun gerekirse, teşekkürler olsun. Bizi gerçekten koruyorsun.

«Dışarı çıkalım mı?»

Buradan çıkacağı için sevinmiş gibi, çabucak kalk-

tı. Issız bir yan sokaktaki bir evin kapısı önünde pasaportu bana verdi. Viyana Emniyet Müdürlüğünün kursuz soğuk damgasıyla, harika bir sahtekârlıktı doğrusu. Sibille'nin adı sanı, doğum tarihi ve yeri tamamen değişmiş, pasaport bir sürü giriş ve çıkış mühürleriyle dolmuştu. Pasaport biraz lekeli, biraz eskimişti, köşeleri de hafiften iplik iplikti, nasıl olması gerekiyorsa tam öyleydi işte. 1959'a kadar da geçerliydi.

«Brezilya vizesi nerede?»

«Öbür sayfada, Bay Holland.» Bayan Fuchsberger ışık saçıyordu bana bakarken. «Franz övünüyor bu pasaportla. Bence de çok esaslı iş çıkardı doğrusu.»

Öbür sayfada büyük, dik dörtgen mühürü buldum. Okudum: «Consulada da Brasil em Vienne. Visto No. 115. Bom para embarcar para o Brasil ate 26.4.1956.» Vize 26.4.1956'ya kadar geçerliydi. Vizeyi veren konsolun adı David Lines'di.

«Franz iyi becermiş değil mi?»

«Fevkalâde, Bayan Fuchsberger.»

Kapmın önü karanlıktı ama, caddedeki fenerden ışık vuruyordu üzerimize. Yaşlı kadına sahtekâr için para verdim. «Bu da sizin için.»

«Hayır, onu alamam.» Kâğıt paraları tutan elimi itti. «Franz için evet, ama benim için hayır.»

«Bayan Fuchsberger...»

«Katiyen. Bay Kalmar'ın dostusunuz. Onun için elimden geleni yaparım — ama para için hayır. Bay Kalmar iyi insandır.» Adamakıllı yaklaştı. «Şöyle bir az eğilin bakayım.» Eğildim, soğuk sert bir işaret parmağıyla alnıma dokundu: «Sevgili Tanrı sizi korusun.»

«Teşekkür ederim, Bayan Fuchsberger,» dedim. Ben küçükken, annem de birkaç defa haç çizmişti alnıma

böyle. Annem öleli on beş yıl olmuştu, o zamandan bu yana haç çizen olmamıştı alınma. Yaşlı kadınla vedalaşıp karların içinden merkez postahanesine gittim. Saat 22'yi birkaç dakika geçiyordu, sokaklar boştu. Zaman zaman yanımdan bir araba geçiyordu sessiz sedsiz. Bu akşam öyle mutluydum ki, sanırım yıllardır en mutlu akşamımdı.

Telefon konuşmamı hemen verdiler.

«Sevgilim, her şey yolunda. İlk trenle geliyorum, yarm sabah yanımda olurum.»

«Her şey yolunda...» Sibille'nin sesi kesildi.

«Frankfurt kabul etti, portre de bende. Bir haftaya kadar gideriz.»

Cevap gelmiyordu.

«Sibille ne var?»

«Ben... konuşacak gibi değilim... aksilik çıktı sandım da.»

«Her şey yolunda, camm, seni seviyorum.»

«Şimdi ne yapacağım biliyor musun? Üç tek viski isteyip susuz içeceğim.»

«Onu ben de yapacağım.»

«Yaşlanıyorum galiba. Fenalaştım.»

«Viskiyi hemen iste, sevgilim,» dedim ve mutluluk içinde güldüm. «Ve bana sadık ol ve beni aldatma ve beni bekle. Birkaç saat sonra yanıdayım... Kendini bu yeniden buluşmamıza hazırla. Bütün gün yataktan çıkmayacağız.»

«Seni bekliyorum, Paul. Kalbimin içindesin. Kafamla da başka bir yerde hem.»

«Hoşça kal. Yarın görüşürüz.»

«Yarına kadar sen de hoşça kal, Paul.»

Alıcıyı yerine koyarken gülümsedim. Kulübeden çıkarken de gülümsedim. Sonra, gülümseyemedim artık. Kulübenin önünde Petra "Wend duruyordu. Üzerinde leopar bir manto vardı.

5 .

Sirk soytarılarını andırıyordu tıpkı: yüzü beyaz ve kansız, dudakları çiğ kırmızı boyah, gözleri mavi gölgeliydi. Canlı bir insanla çok az benzerliği vardı. Sesi sert çıktı: «Bundan sonra ne dersem onu yapacaksınız, Paul. Anladınız mı?»

Cevap vermedim. Salonda birkaç kişi daha vardı ama, hiçbirinin bize aldıracağı yoktu. Gişedeki memur seslendi: «Kulübe 3, parayı ödeyin lütfen.»

«Cam duvar çok ince. Bütün söylediklerinizi duydum.» dedi Petra.

«Beni izlediniz demek...»

«Saatlerdir. Günlerdir, Paul...» Gülümsedi. Kötü bir gülümsemeydi.

«Kulübe 3...» diye bağırdı gişedeki memur öfkeyle.

«Özür dilerim...»

«Hadisenize, 54 şiling vereceksiniz.»

«Kabahat bende,» dedi Petra. «Bayı lâfa tuttum, affedersiniz.»

Parayı ödedim.

«Gidelim,» dedi Petra.

«Nereye?»

«Otelinize.» Koluma girdi, postaneden çıkıp karların içinden et pazarını geçip Rotenturmstraße'ye çıktık. İkimizi bir çift sevdalı sanabilirlerdi.

«Sibille'yi Baviera'ya götürmüş olabileceğinizi düşünmüştüm,» dedi. «En akıllıca iş oydu.»

«Ne dediğinizi anlayamıyorum.»

«Bırakın onu Şimdi.» Sesi Őefkatliydi Şimdi kedi gibi mırıldanıyordu. «Vaktimiz dar, ikimizin de. Çok nmutsuz ve çok kararlı olduğumu bilmeniz iyi olur.»

«Neye kararlı?»

«Beni bir saniye bırakır ve tek bir dediğimi yapmazsanız polisi çağırır Sibille'nin yerini söylerim. Ne dediğimi anlıyor musunuz, Paul?»

«Hayır.»

Kolunu birdenbire kolumdan çıkarıp geriye döndü.

«Nereye gidiyorsunuz?»

«Polise.»

«Durun.» Onu tutup yanıma çektim.

«Böyle daha iyi işte,» dedi. «Çok daha iyi. Bırakın beni artık. Cammı acıtıyorsunuz.»

Onu bıraktım.

«Kolunuzu verin yine.»

Kolumu verdim.

«Şimdi otelinize gidelim. Bir Şey içmek istiyorum, sonra da ne durumda olduğunuzu size rahat rahat anlatırım.»

«Ne dediğinizi anlayamıyorum.»

«Yine başlamayın, Paul. Ne de olsa ben de insanım, benim de sabrım tükenebilir.»

6 .

Ambassador Oteli'nden çıktıktan yarım saat sonra, dönmüş, büyük ve rahat salonda oturuyordum yine. Petra Wend de karşımda oturuyordu, bir garson ne içeceğimizi soruyordu.

«Viski,» dedim.

«Skoç mu olsun?»

«Evet.»

«İki tek mi?»

«İki doble.»

Garson gitti.

«İstedığınız ne?» diye sordum.

«Önce sizin pasaportu verin hele.»

«Hayır.»

Birbirimize baktık.

«Pasaportu,» dedi.

Pasaportu verdim.

Şimdi de sahtesini, SibiUe'ninkini.»

«Ben—»

«O yaşlı kadının pasaportu size getirdiğini gördüm.
Verin hadi.»

Sahte pasaportu da verdim. Gözden geçirip başım salladı: «Brezilya'ya demek. Tahmin etmiştim.»

«Petra, size ne yaptım da...»

«Bana bir şey yapmadınız. Mesele o değü.»

«Ne peki?»

«Vakti gelince anlatırım.» Leopar mantosunu omuma atmıştı şimdi, mantonun altında yeşil bir yünlü ntari vardı. Sigara içiyordu. Garson viskiyi getirdi:

«Buyurun saym bayan.»

«Teşekkür ederim.»

«Azsa daha getireyim.»

«Yeter.»

«Bay Franz,» deyip gözlerimi kapadım, «bu kadar buz yeter.»

«Başüstüne Bay Holland. Salon sıcak olduğu için çabuk erir de ondan... Viski de adamakıllı soğuk değilse tad vermez, değil mi saym bayan?»

«İlginize teşekkür ederiz Bay Franz,» dedi Petra. Garson uzaklaştı. Petra viskisine soda koyup içti. Ben

de içtim. Salonun öbür ucunda birkaç Fransız oturuyordu. Kendi aralarında konuşuyor, gülüşüyorlardı. Teslim olmaya hazırmışım gibi bir duygu içindeydim.

«Şimdi Sibüle'ye telefon edip Viyana'ya gelmesini isteyeceksiniz.»

«Gülünç,» dedim. «Gelmez ki, şüphelenir ancak.»

«Uçağınızın Viyana'dan kalktığını söylersiniz. Size itimat eder, seviyor sizi ya.»

«Elbette,» dedim. «Zaten onun için söyleyemem ya işte.»

«Pekâlâ söylersiniz.»

Düşündüm: Bütün bunlar düştten başka bir şey değil, uyanmam saniye meselesi. Düşteymişim gibi cevap verdim: «Mantıklı olun, Petra. İsteddiğiniz ne? Sibüle'den korkuyorsunuz sanırım.»

«Çok korkuyorum ondan.»

«Sonra?»

«Durumum böyle davranmamı gerektiriyor.»

«Ne durumu?»

«Onu, Sibille buraya gelince söylerim.»

Düş falan değildi. Uyanmak falan yoktu.

Kalktım.

«Nereye gidiyorsunuz?» Petra kıpırdamadı bile.

«Sizi fazla dinledim.»

«Bay Holland, şu salondan yalnız başınıza çıktığınız anda telefon kulübesine giderim.»

Cevap vermeyip salonun kapısına doğru yürüdüm. Adımlarımı sayıyordum. On dördüncü adımda kapıya varınca, arkama döndüm. Petra'nın kalkıp telefon kulübesine gittiğini gördüm. Ondan biraz önce geldim kulübenin önüne.

«Petra, rica ederim.»

«Şimdi sahte pasaportu Batı Garı'ndaki postaneye

götürüp taahhütlü ve ekspres olarak göndereceğiz,» dedi, «sabah erkenden Bavyera'ya gitmiş olur, Sibille de öğle trenine biner.»

Çok rahat ve akıcı bir konuşması vardı. Her şeyi önceden düşünmüştü.

«Bütün bunları önceden düşündünüz değil mi?»

«Şu son günlerde düşündüğüm tek şey buydu, Paul.» Artık Paul diyordu yine.

«Ama biz pasaportu göndermeden, Sibille'ye telefon edip Viyana'ya gelmesi gerektiğini söyleyin.»

«Bunu yapamam. Yapamam Petra, rica ederim. Sesimden anlaşılır zaten, anlayınca da gelmez nasıl olsa.»

«İşte çok yazık olur o zaman,» dedi Petra. Masamıza dönmüştük; Petra bardaktaki içkisini içti bitirdi. «Her kulübede ikinci bir alıcı var. Ben de beraber dinliyorum. Konuşmadan sonra pasaportu mu göndeririz, yoksa derhal polise mi başvururum, bana kalıyor artık. Onun için sesinize dikkat edin!»

«Allah aşkına Petra, benden istediğiniz ne? Ben Sibille'yi seviyorum.»

«Onu artık sevmediğinizi söylemişsiniz.»

«Yalan söyledim.»

«Doğru. Gerçeği şimdi söylüyorsunuz.»

«Delirmişsiniz siz. Sibille'yi buraya neden çağırıyorum? Buraya geldi mi mahvoldu demektir.»

Petra başım salladı: «Gelmezse mahvolur asıl. Dermiş falan değilim. Ne istediğimi biliyorum. İsteklerime uyarmanız her şey düzelebilir, o zaman Rio'ya da gider, mutlu da olursunuz.»

«Bana kalırsa sizi harekete geçiren şey, duyduğunuz kin. Sibille'ye kin besliyorsunuz. Ona eziyet etmek istiyorsunuz.»

«Sibille'ye kin duyduğum falan yok.» Petra eldenleriyle çantasını aldı.

«Şimdi odanıza çıkıp öteberinizi toplayalım.»

«Ne öteberisi?»

«Sibille ile bende kalırsınız. Verdiğim ifadeden sonra polisın Sibille'yi aramayacağı tek yer orasıdır. Hem, sürse sürse bir iki gün sürer ancak.»

«Bir iki gün sürecek şey ne?»

«Demin dedim ya size, Sibüle gelsin, o zaman anlatırım hepsini.»

Kafamı zar zor toparlamaya çalıştım, birden aklıma bir şey geldi: «Kadın olduğunuz için odama çıkamazsınız, bu otelde öyle şey olmaz.»

«Pekâlâ çıkarım. Sorup öğrendim. Oda değil, salonlu bir daireniz var. Daireye gelebilirim pekâlâ.» Koluma girdi. «Vakit geçiyor. Sibüle'yi uykudan uyandıracak değiliz herhalde.»

«Sibüle...»

«Nen var kuzum? Neden tekrar telefon ettin? Bir şey mi oldu yoksa?» Bütün vücudum ter içinde kalmıştı. Terin yüzümden aşağı, giysimin içinde de göğsümden, bacaklarımdan aşağı nasıl aktığını hissediyordum. Kulübe dardı. Petra yapışmış duruyordu bana. İkinci alıcı elinde, ve çok sakindi. Hiç kıpırdamıyordu. Yüzüme bakıyordu yalmsz.

«Bir şey olduğu falan yok. Onu da nereden çıkardın?» Ter, üst dudağımdan ağzıma aktı. Neşeli bir kahkaha attım sözüm ona. «Tam aksine, her şey öyle yolunda gitti ki. Ben... şimdi anlatamam ki hepsini.»

«Telefonda zor elbette, anlıyorum.» Sesi rahat çıkıyordu. Ağladığımın farkına vardım. Petra'nın vücudu

adamakıllı yaslanmıştı bana. Kabahatsiz ve düşünceli görünüyordu.

«Bak, dinle. Bizim uçak Viyana'dan kalkıyor.»

«Berlin'den kalkacak sanıyordum.»

«Berlin'den kalkan uçakta yer kalmamış. Viyana uçağmda da ancak bir saat önce yer bulabildim. Ona binmemiz gerekiyor, yoksa vakit kaybederiz.»

«Evet, elbette.» Sibille'nin sesi; sevdiğim ses, telâşlıydı. «Peki ama nasü geleyim?»

«Portreyi sana bu akşam gönderirim. Özel ulakla. Yarın sabah eline geçer. Öğle trenine binersin.»

«Sen ne söylersen öyle yaparım. Paul. Ne yapacağımızı sen daha iyi bilirsin.»

«Biliyorum.»

«Peki, Petra?»

«Ne demek Petra?»

«Viyana'da ya.»

«Biz kentte kalacak değiliz. Bir yolunu buldum, merak etme, en iyisi o.»

Burada, sesim acaba nasıl çıkıyor diye düşündüm. Yapmacıksız mı çıkıyordu acaba? Titriyor muydu? Düşündüm: Yalnız Petra'mn kulağına yapmacıksız çalımsa da Sibille'nin kulağına titrer gibi çalınsa ne iyi olurdu. Sibille beni daha iyi tanırdı. Ama aktör değilim ki ben. Korkuyordum. Müthiş korkuyordum.

«Tanrı'ya şükürler olsun ki her şey yolunda,» dedi Sibille, «Sen yeniden telefon edince çok korktum.»

«Saçma, yolunda olmasaydı her şey...» öksürdüm «...sana gel der miydin hiç?»

Petra elini benim gerecin ağız kısmına dayayıp: «Onu sevdiğinizi söyleyin,» dedi. Elini çekti yine.

«Seni seviyorum,» dedim.

«Ben de seni.»

«Yarın akşam garda beklerim.»

«Olur, Paul. Ah, yarın yine yanında olacağım diye nasıl seviniyorum bilemezsin.»

«Ben de seviniyorum.»

«Ah Paul, bir gece daha kaldı, sonra beraberiz yine.»

Ter gözlerimin içine aktı, gözlerimi kapamak zorunda kaldım, doğru banyodan geliyormuşum gibi, bütün vücudum sırılsıklamdı. Çamaşırlarım vücuduma yapışmıştı. Petra'ya bakıp düşündüm: İnsan birini öldürmek istedi mi böyle olurdu demek.

«Yarın akşamı sabırsızlıkla bekhyorum,» dedim. «İyi geceler, şekerim.»

«İyi geceler, Paul.»

Alıcıyı yerine koydum: «Eee, nasüdi bakalım?»

«İyiydi,» dedi Petra. «Daha iyisi can sağlığı.»

«Polise gitmiyor musunuz?»

«Hayır. Sibille gelir sanıyorum. Şimdi de pasaportu gönderelim.»

Yanımda durup, ben adresi zarfa yazarken izledi. Sonra, elimden aldığı zarfı kapatıp yapıştırdı, gişeye kendisi götürdü. Arkasında durup beklerken, beyaz saçlarının altındaki duru tenli, ince boynunu gözden geçirdim, belki de en iyisi, Sibille gelmeden onu boğmaktır, diye düşündüm. Tek başına yaşıyordu. Şansım yardım etti mi onu ancak birkaç gün sonra bulabilirlerdi. Evinde beni gören olmamıştı henüz. Hayır, yanıştı bu. O mutlu aile aklıma geldi birden. Düşündüm: Şimdi üstelik bir de aklımı kaçırırsam, her şeyin sonu gelmiş olurdu. Bu iş böyle yürümezdi. Bu iş böyle yürümezdi elbette. Bana zaman gerekliydi, düşünecek zaman. Petra'nın gerçek isteğinin ne olduğunu kim bilebilirdi? Zaman gerekliydi bana. Mesele buydu. Petra ile iyi geçinmeliydim,..

«9 şiling 30.» Memur, içinde sahte pasaportun bulunduğu zarfın üzerindeki pullara mühürü bastı, Petra memurun önüne kâğıt bir 10 şiling bıraktı, adam paranın üstünü verdi. Petra, bozukluk parasım eski bir cüzdana koyuyordu kılı kırk yararcasına.

«Mektup sabah erkenden orada olur mu?»

«Muhakkak.»

«Kesin mi?»

«Çok kesin saym bayan. Tren kazası olursa başka elbette.»

«Gelin Paul,» dedi Petra. Yine koluma girdi, valizimin bulunduğu taksiye döndük.

«Şimdi Seilerstaette 10 numaraya gidelim,» dedi Petra şoföre. Eski püskü, takırdayıp duran araba, Mariahilfer Caddesi'nden aşağı Ring'e doğru yol aldı.

«Seilerstaette 10 numarada kim oturuyor?»

Şoförle aramızdaki cam bölme kapalıydı, ne konuştuğumuzu duyamazdı. Petra çantasından pasaportumu çıkardı, yanma bir de kâğıt iliştirip ikisini birlikte bir zarfa koydu, zarfı kapayıp yapıştırdı. Ancak ondan sonra cevap verdi: «Avukatınım bürosu oradadır.»

«Avukatınız mı?»

«Bakınız Paul, sizin ve daha sonra Sibille'nin de hayatıma kastedeceğiniz akla yakın bir şey.» Öğrencisine Pitagor davasını anlatan bir öğretmenden farksızdı konuşması. «Bay Trenti gibi öldürülmeye niyetim yok. Onun içindir ki pasaportunuzu avukatımın bürosuna bırakıyorum. Bugünden başlayarak her gün saat 16'da ona görüneceğim. Gün olur da saat 16'da ona gitmezsem, iki saat sonra zarfı açacak, pasaportunuzu görecektir, içine koyduğum kâğıda yazdığım haberi okuyacaktır.»

«Kâğıtta ne yazılı?»

«Beni öldüren adamın pasaportu diye yazılı kâğıt-
ta,» diye cevap verdi Petra ve gülümsedi.

Kar yeniden başlamıştı.

Taksi Hofburg'un büyük kemerinden geçiyordu şimdi, girişindeki balkonları taşıyan kadın heykellerinin büyük başları ve omuzları üzerinde kar vardı. «Demek her gün saat 16'da,» dedim, «sizi saat 17'de öldürürsem, ülkeden çıkabilmek için yirmi üç saat vaktim olur.»

«Ama pasaportsuz çıkamazsınız ki, Bay Holland. Yirmi üç saat içinde de sahtesini elde edemezsiniz.»

«Doğru,» dedim. «Her şeyi çok iyi düşünmüşünüz gerçekten.»

«Elbette Paul, elbette.»

Seilerstaette 10 numara, eski, büyük bir binaydı. Kapıyı çaldık, yarı uykulu bir kapıcı açtı, Petra ile ikinci kata çıktık. Parmaklıkları bir kapı vardı burada. Kapının üzerinde avukatın adı yazılıydı. Levhanın tam altında da mektupların atılması için bir yarık vardı. Petra, pasaportumun bulunduğu zarfı yarıktan içeri attı. Zarfın, boğuk ve hışırtilı bir sesle kapının öbür yanına düştüğünü duydum.

«Gelin,» dedi Petra. Kararlı ve hızlı adımlarla önümden yürüdü. Savaş biteli onanım görmemiş asansörle, zayıf ışıklı ve nemli asansör boşluğundan aşağı indiği sırada, hemen az bir şey önce başanlı bir hayat sigortası yapmış bir kadından farkı yoktu.

Zaman, diye düşündüm ardından acele ederken, zaman gerekli bana, zaman.

Zamanım olursa bir çıkar yol bulabilirdim. Ama şimdi acele etmemeliydim. Şaşkın, düşündüm: Nasıl olmuş da bir insan böylesine yanıltmıştı beni? Grinzinger sokağına girdik.

Kar artık iri taneler halinde yağıyordu. Hava daha bir ısınmış gibiydi, sokak fenerleri sarı hâlelerle çevrilmişti.

Petra'mn çatı katındaki dairesine girdik.

«Hemen yatalım mı yoksa bir şey içer miyiz?» diye sordu Petra.

«Petra, ben Sibille'yi seviyorum.»

«Elbette onu seviyorsunuz, bundan hiç şüphe etmedim ki.»

«Rica ederim Petra, bizden istediğiniz neyse söyleyin. Ne olursa olsun yaparım.»

«Onu, Sibille buraya gelince söyleyeceğim dedim ya size.» Omuz silkti.

«Hepimizi birden yokuşa sürüyorsunuz böyle direnmekle. Bir viskiye ne dersiniz?»

«İstemiyorum.»

«Öyleyse yatalım.»

«Ben nerede yatacağım?»

«Yanımda elbette. Yatak geniş.»

«Petra,» dedim, «benden hiç de mi korkmuyorsunuz?»

«Sizden hiç korkmadım. Paul. Sizden korkacak kadın yoktur bana kalırsa.»

Esneyip, yünlü entarisini başından çıkardı. Arkamı döndüm, «Hayır, hayır, sizden bir şey istediğim yok. İlişkımız bir iş ilişkisinden başka bir şey değil artık.» Yaramdan geçip banyoya gitti.

Yastıklarla dolu divana oturdum. Divanın üzerinde açık bir kitap duruyordu. Kitabı aldım Christian Morgenstern'in şürleri idi. Banyodan su sesi geliyordu. Okudum: «... sen sersemsin, ben sersemim, gel gidelim, ölelim!»

Petra dişlerini fırçalıyordu şimdi.

Sen sersemsin. Ben sersemim. Gel gidelim. Ölelim.

Petra, sırtında geceliği, odaya döndü. «Banyo serbest,» dedi. Yürüyüp yatak odasına girdi. Çok geçmeden de yattı. Telefon, yanındaki küçük masanın üzerinde duruyordu. Geniş bir Fransız karyolasında yatıyordu. Her şeyi önceden hazırlamıştı Petra'cık. İkinci bir yastıkla ikinci bir battaniye de vardı.

Valizimden pijamamla diş fırçamı alıp banyoya girdim.

«Kapıyı açık bırakın,» dedi.

«Neden?»

«Pencere bir tane de ondan Paul.»

Kapıyı açık bırakıp, soyundum, yıkandım ve tuvalete gittim. Petra yatağa uzanmış sigara içiyor, beni bekliyordu. Geri dönüp yanına yatınca: «Birkaç resimli dergi aldım,» dedi, «belki hemen uyumazsınız diye düşündüm.» Dergileri battaniyenin üzerinden bana doğru itti. Yüzündeki makyajı silmişti; böyle boyasız, daha bir genç görünüyordu. «Bana ne olursa olsun aldırdığım yoktur belki de. Sibille bir şansa sahip olsun diye öldürürüm sizi belki.»

«Bunu asla yapamazsınız,» dedi Petra. Sigarasının külü uzamıştı.

Neden yapmayayım?»

«Birincisi, bunu yapamayacak kadar korkaksınız, ikincisi, Sibille'yi seviyorsunuz. Onunla yaşamak istiyorsunuz. Beni öldürürseniz bunu yapamazsınız artık.» Bir dergi alıp açtı. «Hep de şu Hohenzollern hikâyesi,» diye mırıldandı başım sallayıp, «Hâlâ okuyan var mı bunu?»

Kalktım.

«Ne oluyorsunuz?»

«Viski nerede?»

«Gördünüz mü, büiyordum işte. Hepsi de mutfakta.»

Karyolanın öbür tarafına geçtim, Petra'yı saçlarından yakalayıp kaldırdım, var kuvvetimle suratına tokattı indirdim. İkinci tokatta burnundan kan geldi. Kan çenesine doğru sızıp göğsüne damladı.

«Hele bir el daha kaldırın tamamdır o zaman.»

«Özür dilerim,» dedim.

«Banyodan bir havlu alıp silin şu kam.»

Bir havlu alıp ıslattım, kanı sildim.

«Boynumdan da.»

İsteddiğini yaptım.

«Göğsümden de.»

İsteddiğini yaptım.

«This is the American Forces Network! AFN Munchen now brings you Music at Midnight...» (*) Bir saksafon sesi duyuldu. «Glenn Miller and At Last! (**).

Şişeyi yansına kadar içmiştim. Yatağa uzanmıştım, bardak elimdeydi. Buz kabıyla soda bardağı altımda, halının üzerindeydi. Petra içmiyordu. Dergilerdeki tefrikalan okuyordu. Telefonun yanındaki radyodan da müzik sesi geliyordu.

«At last my has come along...» (***)

Sonra uykuya daldım. Uyandığımda saat sabahın ikisiydi. Işık yanıyordu. Petra hâlâ okumaktaydı. Ben kalkınca eli hemen telefona giti. «Korkacak bir şey yok,» dedim, «geceleri bir defa dışarı çıkarım hep.»

Bütün gece birkaç defa uyandım, gözlerimi açtığım-

(*) Burası Amerikan Kuvvetleri Radyosu AFN Münih, şimdi gece müziği sunuyoruz.

(**) Glenn Miller'den «Neden sonra...»

(***) Aşkım, sevdiğim geldi neden sonra.

da, Petra'mn, yammda oturmuş, bana baktığını gördüm.

«Yorulmuyor musunuz?» diye sordum.

«Hayır.»

«İlâç aldınız mı?»

«Pervitin aldım,» dedi.

Sabah kahvaltayı hazırladı, küçük mutfağında kahve içtik. Gece hava dönmüştü, kuvvetli bir lodos esiyor, karlar eriyordu. Gökyüzü sarı bir renk almıştı. Öğleden önce Petra çamaşır onarımıyla meşgul oldu. Düğmeler dikti, bir jartiyer üzerinde değişiklik yaptı. Benimle hemen hemen hiç konuşmadı. Karşısına, pencere kenarına oturup, pervitin'in etkisi ne kadar sürer diye düşündüm. Bol miktarda almıştı herhalde.

Sonra yemeğe çıktık, yemekten eve döndük. Saat 16'da kente hareket ettik. Petra avukatını gördü. Ona katılayım diye dayattı. Ben kaçınınca, polis tehdidini yeniden tekrarladı, ben de gitmemelik edemedim artık. Ortalık erkenden karardı. Yollar kirli ve ıslaktı, kar eriyip duruyordu, otomobiller kapkara, su dolu oluklar üzerinden geçip gidiyordu. Sibille'yi getirecek tren gecikmişti. Garın peronunda durup bekledik, lodos uğulduyor, elektrik lâmbalarını sallıyordu.

O akşam dua ettim. Artık ne yapacağımı bilemediğim bir sırada Tann'yla barışmanın benim için aşağılık ve beni utandıracak bir davranış olduğunu düşündüm, ama şöyle de düşündüm: Onun var olduğu bir gerçekse, mantığımın tam da bana yol gösteremediği bir sırada iman sahibi olmam, ona herhalde kendi zaferi gibi görünecektir. Tanrı'dan, Sibille'yi korumasını diledim. Dua ettim: «Onu şüpheyeye düşür. Viyana'ya gelmesine engel ol. Sahte pasaportla Almanya'da kalmasını sağla. Sibille beklediğimiz trenden çıkmazsa sana inanacağım.» Tanrı'yı böyle, işle ilgilendirmeye çalıştım. «Bizim boşuna

beklememizi sağla. Sibille'nin Viyana'ya gelmemesini sağla, o zaman var olduğunu, bana kulak verdiğini kabul edeceğim, Tanrı.»

«Lütfen dikkat... Zürih'ten Salzburg, Linz yoluyla gelen Ariberg ekspresi üçüncü hatta girmiştir.»

Diesel lokomotifin ışıklarını gördüm. Uzaktaki manevra düzeninin sinyal lambaları arasında görünüp yaklaştılar. Bana bir yardım edersen sevgili Tanrı...

Işıklar daha da yaklaştı. Eşyayı taşıyacak küçük arabalar harekete geçti. Sonra, uzaktan gelen tren istasyona girip durdu.

«Siz burada kaim,» dedi Petra. Kendisi bir sütunun arkasına girdi. İlk yolcular üzerime doğru geldiler. Dostlar kucaklaştı. Bir çocuk «babacığım» diye bağırıp koştu.

Yarabbi, yarabbi, ne olursun.

Sürüyle insan bana doğru geliyor ve ben Sibille'yi hâlâ göremiyordum. Kalbim küt küt atmaya başlamıştı. Tanrı sözüme kulak verdi ve ben de ona inanmak zorundaysam günah çıkartmam gerekirdi. Bunun sonuçları ne olur diye düşündüm. Ne durumda bulunduğumu rahibe anlatmalı mıydım?

«Babacığım» diye bağırarak çocuk neşeli bir yüzle geri döndü; sarışm güneşten yanmış bir adamı kolundan tutmuş çekiyordu. Adamın yanında yürüyen kadın, Sibille'ydi. Elini salladı bana. Düşündüm: Tanrı yok öyleyse. Sonra, belki vardır da bana kulak vermemiştir, diye de düşündüm.

Yük taşıyan adam, Sibille'nin valizini tutuyordu. Bir adım ileri çıktım Sibille beni kucakladı: «İyi akşamlar, şekerim. Sınırdaki güclük çıkmadı, pasaport.» Birden susuverdi. Petra'yı görmüyordum ama, neden sustuğunu anlamıştım. Sibille'nin kollarımın arasında donup kaldığını hissettim.

«Başka bir şey yapamazdım, dünden beri şantaj yapıp duruyor.» dedim. Sonra, arkama döndüm. Petra ilerlemişti. Pervit'in etkisiyle gözleri büyümüşü, gözbebekleri kocamandı.

«Şu ötedeki polisi görüyor musunuz Sibille?» diye sordu.

«Evet,» dedi Sibille. Böylesine sakın olabilmesi beni şaşırttı. Hiç heyecana kapılmaksızın, düşünceli bir yüzle Petra'ya bakıyordu. Valizini taşıyan adam enikonu ilerlemişti.

«Pasaportunuzu verin bana bakalım,» dedi Petra Sibille'ye. «Vermezseniz imdat diye bağırırım.»

Sibille çantasını açtı, pasaport yeniden el değiştirdi. «Bay Holland, ikimizin koluna girin.»

Dediğini yaptım, garın çıkış kapışma doğru yürüdük. «İnan bana, yapabileceğim başka bir şey yoktu,» dedim Sibille'ye, «seni çağırmasaydım polise gidiyordu.»

Sibille ses çıkarmaksızın başım salladı. Ne durumda olduğumuzu henüz anlamamıştı bana kalırsa. Garın Çıkış kapısı üzerine bir döviz asılmıştı. Okudum. GÜZEL AVUSTURYA'YI ZİYARET EDİNİZ.

8 .

Sibille'nin pasaportunu da Petra'mın Seilerstaette'deki avukatına bıraktıktan sonra, Petra'nın evine gittik. Lodos rüzgârı daha da kuvvetlenmişti. Sibille'nin böylesine sakın olması beni giderek tedirgin ediyordu, durgun ve duygusuz bir hâli vardı. Takside sessiz sedsız önüne baktı durdu. Petra ile bana bakmamaya çalıştı hep. Bir seferinde yavaşçacık başını salladı. Biraz da kendi kendine konuştu, ama ne dediği anlaşamadı.

«Ne oldu?» diye sordum.

«Hiç» deyip elimi yakaladı.

Petra bizi evinde fazla tutmadı. Sadist olmadığı beliydi. «Mücevheri istiyorum» derken, Sibille'den özür diliyormuş gibi bir hali vardı. «Çok borçlandım. Yarın değil öbür gün bir bonom var. Öyle borçlandım ki ne yapacağımı bilmiyorum. Oyun salonunda şanssızlığa uğradım... Dediğim gibi, durumum umutsuz. Alacaklılar daha beklemez artık. Onun için, mücevheri verin, Sibille, pasaportunuzu hemen geri alıp kaçarsınız.»

Sibille başım salladı kesin bir hareketle.

«Evet, evet,» dedi Petra. «Onu bana vereceksiniz.. Yarm akşama kadar vaktim var. Oldukça uzun bir süre. Düşünüp taşının.»

«Ne mücevheri?» diye sordum.

«Tonio Trenti'nin ona verdiği...» diye cevap verdi Petra. «Tonio ona en aşağı yüz eli bin şiling değerinde taş ve bilezik armağan etmiştir. Bütün Roma'nın ağzında daydı o sıralarda.»

«Mücevher yok artık,» dedi Sibille.

«Ne?»

«Satmak zorunda kaldım.» Sibille uykuda konuşuyor gibiydi, kelimeler ağzından tembel tembel özel bir ses vermeksizin çıkıyordu, yüzü de cansızdı sanki. Ne olmuştu ona? Tanıdığım Sibille değildi bu. Neyin nesi olduğunu anlayamadığım yabancı, hasta bir kadındı. «Savaştan sonraki yıllar durumum bozulunca sattım hepsini...»

«Yalan. Ne durumda olduğunuzu soruşturup öğrendim, Sibille.»

«Öyleyse gerçeği söylememişler size. Sizi böyle hayal kırıklığına uğrattıyorum, Bayan Wend.»

Petra'nın sinirlendiği oranda Sibille'nin sakinleşmesi görülecek şeydi, insanı tedirgin ediyordu bu durum.

«Sizin hiçbir dediğinize inanmıyorum.»

«Arayın beni. Eşyayı araym. Ne bulursanız sizin olsun...» Sibille kendini koltuğa bırakıp gözlerini kapadı. Hâlini garipsiyordum.

«Nen var? Ne oluyorsun?»

Hafifçe gülümseyip elimi okşadı. «Bir şeyim yok şekerim, yorgunum, o kadar.»

«Petra,» dedim. «Gerçekten yanılıyorsunuz. Sibille' de kıymetli taş falan yok. Olsaydı gördüm.»

Beyaz saçlı kadın oturduğu yerden fırladı. Aceleci elleriyle bir sigara yaktı. «Siz susun. Hiçbir şeyden haberiniz yok. Tanıştığınız ilk günden beri aldatıyor sizi Sibille. Ben size gerçeği anlatmadan önce ne biliyordunuz ki onun üzerine? Taşlar onda, onda diyorum.»

«İşte valizim,» dedi Sibille. Kaldırdığı elini gevşekçe indirdi yine.

«Valizinizde saklamazsınız,» diye bağırdı Petra kendini kaybederek.

«Sakladınız. Hele birkaç saat bekleyin. Nereye sakladığınızı söylersiniz bana o zaman. Onu bana vereceksin. Başka çareniz yok.»

Sibille, narkozda bir kimse gibi mırıldanıyordu: «Mücevher yok artık.»

«Size kaç para gerekli, Petra,» diye sordum.

«Yüz on bin şiling.»

Düşündüm: Aşağı yukarı yirmi bin Mark ederdi bu. Benden bu kadarı çıkmazdı ama, bir miktar verebilirdim.

«Büroma telefon etmek istiyorum Petra... arkadaşlar... bir miktarını bulurum muhakkak...»

«Bir miktarı işimi görmez benim. Ne durumda olduğumu bilemezsiniz. Borcumu ödemezsem alacaklılar polise verir beni. Tutuklanırım, hapse girerim. Çocuğum var. Kim bakar çocuğuma o zaman?..»

«Bayan Wend,» dedi Sibille gözlerini açmaksızın, «bizi yalnız bırakır mısınız?»

Petra kalktı. Kanı çekilmiş yüzü hoşnut bir gülümsemeye aydınlandı.

«Elbette. Bunu bekliyordum zaten. Aklınızı başınıza toplayacaksınız.»

Odadan çıktı, kapıyı dışardan kilitletiğini duydum. Sibille'yi sarstım: «Nen var? Ne oluyorsun?»

«İşimiz bitik, Paul.»

«İşimiz bitik de ne demek?»

«Kaçamayız artık.»

«Ben —»

«Bırak konuşayım. Dün ikinci defa telefon edince sen, bir şey olduğunu anlamıştım. Sesinden anlaşılıyordu. Ama yine de geldim.»

«Neden?»

«Seni bir defa daha görebileyim diye.»

«Bir defa daha görmek de ne demek? Ne biçim konuşmak bu? Sibüle, vaktimiz dar. Petra'yı tatmin etmeye bakmalıyız.»

Ayağa kalkıp valizine gitti. Eğilip çengellerini açınca, kapak arkaya açıldı. Tekrar doğrulduğunda, sağ elinde kara, madensi bir şey vardı: Bir tabanca.

9 .

«Sibille...» ileri doğru davrandığım sırada tabanca üzerime doğruldu. «Otur yerine,» dedi Sibille, «bana engel olmaya kalkma. Ne yapmam gerektiğini biliyorum. Kimse yolumdan çeviremez beni.»

«Yapmak mı? Ne yapacaksın?»

«Dağda enine boyuna düşünmeye vakit buldum,

Paul. Kaçamayız. Bir insan öldürdüm. Bir başkası da benim yüzümden hayatını kaybetti.»

«Her şeyi yapıp ettikten sonra işin içinden sıyrılmak için mi söylüyorsun bunu?»

«Enikonu da uzun zaman gerekti durumu kavramak için. Aslında sensin beni bu yola saptıran?»

«Ben miyim?»

«Evet, Paul, kahvaltıda bana, katil olmuşum olmamışım aldırmadığını söylediğin zaman... Artık kaçamayacağımı o zaman anlamıştım. Kaçmak da istemiyorum artık. Bilirsin... ben Tanrı'ya inanırım.»

«Ben inanmam.»

«Senin için kolay.» Tabanca kalkıp iniyordu. Korku ve heyecan Sibille'nin aklım başından mı aldı acaba, diye düşündüm.

«Tanrı âdildir, Paul. Aldatılmaya gelmez. Seninle kaçarsam bizi korumaz artık.»

«Senin şu Tanrı yetti artık. Kendimizi biz koruyacağız.»

«Bizi koruyan odur, Paul. Bizi o koruyor. Gün olur sen de inanırsın ona. Ama ben yaptıklarımın günahım çekmeliyim.»

«Saçma,» diye bağırdım. «Zevzeklik. Yeter artık, kes!»

«Her şeyi düşündüm,» diye devam etti tekdüze bir sesle. «Polise teslim olup da her şeyi itiraf edersem, yıllarca cezaevinde kalırım. Beni serbest bıraktıkları zaman yaşlı bir kadınımdır. Sem kaybetmiş olurum. Hapsedilmek istemiyorum.»

«Hapsedilmeyi de nereden çıkardın? Sibille, bırak artık.»

«Bu tabancayla,» diye devam etti ben sözünü hiç kesmemişim gibi, «Emüio Trenti'yi öldürdüm. Kendi-

mi de bununla öldüreceğim.» Parıldayan namlu şimşek hızıyla üzerime çevrildi. «Oturduğun yerde kal, sakın kımıldama!» Gerçekten kaybetmişti aklını. Ateş edecek kadar deliydi şu sırada — benim üzerime de. İüklerim dondu. Sandığımdan daha da korkaktım. Oturduğum yerde kalıp, kımıldamadım.

«Sibille, yalvarırım, Sibille...» konuşarak kandırmaya çalıştım. Petra bir gelse, diye düşündüm. Ama ne olacaktı o zaman? «Neden öldürmek istiyorsun kendini?»

«Tanrı beni bağışlar o zaman, seni de kaybetmemiş olurum...»

«Ya ben? Ben seni kaybetmez miyim?»

Ağzı delice bir gülümsemeye kasıldı. Fısıldadı: «Sen de gel benimle, Paul... gelersen hep beraber oluruz... hiç ayrılmayız artık...»

«Kendimi mi öldüreyim?»

Baha yaklaşmıştı şimdi. Ellerim ter içindeydi. Korkuyordum.

«Tabancayı sana vereyim... önce beni öldür sonra kendini... huzura kavuşalım... kimse ayıramaz bizi o zaman... Tanrı bizi yeniden sever...»

«Ver öyleyse,» dedim. Ama çok hızlı konuştum. Geri çekildi.

«Yapmazsın. Hayır, yapmazsın bilirim. Zorun tabancayı almak.» Doğruydu.

«Yaparım. Ver de bak.» Elimi uzattım. Bir adım attım öne doğru. Tabancayı kendi göğsüne çevirdi.

«Yapmazsın Paul, bilirim. İyice düşündüm. Benim için başka çıkar yol yok. Hoşça kal, Paul...»

Bir saniye sonra fırladım. Korkudan bayılacak gibiydim ama, fırladım yine, benimle birlikte yere yuvarlandı. Altalta, üstüste yuvarlandık. «Hayır,» diye bağı-

nyordu Sibille. «Hayır! Yalvarırım Paul, hayır!» Tabancanın namlusu üzerime çevrilmişti.

«Seni seviyorum ben...» diye fısıldadı. En son bunu hatırlıyorum. Çünkü hemen ardından tabanca ateş aldı, dev gibi bir el beni kaldırdığı gibi bir kenara fırlattı sanki. Sonra, dört bir yanıma kapkaranlık oldu, düşmeye başladım, kadifeden kapkara bir kuyunun dibine doğru, düştüm durdum, aşağıya, aşağıya, hep daha aşağıya doğru.

1 0 .

Bir canavar düdüğü uludu.

Durmadan hafif hafif sallanan sert, dar bir şeyin üzerinde yattığımı hissediyordum. Gözlerimi açtım. Yanıbaşımda oturan beyazlı bir adam, tam bu sırada, bir ampulün içindeki ilacı enjeksiyon iğnesine çekmekteydi. Müthiş bir hızla Viyana içinden geçen bir ambulansın içindeydim. Arabanın damındaki kırmızı ışık çabuk çabuk yanıp sönüyor, pencereden yüzüme yansıyor-du.

«O nere—»

«Konuşmayın,» dedi beyazlı adam.

Öbür sedyede yatan kimse yoktu.

«Sibille,» diye fısıldadım. «Sib —»

«Konuşmak yok,» dedi beyazlı adam, iğneyi koluma batırdı ve dört bir yammı karardı biraz sonra ve yeniden düşmeye başladım.

19 Mart saat 20.45'de oldu bu.

Saat 20.53'de Merkez Hastanesinde kalp alarmı verildi ve beni ameliyat ettiler. Ancak uzun saatler geçtikten sonra kendime geldim, cinayet masası memurları 21 Mart'ta, öğleden sonra geldiler. Sibille'nin öldüğünü söyledikten sonra, bana soru üstüne soru yağdırdılar. Hekimler geç kalmışlardı Sibille'yi kurtarmak için. Sibille kendi kalbine ateş etmişti. Cesedinin morgda olduğunu, henüz gömülmesine izin çıkmadığını söylediler. Ama valizinde bulunan, kendi el yazısıyla yazmış itirafında, Emilio Trenti'yi kendisinin öldürdüğünü bildirmekteydi.

Sibille tabancasını ateşleyip öldürmüştü kendini. «Çekilin gidin,» dedim memurlara.

Ama gitmeyip, sorguya çekileceğimi, firara yardımdan ötürü aleyhimde dava açılacağını söylediler. Petra Wend tutuklanmıştı, çöküntüye uğramış, şantaja teşebbüs ettiğini itiraf etmişti. Alacaklıları da aleyhine dava açmışlardı.

«Lütfen çekilin artık,» dedim memurlara.

Ama gitmeyip, büroma haber verdiklerini, pasaportumu müsadere ettiklerini, kapımm önünde gece gündüz bir nöbetçi memurun kaçmayayım diye bekleyeceğini, söylediler.

Sonra bir hekim girdi içeri, beni yalnız bırakmalarını istedi. Giderken, tekrar geleceklerini söyledi. Hekim bana iğne yaptı, derin bir uykuya daldım, rüyamda kendimi Sibille'nin yanında gördüm.

İşte rüyam:

Robert Friedmann'ın barının bomboş olduğu bir akşam, Robert'in kendisi de yok; yaşlıca bir bay, bara bakan kadının yerine tezgâha geçmiş, ben içeri girince eği-

lip selâmlıyor beni. Sırtında smokin var. Sibille bizim köşeye çekilmiş beni bekliyor, ikimiz öpüştükten sonra beni smokinli baya tanıştıyor: «Bay Holland,» diyor, «bu da, Bay Tanrı.»

«Siz de viski içiyorsunuz sanırım,» diyen Bay Tanrı, bir bardak viski de bana veriyor.

«Teşekkür ederim,» diyorum.

Sibille elimi okşuyor. «Çok mu yoruldu şekerim?»

«Rio öyle kalabalıktı ki» diye cevap veriyorum. «İlerleyemiyordu insan. Özellikle Copacabana Plajı feciydi.»

«Oraları bilirim,» diyor Bay Tanrı.

«Seni beklediğim için özür dilerim,» diyorum Sibille'ye.

Piyanist daha bir yaşlanmış ama, hâlâ *C'est si bon'u* çalıyor.

«Zıyanı yok,» diye cevap veriyor Sibille. «Biz de o arada sohbet ettik, değil mi Bay Tanrı?»

«İçtiğiniz viskiler benden,» deyip başım sallıyor. «Evet, Sibille ile sohbet ettim.»

Artık Robert Friedmann gibi konuşmaya başlıyor, iyi ve melankolik, göz kapakları şiş şiş.

«Sibille ile çok eski dostuz, bunu biliyor muydunuz Bay Holland? Çok günlerimiz olmuştur beraber.»

«Sizden sık sık bahsetmiştir bana,» diyorum. «Gerçekten yoksunuz sanıyordum.»

«Bazen yokumdur aslında,» diyor nezaketle. «Kimi zamanlarda, kimi yerlerde. Örneğin, 1933'den 1945'e kadar Almanya'da bulunmadım.»

«Her şeyi konuştuk, sevgilim,» diyor Sibille, «Bay Tanrı mesele yok,» diyor.

«Pasaportlarımızı alıyor muyuz?» diye soruyorum heyecanla. Çünkü şimdi birdenbire, Bay Tanrı'nın, bize

yeni pasaportlarla ikamet iznini verecek adam olduğunu hatırlıyorum.

«Elbette,» diyor Bay Tanrı. «Sibille kendini öldürdükten sonra ikamet iznine engel olacak bir şey yok artık. Önemsiz bir şey daha yalmz...» Dolmakalemim çıkarıyor. «Pasaportunuzda tarih yok... durun bakayım... tamam...» Kalın bir bağa gözlük takıp yüzüme bakıyor: «Nerede öldünüz?»

«Rio de Janeiro'nun yüz altmış mil doğusunda,» cevabını veriyorum.

«Teşekkür ederim,» diyor Bay Tanrı. «Bu yeter.» Pasaporta bir kayıt düşüp bana uzatıyor. Pasaport yepeni, gösterişli, Bay Tanrı gülümseyerek: «Bu sefer kendim yaptım,» diyor, «bizim Franz son günlerde güvenilir gibi değil. Güçlkle karşılaşmayın isterim.»

«Hepimiz yaşıyoruz,» diyor Sibille. Sonra, karşılıklı içiyoruz. Şu Robert iyi dost doğrusu, diye düşünüyorum, Berlin, Kurfürstendamm'daki Robert Friedmann.

«Yaran nasıl?»

«Mükemmel,» diyor Sibille. «Görmek ister misin?» Entarisinin sol omuzunu sıyrıp indiriyor, küçük dipdiri göğsü meydana çıkıyor. Meme ucunun altında küçük kırmızı bir leke görüyorum.

«Hepsi bu mu?» diye soruyorum.

«Evet,» diyor Sibille, «hepsi bu.»

1 2 .

Dört hafta Merkez Hastanesi'nde kaldım.

Bir polis dört hafta kapımın önünde nöbet tuttu, morgun adamları sık sık gelip gittiler. Giderek senli benli oldular. Ben de öyle oldum. Bana soru sormak

meslekleri gereğiymiş. Sibille'nin kendini öldürmesinden beş gün sonra, gömülmesine izm verildi. Sibille'nin Merkez Mezerliği'na gömülmesiyle benim mi meşgul olacağımı, giderlerini benim mi ödeyeceğimi sordular.

«Onu yalnız,» dedim. Sibille bana bir gün, yakılmak istediğini söylemişti. Onun için cesedini morgdan krematoryuma yolladılar. Yakınları ya da dostları olmadığı için, ben de yakılmada bulunamadığım için, Sibille'yi 24 Mart gecesi, sabahın saat ikisine doğru yakıtılar. Krematoryum'da çok iş vardı, Sibille'ninki gibi durumlarda iş saati dışında çalışabildiler mi memnun oluyorlardı.

Ertesi gün bir faturayla, bir de kül şişesinin, kuzey holünde, DL 7659/1956 sayılı kutuda bulunduğunu bildiren mektubu aldım.

Merkez hastanesinden taburcu olurken, bundan sonraki iki ayı yatakta ve çok dikkat ederek geçirmezsem, ölebileceğimi söylediler. Ambassador Oteli'nin dördüncü katındaki kırmızı duvar kâğıtlı ve yeşil çini banyolu odaya döndüm. Dr. Gürtler, muayenehanesini kapatıp da Floridsdorf'taki çocuk hastanesine taşınmcaaya kadar beni burada düzenli bir şekilde yokladı. 7 Nisan günü yazmaya koyuldum. Çiçekçi kadınlar aşağıda menekşelerini, safralarını, çuhaçiçeklerini övüyorlardı, Viyana Nisan ayı için çok sıcaktı... .

İki aylık dinlenme dört aya çıktı. Petra Wend ile benim aleyhimdeki soruşturma sürüp gitti. Polis beni göz altında bulunduruyordu, kentten çıkmam yasaktı. Frankfurt'taki büromuz bana izin verdi. Brezilya yolculuğu ertelendi. Bana para gönderdiler, avukat tuttular, çok cömert davrandılar. Ne var ki resmî daireleri hızlı çalıştırmayı avukat da başaramadı. Beklemek zorundaydım.

Yaram mesele çıkarmadan iyileşti, ben de yazmaya devam ettim. Yaz yağmurlu geçti, fırtına eksik olmadı. İlkbahardaki güzel günler geride kaldı. Bu dört ay süresince düzenli olarak içtim, akşamları hep uyku üacı aldım. Hem çok, hem de karışık düşler gördüm. Sibille'yi hiç görmedim düşlerimde. Yazarken bütün gün onunla meşguldüm de ondan, bana kalırsa.

17 Temmuzda gençten, başa gözlüklü bir bay beni görmeye geldi. Kendini Alf red Peter diye tanıtan bu gencin yüzü bir aydının yüzüydü, davranışlarında da eski Viyana kentsoylu havası vardı. «Bay Holland, Viyana'daki bir yayınevinde çalışıyorum.» Adını söyledi yayınevinin. «Şu günlerde, başınızdand... geçenleri anlatan bir roman yazdığınızı duydum.»

«Nerden duydunuz?» diye sordum.

«Garson Franz söyledi, yemeği bazen bu otelde yerim. Franz tanır beni.»

«Ya,» dedim.

«Romanınızla ilgileniyorum. Bitince okuyabilir miyim?»

«Yayınlanmasını isteyip istemediğime henüz karar vermiş değilim.»

«Ama yazmaya başladığınız zaman —»

«O zaman başkaydı, kendimi çok zayıf hissediyordum o sırada. Şimdi sağlık durumum daha iyice. Kitabı sonuna kadar bitireceğimi de garanti edemem.»

«Yansından çoğunu yazdınız mı?»

«Üçte ikisini.»

«Öyleyse bitirirsiniz,» dedi Bay Peter güvenle. «Bitirince gönderin bana.» Bay Peter'in bana geldiği gün yağmur yağıyordu. Onu aşağı indirdikten sonra, Kaerther Caddesi'ndeki bir müzik mağazasına girdim. İçerdeki küçük kabinlerde istenilen plağı çalıp dinletiyorlardı. Bir pikabım olsa iyi olurdu diye düşün-

düm. Dükkânda bir pikap aradıktan sonra, o rahat kabinlerden birinde Rachmaninoff'un iki numaralı piyano konçertosunu dinledim.

Bu arada bir yandan da sigara içip, Sibille'yi düşündüm. Resimlerinden birini önüme koyup, mayolu ince vücudunu, parlak gözlerini, büyük ağzını, gülen yüzünü seyrettim. Ne var ki, piyano konçertosu başarılı olmadı, çünkü Merkez Mezarlığı'ndaki küçük, madensi kutuyu düşünmekten alamadım kendimi. Yardımı doku nan tek şey, viskiydi. Kabinden çıktım.

«Pikabı almazsam kızarmısınız?» diye sordum tezgâhtar kıza.

«Yok efendim,» dedi kız, ama kızdığı belliydi. «Başka bir şey mi düşündünüz?»

«Evet,» dedim. «Özür dilerim.»

1 3 .

Petra Wend ile benim aleyhimdeki davaya 5 Temmuz 1956 günü Viyana Adliyesi'nin küçük mahkeme salonunda bakıldı. Davamız bir gün sürdü. Benim aleyhimdeki dava pasaport sahteciliğine teşebbüstü. Sahtecinin adını söylemekten kaçınınca, beni altı aya mahkûm edip tecil ettiler. Yabancı olmam, avukatımm da iyi bir avukat olması rol oynadı bunda.

Petra Wend şantajcılık, zor kullanma, mesken mansuniyetine tecavüz ve bono sahteciliğinden bir buçuk yıl hapis cezasına çarptırıldı. Hüküm okunduğu sırada, üzerinde gri bir İngiliz kostümü vardı, çok sakın ve" kayıtsız görünüyordu. Birkaç alacaklısı mahkemeye gelmişler, öfkeli ve karanlık bakışlarla bakıyorlardı yüzüne.

«Başka söyleyeceğiniz bir şey var mı?» diye sordu yargıç.

Başımı salladım.

Petra, evet anlamında baş salladı.

«Buyurun, Bayan Wend.»

«Bay Holland'a ilgili bir şey...» Petra o gün ilk defa yüzüme baktı. Mahkeme salonunda boğucu bir sıcak vardı, kent üzerinde fırtına bulutları kümeleneli saatler oluyordu, kendimi fena hissediyordum, başım dönüyordu.

«Yaptığım şeyden üzüntü duyuyorum Bay Holland,» dedi Petra.

«Çok üzüntü duyuyorum bu yüzden...» Sustu. Eskiden okumuş olduğum bir cümleyi hatırladım: Sıkıntıyla sefalet bütün kötülüklerin köküdür.

«Hepimiz de suçluyduk, Petra,» dedim.

«Beni affediyor musunuz?»

Biz konuşurken resimlerimizi çektiler. Onu affetmişim etmemişim ne farkeder, diye düşündüm, hepsi boş, onun için: «Affediyorum,» dedim.

«Mahkeme bitmiştir,» dedi yargıç. «Davalı Holland derhal serbest bırakılsın.» Sonra, Petra'yı önümden geçirdiler, geçerken başıyla selâm verdi bana. Yeniden güvenlik ve mutluluğa kavuşmuş gibi göründü gözüme. Çocuğuna bakmayı devlet üzerine almıştı, alacaklarıyla ilişkisini yoluna koyacaktı, önünde bir buçuk yıllık bir huzur zamanı da vardı. Tanrı aslında onu korumuştutu. Sıkıntı ve sefaleti koruyordu Tanrı, çünkü kötülüklerin kökünde bu vardı. Salonun önündeki koridora çıkarken, ne saçma, diye düşündüm, ama ne saçma...

«Bay Holland—»

Beni ameliyat eden hekim, Doktor Gürtler, önümdedi. Elimi sıktı: «Tebrik ederim.»

«Siz de mi salondaydınız?»

«Evet, davayı izledim.» Gülümsedi. Gençleşmiş görünüyordu, güneşten yanmıştı, kendine güveni artmıştı sanki. «Kente inmemm nedeni buydu, Bay Holland. Sağlık durumunuz iyice düzeldi değil mi? Sizi bizim hastaneye davet etmek istiyorum. Söz vermiştiniz bana.»

«Memnuniyetle gelirim,» dedim.

«Hemen şimdi vaktiniz var mı?» Bocaladım

«Sizi götürür, sonra yine getirip otele bırakırım Bay Holland. Arabam dışarda.»

Başka yapacağım bir şey yoktu, başımı eğdim. Tuna Köprüsü'nden geçtiğimiz sırada fırtına patlak verdi. Yağmur öyle kuvvetliydi ki, durmak zorunda kaldık. Ortalık kapkaranlık olmuştu aniden. Şimşekler çakıyor, gök gürültüsünün ardı arkası kesilmiyordu. Kuvvetli bir fırtına başlamıştı.

Kötü hava çabuk geçti. On dakika sonra ortalık yeniden aydınlandı. Bulutlardan iplik gibi bir yağmur boşandı. Yola devam ettik.

Çocuk hastanesi nehir kıyısındaki uzun ve sonsuz bir yolda, kamp evleriyle fabrika binalarının arasındaydı: yüzyıl içinde yapılmış, kırmızı tuğladan, çirkin bir bina. İçerdeki eşyanın da modası geçmişti ama, içerisi temizdi. Koridorlara san, uzun çiniler döşenmişti.

Karşılaştığımız birkaç çocuk bizi nezaketle selâmladılar. Çok memnun görünüyorlardı ama, çok da solgun ve zayıftılar.

«Buraya kadar gelmenizi rica etmemin bir nedeni var elbette,» dedi Doktor Gürtler önümden yürüyerek. «Çok belli bir nedeni. Hem, bizi ille de bugün ziyaret etmenizi istememin de.» Beyaz bir kapıyı açtı. Odada üç karyola vardı, ama yalnız biri doluydu. On yaşlarında küçük bir kız mışıl mışıl uyuyordu karyolada. Kızın yaşını kestirip atmak zordu, çünkü iki gözünün üzerinde

kara bir sarp vardı, yüzünün büyük kısmı örtülüydü. «Oturun,» dedi Doktor Gürtler yüksekçe bir sesle.

«Bizi duymaz. Morfini aldı, sabaha kadar uyur. Kendine geldiği zaman uçakta olacak.»

«Uçakta mı?» diye tekrarladım.

Karyolanın yanında kahverengi bir oyuncak ayı duruyordu küçük sehpa üzerinde, dili dışarı sarkmıştı. Kız ayımın sol bacağına sımsıkı yakalamıştı. Kızın saçları kestane rengiydi, adı da Angelika Reimer'di. Karyolanın üzerindeki tabelâda öyle yazılıydı. Öbür yazılar küçük harflerle yazılmış olduğu için okuyamadım.

«Angelika New York'a gidecek. Ağır bir glokomdan rahatsız gözleri, burada ameliyat edemeyiz.»

«New York'a — ama çok pahalı olmaz mı?»

«Hem de nasıl, Bay Holland.» Bu konuşmadan memnun kalmış görünüyordu, gülüp gözlüğünü silmeye koyuldu.

«Hem de nasıl... Ama bu ameliyatı yapabilecek biricik uzman da orada, Bellevue Hastanesi'nden Doktor Higgings. Yetişkin birinin de Angelika'yla gitmesi gerekiyor üstelik — demek istediğim, bir servet gerekiyor. Aşağı yukarı 80 000 şiling. Angelika'nın annesi ölmüş, babası nehirde çalışıyor.»

«Ne iş yapıyor?»

«Yük gemisi geldi mi boşaltmada çalışıyor. Yük gemisi gelmedi mi boşta.»

«Anladım, bana röportaj konusu hazırlamışsınız,» dedim.

«Muhabirsiniz. İlginç haberlerin sizi ilgilendiren başlıca şey olduğunu söylemişsiniz bana.»

«Öyle,» dedim. «Haberlerle gerçekler.»

«Öyleyse kulak verin.» Gözlüğünü miyop gözlerine yerleştirip ellerini ovuşturdu. «Babası kızı altı ay önce getirdi bize. Sol göz çoktan rahatsızdı, hem de ileri du-

rumda, sağ gözde hafif bir başlangıç. Görmede bulanıklık ve aksaklıklar, baş ağrısı, baş dönmesi falan filân.»

Uyuyan çocuk hafiften içini çekip kıpırdadı.

«Ameliyat ettik ama, sonuç alamadık. Bir ameliyat. Bir ameliyat daha. Anladık ki biz çare bulamayacağız. Bütün Avrupa'da yardımı dokunabilecek bir kimse yok. Söylemeyi unuttum: Babası da kızı deli gibi seviyor. Normal baba-kız ilişkisinin çok üstünde bir şey. Tutku gibi bir şey sizin anlayacağınız.» Gözlerini kaçırdı ben-den. «...Baba ile kızı arasında olağanüstü ve kuvvetli bir ilişki bağı,» dedi.

Ne söyleyeceğini aşağı yukarı sezmiştim, ağzımda bir acılık duydum. Dışarda yağmur kesilmişti.

«Babasına gerçeği söyledik,» diye devam etti Doktor Gürther. «Çok para isteyen bir işti. Böyle büyük para yardımını biz de yapamazdık. Belki zamanla toplardık — çabuk olmazdı. Oysa Angelika'nın çabuk ameliyat edilmesi gerekiyordu, Doktor Higgins'e uçmanm ancak o zaman bir anlamı olabilirdi.»

Buralara geldiğimden ötürü üzüntü duydum, beni bekleyen şeyin ne olduğunu önceden düşünmeliydim. Böyle olayların öyküsünü dinleyebilecek durumda değil-dim ki ben artık. Öylesine sinirlerimi bozuyordu ki, böyle şeylere, öyle sinirleniyordum ki, kendime hâkim olmam güçleşiyordu. Oysa kendime hâkim olmam da gerekiyordu, çünkü Doktor Gürther hayatımı borçlu olduğum adamdı, bana yardım etmeye çalışmış bir insandı.

«Bilinen mucize gerçekleşti demek sonunda,» dedim, hiç olmazsa anlatılanı kısa keseyim diye.

«Evet, Bay Holland. Ambassador Oteli'nde Tanrı'dan söz açmıştık bir gün, değil mi...» Sırası gelmişti şimdi işte.

«Ona pek inancınız yoktu.»

«Hayır.»

«Sevgiden de söz açmıştık. Sevgiye de pek inanmıyordunuz. Size, Tanrı sevenleri;—»

Sözünü kestim. «Devam etmeyin artık. O sırada ne söylediğinizi hatırlıyorum.»

«Bay Holland, küçüğün babası da inanmıyor Tanrıya sizin gibi. Sosyal Demokrat Partinin hırslı ve ateşli üyelerinden. Kiliseye ibadete gideceğine spor toto kâğıdı doldurmaya bakıyordu.»

«Ve kazanıyordu da garanti,» dedim. Oyuncak ayının bacağına bırakan Angelika öbür yanma döndü.

«Hayır,» dedi Doktor Gürtler.

«Efendim?»

«Kazanmıyordu tabii. Spor totodan para kazananı duydunuz mu hiç?»

«Peki sonra?»

«Haber gazetede yayımlandı. Angelika'mn yardım istediğini sürüyle insan okudu. Bir Amerikan uçak şirketi telefon etti. Angelika ile babasma, New York'a gidiş dönüş bilet armağan ettiler.» Hafif bir sesle devam etti: «Tanrı sevenleri korumak için çok yollar deneyebilir, siz de görüyorsunuz işte.»

«Amerikan uçak şirketi çok yol deneyebilir demek istiyorsunuz herhalde.»

«Tanrı diyorum,» dedi yine deminki gibi hafif bir sesle, «ne demek istediğimi biliyorsunuz Bay Holland.»

Ona sırtımı çevirip bahçeye baktım.

«Güzel bir öyküydü doğrusu,» dedim. «Doktor Higgins'in hastayı kurtaracağım umuyorum. Aslında eminim bile bundan.»

«Öyle mi?»

«Evet. Sizin de iddianız o ya, baba ile kız birbirini seviyor dediniz.»

«Sevginin değişik türleri vardır, Bay Holland. Sizin,

ölen o kadına duyduğunuz sevgi de bunlardan biri, hem—»

«Ne tür bir sevgi olduğunu konuşmak istemiyorum.»

Ayağa kalkıp elini omuzuma koydu: «Sizin şanssızlığınız hepimizden daha imanlı olmanız.»

Şapkamı aldım.

«Siz Tann'ya hepimizden daha çok bel bağlamışsınız. Şimdi ona kızmanızın nedeni bu.»

«Doktor,» dedim, «sizce bir sakınca yoksa otele dönmek istiyorum. Daha eşyayı toplayıp birkaç da mektup yazacağım.»

Dışarda çocuklar duvarlarla çevrili bahçede dolaşıyorlardı. «*Ormanda bir küçük adam var, tek bacağı üzerinde duruyor...*» şarkısını söylüyorlardı.

«Ayrılıyor musunuz buradan?»

«Evet,» dedim, «Berlin'e gideceğim. Üç güne kadar da Avrupa'dan ayrılacağım.»

«... *kıpkırmızı paltocuğu sırtında,*» diye şarkıya devam ediyordu çocuklar bahçenin yağmurdan ıslanmış otları üzerinde. Elele tutuşup daire olmuşlar, dans ediyorlardı. Tam ortalarında da, küçük bir oğlan ellerini yüzüne kapamış, tek bacağı üzerinde duruyordu.

«Ne tarafa uçuyorsunuz, Bay Holland?»

«Rio de Janeiro'ya. Brezilya'daki büromuzun yönetimini üzerime alacağım.»

«... *ormandaki o küçükük yalnız adam kimdir söyleyin...*»

«Bana yazar mısınız?» diye sordu yaşlı hekim.

«Belki.»

* • «*Kıpkırmızı paltocuğu sırtında?*»

«Lütfen dikkat, Air France'in Münih'e 759 numaralı uçuşu hazır. Yolcuların 3 numaralı perondan uçağa binmelerini rica ederiz. Sizlere rahat bir yolculuk diliyoruz.»

Hoparlörden yükselen genç kadın sesi neşeli ve tatlıydı.

Şu sırada saat 6.30, 7 Temmuz 1956. Berlin'deki Tempelhof Hava Limanı'nın lokantasında oturmuş, kahveni içiyorum. Uçağım saat 7.30'da kalkacak. Eşyayı demin verdim. Brezilya'ya son uçuşumdan önce Sibille ile beraber oturduğumuz masada oturuyorum yine. Vaktim var. Zamanı gelince beni çağıracaklar.

«Lütfen dikkat, British European uçuşu hazırdır. Yolcuların 1 numaralı perondan uçağa binmeleri rica olunur. Sizlere rahat bir yolculuk dileriz.»

Burada değişmiş bir şey yok. Altımda, sabah güneşi altındaki koca uçakların benzin ikmali yapıyor. Beyaz gömlekli adamlar kanatların üzerinde çalışıyorlar. EURAMA - Hava Yollarına ait, benim bineceğim uçağı görüyorum. Gümüş renkü gövdesinin arka tarafından BRXK 56 işareti yazılı.

Ötede, gişelerin bulunduğu salonda, Doğudan sığınan mülteci aileleri. Mevsim yaz, ileri bir yaz. Çok ayrılan var Berlin'den. Çoğu güneye, İtalya ve İspanya'ya gidiyor. Ek uçak seferleri konmuş, duyduğuma göre de bütün uçaklardaki yerler satılmış. Uçaklar, yoksul Berlinli çocukları Batı Almanya'ya da götürüyorlar. Tam altımda, bir küçük kızlar kafesi dört motorlu bir uçağa doğru yürüyor. Çocukların boyunlarına, adlarının yazılı olduğu plakalar asılmış. Bir pilot götürüyor onları. Şimdi merdivene tırmanıyorlar, en öndekiler uçağın içinde kayboluyor bile...

Sıcak bir gün olacağı muhakkak, gökyüzü masmavi bulutsuz, hafif bir doğu rüzgârı esiyor. İki şişe viski aldım yanıma, Düsseldorf'tan sonra içmeye başlarım diye düşünüyorum.

Garsonların hepsi de çok nazik davranıyor, hepsi tanıyor beni. İçlerinden biri, tıpkı eskiden olduğu gibi, lokantamın arka tarafında masalara yeni örtüler yaymakla meşgul.

«Your attention, please... Mr. Brome, just arrived with Pan American World Airways from Frankfurt, will you please come to the counter of the company. There is a message for you! Repeat: Mr. Broome, from Frankfurt!» (*) Geceyi otelde geçirdim. Sibille'nin evine gitmedim artık. Evin kâhyasına telefon ettim. Sibille'nin kimsesi olmadığı için, mobilyayla giysileri, kapkacak ve kitapları satmıyım, daireyi de kiraya vermesini söyledim. Sattığı şeylerin parasıyla parktaki eski yüzme havuzunu onarmak istediğini söyledi. Bunu ölü de ister miydi acaba, diye sordu bana. Bundan emin olabileceğini söyledim.

Sibille'nin ev kapısının anahtarlarını otel odamdaki kâğıt sepetine atmıştım. Onları kullanacak değildim artım. Kitaplarımla tablolarımı dostum Kalmar'a verdim. Giysilerimle çamaşırlarım iki valize sığırdı.

Viyana'dan kalkıp Frankfurt üzerinden uçarak geldim buraya. Merkez büromuzda çok anlayış gösterdiler, yardımlarını esirgemediler. Adımın rezalete karışmasından ötürü tatsız sonuçlar doğacak sanmıştım ama, yönetim kurulundaki üç bay bile renk vermediler. Ama beni Brezilya'ya gönderdikleri için memnun olduklarını

(*) Lütfen dikkat, biraz önce Pan Amerikan ile Frankfurt'tan gelen Bay Brome, lütfen bilet gişesine, bir mesaj var size.

da anladım. Bizim meslekte, kendi adımızın karıştığı bir rezalet kadar kötü şey yoktur.

Saat şu sırada 6'yı 35 geçiyor. Yarım saat sonra uçuyorum. Bir fincan kahve daha içebilirim. Yazımı bitirince bütün müsveddeyi kaim bir zarfa koyup, biraz ötedeki postaneye gideceğim ve hepsini Bay Alfred Peter'in Viyana'daki yayınevi adresine göndereceğim. Zürih ve Hamburg'da şubeleri olan iyi bir yayınevi bu. Ve Bay Alfred Peter de zeki bir adam etkisini uyandırdı üzerimde... «Attention, please... Calling passengers Royce, Riddle and Watts, booked with British European Airways to Hannover! Your Aircraft is about to take off. Passengers Royce, Riddle and Watts, please!» (*)

Güneş, ilk ışınları masama düşecek kadar yükseldi artık. Garson ikinci kahveyi getirdi, parasını hemen verdim. Sibille'yi düşündüm. Geldikten sonra, gitmeden önce, onunla defalarla oturmuşumdur bu salonda. Burada onunla mutlu ve üzgün saatlerim oldu. Burada elini tuttum. Burada öptüm onu. Onunla evlenmek istediğimi ona burada söyledim. Birimiz diğerini gerçekten sevdiği süreyle Tanrı'nın bizi koruyacağını Sibille bana burada söyledi.

Zavallı Sibille! Benimle birlikte kaçabilmeliydi. Beni dinlemiş olsaydı her şey yolunda gidecekti. Ama bunun yerine, var olmayan bir Tanrı'ya inandı ve kendi camna kıydı sonunda. Şimdi o da yalnız, ben de yalnızım ve asla buluşamayacağız artık.

Tabancasından çıkan kurşun biraz yukardan girseydi vücuduma, şimdi onun yanında olurdu. Ölümünden sonra yaşamak diye bir şeye inandığım yok, ama Sibille ile birlikte ölmek, onsuz yaşamaktan daha güzel olurdu muhakak. Ve kimbilir, belki ölümünden sonra bir-

•(*) Lütfen Bay Riddle ve Bay Rose, uçağınız kalkmak üzere.

arada kalıp yaşamanın da bir yolunu, bir püf noktasını bulabilirdik belki... Kendi canıma kıyamayacak kadar korkak olduğumu biliyorum. Bu olacak şey değil. Rio de Janeiro'da, ya da başka bir yerde yaşamayı sürdüreceğim.

«Lütfen dikkat, Air France'm Viyana'ya 321 numaralı uçuşu hazır. Yolcuların 1 numaralı perondan uçağa binmelerini rica ederiz. Bayanlar, baylar, size rahat bir yolculuk diliyoruz.»

Uçaklar iniyor, kalkıyor. Bu yaz çok uçak var.
Saat 6.45 olmuş.

Birazdan beni çağıracaklar. Tanrı'yı itham etmeye yer yok, diye düşünüyorum, var olmayan bir şey nasıl itham edilebilir? Ve var olmayan bir Tanrı da kimseyi koruyamaz. Sibille'nin düştüğü hata buydu, şimdi iyice anladım. Tanrı'ya inanmıştı. Onun, bizi koruyacak bir kudreti olduğuna inanmıştı. Ama böyle bir kudret yoktur, o kudretin sahibi olmadığına göre... Bunu vaktinde anlayıp ona da anlatmalıydım.

Şimdi yaşamayı sürdüreceğime göre, Sibille'yi unutmayı başaracağımı umuyorum. Zamanla her şey unutulabilir demektir bu. Kendimi zorlarım. Denemeye başladım bile.

Belki başka bir kadın bulurum. Kadın çok, günün birinde biri gerekecek yine. Bulacağım kadının Sibille'ye benzemeyeceğinden eminim. Ama artık Sibille öldüğüne göre, öbür kadınlar ona benzemiş benzememiş aldırđım yok. Tekrar elde edemeyeceğimiz çok şey kaybediyoruz hayatta. Ben gençliğimi, bir bacağımlı ve Sibille'yi kaybettim. Ama bacağımlı olmadan, gençliğim olmadan yaşanabileceğini de anladım yakın bir geçmişte.

Zavallı Sibille... Bizim üzerimize, aşkımlı üzerine bir kitap yazmaya söz vermiştim ona. Şimdi o sözü yerine getirdim sanırım. Ve Viyana'lı Bay Alfred Peter'in

hakkı varmış: kitabı sonuna kadar yazdım da üstelik. Sibille öldü. Onun için hiçbir şey yapamam artık. Sorumluluğum son buluyor. Bir gün benden nasıl rica ettiğini hatırlıyorum: «Beni yazarsan şöyle de: «Küçük, dipdiri göğüsleri vardı, büyük değil.» Sibille'nin, yerine getirebileceğim tek isteği bu olduğuna göre, tıpkı Sibille'nin Tanrı'ya beslediği inanç gibi, ikimizi pek de koruyamamış olan bu gerçeğe yazımı bitiriyorum: Küçük, dipdiri göğüsleri vardı, büyük değil.»

8 Temmuz 1956 günü Batı Basın Ajansı şu haberi verdi:

EURAMA Hava Yollarının dört motorlu bir uçağı, bugün Berlin'den Rio de Janeiro'ya yaptığı sefer sırasında ve bilinmeyen bir nedenle, Rio de Janeiro'nun 160 deniz mili doğusunda denize düşmüştür. Uçağın işareti BRXX 56'ydı. Uçaktaki 45 yolcuyla on kişilik mürettebatı ölmüştür. Aramaya çıkan uçaklar denizdeki kaza yerinde büyük bir yağ lekesi görmüşlerdir. Batı Basın Ajansının Rio de Janeiro'daki bürosunu yönetecek olan muhabirimiz Paul Holland da ölenler arasındadır.

BİTTİ